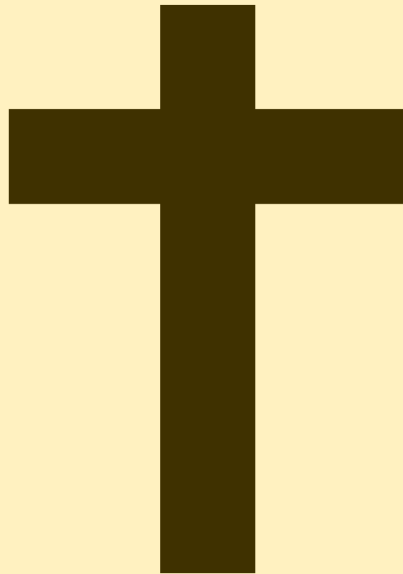

Boga New Testament
Portion

Portions of the New Testament in the Boga language of
Nigeria

Boga New Testament Portion
Portions of the New Testament in the Boga language of Nigeria

copyright © 2023 The Seed Company in collaboration with Language Developcs and Bible Translators Association

Language: (Boga)

Contributor: Language Developers and Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 Sep 2025 from source files dated 2 Jul 2025
7ff1e4ab-f55d-5b63-a0cb-c9c683f93166

Contents

Markus	1
ACTS	32
1 KORINTIYAWETCHA	81

Kwascha Laulawadi Yarat Markus

Yohanna la Sət Baptima Tahsanda Banda Yəso di

- ¹ Leya kweshcha shunda kə ɗar Yəso kərəsti hweya Fara.
- ² Nda i yarandə tapənaa Ishaya hi tə ndatwa: "Ni thlən lə thlənda mban le na tahsanda mbandeku di.
- ³ Burata nifə le naka atfata hur loktara, le naka ndatwa tahsan mbanda lə Mwanda di kə pupwenangnguni mbachikən'en hi."
- ⁴ Bak Yohanna nakna basa hur loktarə tə ndatwa: "Chikawuni kətərənhi kə sangfichə Baptisma kə kalang fichə bəbichitfechi'enhi."
- ⁵ Nat nofchi Yahudiya tə Urshelima dəknda bəɗ'en tərəkəndəhi saən baptisma kanda a suhwaɗ Urdun.
- ⁶ Yohanna njela'en pom ngelupa kənaən mumi'en tə poma, ɗəsəmtə'en mbecha tə ɗeɗa.
- ⁷ Ndakənwa yuna bata diffitəna le nak mwanchin mə njang chika sahət pahəmchi'en səkwisi kə koppihi kə kwasayihiwa.
- ⁸ Saayi Baptisma kuni tə ama paɗ nakna sət ikən tə Chidchid chit Shemedə.

Sa Fichə Baptisma Yəso

- ⁹ Hanmunchiniyu bak Yəso thlata Nazarat a thlet həmət Galili. Yohanna saən baptisma a suhwaɗ Urdun.
- ¹⁰ Nak Yəso cheta kisha hur ama chatkichuyu nakən in'afshi hi bak Shemedə Fara hai kə ɗar indi'en nda ngungwidnga.
- ¹¹ Səkkə nofchə burata a afshi tə ndatwa: "Sokən naka hwe'engna le yahti paɗ lela səkti mbənkənfa."

Kakada Shedan Yəso

- ¹² Chatkichuyu pəkkə Shemedə Farə ndə kə hur loktara.
- ¹³ Mundə kumchit fwada Shedanna kəkadanda a hur loktara. Məla hur loktara tə ɗə hərəmcha nak mala'ika Fara kəssandəsi.

Tirke Yəso Tora Galili

- ¹⁴ Diffitəkən kəsang fichə Yohanna, bak Yəso kə hachahai Galili nakna basa kweshcha shunda Fara.
- ¹⁵ Ndakənwa: "Bed hanmunchəkən nduk. Fara yehsə chedanda kuni wa kutur nakən. Chikawuni kə tərənhi, fəram kit kə kwescha shunda Fara."

Ed Yəso Tarka Kimshechi'en

- ¹⁶ Nak Yəso bərtəhi tə mi suhwaɗ Galili, nakən Siman tə Andarawus hwanman Siman kanda muh langtanganga kəthləm fa tumchə naknda.
- ¹⁷ Nɗang Yəso kandəwa: "Kuramnji ni sandəkuni kəfa bat tə nofcha mbəɗengna."
- ¹⁸ Chatkichuyu malangndə tum tincha kurəkəndəndə.
- ¹⁹ Nak Yəso witə kə ban, nakən Yakubu hweeya Zabadi tə Yohanna hwanmankən a hur kommbawal, kanda tahsanda langtangchengnanda.
- ²⁰ Akən kanda malkəndə shinnandəhi, Zabadi hur kommbawal tə tahət fa torcheng nanda kurəkəndəndi.

Yəso Riktə Bəbi Shemedə

- ²¹ Baknda Kafarnahum, bak farə yipta Yahudaweɗa, yimkə Yəso bət humta Yahudaweɗihi, nakna sakanda kandəhar.
- ²² Shekɗa ng i'ndə kandə tə witə sakiniyu, nda nifə səkkəsi, nga nda malndəmcha thlahbət Musa wa.

²³ Nifəsa hur bət humta Yahudawechikənhi tə bəbi Shemeda fa hwakən,
²⁴ ndakənwa: "Mə kəmukə tə kani Yəso lə Nazarat ta? 'Baku kə təkangnə kanihiwa? A shini ndu wunnaku. Sokən naku Chidchid le baka mbəda Fara."

²⁵ "Bokang Yəso bəbi shemedkənhi ndaənwa ngasu ba, chukisha fat'en!"

²⁶ Bəbi shemedkən nakna saktanda mələ hwata cheknakisha fat'en.

²⁷ Pəđang ənatkən nofchəkənfa sahangndə ndani witə mə leya? Yuwa sakandadi tə səktəsiwa? Ndangna bəbi shemedchəkənwa kə chendakish pad səkkəndəndi.

²⁸ Kusheng i sət Yəso yu səkkəficha a hachahai Galili nat.

Kanna Yəso Nofcha də oi

²⁹ Diffitə chendengnanda kisha bət humta Yahudawechihi, pəđang Yəso tə Yakubu tə Yohanna kə hura'a nda Siman tə Andarawus.

³⁰ Nak thlabər Siman hahchin hafat kakənnda, chatkichuyu bwa'angnda Yəso.

³¹ Dək Yəso bəsndi kəskən har'en thlaən, chat kənkəna dadi nakna sət tor dəsəmta.

³² Diffitə həmta farəhi ngomang ndə haacha tə fa bəbi luwurcha,

³³ Nofchi hur həmətkən ngomkənda kish kə mi hura'a,

³⁴ Kərang Yəso hachəkənadi tə fa bəbi luwurcha, pad malawutə fa bəbi luwurchəkən kə shuwunndəwa kəthləm shinndəndi.

Pidet Yəso Hwanda Bədi Nguchit Nifəsi

³⁵ Thlaakəna bingtə tung, mwee bət shumma kə bət nguduk ka hwanda.

³⁶ Siman tə tahət nofchəkən naknda katndi.

³⁷ Mbəsangnda, ndangndəwa: "Chikawun mələ kassa."

³⁸ Ndang Yəso kandəwa: "Tama hwanhəmchi naka ban, kənni basa pənniyu pad ndəkən cheka bat tə nji."

³⁹ Wu'yaən hachahai Galili nak na basa bət humta Yahudawechihi nak na chandə bəbi luwurcha kish.

Kəna Yəso Nifə tə Tarkwinda fa

⁴⁰ Bak nifə tə tarkwinda fa, kopkənhi nakna hwanandə tə ndatwa: "Ma yehnəsi kənitəna dadi."

⁴¹ Hadaən Yəso fa, təkə'ən harfa, ndakənwa: "Yehisi kənu dadi."

⁴² Chat kichuyu yimkə tarkwiinkənhi kənkənadi.

⁴³ Ndang Yəso wa pədu kə mbwa'ana nifəwa,

⁴⁴ "Mbwa'ana chikawunwa, pədu du chedan fadə ku Pərist kə fərnə i la fərtə fīcha ma kənafichə nifa dadi nda ənnənə sakandə Musa kuni har yu, kə sokka ənnat səndəwa kinnadi."

⁴⁵ Pəđakən nakna mbwa'anda nofcha nakna fanandə shuwunkənhi ka'ən, kəthləm ndəkən Yəso mbəla'utə kaləfathi a thlet hwanhəmchəkənwa. Pəndakən kə bət nguduk, pad nak nofcha bata mbəd'en chika tə teni.

2

Kəna Yəso Nifə le Saka di

¹ Diffitə hwanmunchəkən dīmek, ngərang Yəso in kə Kafarnahum, səkkə nofchəwa mələhuri.

² Bak nofchə oi, pad mwa'u bətsəwa taa kə mikənnda, məlan pad nakna basa pathla Fara kanda.

³ Ndəkən bat nofcha mbəd'en tə tərəd, nofchə fwada tərəkəndi.

⁴ Mbəsundə bət kə thləmatkən ndukwa, kəthləm yakat nofcha tərəkəndə tə dar kətənkən, pahangndəhi fərkəndənda hai kə mbanitə Yəso a dar bət hunat'en.

⁵ Nak Yəso fər kitchidengnandəhi, ndangna le sakadiyuwa: "Hweya kalu fichə bəbifechekuhi."

⁶ Maldəmchi fərkə kit kə kussa Musa yu nak dədassa mbənniyu naknda yarandəhi hur hanndəkikecheng nanda.

⁷ "Kəthləm mi nat nifiya shundə kichuyu? Mbwitə i nguchik keeke kə bəda Fara, wunla kalang bəbichitfata nifəhi manga Faruwa?"

⁸ Tangtang nəd Yəso hi hur shemed'en i nannda yara, ndangna kandəwa: "Kəthləm mi natuni yarə kichuyu hur hanndəkikechengnuni?"

⁹ Len nak pa'pa i? kə ndangna le sakadiyuwa kalufichi bəbifandekuhiwa ndu kəndangnəwa thla'u tərū bət hunadeku kə wii nə witekuwa?

¹⁰ Kəthləm kəsənuniwa alchita hweya nifəsi kə kalən bəbifathi a hur kishi'iya, ndangna le sakadə təkənwa:

¹¹ "Ndukiwa thla'u tərū dəngleku kə pədana dadi kə hure'eku."

¹² Thlaakən tukwas tərəkən ndənglə'en cheknakissha hur hurəkən, banitə chikawuni, shekndang ində kanda naknda mwanandə Fara, ndangndəwa: "Tamwuma nat ən kicheyawa."

Ed Yəso Lawi

¹³ Ngərkən chetakish pad kə mi hawurta, bak ngom nofcha bəd'en, pad sakangnakandə har.

¹⁴ Nakna mbərtəhi, nakən Lawi hweya Halfa das bət thlət chamta, ndaənwa: "Kurunji" thlaakən kurukənndi.

¹⁵ Nak Yəso səm'əna a hurhura'a Lawi tə fa thlət chamcha tə fa bəbichitfata, tə kimshechi'en kəthləm nofchə ka'ən kurukəndi.

¹⁶ Kə nat maldəmcha fa sakandə ndelwercha Musa di fichile naka Farisiyawecha, Yəso mələ səm'ən tə fa bəbifecha, tə fa thlət chamcha, ndangnda kimshechi'enwa kəthləm mi natna səm'ən tə fa thlət chamcha pad tə fa bəbifecha?

¹⁷ Kə səktə Yəso kandə kichuyu, ndangna kandəwa: "Nofchi nak ngwal-ngwal hi, kəməwu ən kandə tə lə fər hanbəbaawa, fichile nak hahchin na kanndi. Buwi kəthləm kə i fichile fərkə kitwa, baki kəthləm fa bəbichitfata".

Sahhami Yəso kə Dar Cherə Ama

¹⁸ Nakənya kimshecha Yohanna tə Farisiyawecha kanda cherə ama. Bak nofcha mbəda Yəso sahangndəwa: "Kəthləm mi nat kimshecha Yohanna tə i Farisiyawecha cherə ama pad ichiwa kanda cherə amwa?"

¹⁹ Ngəməng Yəso wa, təkənənat səmat pera nata thləmat shikechikən kənnda cherə ama? Ngu nat kichuwa, ma mwe səmat perəkən tə kandəwa.

²⁰ Hanmunchəkəna bata le nat ficha tərəndə səmat perəkəna thləmannda farinəyu nanda cherə ama.

²¹ Nifəsi na bəmandə yuwa njela'a tə dōhət njelaawa kəthləm ma shid kichu na dōhət njeləkəna thlahtadi ka'ən.

²² Nifəsi na thlər yuwa am innabi kə hur dōhət kupat wa, kəthləm nan fəltə di pad nu kubat i hurkənyu tə kupatkən nat. Kəthləm dəkən naku thlər yuwa am innabi kə hur yuwa kupata.

Yəso Ləmwanda Məlan na Farə Yipta

²³ Farəyipta nak Yəso bərtəhi tə hur hitə hwarma, nak kimshechi'ena bwerət hwarəm kənna mi.

²⁴ Ndag Farisiyawechəwa: "Nu, kəthləm mi nannda sət i ngəməwuchit kustəkən kə səficha farə yipta?"

²⁵ Ngəməən kandəwa: "Tamwuni changngandəwowa, i sət Dauda yəhkən dəsəmta kəthləm mitafi'en, kandaş tə nofchi'en fichile naka thləmatkənwa?"

²⁶ Yim kəna kəten mwanandə Fara a thlahbēdi nat Abiyata kə kapat Pərist, chiikən njohmi tahsandə fichihi kəthlēm kapat Pərist le kamuchiksi kə chii nifə somənwa, kapat Pərist ndak kamkəsi kə chi'ən. Pad fərangna fichile naka thləmatkən yu.

²⁷ "Ndang Yəso kandəwa, sək fichə Farəyipta Yahudawechea kəthlēm nifa, su fichə nifa kəthlēm Farəyiptəwa."

²⁸ Kəthlēm ndəkən, Hweya Nifə məlan naka Ləmwanda nat tə i Farəyipta."

3

Nifa le Sat Har'ennadi a Kafarnahum

¹ Farə le yimkə Yəso bət humta Yahudawechihi, nakən nifa le sat har'ennadi.

² Nak nofcha kəlandə ndu na Yəso kənandadadi farə yipta kəthlēm kə mbəsndə i nannda təraniyafa

³ Ndang Yəso le sat har'ennadiyuwa: "Thla'u thlaru mbanitə nofcha."

⁴ Sahang Yəso kanda: "Mə mbutə kustəkən kəsəficha Farə Yipta? kafatwa ndu bəbichitfatwa, kə həkang fichə shishshingtəwa ndu kə bəlang fichəwa?" ngaskəndə shetəta.

⁵ Kəlang Yəso kanda tə səb hur ka'ən kəthlēm kwaakwaachit hanndəkikechengnanda. Ndaənwa: "pupwanan harekuhi." Pupwanaən hi kənkənadi.

⁶ Chek Farisiyawecha tə wesha kə bənda nofcha Hiridus kəthlēm kə tahsangndə mbayihhi nannda bəlandə Yəso.

Nofchə oi Kurəkə Yəso

⁷ Thlaakə Yəso tə kimshechi'en kəmi hawurta, kurəkə nofchə ndə oi thlata Galili nat tə nofcha Yahudiya,

⁸ səkkəndə ichi nat nanna sətta, yakat nofchə ka'ən baknda mbəd'en, thlata Urshelima, Edom tə hachahai Urdun taa kə Taya tə Sidon.

⁹ Kəthlēm rahanda njekthlə-njekthləchitta nofchihar, ndangna kimshechi'enwa dama kəlam han kommbawal har əta, kəthlēm terə nofcha məninda təkaharfa.

¹⁰ Kənannə nofcha dadi oi, nat fa hafecha nangnda bahtə nduk kəthlēm kə mbunangndəharfa.

¹¹ Chika kwat nat bəbi shemechikən ndi chat kopkəndəhi kanda kukwara ndangndəwa: "Sokən naka hweya Fara."

¹² Tiidaən thləmechengnanda kə mbwa'anda nifə ndu wunnakənwa.

Ted Yəso Kimshechi Kumngərənsə Chap

¹³ Tərkəna dargwiya akən fichile yahtən baknda bəsndi

¹⁴ Tədkən nofchə kum ngərənsə chap akən kandəwa kimshechi'en fichile na nat təndi, bahnan la thlənkanda kə dənda basa.

¹⁵ Pad nuni mbəs alchit chandə bəbi luwurcha kish.

¹⁶ Fichile tadtən kum ngərənsə chap yu, Saminu (le dəfandənwa Bitrus),

¹⁷ Yakubu hweya Zabadi tə Yohanna hwanmankən (le dəfandən padwa Buwanarjis sakətkənwa hwechea bok era"),

¹⁸ Andarawus, tə Saminu, tə Filibus, tə Bartamalawus, tə Matiyu, tə Toma, tə Yakubu hweya Halfa, tə Taddawus, tə Saminu lə Kan'anata.

¹⁹ Tə Yahuda Iskariyoti le hi'yang Yəso dī.

Yəso tə Ba'alzabul

²⁰ Chat pədak Yəso huri, ngərkə nofcha ngomtə oi, məlan tə kimshechi'en bəsundə har səm ndəsəmtəwa.

²¹ Kə səktə nofchi'en dəknda kəsanda kəthləm nofcha ndatwa: "Təraa luwurcha."

²² Maldəmchə fa sakandə dēlwercha Musa dī, fichile baka a Urshelima ndangndəwa: "Kutur luwurchə naka fi'en paḏ tə alchita kutur luwurcha la rəktən luwurcha kish."

²³ Ak Yəso kanda, shuwunkən tə kanda hur sakətkən, ndakənwa təkəni nat shedanna bəla kətanḏə shedanna kish?

²⁴ Ma shek kuturichithi chap, kuturichitkən ngu soktəwa.

²⁵ Kichu paḏ ma shek huraahi chap hurəkən ngu thlarəwa.

²⁶ Shedən ma thla'adə fat'enfa kəssakənhi ngu bəla thlarəwa kəthləm ndukwat'en baka.

²⁷ Kitchitkən nifəsina bəla yimta hura'a lə alchit kə herka'ənwa, manga tə kənaən lə alchitkənhi kana mbəla herkaḏəwa.

²⁸ Kitchikən tənī mbwa'anda kuni nat bəbifechi sət nofcha na ficha kalandakandəhi tə chika wun njirfat sətnda,

²⁹ Chika tə kichu le njirkə Chidchid tə Shemedə ngu ficha kalandəhiwa nakna nat kəla bəbichitfat kə pware.

³⁰ Mbukə Yəso kichu kəthləm lə ndangndəwa: "Bəbi shemed'ensi."

Man Yəso tə Hwanmanchikən

³¹ Bak mankən tə hwanmanchikən thlarkənda kish, thlənəkəndəwa kəban.

³² Yakat nofchi tauranghiyu shuwunkəndə tə ndi ndangndəwa, yatu tə hwanmanchiwa kanda katsa kish yehndə sa natsa.

³³ Ngəmaən kandəwa: "Wun yaa tə hwanmanchina?"

³⁴ Təbəkənhi tə bəḏa fichile ḏas ḏas yu ndangnakandəwa: "Nam kandəya fichileya naka nda yaa tə hwanmanchina"

³⁵ Nat le sək i yahtə Fara məlan na hwanyaa tə yaa.

4

Sakətkən tə la Həfta

¹ Paḏ tərkaakə Yəso sakandaḏa mi kapat hawurta ngomkə nofchə ka'ən, tərkaḏa hur kommbawal sokkənhi kə hurkən, nofchə oi a mi chicheng hawurkən.

² Nakna sakandakandəhara a hur sakətkən tə ndatwa.

³ Səkama! chek lə hudata kish ka həfta

⁴ Nakna weshə witəkən, funə witəkən həmkənda hai kə hur mbanda, bak handishcha chathlanda.

⁵ Funə witəkən paḏ həhatkənnda ḏar fufurta bəḏi nguchit furtəsə ḏiichin, tifikənda kish ledled, kəthləm ngafurtəsə ḏarkən ḏiichinwa,

⁶ Təkkə hwatfarəhi, lifirkəndaḏi kəthləm nga thlorə'ensə ḏiichinwa, hwarkənadi.

⁷ Paḏ funə həhatkənda hur ndahcha, mwankənda paḏ njekthlang ndahchiyu bəla'utə sət hwechafuwa.

⁸ Funə paḏ həhatkəndahai kə hachahai ḏiichin mbulkən səkən hwechafa, funə kumchit məkkan, funə kumchit tehhweth, funə paḏ kumchit kum.

⁹ Ndak Yəso wa: "Le nat thləmat səkə'tə'ensi kə səkkən."

I Sək Fərtən Sakətkən

¹⁰ Nak Yəso ichitkən, fichile nduk təndə tə kimshechi'en kumngərənsə chap, sahaḏndə sakət shuniniyu.

¹¹ Ndagnakandəwa: "kunang ngəmaficha kunisi kə sənnuni i naka bəbweeta hur mwanda Fara, fichile nguchika hurnuni, chikamə naki mbwa'anda kanda hur sakətkən.

¹² Nanda kəllathi kə kəllathi chika kichu ngunda natwa, kə kandə thləmathi kə kat thləmathi chika kichu ngunda səktəwa. Kəthləm ma shidndə kichu nanda təbətəhi bənda Fara kə kalang fichi bəbichitfechengnanda kandəhi.

¹³ Ndangnakandəwa, awi sənwuni sakət shuniniyuwa? Nakuni sən yakat sakchikənwa kənni?

¹⁴ Lə hudadiyu hiftə shunda Fara.

¹⁵ Fichile həhatkahi kə hur mbandəyu, kandang naka sakət fichile həftə fichə shuwunkəna hanndəkikechengnandəyu, kə səktənda chat kichuyu bək shedanna thlandə kandəhar.

¹⁶ Kichu pad hanwitə həftə ficha hur fufurtəyu, kandang naka fichile səkkə shuwunkən thləkndə tə mbənfata.

¹⁷ A nakən sutə thlora hanndəkikechengnandəwa, nga alchindengnandəsuwa, ma yimnda hur bahtə kəthləm shuniniyu chikndə hansarəhi.

¹⁸ Funə pad kandang naka sakət fichile həhatka hur ndahchiyu, kandang səkkə shuwunkən,

¹⁹ pad ənət kishita tə kənecha tə yah icha kishita, yimkəndəsi njaən shuwunkənna kanda suwa kweshchaənwa.

²⁰ Fichile həftə ficha hur furtə diichinyu kandang naka sakət fichile səkkə shuwunkən thləknda, səkndə torsi mbəskəndə chekətkən, funə kumchit məkkan, funə kumchit tehhweth, funə kumchitkum.

Tikesha le Supwandə Fichə tə I'nafta

²¹ Dək Yəso mban tə ndanda kanduwa: "Məlapakaa la bək fichə tə tikesha huri kəthləm kə supwang fichə tə i'naftəwa, manga kichuwa kə dəffichəhi kəka bət hunatwa? le batunitəkən kəthləm kə dəffuni kə bədi la dəftəfichəwa?"

²² Ənsənaka bəbweetə nguchit ficha chandakishwa, ənsa supta nguchit ficha kwallandandəwa.

²³ Le nat thləmat səktənsi kə səkkən!"

²⁴ Pad ndangna kandəwa, dəffam i'ndəsi, kə dar ənənə səktuniyu, somədi kəkədtusi, tə ndəkən nat ficha kəkədtəsi.

²⁵ Kəthləm le natən'ensi, məlan nat ficha chekanda, le nguchitən'ensi pad chikale naka har'en na ficha thlandəhar kə chekang ficha le natənsən'en.

Sakət Tifta Wita

²⁶ Ndakən padwa: "Mwanda Fara nakən nda nifə weshkə witə'enna hachahaya.

²⁷ Kə hunanhi kə thlaən tifikə witəkənna kish, mwankən, sənütə ndu səkən kəniwa.

²⁸ Furtə tə i'ndə'en la bəlaakən mwanandə hwarma pad kə bulən, sən hwechafa.

²⁹ Ma nihidi hwasən tə chelta, kəthləm shee thlahbət nəhatə'en."

Sakətkən tə Hwan Musdad

³⁰ Ndakən padwa, nakma kəkəadandə mwanda Farə tə mi? Manga kichuwa witə sakətmi natma kəkəadandəfa?

³¹ Nakən nda hwan musdad, le nak ngudeh a hur ichi la həftəficha hachahaya.

³² Chika tə kichu ma həffa ficha, nan mwanda kə mbəranka təhət afchihi hur hitəkənyu, njarkənhi ka'ən pad kana handishcha sokta kaəftə'en.

³³ Tə sakət shuwunchə ka'ən mbutə Yəso shunda Fara, kə sərət səndəngnanda.

³⁴ Mbwa'autə shunda kanda nga tə sakətkənwowa, pad maməlan ichitkən, la mbwa'angna kimshechi'en chikami.

Yəso Bokada Kapat Rənnaahi

³⁵ Farəniyu sək farəhufta, ndangna kimshechi'enwa: "Chamən hawurkən kə mi chicheng le taatəyu."

³⁶ Malkəndə ngomnofchikən diffi'in, pədakndə tənda hur kommbawal ichitkən, pad kurəkə tahchikən kanda.

³⁷ Ndəkən thlatə husomba tərənna ka'ən, nak rənnikəna həhrandə komm-bawal təkən, nak ama hasa hur kommbawal təkən nda nan nəhata.

³⁸ Yəso pad mələ hur kommbawal təkən a dar bət sokta mələ sabweni, nahnang kimshechi'en ndangndəwa: "Maldəm, nəma təktəhi, kəmmuwowa?"

³⁹ Nahənkən, bokangna rənnikənhi, ndangna rah amkənwa: "Thlarruhi! kə ngasnə kəmma!" Ndəkən thlartə rənnikənhi shəyyet.

⁴⁰ Ndangna kimshchi'enwa: "Kəthləm mə lechituni kakəchiuyu? Paa kənəkənya ngafərkit engnunisəwowa?"

⁴¹ Lechitndadə kaka'ən, ndangndandaniwa: "Witə nifəməkicheya, rənna'a tə ama kanda fəra mwanda?"

Kəna Yəso Nifadi, le Nak tə Hafat Bəbi Shemedə fa (Matt 8:28-44; Luk 8:26-39)

5

¹ Kə chandəndə suhwaḍa kə hachahai Garasinawechea.

² Kə tərte Yəso haya hur kommbawal, thlaakə nifa le nak tə bəbi shemedə, mbət shok tə'en mbət thlohmurcha bəkna mbəḍa Yəso.

³ Nifəkən kwatmurcha naka mbət shoktə'en, nifəsi la mbəllakkə kənnanduwa chika tə chalalochiwa.

⁴ Kəthləm kurbafichə kənnandə harchi'en tə sarəchi'en tə chalalocha, nat təkichu dədahaən chalalo təkənnada sarə'en. Nga nifəsi tə alchitafa la mbəllakkə kəssandəhiwa

⁵ Nda fidikta tə fara la nakna kwat murchə tə dar shohlacha kənna nata tit ka'ən, pad kənna bursa ndə fat'enadi tə ngwicha.

⁶ Kə natən Yəso langnga, paakənsi tə rahta dəkna həmta mbanitəkən.

⁷ Hwakən tə alchit tə kapat burata ndakənwa: "Mə natu sətəsa nji, Yəso hweya Fara le nak mwanchin? A humudi tə Fara, mə fərinə pwanchiwa.

⁸ Mbukən kichu kəthləm nda Yəso wa: "Chukisshafata nifiya sokən bəbi shemedə."

⁹ Ndəkən sahandə Yəso wa: "Thləmmuwa kəni?" A ngəmmanwa: "Thləmnəwa terchin, kəthləm nakani oi."

¹⁰ A hwanaən Yəso tə ndatwa: "Mə rəkinə kanda mbənniyuwa."

¹¹ Kəthləm mbənniyu kapat chaba katuchisi naka hərimtə nduk tə shohlata.

¹² Bəbi shemechiyu hwanangnduwa: "Kə malaən kanda kə yimnda hur katuchiyu."

¹³ A ngəmmang na kandəsi. Thlaakə bəbi shemechiyu chekndakish, yimkənnda hur katuchiyu, katuchiyu shee ndə aru kumchit chap (2,000), a rah kənda ka həhhatta hur hawurta, təkəndəhi nat ahur ama.

¹⁴ Kə nat fa hərəm katuchiyu kichu, rah kənda ka mbuta həmta, tə han həmchikən chek nofchakish ka nat i səkka.

¹⁵ Kə batnda thləmmat Yəso, nak ndə nifi nak soh tə bəbi shemecha fəyu, das tə njelecha fa məlla hur idi'en thlaakənnda lechik nda.

¹⁶ Fichile sət fichi ənnat kənna hwaniteng na ndəyu, ndəkən chekandəndə dwaachik kənna kanda, i kəs kə lə bəbi shemediyu tə katuchiyu.

¹⁷ Thlaakə nofchikən hwanang ndə Yəso kə mallən thlet həmteng nandə hi.

¹⁸ Kə nat Yəso yimta kommbawal, nifi soh nak tə bəbi shemedi fiyu hwanaən Yəso wa nan dətəkən.

¹⁹ Nat tē kichu Yēso ngəmmawusuwa, ndaənwa ɗu huri kə mbəda fahchuwa, kə mbwa'angna kanda witə pəktat ichi sutə Ləmwanda tē hadi hadandufa.

²⁰ Thlaakə nifiyu pəɖakən ɖək na nata mbu i sandə fīcha Dikafolis sakkətkən həmchə kum witə pəktat i chi sandə Yēso. Uf nofcha pəɖang ənnatkən kandə fa.

*Kanna Yəso Hweya Yayirusa di
Tə Nuhnifa le Nak tē Hafat Thlərfwara fa
(Mt 9:18-26; Lk 8:40-56)*

²¹ Yim kə Yēso hur kommbawal chaən kə mi chicheng le, ɓak nofchi oiya kətwurangndəhi məllan pəɖ məlla mi chicheng hawurkən.

²² Yunəsə ərta naka kapat nifa a mbət humta Yahudawechihi, thləmkən wa Yayirus. Kə natən Yēso himkənhi mbanitəkən,

²³ nakna hwanandə ka'ən tē ndatwa: "Hwe'engna le nak ngudeh, kə nuhhweya məlla miya murta, nja hwanuta tama kə ɖənna təkaharfa kəthləm kə kənkadi."

²⁴ Pəɖak Yēso tēndi, kuwurkə nofchi kandə oi nangnda njekkathləndi.

²⁵ Nuhnifəssa mbənniyu hurak kum ngərənsə chap tē hafat thlərfwara fa.

²⁶ A sheetə pwanchə oi a hara fafər hambəbecha, tubwadə i nak sə'en nat, chika tē kichu mbəsutə səmməchitwa hafatkən nakən kəmban kəmban.

²⁷ Kə səktən kussheng Yēso, ɖəkən tē ɖifitəkən tē hur terə nofchiyu təkə'ən hara njela'enfa.

²⁸ Nak na yarəwa: "Matəkadi hara njela'enfa ni kəndadi"

²⁹ Chatkichuyu thlərkə thlərfwarkən hi, səkkənsa fat'enwa kinadi.

³⁰ Chatkichuyu səkkə Yēso ched alchəta kishsha fat'en, təbbərkən hi hur terə nofcha ndakənwa: "Wun təkang hara njele'engnə fa?"

³¹ Ngəməng kimshechi'en wa: "Sa nat nofchə njekthlənjekthla, kanna ndatwa, wun təkukə harfa?"

³² Kəlak Yēso hi kəthləm kə nan ndu wun təkang harfa.

³³ Nuhiyu kə səntən i səka fat'en lechikən, ɓakna mbəsndi kopkənhi mbwaən nat kitchit i'səka.

³⁴ Ndaənwa: "Hwe'engna, fərkitchideku kənudadi. Pəɖu ngwalngwal, kinhafadekudi."

³⁵ Məlla ɖar shunda chat ɓak funa mbəda Yayirus kapat nifa ndangnduwa: "Hwe'eku teppa miri! mə sək natu bahandə Maldəm padi?"

³⁶ Nattə kicchu Yēso ɖufutə i'nda i nannda mbutuwa, ndangna kapat nifəkənwa: "Məlechinuwa, so kən fəru kit ndak."

³⁷ Malautə, chikka wun kə kurən ndəwa tərəkən Bitrus tē Yakubu tē Yohanna hwamman Yakubu.

³⁸ Kə saatənda hura'a Yayirus kapat nifa, nak Yēso nofcha kanda tita funa hwata.

³⁹ Yimkənnə hurikən, ndangnakandəwa: "Kəthləm mə natuni tita kə nuni nata hwata? Nuhhwaniya məruwa, tənakasabweni."

⁴⁰ Nangnda masanda masə njirfata. Chaən nofchi kisha hurikən nat, akən shin hwankən tē mankən, tē kimshechi'en fīchile naka thləmmatkən, yimkənnə mbəɖi nat nuhhwaniyu.

⁴¹ Kəskən har'en ndaənwa: "Talita kumi." (sakətkənwa: "Hannuhhweya, ndakiwa thla'u").

⁴² Chat kichuyu thlaakə nuhhwaniyu nakne witahi. (hurat'en kumngərənsə chap). Nofchi naka mbənniyu pəɖang ənatkənkandəfa.

⁴³ Kahang Yēso thləmmachengnandə tē ndatwa mə səni nifə isəkyawa, fəramən ɖəsəmtə kə səmən.

6

*Cherfichə Yəso a Nazarat***(Matt 13:53-58, Lk 4:16-30)**

¹ Malkə Yəso mbənnihiyu ngəraən inna həmtə'en, kimshechi'en pad kuwurkəndəndi.

² Kə saatə farə yipta, tərkaakən sakandəfa mbət humta Yahudawechihi. Nofchə oi naka kathləmmata, pad pədag ənnatkən kandəfa nakndandatwa: "A'ai mbəstə nifiya witə ichiya? witə sənəmə fəra ndə fichə kicheya? batna nata sət ənat sheka i'nniya?"

³ Leya nga məllan naka lə kukwat ichiyuwa, hweya Maryamu hwamman nda Yakubu, tə Yusufu, tə Yahuda, tə Siman? Hwamman chikən kə nishcha nga kandang ni thləmmat nəm yawowa?" Cherkəndəndəfa.

⁴ Ndag Yəso kandəwa: "Tapəna'a bahutə mwanduwa manga himtə'en tə hur hwammanchikən, tə hur hura'enwa."

⁵ Yəso mbəla'u tə sət tor ənnat fər sheka i'nda mbənniyuwa, kənaəfunadi dimek hur fichile nak hahchin tə dəffa hara kanda in.

⁶ Pədag ənatkənfa tə bah fər kitchədgəngnanda. A wu'yaən han həmcha, nakna sakanda kandə har.

*Thlin Yəso Kimshechi'en Kumngərənsə Chap**(Mt 10:5-15; Lk 9:1-16)*

⁷ Akən kimshechi'en kumngərənsə chap, thlinkən kanndə chap chap, a fəraən alchita kanda i rək bəbi shemecha.

⁸ Bokang na kandəwa makunna pədata mətəriduni ən inwa, chika dəsəmta, chika yokta, chika dəngla, chika handəbəltə kə hur kwandangchengnuniwa, səssal ndak natuni tərta.

⁹ Tə pad kə puni pahamcha, mə hummaduni njelaa chapwa.

¹⁰ Ndagna kandə padwa: "Uf huri'i yimtunisi, kə sokkuni mbənniyu kə farinatuni thlata.

¹¹ Uf mbədi cher tə ndə kuni pad kawundə thləmmata kuniwa, manuni pədata, kə təppanguni tənnyayida sarəchengnuni kəthləm kə sokka ənnat sinnda dər inndəngnanda."

¹² Pədagda natabasanda nofchisi tə ndatwa kətərndəhi kə malangndə bəbichitfəchengnanda.

¹³ A chang ndə bəbi shemechakish oi, pa'angndə fiddətafichile nak hahchin oi kənkəndadi.

*Mərtə Yohanna ləsət Baptisma**(Mt 14:1-12; Lk 9:7-9)*

¹⁴ Hiridus kutura səkkən kusheng shuwun Yəso kəthləm fen thləmkənhi chika tətəni funa ndatwa: "Yohanna ləsət Baptisma thla'a ndə ficha hur məmatcha, ndəkən sək natən tə alchit sət ənnat fər sheka i'nda."

¹⁵ Ndakfunuwa: "Iliya tapəna'a" funə pad ndakndəwa, "Nda ərtə hur tapənechi sohyu."

¹⁶ Kə səktə Hiridus shuwunkən, ndakənwa, Yohanna nəyu, le thlendi i'ndə ennadi thlaaka hur məmatcha."

¹⁷ Kəthləm Hiridus tə i'ndə'en mbukə tə ndatwa kə kəssang fichə Yohanna, kə kənnang ficha kə dəndə tənda pursuna. Sək Hiridus kichu kəthləm Hirudiya, Nuh Filibus hwanmankən kahandən.

¹⁸ Kəthləm Yohanna lənəkna mbwa'anda Hiridus wa, "Ngəmawu kus kə kahangnə nuh hwanyatuwa".

¹⁹ Awi Hirudiya məlla kəs kommbəl Yohanna a hur handəkiketə'en, a yahkən kə bəllaən. Nat təkichu mbəsutə mbandəwa,

²⁰ Kəthləm Hiridus lechada Yohanna, A shinwa məllan ka nifənəkən, a shin tə ndatwa nakən chidchid, lə dwachit pad, ndəkən sək Hiridus kəstən Yohanna har ndiichin, lə shekdang i'nda ma məlla sək Yohanna məlla shundə tēndi, nat təkichu lə nakna mbənanədəfa ma məlla sək shundə'en.

²¹ A mweshitkən bak Hirudiyasi mbəs mbanda. A farə mbənfat thlahmbət ngətta Hiridus, akən pəktat nofcha, funa ngomnati, funa hurfathlərhwata, tə pəktat nofchi Galili.

²² Kə yimtə hweya Hirudiyasi kə nuhhweya, rəmkən mbənanə na Hiridus fa tə tahət romchi naksi. Ndag kutura nuhhwaniyuwa: "Hwanitən i yahtu, ni furuta."

²³ Akən ichimi tə ndatwa, hwanitin i yahtu nifuruta chika mbuth kuturichidengna.

²⁴ Thlaakə nuhhwaniyu cheknakish kambəs mankən mbwa'ən tə ndatwa: "Mənati hwanada" Ngəmmang mankənwa i'nda Yohanna lə sət Baptisma.

²⁵ Chatkichuyu ngəraən inna mbənda kutura tə wesha hwanan tə ndatwa, yəhkəsi nakən nakənya kə fərikənnə i'nda Yohanna lə sət Baptisma a hur təpbi.

²⁶ Səbkə hanndəkiketa kuturadə ka'ən. Pad ngu mbəlla cherəfuwa kəthləm teppa edtə ichimi mbanitə nofcha, kəthləm ngu mbəlla talandə i mbutənwa.

²⁷ Chatkichuyu thlənkən yuna hur fapundə har ndaənwa, kə da battə i'nda Yohanna, pədak nifiyu kə pursunatakən dəkna thlandə i'nda Yohanna,

²⁸ bakən tə inkənna hur təpbi fərangna nuhhwaniyu, thlək nuhhwaniyu fərangna mankən.

²⁹ Kə səkətə kimshecha Yohanna kichuyu, pədaknda tər fatkən dəknda thlohanda.

Yəso Səmmadə'ən Nofchə Aru Kumchitkum Durman (5,000)

(Mt 14:13-21; Lk 9:10-17; Yh 6:1-14)

³⁰ Kə bat fathləncha Yəso di ngomkəndəhi mbwa'ang ndə i sətndə uf, tə i sakandəndədi.

³¹ Nak nofchə oiya bata funa pədata, Yəso tə fathlənchi'en mbəsundə har səmdəsəmtuwa. Ndəkən ndandənnə kanndəwa tama katmbət har nguɖuk, kəthləm kə yipuni.

³² Pədaknda hur kommbawal kə mbət nguɖuk ichitnanda.

³³ Awi neɖ nofchə kandə oi kanda pədata, pad shinndə kanda, rahkənda tə sarəcha a hur thlet həmchikən laknda mbədi natnda dəta.

³⁴ Cheta Yəso kissha hur kommbawaltəkən, nakən nofchə oi hadangndəfa, kəthləm nakndə nda shohrecha le nguchit lə hərəmtəsi. A tərkaakən saka ichakandəhar oi.

³⁵ Nak mbəta hulta bak kimshechi'ena mbəsndi, ndangndəwa: "Mbədi natəmya nguɖuk nifəsəwa, təpad mbəta hulta.

³⁶ Ndandəna nofchiyawa kəpədanda kə kahəmcha tətlet həmchi ndukndukya kədənda hi i nanndasəmta."

³⁷ Pad ngəmmang Yəso tə ndatwa: "Kunang fəramən dəsəmta kanndə kə səmnda." Ndəkən ndandəndəwa, kə dani hi njohma i dinari aruchap kə fərangani kandə kə chiindəwa?

³⁸ Ndagndəna kandəwa, njohmə kurmi naksengnuni? dama kəllamən dəknda kəllanda ndangndəwa, njohmə durman tə tinchə chap.

³⁹ Ndag Yəso kimshechi'enwa kə ndangnda nofchiyuwa kə sokndəhi təngləng-təngləng kə dar nduhwelecha.

⁴⁰ A sokkəndəhi təngləng-təngləng, funə kumchit kum, funə pad kumchit durman.

⁴¹ Tærkən njohəmchi dūrmanyu tē tinchi chap yu, kəlangna afshi saən usoko Fara, saka'ənhi fərang na kimsechi'en, kə sakangnda nofcha. Səkən kichu tē tinchikən pad.

⁴² Uf nda səmkənnda ngalkənnda.

⁴³ Ngomang kimshechi'en fishirchikən nihəd inaftə kumngərənsə chap,

⁴⁴ Terə nofchi səmkə dəsəmkən, hishchə, sheendə aru kumchit kum dūrman (5,000).

Wii Yəso Dar Ama

(Mt 14:22-33; Yh 6:16-21)

⁴⁵ Chatkichuyu ndang Yəso kimsechi'en wa, kə yimnda hur kommbawal, kə landə cheta kə Betsaida, məlan pad kalkən terə nofchihiyu.

⁴⁶ Diffitə kalə nofchihi tærkəna dər shohlata kəthləm kə hwanən.

⁴⁷ Sək farə hufta, kommbawal tiyu a hur diffiti hawurta, Yəso pad məlla hachahai i'chitkən.

⁴⁸ Kə natin kimshechi'ena bahtəhi tē koharəkən, kəthləm rənna'a bahandə kanda, keeke tē kukwara dekta katətbəta, məlla bəta mbəskandə tē wita dər hawurkən. Yarkənwa na lata mban.

⁴⁹ Kə natndəndi məlla wita dər ama, naknda muh hanhara naən kandəhiwa dəhanifa.

⁵⁰ Kəthləm ufnda nedndəndi, lechiknda, chatkichuyu "Shunaən kandə tē ndatwa ənsuwa, njeta, mə lechiduniwa."

⁵¹ Mbənniyu yimkəna kommbawal tē kanda, chatkichuyu thlarkə rənnikənhi. Shekdang i'ndəkandə ka'ən.

⁵² Kəthləm sunundə sakət səma'ən nofchi aru kumchit dūrmanyu tē njohməwa, kəthləm kwaakwaachit handəkikechengnanda.

Kənna Yəso Fichiledə Nak Haachin a Janisarat

(Mt 14:34-36)

⁵³ Kə chandəndə hawurkən kə kishitəle, tærkənda haya a thlet həmət Jenisarat, kənanəndə kommbawal təkənhi kəmi chichengkən.

⁵⁴ Kəchet nda kisha hur kommbawal mbəssang nofchuwa məllan.

⁵⁵ Rahkənda hur həmchikən, naknda bət tē fichile nak haachin a dər mbət hunechengnanda kə mbədī səktəndəwa məlla mbənniyu.

⁵⁶ Nat mbədī yimtən, thlet hwan həmchə tē həmcha, la naknda dət tē haachə kəmbəd'en pad tēmi lumocha, a lanaknda hwananda kəthləm kə təkangndə hara chika mi njela'enfa, nat le təkang harfa kənkənədī.

Sakandafadi kə Dar Chidchidchita

7

(Mt 15:1-9)

¹ Farisawecha tē maldəmcha fichile la sakang kussa dī baka Urshelima, ngomkənda thləmat Yəso.

² A mbəssangndə tē ndatwa kimshechi'en kanda səmdəsəmtə tē təkəmharcha sapawundəwa.

³ (Kəthləm Farisawecha tē tahət Yahudawecha səmundə dəsəmtə kichu sapundə harwa, kəthləm tor murta pəktechengnanda nakən kichu.

⁴ Ma bənnda dā lumō, manga tē fanndə nda i mbutə tor murtengnandəwa ngunda səmdəsəmtəwa. Tor murtengnandəsi pad lela kuwur tənda, nda sap təpsat 'amcha, tē bicha, tē kuppecha tē kətən səm'əna.)

⁵ Kəthləm ndəkən sahang Farisawecha tē pəktat maldəmcha fasakandə shuwun kussa Musadī: "Kəthləm mi kimsecheku yahundə kuwur tor murcha pəktechengnaniwa, mashid kənnanda səmdəsəmtə tē təkəmharcha?"

⁶ A ngəməng Yəso tē ndatwa: "Kohat nofcha keekesi fərtə Ishaya sakətkən kə dārnuni, nda i yarandə fīcha.

Nofchiya a mi deng nannda mwanita,
pad handəkikechengnanda nakən langnga tə nji.

⁷ Poffən lənannda mwanandə thləmna,
kussi ti la natnda sakandadi, i nofchə deng,
dar ndatwa shunda Fara.

⁸ Lamallanguni i ndat Faruwa kə suni, nakuni kuwur tor murta nofcha."

⁹ Ndangnakandəwa: "Awi nuni mbəllamalandə kussi Fara kəthləm kə kuruni tor murchengnuni!

¹⁰ Kəthləm ndak Musa wa, 'fəran mwanda suka tə yatu pad le erkə shinkən tə mankən keekesi kə bəllang ficha.'

¹¹ Pad landakuniwa: "Nat i nat shinchinuni tə manchinuni bəsta mbəda nifə soh sokkən nda korban" (sakətkənwa fərradi Fara).

¹² kəthləm ndəkən mwawuni mallandə kə kəssaən tora shinkənsi tə mankən wa.

¹³ Təkichu la natuni, cherə pathla Fara, tə pathlə kuwur tormurchengnuni, pad la nakuni dahhanda witə ichiniyu in.

Ichī la Təkmang Nifəhi

(Mt 15:10-20)

¹⁴ Ngərkə Yəso at nofcha mbəd'en, ndangnakandəwa kami thləmmat uffuni, pad kəsununisi ndiichin.

¹⁵ Nga i lasəmtə nifa hur na təkmandəhiwa, i la cheka hur handəkiketə la təkmanḡ nifəhi.

¹⁶ [Uf le nat thləmmatsəktə'ensi kə səkkən.]

¹⁷ Kə saktənhi tə nofchi oiyu yimkənna huri, sahang kimsechi'en sakət i'sakandənadiyu.

¹⁸ Ndangnakandəwa: "Awi kunang pad sənwni sakətkən tə ndatwa i səmtə nifa hur, bahwa təkmandəhiwa.

¹⁹ Kəthləm nga la yimkənna hur handəkiketəwa la yimkənna hur kəhapangkadi. A hurra shuniya chedkə Yəso wa i səka dəsəmta təkəmtəsa fi'enwa.

²⁰ Ngər kənna ndatwa i lachekakissha hur handəkiketa nifa ndəkən na təkmanḡhi.

²¹ Kəthləm a hur handəkiketa nifa la chetbəbi'ichakish, ndanda bəbiyara, fəllawichita, herketa, tə bəlfata,

²² Katnishcha nofcha, səbfata, lekta, sərəhta, mwa'inda, bokta, tə bomchita.

²³ Uf bəbi'ichiniyu lə chekna handəkiketa, ndəkən la təkmanḡ nifəhi.

Nuhnifə lə Helinawata Fərkə Kit kə Mbəda Yəso

(Mt 15:21-28)

²⁴ Mbənniyu malkə Yəso Galilihi pədakna thlet həmmət Taya tə Sidon. yimkənna hura'a yuna, a yahu kə sənfihiwa. Nat tə kichu buḡwe'iuwa.

²⁵ Chatkichuyu nuhnifəsi, tə hwe'ensi kə nuhhweya naktə bəbi shemedafa, kə saktən kusheng Yəso, bakna həmtəhi mbanitəkən.

²⁶ Nuhhiyu witə Helinaweche nakən, a thlet həmət Finikiya ngəttəfichəndi, a hachahai Suriya. A hwanaən Yəso wa kə kətaən bəbi luwurchada fa hwe'en.

²⁷ Ndag Yəso wa: "Suku kə ngal hweche kwadən, kəthləm kamusi kə tər fichə dəsəmta hwecha kə fərang ficha hədechəwa."

²⁸ A ngəmanḡ nuhiyu tə ndatwa: "Ə, kichuyu maldəm, chikatə kichu hədechə la səmkənnə fishirchikənti ka tebər ləla həhatka haya miya hwecha.

²⁹ Ndəkən ndandə Yəso wa: "Kəthləm shundeku, dudadı, bəbilura shekhi tə 'hwe'eku."

³⁰ Ngərang nuhnifəkən inna di dəkna mbəssandə hwe'en duk a mbəthunata bəbi luriyu tepa keltəndəhi.

Kanna Yəso Bommadi

³¹ Malkə Yəso thlet həmət Tayahi, kuwurkən tə Sidon dəkna hawur Galili. A mbanda kwirtə thlet Həmchə shee Kum.

³² A mbənniyu bang ndə bomma, le lakweekə shunda, a hwanangnda kəthləm kə dəfaən hara in.

³³ Kabkə Yəso bommiyu kəkəllar, mbahkənnada thləmat nofchiyu kə mbədi nguchit nifəsi. Pakən hanharchi'enna hur thləmmecha nifiyu, chahkən yahta hanhar'en, təkə'ən hara hanshunda nifəkən fa.

³⁴ Kəlak na afshi kahkən yiptə langnga, ndakənwa: "Iffata!" sakətkənwa: "Innuhi!"

³⁵ Kə mbutən kichu inkə thləmmecha nifəkənhi, i kənnang hanshundə'en pad kwaskənhi, tər kaakən shundə ndiichin.

³⁶ Bokang Yəso kandəwa mə mbwa'anda chika wunwa, nattə boki bokandənnakanda nak mbukənna chekta.

³⁷ Shekdang i'ndə kandə ka'ən, ndakndəwa shiitə ichindiichin oi! Sokkən bomchasəkmbəta, tippengcha kanda shunda".

8

Yəso Səmandə ən Nifə Aru Kumchit Fwadda (4,000)

(Mt 15:32-39)

¹ A hur hanmunchiniyu, nofchə oi pad baka mbəs Yəso. A nakən ənsə nannda səmtəwa, ak Yəso kimshechi'en ndangna kandəwa:

² "Nofchiya haditəfa, kəthləm munkəndə məkkan nakənya kanda thləmatna mwa'u ndəsəmtengnandəsuwa,

³ Ma dēdi nakənyawa kə pədandadadi tə mita, na funa həhattəhi mbacha. Kəthləm funə bakndə langnga."

⁴ Ndəkən ngəmməndə kimshechi'enwa: "Nakma mbəs njohma aiya hurhweli'iya na səmma ən nofchi natya?"

⁵ Sahang Yəso kimshechiken'enwa: "njohmə kurmə naksengnuni?" Ngəməngndəwa: "Mud."

⁶ Ndangna nofchiyuwa kə sokndəhi kə hachahaya. Ndəkən hartən njohhomchi mud yu, saən usoko Fara, chichaənhi, fərangna kimshechi'en kə sakangnda nofchiyu, sək kimshechi'en kichuyu.

⁷ Tə pad tinchisə dīmek. Yəso saən usoko Fara, ndangna kimshechi'enwa leya pad sakamna kanda.

⁸ Səmkənda ngalkəndə nda i yahtənda. Diffitəkən ngomang kimshechi'en fishirchikən inaftə mud.

⁹ A farəkən shee nifə aru kumchit fwadda (4,000). Pad ndang Yəso kandəwa pədama.

¹⁰ Chatkichuyu thlaakə Yəso tə kimshechi'en yimkənda hur kommbawal pədaknda thlet həmət Dalmanuta.

Sheh Farisaweche Sakətkən

(Mt 12:38-42; 16:1-4; Lk 12:54-56)

¹¹ Bak Farisaweche tərkaakəndə sahəmi Yəso. Kəthləm yahndəssa kəkadanda, sahangndə kə chedəən sakətkəna kanda a hur afshi.

¹² Kətkən yiptə langnga hur shemed'en ndakənwa: "Kəthləm mə nat nofchi kishi'i nakənya katsakətkən? Kitchitkən ni mbwa'anda kuni sakətkənsi nat fīcha fəranda kishi'i nakənyawa."

¹³ Thlaakən malkənkandəhi, yimkənda hur kommbawal pədakən kə chicheng le.

Mehnda Farisiyawecha tē i Hiridus
(Mt 16:5-12)

¹⁴ A nakēn mbutandē kimshecha Yēso kē tərndi njohmē in, njohmē ərte ndak naka harengnanda hur kommbawal tākēn.

¹⁵ Ndang Yēso kimshechākēn'enwa: "Ndəfam əndisə ndiichin kē ndəsəcha Farisawecha tē i Hiridus nda mehnda."

¹⁶ Tərkaakəndə shundə təndani tē ndatwa: "Mbukēn i'ya kəthlēm njohməsa harrengnəmwa."

¹⁷ Shin Yēso i nat kimshechākēna shunda ɖarkēn, ndəkēn sahandən mə kandəwa: "Kəthlēm mə natu ni ndandandaniwa njohmə nguchiksa harengnuni?" Awi paaya a sənwuniwowa? Təpadɖaa paaya a mbəsawuniwowa? Paaya mwaakə hanndəkikechengnuni kwaakwaawa?

¹⁸ Hwanichengnuni, nuwuni mbətwowa? Thləmmechengnuni, səkwuni mbətwowa? Kudukwunniharwowa?

¹⁹ Fari chichandi njohmihi ɖurman chiitə nofchə aru kumchit ɖurman yu, inaftə kurmi ngomanduni fishirchikēn tiyu?" Ngəməng kimshechākēn wa: "I'naftə kumngəənsə chap."

²⁰ Ngərkēn ndanda kandəwa njohmi muɖ chichandəhi chiiti nofchə aru kumchit fwadda yu i'naftə kurmi ngomanduni fishirchikēn?" Ngəməngndəwa "i'naftə muɖ."

²¹ Paɖ sahaənmi kandəwa: "Kananat paaya a mbəsawuniwowa?"

Yəso Kənnandə Nifadi kə Kukomta a Betsaida

²² Yəso tē kimshechi'en ɖaknda Betsaida, ɖak nofchə tē nifə kə kukomta, hwanang nofchiyu kə təkə'ən harfa.

²³ Kəskēn haara kukoməyu, chekəntənda kish a hur thlet həmətkēn. Chahkə Yəso yahta hwanicha kukoməyu səkkēn harchi'enna hwanicha kukoməyu, sahang Yəso wa: "Sa nat mbət wa?"

²⁴ Kəllakna afshi a ndakənwa: "Nja nat nofcha nakndə nda afchə naka wiita."

²⁵ Ngərkə Yəso sət harchi'enna hwanicha kukoməyu, nakənya kəllak nifiyu ndiichin, ənkə hwanichi'en hi nakna nat chikaməhi chidchid.

²⁶ Ndəkēn ndandə Yəso wa: "Dudadi kə huri, mə ngərina thlet həməɖiniyuwa."

Bitrus Mbwati Kitchit kə Dar Yəso Məllan na Kərəsti
(Mt 16:13-20; Lk 9:18-21)

²⁷ Thlaakə Yəso tē kimshechi'en kə thlet həməcha hachahai Kaisariya Filibi. Nak nda wita ndəkēn sahandən kimshechi'enwa: "La təkə nofchuwa wunnaki?"

²⁸ Ngəməng funə la ndakndəwa: "Sokēn Yohanna lə sət Baptisma, funə la ndakndəwa Iliya tapəna'a, funə paɖ la ndakndəwa naku ərta hur tapənecha."

²⁹ Ndəkēn sahandə Yəso kimshechi'enwa kunang kəni: "La ndakuniwa wun naki?" Bitrus Ngəmanwa sokēn naka Kərəsti."

³⁰ Bokang Yəso kandə ndatwa: "Mə mbwa'anda yunə ndu wun nakənwa."

Mbwi Yəso Witə Məri Natna Mərta tē Thlatə'enna Kwata
(Mt 16:21-28; Lk 9:22-27)

³¹ Tərkaakə Yəso sakandakandəhar tē ndatwa: "Hweya nifə nan bahtəhi tē ichi somsomən, paɖ kə cher pəktechəndi tē pəktat pəristochicha, təfa sakandə ɖalwer tē kussa Musa ɖi. Nanda bəllanda, ɖifitə mundə məkkən nan thlata.

³² Mbwa'ən ichiniyu kimshechi'en a ɖwachitkēn. ɖak Bitrusa kahndi kə kəlar ɖoka'ən kə ɖar mbuwitə'ichiniyu.

³³ Təbərəkə Yəso hi nakna kəllandə kimshechi'en, ɖokangna Bitrus hi tē ndatwa: "Mbahhu thləmatna Shedən, yareku nga i Farəwa i nifa."

³⁴ Akən nofchə tə kimshechi'en, ndangna kandəwa: "Nifi yakhəssa kuwurnji kə cherən i'ndə'en, kə tərən palitə'en kə kurən nji."

³⁵ Kəthləm chikawun yakhəssa həkandə shisshingtə'en nan shekdanda, pad chəkawun shekdang shisshingtə'en kəthləm njang tə kushengshundə mbənchin, nan həkandi shisshingtə'en.

³⁶ Mə naka mbəs ənhara nifa ma mbəssandə kisshita kə bahhən shisshingta.

³⁷ Mənat nifa fəta kəthləm shisshingtə'en?

³⁸ Chəkawun la harandəfat kəthləm njang tə shundengna a kishi bahkitchidiya tə bəbichit fadi nakənya, hweya nifa nan sək harəfat'en pad ma bəda hur mwanda Shinkən tə mala'ikachə chidchid.

9

¹ Ndəkən ngərtə Yəso ndanda kandəwa: "kittəkən nja mbwa'anda kuni, funəsa a hurnuni mbədyə ngunda mətəwa sema nedndə kuturichita Fara bəd tə alchita."

Mbumbweta Fata Yəso hi

² Diffitə mundə tehheth, harkə Yəso nda Bitrus tə Yakubu tə Yohanna, dəkən tə kanda shohlatə lenak njang, nakndə ichitnanda mbənniyu. Naknda nata kəllathi chat mbumbwedkə fata Yəso hi a mbanitənanda,

³ sək njelechi'en hendəda nakna kəstəfə nda hwatfara, nguchit nifa mbəlla sapandə njelechi'en tə pachau kichuyu a hur kishi'iya.

⁴ Chatkichuyu bak nda Iliya tə Musa, chedkəndə fadengnanda pad kanda shundə tə Yəso.

⁵ Ndag Bitrusa Yəso wa: "Maldəm badengnəma mbədyə ndiichinsi, tahsam kətənhə məkkan, ətə iyuwa, ətə i Musa, ətə i Iliya."

⁶ Mbukən iniyu kəthləm sənutə'i'natna mbutəwa, kəthləm a lechiənda.

⁷ Bak husomba'a haya kə dar inchengnanda ngəlaən kanda, chek mburata kissha hur husombikən tə ndatwa: "Ka hweengnəniya leyahti kamən thləmmata."

⁸ Chat kəllakndəhi chika tətəni nundə nifə somənwa, se Yəso ndak naka thləmat nanda.

⁹ Naknda tətahaya a shohlayiyu, ndang Yəso kandəwa: "Mə mbwa'anduni nifə i'nattuniyawa, se fari thlaatə hweya nifa hur məmatcha."

¹⁰ Kəskəndə I'har mbwa'andənna kanda, pad naknda sahandə ndanichə tə ndatwa: "Mə naka səkət thlata a hur məmatcha."

¹¹ Sahang ndə mi tə ndatwa: "Kəthləm mə ndat maldəmchə fa sakandə kus təkənnadi, Iliya na tərka thlata?"

¹² Ngərkə Yəso səwa: "Kittəkən Iliya na tərka thlata kəthləm kə tahsaən chikaməhi. Chika tə kichu, kəthləmmə ndat laulawatkənwa hweya nifa nan sat pwanchə ka'ən tə pad kə njirndəndi?"

¹³ Pad nja mbwa'anda kuni ndatwa, Iliya tepi bədi sa nofchə i'ngəmtə hurengnanda nda i'natna a hur laulawatkən kə dar i'ndi'en.

Kəna Yəso Hweeya di tə Bəbi Shemecha fa

¹⁴ Kənatnda ngərtə mbəda tahət kimshechi'en, nakndə nofchə oi, a taurangndə kandəhi, pad funə maldəmcha fa sakandə kus tə tərbənda Fara di kanda halə'i'ndə tə kanda.

¹⁵ Kənat nofchiyu Yəso, pədag ən kandəfa, rahkənda thləmatkən ndangndə əna.

¹⁶ Ndəkən sahandə Yəso kandəwa: "Mənatuni halə'i'ndə tə kandə kə darkən?"

¹⁷ Yuna hur nofchiyu shuwunkən tə ndatwa: "Maldəm budi hwe'engna kəthləm kə kəngədi bəbi shemedda fat'en njandə shunda.

¹⁸ Ma bed bəbi shemedkəna fi'en la muhkəndəhi kə hachahaya. Mi'enna hupta kəna chi hanthlanchi'en, chat mbəsku titidhi. Ndadī kimshecheku wa kə rəkangndə bəbishemechikəna kish mbəlla'undəwa."

¹⁹ Ngəməng Yəso kandəwa: "Kunang nofchə fa bəhfərkit! Kəkwat nat-manata bət ərətə təkuni? Kə kwat natinata kərəstə təkuni? Bəmitən hwankən."

²⁰ Bəngndə hwaniyu. Kənat bəbi shemediyu Yəso, təpkən hwanihiyu hachahaya mələ takarəhi mi'enna hupta.

²¹ "Ndəkən sahandə Yəso mi shin hwanniyuwa?" Bət kənni kəstə'i'ndiya?" Ngəmanwa: "Thlata hwanchit'en."

²² Kurbəndə nata muhnda hur am tə hwata tənə mbəlanda. Paḍ manu mbəllata kəsanna kanisi kə handukanifa."

²³ "Ndəkən ndandə Yəso wa kəthləm mənatu ndatwa mani mbəllata?" Chikamə nan sətta kə mbəda le fərkə kit."

²⁴ Chatkichuyu shin hwanniyuwa təkən ndakənwa, a firi kit, paḍ kəsitənsi tə bəh fər kitchidengna."

²⁵ Kə nat Yəso nofchəkəna chektə oi, kanda bət tə rahta, bəkangna bəbi shemedkənhi tə ndatwa: "Sokən bəbi shemeddi njang səkbət tə shunda hwaniya nja ndutuwa chukisha fat'en mə tamina ngər yimta fat'enwa."

²⁶ Bəbi shemeddiyu hwakən, təpkən hwanihiyu fat'enna saktatfa chekna kish. Nak hwanniyu ḍuk nda tə mərən, nak nofcha hurrumta paḍ terchin ndangwa tə mərən.

²⁷ Kəskə Yəso hara hwanniyu kəsəansi thlarkənhi kit.

²⁸ Diffitə ndəkən, Yəso tə kimshechi'en i'chitnanda a huri, sahang kimshechi'en miya a bəbweeta: "kəthləmmi mbəla'uchitani kətandə bəbi shemeddiyu?"

²⁹ Ngəməng Yəso wa: "Witəkən ngu chetakish kichuwa se tə hwanda."

A Ngər Yəso Mbu Witə Məri Natna Mərtadi

³⁰ Malkəndə mbənnihyu cheknda kish tə hurhuri Galili. kəthləm yahu Yəso kə sən nifə mbəndi natənwa,

³¹ nakna sakanda kimshechi'en har tə ndatwa: "Na fīcha fər hweya nifa kə harra attikrechikən, nanda mbəllanda paḍ diffitə mundə məkkan nan thlata hur məmatcha."

³² Nakən mbəsawundə i'mbutənwa tə paḍ kanda lechit kə sahangndə i'natna yara.

Wun Nak Mwanchin

³³ Bak nda Kafarnahum sokkəndəhi a huri sahang Yəso kimshechi'enwa: "Mənəatuni shunda ḍarkəna mbəndiyu?"

³⁴ Mbəla'undə fəra ngəmkənwa, kəthləm a mbənda helndə i'ndə tə ndani ndatwa wun nak mwanchinna hurnanda.

³⁵ Sokkənhi, akən kimshechi'en kumngərənsə chap yu, ndangnakandəwa: "Chikawun yahkəsa nata mban kə naka diffi paḍ kə saən fat'en kə mafata nofchə nat."

³⁶ Tərkən hwe har, thlaraanhi hurḍifitənanda tərəkəndə, ndangna kandəwa:

³⁷ "Chikawun thlək hwe kichəya a hur thləmna thlətənji, paḍ chikawun thləknji, thlutənji ḍengwa thləkən tə Papati thlənkənji."

Nat le Nguchika Atikrechit Təkəm Məlanna'i'nəm

³⁸ Ndag Yohanna Yəso wa: "Məḍəm nedani nifa rək bəbi luwurcha a hur thləmwa, ndangnganiwa kə malaən kəthləm nga nakne hurnaniwa"

³⁹ Ndəkən ndat Yəso wa: "Mə njəḍuniwa, nifəsi na sət witə torəniyu a hur thləmna mashid kə təbrənhi kə mbuən bəbi'icha i'ndengniwa."

⁴⁰ Chikawun nguchika atikrechit tə kəm mələn i'nəm.

⁴¹ Kittəkən nati mbwa'anda kuni, nat nifi fərang amsata kuni kəthləm kunang 'i Kərəsti nan thlət kənəkən.

I'chi na Dəf Nifa Sət Bəbichitfata

⁴² Chikawun dəfkə ərta hur hwanchi fərkə kit kə bəðengniya kə sən bəbichitfata, kweshada nifiniyu kə wokang fichə fənhata bur kə muh fichənda hur hawurta.

⁴³ Ma hareku la dəfkəsa sət bəbichitfata thlandinadadi. Kweskən kə yimna pwan nga harsə ərətəwa mənī muhsa hwata tə harchə hwaa.

⁴⁴ Hwadi la ləfuchik kə pwaree.

⁴⁵ Ma sareku la dəfkəsa sət bəbichitfata, thlandənadi kweshkən kə yimna pwan nga sarəsə ərətəwa mənī muhsa hwat tə sarəchi hwaa.

⁴⁶ Hwandi la ləfuchik kə pwaree.

⁴⁷ Ma hwaniteku la dəfkəsa sət bəbichitfata, kətandənadi kweshkən kə yimna mwanda Farə tə hwanitə ərta mənī muhsa hur hwat tə hwanichə hwaa.

⁴⁸ Mbədi la məruchit hweecha, pad hwatkən tamwa liftəwa.

⁴⁹ "Kəthləm chikawun nak fichə kikedandə tə hwata.

⁵⁰ "Mannda ndiichin, pad ma tər mbəndə'ennadi, naku mbəlla ngəranda kwarkən kə manndawa kəni? Kənuni mbinchin tə ndani nda i nat mannda, pad kə sokuni yuyur tə ndani."

10

Sakandadi kə Dar Sak Reta

¹ Yəso malkən thlet həməðkenhi pəðakna thlet həməð Yahudiya chaən suhwað Yodan. Humkə nofchə oi kə thləmatkən, nakna nata sakanda nofchiharyu nda i la sətən kənding.

² Bak Farisaweche mbəsndi kəthləm kə kikedangnda, sahangndə mi wa: "Keekesi kə kal hishnifə nuhkənhiwa?"

³ Ngəməng Yəso kandə tə sahmi pad ndatwa: "Mə mbutə Musa a hur kus təkən kə dar sak reta?"

⁴ Ngəməng "Musa fərandən mbanda hishnifa kə yaraən dəlwera nuhkənsə kə fəraən kə rəkəndə."

⁵ Ndəkən ndandə Yəso kandəwa: "Yarangna kunisə kichuyu kəthləm kwaakwaachit hanndəkikechengnuni.

⁶ Pad thlata tərəkən tinkə Farə kandə, nuhnifa tə hishnifa.

⁷ Kəthləm ndəkən hishnifə nan malə shinkəhi tə mankən kə nandə ərta tə nuhkən.

⁸ Chapndəyu hwimndəhi kə ənərta. Nga nakndə chap padwa nakndə ərta.

⁹ Kəthləm ndəkən i'humandə Fara mə saka nifəhiwa.

¹⁰ Kənatən i'chitkən tə kimshechi'enna huri sahangndə mi kə dar shuniniyu pad.

¹¹ Ndangnakandəwa: "Chikawun cherkə nuhkən kahkən somən shidə fəlawichit tə ndi

¹² Pad ma cher nuhnifə səmaha kahkən yunə somən, shidə fəlawichita."

Yəso Fərandə Mbəsənhara Hwecha.

¹³ Farə le bang parchə hwechengnanda Yəso kəthləm kə təkə'ən harra kandəfa kə fəraən mbəsənhara kanda. Nak kimshechi'enna njanda parchiyuwa mə bində tə hwanchiyu mbanitəkənwa.

¹⁴ Kənat Yəso kichuyu, səbkə hur'ennadi, ndangna kandəwa: "Malamən hwecha kə banda mbəndengna, mə njanduni kandəwa, kəthləm kuturichita Fara i'witə fichile nak nda kandang.

¹⁵ Kitchitkən nati mbwa'anda kuni chikawun thluchik mwanda Farə nda hweya, ngu yimtəsəwa."

16 Mbənniyu harkən hwanchiyu səkən harcha inchengnanda fəraən mbəs'əna kandahar.

Kimshaa lə Kəna'a

17 Yəso tahəskənfa na bədata Urshelima, bak kimsha'a lə kənaa tə rahta, səkən kurumchihi banitəkən sahaənwa: "Kə Maldəm, mə natisəta kani bəs shisshingtə le kə pware?"

18 Sahang Yəso wa: "Kəthləm mə atunjiwa ka maldəm?" "Nifəsə naka katkənwa se Farə ndak."

19 Kə ngəmayi sahmiyeku a shinnə kuschikkənwa! Mə mbələnifatwa, mə səni fəlawichitwa, mə herkinəwa, mə thlerna dar yuna a dar lektəwa, mə ndathlana nifafuwa, kə fərrangnə mwanda nda suk tə yatu."

20 Ndəkən ndandənwa: "Maldəm, a həmi i'chinharyu nat thlata hwanchidengna."

21 Kəlang Yəso kimshi'iyu tə hwanitə mbənfata ndaənwa: "Ən ertə tahhuka, du hi'yan i'chidə nakseku nat kə sakangnə hanndəbəlkəna fa bahcha, nu mbəs hurmichita hur afshi, kanna bəta kuwurnji."

22 Kə səktən shuninuyu, bədakən tə səbhura, kəthləm lə kənaa nakən ka'ən.

23 Kəlak Yəso hi ndangna kimshechi'enwa: "'Yang'yangnga fa hurumta kə yimka kuturichita Fara!"

24 Pəndang ənna kimshechifiyu tə shuwunkən. Ndəkən ngərtə Yəso ndanda kandə padwa: "Hwecha, yimta kuturichita Farə 'yang'yang."

25 Nannat paapa'a fa ngelupa kə 'yimən tə kwat lipir mənə hurumta kə yimka kuturichita Fara."

26 Kə səktə kimshechəkən'en shuniniyu, pəndang ən kandəfə ka'ən sahəkəndəwa: "Ma nakən kichu wunhacha na hərəkta hurkishi'iya?"

27 Kəllang Yəso kandə ndakənwa: "Mbəda nifa ngu nat paapaawa, mbəda Fara chikamə nan nat paapaa."

28 Tərkaakə Bitrus ndandəwa: "Kanang melani i'chi hi nat kana kuwursa."

29 Ndəkən ndat Yesowa: "Kittəkən nja mbwa'anda kuni, chəkawun malkə huraahi, ndu hwanmanchəkən kə hishcha tə nishcha, ndu shinkən ndu mankən, ndu hwechi'en, ndu pwatarcha kəthləm njang tə ka kusheng shunda,

30 nan mbəs ən arucha a kishi'i nakənya, hurecha, hwanmancha, parcha, hwecha tə pwatarcha tə pwenecha nan mbəs shisshingtə a hurrechi na batyu,

31 Kəthləm ndəkən, terchin fichile naka mban nakənya naknda nata diffi, fichile naka diffi pad naknda nata mban."

Məkkatə Shunda Yəso kə Dar Mərtə'enadi

32 Kanda pədata Urshelima, Yəso lak na mbanitənanda. Pəđang ənnatkən kimshechi'enfa, nofchi naka kuwur kanda diffi pad lechiknda. Thlarkə Yəso hi akən kimshechi'en kumngərənsə chapyu kə kəlar, mbwa'angna kandə nat i' na mbəsndi.

33 Ndakənwa: "Səkama, nakənya nəma ndəta Urshelima, kə mbəndə nat ficha fər hweya nifa, kə harra pəktat pəristcha tə maldəmcha fa sakandə kus təkənnadi. Nanda thla kitasə i'mərtadi kə fərndəndi kə harra punofcha."

34 Nanda sa weləm, chahangndə yahta fa, təppangnda, kə mbəllangnda. Hur mundə məkkən nan thlata."

Hwanda Nda Yakubu tə Yohanna

35 Nda Yakubu tə Yohanna hweecha Zabadi baknda bəsndi ndangndəwa: "Maldəm, ənsə yahtanisa hwanuta kə sangnə kani."

36 Sahaən kandəwa: "Mə yahtuni kə sayi kuni?"

³⁷ Ndangndəwa: "Fari natu yimta kuturichideku hur afshi kə sokəm rəmma, ərta harsəmteku ərte pad a hishingteku."

³⁸ Ndang Yəso kandəwa: "Sənwuni i natuni hwandəwa. Nuni mbəla sat bahhi nati satyawa? Nuni mbəla thlət baptisma ti nati thlətyawa?"

³⁹ Ngəməngndəwa: "Aa nani mbələta." Ndang Yəso kandəwa: "Nuni mbəla sat bahi nati sata, kə thluni baptisma ti nati thləta."

⁴⁰ Pad alchidengnəsə nati ndatwa leya na sokta a harsəmtengna ndu həshingtengnəwa. Farə tahsaən bichiniyu kə i' fichile tadtənar."

⁴¹ Kə səktə tahət kimshechi'en kumyu shuniniyu səbkə hurchengnandadi kə dar Yakubu tə Yohanna.

⁴² Ak Yəso kandə nat, ndangna kandəwa: "Shinuniwa, fichile naka kutur-cha a kishi'iya la səkndə tor tə alchindengnanda kə dar nofchengnanda, pad pəktechəkən la səkndə tor tə mwadengnanda kə dar nofchengnanda."

⁴³ Ngu nat kichu a hurnuniwa. Pad le yakhəsə nat mwanchin a hurnuni, kə səka mafata tahchəkən.

⁴⁴ Tə pad le yakhəsə nata mban, kə naka mafata nofchə nat.

⁴⁵ Kəthləm chika hweya nifa a bu kə sang fichə torwa, bəkən kə saən tora nofcha, pad kə fərən shishshingtə'en kə thlən nofchandə oi."

Bartimawus Kukomta Kəna Yəso di

⁴⁶ Yəso tə kimshechi'en saakənda Yeriko. Naknda malə Yerikohi tə nofchə oi, lə hwandəsə pad kukomta thləmkənwa Bartimawus, hweya Timawus, das a mi mbanda,

⁴⁷ Kə səktə Bartimawus wa Yəso Lənazarat naka mbərtəhi, ndəkən thla'andən mburata ndatwa: "Yəso hweya Dauda, kə handukəfa."

⁴⁸ Bokang nofchihi oiyu ndangndəwa kə ngasən ba. Thlat təkichu i'naən mburathi ka'en: "Hweya Dauda kə handukifa!"

⁴⁹ Səkkə Yəso ndi thlarkən hi ndakənwa: "Ndamənwa kə baka mbədyə." Nofchiyu ndangnda kukomiyuwa: "Kwallu hacha," "Abu mələ atsa."

⁵⁰ Chatkichuyu thlakə kukomiyu muhaən ndə suptə'enadi, ndəkna mbəs Yəso.

⁵¹ Ndəkən sahandə Yəso miya: "Məyhtusə kə sukə?" Ndəkən ngəmandə kukomiyuwa: "Maldəm, Yakhəsi kə mbəsi natmbəta."

⁵² Ndang Yəso wa: "Ndu, fərkitchindeku kənudadi." Chatkichuyu inkə hwanichi'enhi kuwurkən Yəso pədaknda.

11

Yim Yəso kə Urshelima

¹ Kənatnda satə nduk kə Urshelima, a Betafaji, tə Betani, tə shohla Zaitun, thlinkə Yesu kimshechi'en chap,

² Ndangna kanduwa, yimmama thlet həmədini taata mbanitənuniyu, nda yimtengnuni nuni nat hwan kware kənda, le tamuchit ficha pərtəsi. Kə kwasuni bunitəkən.

³ Chika wun sahang mi kuni wa kəthləm mi, natuni sət kichu? Ndangngu-niwa shinnəm naka yahta, pad nan battəkən nakənya.

⁴ Ndəkən pəndat kimshechi'en ndəknda bəssandə hwan kware təkənna mibanga a kəlarə mbanda, kwassang ndə hi.

⁵ Nofchi nak kitkita mbənniyu, ndangnda kanduwa: "Kəthləm mi natuni kwasə hwan kware ti ya?"

⁶ Mbwa'angnda kandə I ndandə Yəso kandəwa kə mbunda, malang nofchikənkanda pəndakndətəkən.

⁷ Bangndə hwan kware təkəna Yəso supkəndə njelenjengnanda dar hwan kware təkən pərkənsi.

⁸ Nofchə oi supkəndə ndə supcheng nanda mbanda, funə paɗ thlith-lahkəndə swikangrechi har somkəndəhi.

⁹ Fichile ɓan tɔ fichile naka diffi naknda whata, funa kukwara tɔ ndatwa, Hosanna! ɓəs'ənna har shok kə ndukwatken kəɓɔɗa ləɓatta hur thləm Ləmwanda.

¹⁰ ɓəs'ichisə har a ɗar ɓata kuturichita kakatnəm Dauda! Mwanamən Fara le naka afshi

¹¹ Yim kənna Urshelima, kə kapat hura'a Fara, kəllaən chikami, Sək farəhufta, chekna kish paɗak na Betani tɔ kimshechi'en kum ngərrənsə chap.

Yəso Səbandi Affət Shubwata ɗi tɔ Shunda.

¹² ɓingətkən naknda malə Betanihi, nak mita fa Yəso.

¹³ Anakən affət shubwat tɔ swa'en kundummə kuɗkuɗ langnga, ndəkən ndətən ka nata naənhiwa nan mbəs hwecha ɓuratkən. Swechə ndaknaksi, kəthləm sa'u farə ngəttə'enwa.

¹⁴ Nɗang Yəso affətkənwa: "Mə ngəri nifa chi hwechekeu paɗwa." A shik kimshechi'en i mbutən.

Yəso Rəkadə fa Hitə tɔ Hi'yandadi a Kapat Hura'a Fara

¹⁵ ɓakndadi kə Urshelima, yim kə Yəso kə kapat hura'a Fara, rəkkən fa hita tɔ fa hi'yandə ichaɗa hur kapat hurikənna Fara, paɗ wuwelaən hanafcha fa hi'yandə Tattabaracha ndə tɔ fa mbumbwe hanndibəlcha.

¹⁶ Paɗ thlaraən chika wunhi naka sət tortə kapat huri kənna Fara nda mbət hi'yandə ichadi.

¹⁷ Nɗangna kandəwa: "Ndak yaratkənwa, 'Hure'engna nak ficha atwa mbət hwanda a həmchənət, ɓakuni təbrandəhi kə mbət sokta harcha."

¹⁸ Kə səkətə pəktat pərischə tɔ maldəmcha i laulawatkən i sət Yəso, kaknda mbayi natnda mbəllanda. Sokkən lechanda kəthləm nofchi humkəyu pəɗa'ənkandəfə tɔ saktə'en.

¹⁹ A Farəhuffəɗiniyu chek Yəso kisha həmətkən tɔ kimshechi'en.

Ənat Sakta A ɗar Shubwadi Hwarkadiyu

²⁰ Kanda mbərtəhi a ɓingətkən tɔ thləmat affəɗi mbutən ən kə ɗarkənyu, mbəssang kimshechi'en affət shubwatken hwerandə kə thlorəkən.

²¹ Kuɗukkə Bitrus i mbutə Yəso kə ɗar shubwadiyu a farəle ndakənwa: "Maldəm, kəllu shubwandə səbandundə tɔ hanngalə shunda hweradi paɗ miradi."

²² Ngəmang Yəso kimshechi'en wa: "Nam tɔ fərkitta mbənda Fara.

²³ Ni mbwa'a kittəkəna kuni, chikawun ndannga shohlayiya wa, 'thla'u həmu hur hawuriyu, nan həmtəsi. Paɗ waat kə fərnəkit kəna sətkichu, məninə tɔ handəkiketə chap chap wa.

²⁴ Kəthləm ndəkən nja mbwa'anda kuni, chika mə katuni hur hwanda, ma firuni kitsi tepa mbishuni, nan sokta innuni.

²⁵ Paɗ ma thleruni hi kuna hwanda, ma yunə si natuni tənda a hurhandəkiketa, kə kaluni ndəhi, kə thləm shinnuni ti naka hur afshi nan kala ɓəbichitfechengnuni kunəhi.

²⁶ Paɗ ma kalawuni ɓəbichitfechengnanda kandəhiwa, shinnuni hur afshi ngu kala ɓəbichitfechengnuni kunihiwa.

Sahta kə ɗar Alchita Yəso.

²⁷ Ngərkə nda yimta Urshelima. Nak Yəso wi'yandə kapat hura'a Farəhi, pəktat Pərischə tɔ pəktat maldəmcha fichile la sakang kus tɔ tərmbandadi, tɔ fa ɓanita ɓaknda ɓəɗ'en.

²⁸ Nɗangndəwa: "Mbəsku alchit sət ichinatya ayi? Wun fərukə mbanda kə səni kanda?"

²⁹ Ngëmang Yəso kandəwa: "Ni sahami kuni ərta, ma fərinduni ngəmkən kani bwa'anda kuni ndu wun fərikə alchit ichi nati sətya.

³⁰ Bwa'ami bəskə Yohanna alchit sa Baptisma nofcha ayi mbənda Farə wa, ndu bəda nifa?"

³¹ Tərkaakəndə haləi'nda tinnanda mənət ma ndata? Ma ngəmandəm wa bənda Farə, nan ndatwa mə sək fəruchituni kitta Yohanna?

³² Paɖ ma ɖəndəm wa bənda nifa kanda lechanda nofcha kəthləm tərka nofchuwa, Yohanna tapənəa nakən.

³³ Ndəkən ndandənda Yəso wa: "Sənwaniwa. "Ndang Yəso kandəwa: "Njang paɖ ngi mbwa'andakuni ndi tə witə alchit mə la sittə pəktat torchiyawa."

12

Fər Sakət Shunda Dar fa Thlət Hita kə Hurata

¹ Tərkaakə Yəso shunandə kandə tə sakət shundə ndakənwa: "Nifəsə nat hitə inabi ensi, tauraən hi tə thlara, rekən mbət yimmandə hwanchi inabi təkənsi, a tinkən kətən pu hitəkənhar. Fərang na funə fa hudatkən, kana pədata hachahai somən.

² Saakə farə ɖamhwanchi inabi təkən, thlənkən mafat'en har ərta kə mbəda fichile tər kə hitiyu, kəthləm kə thlangndə hwanchi inabi chiyu a hitəkən.

³ Fa tər hitəkən kəsagndə mafadiyu təpangnda, kalkəndəndəhi pəɖakən har chaa.

⁴ Ngərkə lə hitiyu thlənna mafata kandə somən, erkəndəndi təpangnda in, sangndə ənnat harə fata.

⁵ Ngərkəna thlən yuna, leya paɖ mbəllangnda. Nakən kichu tə yakat fichile thləntən, funə tə təpangnda kanda funə tə mbəllangndə kanda.

⁶ A tahkən nifə ərta, hwan lelə mbəntən fatkən ka'ən. A mweshitkən lə hitiyu thlənkən ndi kə mbəɖəngnanda tə yarəwa kittəkən nanda fəra mwanda hwe'engna.

⁷ Fichile tərka hitiyu ndangndandaniwa, Ale na sokta lə hitəkənya a bama bəma bəllanda, kə sok hitəkəna i'nəm.

⁸ Kəssangnda a bəllangnda, muhangndi murrut kənəɖi kə ɖiffitə hitəkən."

⁹ Sahang Yəso kandəwa: "Saənkunifəwa mənət lə hitiyu sətə? Ni mbwa'anda kuni-nan mbəlandə fa hundechiniyu kə fəraən hitikəna funə somən.

¹⁰ Tamwuni changngandə iya hur yarat shiwuncha Farəwowa? Ngwiyi chertə fatinda sokka kukuwun tinda.

¹¹ Ndəsəta Ləmwandəniyu, paɖ ənət pəɖandə kəmfa hwanichengnəm.

¹² Pəktat fatər mbanda yahkəndəsa kəsandə Yəso kəthləm mbəssandəwa fərkən sakət bəbi fa hundechiniyu kə ɖar inchengnanda. Anakən kanda lechanda nofchi oiyu, kəthləm ndəkən mallangnda pəɖaknda.

Kwa Chamta Mbəda Kaisar.

¹³ Farəle, thlənkə pəktechə funa hur Farisiyawecha tə nofcha Hiridus, kəthləm kə mbəsangndə chit'hansara Yəso hi, a hur shiwunchi nat na mbuta bah nanda kəsanda.

¹⁴ Satəngnanda, ndangndəwa: "Maldəm, shinani wa sokən ləkitchita. Nofchə uf ərta mbəɖeku yah i'ndekusəwa. Lasakawu mbanda Farə ɖi a ɖar kitchita. Nakənya mbwa'ana kani keekesi kə kwanani chamta bəda Kaisar kapat kutura Romacha ndu nga keekesuwa?

¹⁵ Anakən a mbəssa Yəso sakta kohat nofchəkən, ndangnakandəwa: "Kəthləmmə natuni ndəfi kantara mban? Bamitən hanndəmbəltə Romawecha kə ni."

¹⁶ Ndəkən bandəndə ərta, sahkənwa, mirshingngiya tə thləmmə darkənya i wuni?" Ndangndəwa: "I Kaisar."

¹⁷ Ndang Yəso kandəwa: "Fəramna Fara i naka i Fara pad fəranguni Kaisar i naka i Kaisar." Pədfang ənatkən kandəfə ka'ən tə ngəmtə'en.

Sahmi kə Dar Thlata Məmatcha

¹⁸ Bak Sadukiyawecha mbəs Yəso, pəktat fa tərmbanda fichile ndakwa thlatəsa diffitə mərtadəwa. Sahangndəmi tə ndatwa:

¹⁹ "Maldəm, yarang Musa kus tiya kanisi ndatwa, ma mir hwanman nifə kə hishnifa, meltə nuhnifihi nga hwechi'ensuwa, hwanmankən kə hishnifa nan kəna reta kə ngalaən hwecha hwanmankəntisə məkəyu, kəthləm kəda thləm hwanmankəna mban.

²⁰ Hwanmanchisi mud kə hishcha, hwalat'hwankən thlekən perra, məkən malutə hwehiwa,

²¹ Chapatəkən təkən nuhmurudiyu kə nuhkən, məlan pad məkən malutə hwehiwa. Sokkən kichu tə məkəkəkən.

²² Nakna mban kichuyu tubwaən hwanmanchi mudyu malundə hwehiwa. A mweshitmikən bak nuhiyu mərta.

²³ Kəthləm ndəkən mbwa'ana kani, a thlata məmatcha nakna nat kə nuh wuni? Kəthləm ufndə mud redndə təndi."

²⁴ Ndang Yəso kandəwa: "Ndəkən sək la suchituni keeke kəthləm sənwuni yarat shunda Faruwa, Pad sənwuni alchita Farəwa.

²⁵ Thlahmbədi nat məmatcha thlata, mwa'u hishcha ret nishchəwa, nishchi pad mwa'u ficha fərkanda kanwa. Naknda soktə nda fathləncha Fara hur'afshi.

²⁶ Dar pathlə thlata məmatcha, awi tamwuni changnganda a hur dəlwercha Musa wowa, a hur kusheng shiwun hurhweli kəskə hwatyu? Ndatwa njang naka Fara Ibrahim, Ishaku tə pad i' Yakubu."

²⁷ Məlan nga Fara məmatchəwa, i' fa shishshingcha. Shidduni i'nguchik Keeke."

Kus le Nak Mwanchin

²⁸ Ərta hur maldəmcha fa sakandə kussa Musa di, thlarkənhi mbənniyu nakna səkkanda halə'i'ndə tə ndani. Mbəssaən təndatwa Yəso firtə ngəmtə ndiichin, sahkənwa: "Yen kus tən cheka nat mwanchina hur kuschi ufya?"

²⁹ Ngəməng Yəso wa: "Le nak mwanchin ndəkən naka, Səkama, Kunang Israilawecha, Ləmwanda Farengnəm məlan ərta na Ləmwandə ndak.

³⁰ Waat kə mbənnəfat Ləmwanda Fareku tə hanndəkiketəku uf, tə shishshingteku uf, tə yareku uf tə pad alchideku uf."

³¹ Chapatəkən pad ndəkən naka, 'Kə yahnə le nattuni nduknduk nda i'yahtu i'ndeku.' Nga kussi si mbərangnga fichilehiya tə mwandəwa."

³² Ndəkən ngərandə maldəmti la sakangnga dəwa: "Keeke mbuutu maldəm. Mbwi nə kittəkən ndatwa Farə ərta yunəsə padwa.

³³ Pad ashini ndiichinsi kə yah fichində tə handəkiketə uf tə mbəssandəngnə uf, tə alchit uf, tə pad kə yahnə fichile natuni nduknduk nda i yahtu i'ndeku. Ndəkən nak ndiichin oi sherada fər us'i'chi tə fər pofənti yahtə ficha hur kustəkən."

³⁴ Kə mbəsandə Yəso wa nifiniyu a mbəssadə ngəmtə'en tə dathla, ndaənwa: "Nganaku lanngə tə kuturichitta Farəwa. "Diffitə ndəkən yunəsə sək alchit hanndəkiketə kə ngərən sahhami padwa.

Hweya Wun Kərəsti Tiya?

³⁵ Nak Yəso sakandəda hur kapat hura'a Fara, sahkənwa: "Təkəni lanat maldəmcha fa sakandə kus Musadi ndatwa, "kərəsti hweya Dauda nakən?"

³⁶ Kəthləm Dauda tə i'ndi'en a hur Shemed Chidchid, ndakənwa: "Ləmwanda ndangna Ləmwandengnəwa, sokuhi tə harsəmtengna, kə fari nati ndəf atikrechəuwa ka sarəcheku."

³⁷ Dauda tə i'ndi'en edtəndəwa Ləmwanda, tə kənə natna sokta hwe'en?" Kapat humtəhi kəthləmat tə mbəndəfa.

Mbəramsa Maldəmcha fa Sakadə Kus Təkənadi.

³⁸ A sakandə'enadi ndakənwa: "Mbəramsa maldəmcha fa sakadə kus tə tərbandadi, la yahkənda witə tə pəktat njelecha, kəthləm kə ndang fichi ənna kandə təmwanda lumocha.

³⁹ Pad la mbənanəgfata kanda kə mbəsndi mbətsokchi ndiichin a mbət humta Yahudawechihi, tə mbət rəbcha.

⁴⁰ Kandang harəfatsəwa la naknda səmandə i'cha ndəlat nishchi mərtə hishchengnanda, tə hwandə toltol a hur nofcha nda ka fa tərmbanda. Kəthləm ndəkən nanda sat bahtə ka'en."

Fər Poffənna Ndəlat Nuhnifə Mərtə Səmahha.

⁴¹ Sokkə Yəso nduktə yokət ngom hanndəmbəltə a kapat hura'a Fara, nakna nata kəlandə nofchi naka muh hanndəmbəltəngnanda hur yokət fər poffən təkən. Hurrumchi oi muhkə hanndəmbəltəchə ka'en.

⁴² A bak nuhnifə lə bahta le mərtə səmahha, somkən mbuthl kopo chap kə hurkən, le sokka pene ərtə.

⁴³ Ak Yəso kimshechi'en kə thləmatkən, ndangna kandəwa: "Kitchitkən nati mbwa'anda kuni, i'fərtə ndəlat nuhhi mərtə səmahya, mbəranda i'chika wunhi uf.

⁴⁴ Kandang ufya fərkənda hur kənechengnanda, məllan pad a hur bahtə'en fərtən uf i'tahangsa nat'en."

13

Mbwi Yəso Witə i na Kəs Kapat Hura'a Fara

¹ Nak Yəso malə kapat hura'a Farəhi, ərtə hur kimshechi'en ndakənwa: "Maldəm, nu witə pəktat ngwichiya tə pəktat tinchiya."

² Ndang Yəso wa: "Nga nednə pəktat tinchiyawa? Nga yunəsə natficha mala mbənniyu chika ərtəwa pad ngwisə nat ficha mala đar shekkən nguchitficha wuwellandəhiwa."

Tərka Bahtəhi.

³ Pad sokkəna đar shohla Zaitun le naka kəllarə kapat hura'a Fara. Bitrus, Yakubu, Yohanna tə Andarawus bəknə i'chitnanda bəbweeta sahangndəwa:

⁴ "Mbwa'andəna kani, kwat nat i'chiya sətə? Mənaka sakətkən na chetəwa a shee farə sətə i'chiniya?"

⁵ Ngərkə Yəso səwa, "Ndəffam i'ndəsi mə shekđə yunə kuniwa.

⁶ Kəthləm nofchə oi na bəta hur thləmnə tə ndatwa, 'njang naka kərəsti.' Nanda ləm nofchə oi.

⁷ Pad ma shikunə pathlə mbecha tə kusheng mbecha, mə lechiduniwa. Waat i'chiniyu nat kəssən kichu, pad mweshitkən sa'u kwandənwa.

⁸ Həmtə nan thla'anda həmtə fa, kuturichit pad nan thla'anda kuturichita fa. Na ficha sək həhərtə hachahaifa mbechə somsomən a kisshita, tə pad na mita natsi. I'chininatyu tərka pwanchə kwadən, mwee funa bəta.

⁹ "Kə sokuni tə tahhasəfa ma i'chiniyu tərka thlata. Nanda ndəttəkuni kə mbət sakmicha, pad nanda təppanda kuni a mbət humta Yahudawechahi, pad nuni thlara bənitə pəktat nofcha tə kuturcha kəthləm thləmna, pad nuni mbəs mba mbwa'a kusheng shunda kandə kə đar i'ndengna.

¹⁰ Kəthləm kusheng shundə mbinchin nat fīcha tərka bāssanda hēmchə nat.

¹¹ Ma harandə kuni dāfndə tə kuni mbət shunda, mə thla'i hur in'chengnuni kə dār i'natuni mbutəwa. Mbwa'am i'mbwa'andə Fara kuni a mbənniyu, kəthləm nga kunang na shundəwa Chidchid tə Shemed ndak na shunda.

¹² Pad hwanmanda nan fər hwanmankən kə bəlang fīcha, Shində pad nan fər hwe'en, pad hwecha nanda thla'anda parchinandə fa, kə dāfndə kə təkang fīchə kandəhi.

¹³ Pad chikawun nan cherə kuni kəthləm thləmna. Pad le kərəskə kə ndukwatken nan hərəkta.

Sat Pwancha.

¹⁴ "Farəkənabata ma mbishuni ənat təkəmta le na bat tə pwancha a thlerhi mbədi kamuchiksi, (Lə changngatkən kə sənən): "Fichile naka Yahudiya kə rahnda shohlacha.

¹⁵ Le naka afshi a dār kəndə mə tərīdahai kə yimka huriwa nan tər ənwa.

¹⁶ Le naka hi mə ngərīda huri wa nan tər ənat suptə'enwa.

¹⁷ Ai kəmbəda nishcha fichile tə hwechahur tə fichile tə hwecha həsər a hur munchiniyu.

¹⁸ Hwanama mə si ichiniyu a hur mbitəuwa.

¹⁹ A thlah mbəfiniyu, na pwancha natsi le tamu chit fīcha nata kə sət Farə kishita kə bukweya, pad ngu fīcha ngərəndəwa kə ndukwatken.

²⁰ Manga i'nakən tahha Ləmwandə hanmunchikənhiwa nifəsi na hərəktəwa, Pad kəthləm tachikənharti taatən, ndəkən sək tahandən hanmunchikənhi.

²¹ Mənda yuna kuniwa, "Nama, a Kərəstiya, ndu 'məlan taatiyu' mə fərīduni kitsəwa.

²² Kəthləm fa lekchisi na chetakish wa kandang naka kərəsti, tə tapənecha i'lekta, pad kənanda sət ənat pəfandə nifəfa kəthləm kə shekdangndə nofcha, manan səta chika tachikənhara Fara.

²³ Kə ndəfuni i'ndəsi, mbwa'adi chikama kuni ledya.

²⁴ Diffitə Pwanchini hanmunchiniyu, hwatfarə nan yimta hulta, ndərra'a ngu fər dwachitwa,

²⁵ Handərechə pad nanda nata həhatta haya afshi, alchita afshi nan həhərtəfa.

²⁶ Dif fitəkən chikawun nannat hweya nifa bata hur hussombə tə kapat alchit tə mwanda.

²⁷ Kana thlən fəthlənchi'en kə ngommangndə tachikən'en chika aya hurkishita, thlata ndukwat kukunchi fwadə a kishita thlata ndukwat kishitə kə le.

Ənat Sakta Dar Affət Shubwata

²⁸ Nakənya sakam əna dār affət shubwata. Ma mbisshuni tirkeetə njarəhi mələ titita, kə sənunisəwa fektə ndukhi.

²⁹ Kichu pad, ma nednduni ichiya səta kə sənunisəwa bat'en ndukhi mələ mi kəndə.

³⁰ Kitchitkən nati bwa'anda kuni, nadīhi nakənya ngu mbərtəhiwa, sema shid i'chinatyu.

³¹ Afshi tə kishita nanda thlərəttadi, pad shundengnə ngu tamta thlərəttadəwa.

Nifəsə Sənkə Farəkən ndu Hanthlikchəkənwa.

³² Pad nifəsə sənəkə farəkən ndu hanthlikən kurmi fari nat i'chiniyu səta, chika fəthlənchikəna hur afshi ndu hwankən tə'i'ndə'en. Shində sənəkə ndak.

³³ Nakən sənwuni fari nat farəkəna batwa, sokam tə tahhasəfa.

³⁴ "Bata hweya nifa naknanat nda nifə na sət witə langnga, ma melte huraahi, saka'en tora mafechi'en, chika wun tə tor'en, ndangna lə pu mimbangkənarwa, kə ndəfən i'ndəsi kə fari natna ngərandə'in.

³⁵ Chika kunang kə ndəfuni i'ndəsi, kəthləm sənwuni fari nat lə hura'a batadəwa, ndu farəhufta, hurdiffitə findəkta, katət bəta, mbahya bingta.

³⁶ Ma bəd kurukchuk mə bida mbəsandə kuni sabweniwa.

³⁷ I la bwa'adi kuni, la bwa'ayi chikawuni kə sokuni tə tahhasəfa."

14

Ked Paktechə Mbandə kə Bəlangndə Yəso

(Mt 26:1-5; Lk 22:1-2; Yh 11:45-53)

¹ Tahkə mundə chap kə safichə chohhəmtala tə i'chi njohma le nguchit mehdəsafi'en. Le nak mwanchina hur pərischa tə maldəmcha fa sakandə kussa di, naknda kat mba kəsandə Yəso buḅweeta kəthləm kə bəlangnda.

² Kəthləm lə ndakndəwa: "Ngəma sət iya hur njohhəmiyawa, mənə nofcha thla'andəhur'i'nda."

Pa'afichə Kwescha Fideta Yəso a Betani

³ Yəso mələ Betani hura'a Siman le nat tarkwindafi'en soh. Mələ dər səm'əna, yimkə nuhnifəsi tə kwescha kupat tahəstəfichi tə pundala, tə fideta hurkən le nat satə'en mbinchinfə la atfichuwa nardi, la hiikəfichə tə handəbeltə oi, chaən kupadihiyu thləraən fidetkəna Yəso in.

⁴ Nofchi naka mbənniyu səbkə handəkikecheng nandadi tə i sət nuhiyu, ndangndandaniwa: "Kəthləmmə natna səbandə fidedidə lahiitəfichə tə handəbeltə oi kicheya?"

⁵ Matə hi'yangfichadiya manaficha mbəs handəbeltə i sherangnga aru kumchit kum məkkan, kə fərangficha fa bahcha." Bokangnda nuhihiyu ka'en.

⁶ Ndak Yəso wa: "Malamən nuhhiniyu! Kəthləmmə natuni dāhandə'in? Shidətə'an ndiichin.

⁷ Fabahcha pware a hurnuni, nuni mbəlla kəsandakandəsi chikakwat yahtuni. Pad nga njang tə kuni pwareewa.

⁸ Nuhhiya shidətə i natna mbəla sita. Thləridə fidetafa a tah'sadə fadengnə kə fari natficha thlohita.

⁹ Kitchitkən mbwa'andi kuni, uf mbədi nat nofcha basə kusheng kashunda hur kishitə nat, nanda mbu i sət nuhhiya, kəthləm kə kuḍukfichəndi."

Ngəma Yahuda wa Nan Fər Yəso kə Kəsangnda

(Mt 26:14-16; Lk 22:3-6)

¹⁰ Yahuda Iskaryoti ərtə hur kimshecha Yəso kumkəngərənsə chap, dəkna mbəda Pəktat Pəristchəkən kəthləm kə hi'yangka di.

¹¹ Səkkəndə i yahtəna sətə naknda kwala, ndəkən tahsədədəhiwa nani fərru handəbəlta. Mbənniyu ngagtə Yahuda kat mbayi natna hi'ya Yəso kanda.

Yəso tə Kimshechi'en Chiində Njohmə Nga Mehndəfəwa

(Mt 26:17-25; Lk 22:7-14, 21-23; Yh 13:21-30)

¹² Saakə tərka farə chi njohəm chohhəmtala le nguchit mehdəsə fi'en, le lə thlet fichə burat hanshohrata, ndang kimshechi'enwa: "A ai yahtusi kə tahsukani mbət chi njohəm chohhəm taləkənsi?"

¹³ A thlənkən kimshechi'en chap ndagnna kadewa: "Dama hur həmta, nuni kəmtə tə nifə mələ rəf bət ama, kurunindi,

¹⁴ uf huri'i yimtən, ndangnguni lə hurikən wa: "Ndak maldəm wa a ai kətən romchi natti chi njohhəm chohhəmtala kanang tə kimshechengna?"

¹⁵ Nan chedə kapat kənnda kuni afshi le taptəficha kə tahsangficha. Mbənniyu natuni tahsə njohəmkəna kəmsi."

¹⁶ Kimshechiyu malkədə mbənnihiyu pəḏaknda hur həmta, dəknda mbisandə uf ichi səka nda i mbutə Yəso. Tahsangndə chohhəmtaləkəhi.

¹⁷ Diffitə həmta fara Yəso tə kimshechi'en kum kəngirənsə chap baknda hurikən.

¹⁸ Kanda ḏar səm'əna, ndak Yəso wa: "Kitchitkən nati mbwa'anda kuni, ərta hurnuni nan hi'itadi, le natani səm'an təndi."

¹⁹ Kə səktə kimshechi'en kichu səbkə handekiketeng nandadi, tərkaakənda sahandə ərta ərta tə ndatwa: "Njang wa?"

²⁰ Ngərkənsuwa, ərta hurnuni kumkəngərənsi chap le natani səm'ta hur təbi ərta.

²¹ Andiya hweya nifə nan bəḏata, nda i yarandəfichə kushengkənhi nattə kichu, ai kə mbəḏa nifi yəhkəsə fər hweya nifa! Kweshkəna ngətufichəndəwa."

Səm Jibi i Ləmwanda

(Mt 26:26-30; Lk 22:14-20; 1 Kr 11:23-25)

²² Naknda ḏar səm'əna, tərken njohma saən usoko Fara, chichaənhi fərangna kimshechi'en, ndagna kandəwa: "Thlama; leya fədegna."

²³ Diffitəkən tərken təpsat ama, a səken usoko, a fərangna kanda saknda ufn̄da

²⁴ "Leya fwarengna le thlerandidi kəthlem nofchə oi."

²⁵ "Təni mbwa'a kitchitkəna kuni thlatə nakənya kə mban mwaawi sat ənwa magna fari natisat yuwakəna hur mwanda Farə wa."

²⁶ In'kəndə imsha, pəḏaknda kish kə shohla Zaitun.

Mbwi Yəso Halə'i'ni Nat Bitrussa Hala

(Mt 26:31-35; Lk 22:31-35; Yh 13:36-38)

²⁷ Kanda ḏar wita ndang Yəso kandəwa: "Uffuni nuni rahta maluni nji i'chitna. Nda i yarandə fichə ndatwa,

'Ni bəlandə la hərəmta,
shohrechikən nanda wuweləhi.'

²⁸ Dək na mban təndandə wa diffitə thlatengna tə shisshingta ni lata Galili mə kunang".

²⁹ Ndang Bitrussa Yəso wa: "Njang ngi maləsəhiwa chika rahkə tahchikən nat."

³⁰ Ndang Yəso Bitrus wa: "Kitchitkən nati mbu'uta fidəkiya kə kukwara dəktə chap nu kurbadə halə ində məkkan tə ndat wa sənunə njiwa."

³¹ Chika tə kichu nak Bitrussa kurbandə mbuta tə alchita ndatwa, chika tənə fīcha təkandəkəmhi hwaa ngi tamta halə i'ndəwa sənwisəwowa!" Natnda ndakndə kichu.

Hwana Yəso Fara hur Getsemani

(Mt 26:36-46; Lk 22:39-46)

³² Ndəkən saatənda mbidə la atfəchiwa Getsemani. Ndangna kimshechi'en wa: "Sokamhi mbidya, kə di hwanda."

³³ Tərken Bitrus, Yakubu tə Yohanna, tərkaakən sək bahtə ka'ən, mir-fat'ennadi.

³⁴ Ndangnakandəwa: "Shisshingtengna məlla nat pwanche ka'ən. Thlaramhi mbidya kə nuni kəlati."

³⁵ Dəkna mban ngudəh həmkənhi hachaya nakna hwandə tə ndatwa: "Ma mbandəsi mə nidi pwene ti naka batyuwa."

³⁶ Ndakənwa: "Papa, Papa, ənsə nak 'yang'yang nga mbəḏekuwa. Tərran pwene tidadi fi'engnəya. Chika tə kichu nga i yahti natu sətwa iu'wa.

³⁷ Ndəkən ngərändən ina thlemat kimshechi'en dəkna mbəsandə kanda sa bweni. Ndangna Bitrus wa: "Bitrus, nanna sa bweni? Awi nguna mbəlla soktə tolla a kəlat chika i hanthliktə ertəwa?"

³⁸ Sokam tə tahasəfa kə nuni hwanda kəthləm məhəmiduni hur yah'ichəwa. Paɗ tir shemedə nat təkichu fatkən tərrewa."

³⁹ Ngərkəna ngərrandə'in kəthləm kə hwanin, nakna ngərrandə shuni shuwuntən soh.

⁴⁰ Ngərkəna bata thlemat nanda bakna mbəsandə kanda sabweni, kəthləm uf nda nəhəd bweni hwanichengnandə ka'en, bahkəndə i nan nda mbwa'anda.

⁴¹ Ngərkəna thləmatnanda i məkkatəkən, ndangna kandəwa: "Paaya mwakuni sabweni kənuni yipta? Shik kichu, shee farəkən. A fir fichi hweeya nifa kə hara fa bəbichitfata.

⁴² Thla'ama, tama. nama, nifina hiiyandadadi mələnya!"

Kəsafichə Yəso

(Mt 26:47-56; Lk 22:47-53; Yh 18:3-12)

⁴³ Chatkichuyu, kə nanna ngələndə mi'en, bak Yahuda ərta hur kum-ngərənsə chap təkən tə nofchə oi tə thlohcha tə səssalcha, pəktat pəristcha tə maldəmcha fa sakandə kusadi, tə pəktechi thlenkə kanda.

⁴⁴ Kəthləm nifi hi'yangngadiyu teppa mweshandə tə ndatwa: "Le natti mbənfatkənyu məlan naka nifəkən. Kə kəsangnguni kə pəɗuni tənda har."

⁴⁵ Kə saatən dəkna mbəs Yəso ndaənwa: "Lə hura'a." Nakna mbənfatkən tə kəmmya.

⁴⁶ Chatkichuyu njo'angnda kəsangnda.

⁴⁷ ərta hurnandə le nak kit, kətkən thlohtə'en chathlaən thlemata mafata kapat Pərist təkənnadi.

⁴⁸ Ndang Yəso kandəwa, bakuni tə thlohcha tə səssalcha kəthləm kə kəsikuni nda tənə hara?

⁴⁹ Hanmunchikən kəm nang tə kuni nja sakandada hur kapat hura'a Fara, nattə kichu kəsıwuniwa. Sək fichə kichuyu kəthləm kə nəhdang fichə i mbutə laulawatkən.

⁵⁰ Mbənniyu bak kimshechi'ena cherəndəfa, rahkənda.

Kimshi'i Rahka

⁵¹ Han kimshasi tə də supta fa, kuwurkən ndi. Njo'angnda,

⁵² məllan mallaən də supkəna kanda, rahkən tamkwəl.

Yəso Mbanitə fa Yarakən hi

(Mt 26:57-68; Lk 22:54-55, 63-71; Yh 18:13-14, 19-24)

⁵³ Mbənniyu Pəɗak ndə tə Yəso kə mbəda kapat pərist. Nat pəktat pəristcha tə fambanicha tə maldəmcha fa sakandə kussa di ngomkənda thləmmatkən.

⁵⁴ Bitrus nakan langnga nattəkichu kuwurkənndi, kə hura'a kapat pərist təkən sokkəna thlemat fa pu hurikənhar nakne tək hwata.

⁵⁵ Mbənniyu pəktat pəristcha tə pəktat fasakmichə uf nda naknda kat sakət shuni nannda dəftə kə ɗar Yəso, kəthləm kə mbəsndə kə bəlangnda, nattəkichu mbəsundə mbandəwa.

⁵⁶ Paɗ nofchə oi shuwunkə lekta ɗar i'ndi'en paɗ bu miyengnandə ertəwa.

⁵⁷ Diffitəkən paɗ thlaakə funə tə lektə kə ɗar i'ndi'en ndatwa:

⁵⁸ "Shikanindi ndatwa, 'ni hokkandə kapat hura'a Farəhi le tintə fichə tə harcha, paɗ hur mundə məkkən ni tinnanda kwarkən nga tə harchəwa."

⁵⁹ Chika tə kichu shundengnandə bu ertəwa.

⁶⁰ A mbənniyu thlaakə kapat pərist thlarkənhi kit kə hurdifitənanda sahaən mi Yəso tə ndatwa: "Nga ngəmtəkusəwowa? A ɗar witə i'chi mbutə fichə i'ndekuyawowa?"

⁶¹ Ngaskən ɓa ngərawusəwa. Ngərkə kapat pərist təkənna sahandə pad: "Sokən naka Kərəsti, hweya Farəwa?"

⁶² Ndak Yəso wa: "Njang." "Təpad nuni nat hweya nifa dassa harsəmta le nak mwanchin məla batahaya hur afshi hur husomba'a."

⁶³ Ndəkən thləthlahandə kapat pərist təkən njela'enadi, ndakənwa mənātma ngərkata mbəd'en padi.

⁶⁴ "Səkam witə njir fadi sətən: "Mə nattuni?" Uf nda thlangndə kitahi tə ndatwa keekesi kə məkadi.

⁶⁵ Chatkichuyu tərkaakə funa chaha yahtafa, kənanɡndə hwanichi'en, tətəpangndəfa, ndangndəwa: "Mbwa'ana kani wun təpkəsa." Fa pu kapat hurikənar mbwaltakənndi.

*Bitrus Heltə I'ndə tə Ndatwa Sənu tə Yəso wa
(Mt 26:69-75; Lk 18:15-18, 25-27)*

⁶⁶ Bitrus məllan ndassa hachahaya fəlhura'a, ɓak nuhhwee ərta hur mafəcha kapat pərist.

⁶⁷ Nakkən Bitrusa tək hwata, nakna kəllandə ndakənwa: "Sokənma, kunang nak tə Yəso Lənazaratadiyu."

"Ndaənwa kunang nak tə Yəso Lənazaratadiya.

⁶⁸ Pad halkən i'ndə ndakənwa: "Njang sənwi i natu shunda ɗarkənwa. Pad mbəssawiwa!" Cheknakish kə mi mbanga. Chatkichuyu kukwarkə ɗekta.

⁶⁹ Mafat nuhhwaniyu nakənndi, ngərkən ndanda fichile kitkitta mbənniyuwa: "Nifiya məlla hur nanda."

⁷⁰ Ngərkəna halə i'nda.

Toppə kicha pad fichile kitkityu ndangnda Bitruswa: "Kitchitkən sokən pad naku ərta hurnanda, kəthləm sokən lə Galiliyawata."

⁷¹ Nakna cherə i'ndi'en kənna nata at'i'chimi tə ndatwa: "Sənwi nifi natuni shunda ɗarkənwa."

⁷² Chatkichuyu kukwarkə ɗekta i chapatəkən. Kudukkə Bitrus tə shuni mbwa'andə Yəso ndatwa: "Kə kukwara ɗəktə chap nu kurbəndə halə i'ndə məkkan ndatwa sununə njiwa." Kə kudəktən shuwunkən chat nakna tita.

15

*Yəso Məla Mbanitə Bilatus
(Mt 27:1-2, 11-14; Lk 23:1-5; Yh 18:28-38)*

¹ Kənat ɓəta wenda mbingtə tung, pəktat pəristchikən tə pəktat fambanicha tə maldəmchə fa sakandə kussa Musa ɗi, tə pəktat fasakmicha tahsangndə hi. Dəkən kənanɗədə Yəso pəɗakndə tənda mbaniti Bilatus.

² Sahang Bilatus mi Yəso tə ndatwa: "Sokən naka kutur Yahundawechəwa?" Ngəmaən'en tə ndatwa: "A mbwinə keeke."

³ Nak pəktat pəristchikənna nata muh hanharkən kə ɗar i'chə oi.

⁴ Ngərkə Bilatus sahami tə ndatwa: "Nga ngəmtəsi natu ngərtəsəwowa? Nu yakat kohat shuwunchi nannda mbutə kə ɗar i'ndekuyu."

⁵ Yəso paaya ngərausəwa, pəɗang ənnatkən Bilatus fa.

*Thla Fichə Kiita Yəso i Mərtadi
(Mt 27:15-26; Lk 23:13-25; Yh 18:39-19:16)*

⁶ Ma shee farə chohhəmtala Bilatus lakalkən nifəhi ərta hur pursunacha le sahtənda.

⁷ Hur fa thlahur in'chi pursunayu yunəsə mbəlkəfata le la atfichəwa Barnabas.

⁸ ɓak ngom nofchə oi tərkaakəndə hwanandə Bilatus kə saən kandə nda i'səntənhi tə sandə kanda.

⁹ Ndəkən ngəmmandən engnanda: "Yahkunisi kə kallayi kutur Yahundawechea kuni hiwa?"

¹⁰ Kəthlem mbəssadiwa tə nan'nda sərəhndi, ndəkən nat pəktat pəristchikəna fərndi.

¹¹ Pəktat pəristchikən chikangndə nofchikən, kweshkən kəkalaən Barnabassa kandə hi.

¹² Ngərkə Bilatussa ndanda kandəwa: "Mənati sandə nifi lə atuniwa kutur Yahundachiya?"

¹³ Ngərkəndə hwata tə ndatwa: "Kukanhi!"

¹⁴ Ndang Bilatussa kandəwa: "Kəthlem mi? witə bəbifat mə sətən?"

Chika tə kichu thla'angndə mburat uf ndə tə alchita ndakndəwa: "Kukamən hi!"

¹⁵ Bilatus yahkənsa təra hur ngom nofchihiyu kalaən Barnabassa kandə hi. Difitə təppi təpandə fathlərhwēcha Yəso fərangna kanda kə kukwangndəhi.

Njir Fathlərhwēchə Yəso

(Mt 27:27-31; Yh 19:2-3)

¹⁶ Pədak fathlərhwēchə təndi kə huri kuturichita, kə hur huri kuturichita, akndə tahət fathlərhwatkən nat.

¹⁷ Pangndə njeli kuturichit ngah nda am fi mbillehsheta, tahəskəndə fwa'in ndahha pangnda in.

¹⁸ Tərkaakəndə nda ənna: "Mbwarə shisshingta kə mbədəku kutur Yahundawechea!"

¹⁹ Naknda rərro'a ndəffa'in tə səssala, naknda chahha yahta fa, təpad naknda kopandəhi wa tənnda fəra mwanda.

²⁰ Kə mweshandəndə njirndi, kətangndə njeli'ihī fi'en ngah nda am fi mbillehshetyu pangndə ikən. Pədakndə təndə kəthlem kə dənda kukwandəhi dər palita.

Kukwa Fichə Yəso hi

(Mt 27:32-44; Lk 23:26-43; Yh 19:17-27)

²¹ Kanda dər mbərtəhi tə Yəso məlla rəf palitə'en, chat a nifiya lenat thləmkən wa Siman lə Sayirinta, shinnda Alekzanda tə Rufus, məla bata thlet həmta dəfkəndəndi waat kətərən palita Yəso.

²² Pədakndə tə ndi kə mbədi lə atfichəwa Golgota (sakatkən wa mbət təb i'nda").

²³ A mbənniyu fərrangndə am'innabi le kurtandəndəhi tə mur, cherkən sata.

²⁴ Kukangndəhi dər palita, sakangndə njela'en hi thlərənanda, naknda tata kəthlem kə sənndə i'nat chikawuna mbəsta.

²⁵ Kukangndəhi tə hanthləktə hanherta i'bingta.

²⁶ A yarandə ənat sənken kə dərken: "Kutur Yahudawechea."

²⁷ Mbənniyu kukangndə hi tə harchə chap, ərtə harsəmtə'en ərtə hishingtə'en.

²⁸ Leya ndəkən na nəhata laulawathi, ndakwa a thləkfichənda hur fa chərə thlən i mbutə kus."

²⁹ Nat nofchi naka mbərtəhi tə mbənniyu, naknda həhrandə i'nda kənnda shuwun bəbi icha dər Yəso tə ndatwa: "Yu! sokən ti ndakwa, nu hokandə kappat hura'a Fərəhi pad kə tinangna hur munchə məkkan,

³⁰ hərkəndən i'ndeku hacha, kə tərnhaya dər pali'iya!"

³¹ Kichu pad pəktat pəristcha tə maldəmcha fa sakandə kussa di, lə naknda shuwun njirndi a thlərənanda, lə naknda ndatwa: "Hərkədəfuna: "Ngu hərkəndə i'ndi'enwa.

³² Kə tər Kərəsti haya kutur Isra'ilaweche, kə tərkahaya dar palikən chetch-etya, təkichu natma nata kə fərəmkita dərəkən." Fichile kukandə fichikandə təndi i'erandəfa.

Mərta Yəso

(Mt 27:45-56; Lk 23:44-49; Yh 19:28-30)

³³ Hanthləktə kumkəngərənsi chap i hur fara, ngəlang hultə hachahaikən nat, kə hanthləktə məkən i fərəhufta.

³⁴ Kə saatə hanthlikətə məkən, tik Yəso tə kapat mburata, ndakənwa: "Eloi, Eloi, lama sabatani?" sakətkən wa: "Ai Fara, Ai Fara, məsək chertunji?"

³⁵ Fichile thlarkə nduk təndi kəsəktəndə kichu ndakndəwa: "Səkama mələ at Iliya."

³⁶ Rahkə yuna hurnanda dəkna tənnandə ən nda hussunnjela'a, tə am tamnda fakkəna səssala, fərangna Yəso kə san, ndakndəwa, "Pwa'ama, kənəm ma na Iliya bata tərəndahaya dar pali'i'ya."

³⁷ Chatkichu shuwunkə Yəso tə kapat mburata, kanna kalə shissh-ingtə'ənhi.

³⁸ Kuwuri kəntə ficha kapat hura'a Fara thlahkən hi chap, thlata dərəkən kə kakən.

³⁹ Kapat fathləehwechəkən le nak kitta mbəniyu a kələnda nakən məri'mərtən* ndakənwa: "Kitchitkən nifiya hweya Farə nakən!"

⁴⁰ Nishchəsi thlarkə langnga naka nat kanda nishchəkən nda Maryamu le baka a Magdala, Maryamu man Yakubu le nak nguddeh mə Yusufu†, tə Salomi.

⁴¹ Kandang kuwurkəndə, nadi natnda hachahai Galili, kwirndəndə təpad fərəndə mwanda, tə yakat nishchi oiyu dəfkəndə kə Urshelimayu kanda mbənniyu.

Thloh Yəso

(Mt 27:57-61; Lk 23:50-56; Yh 19:38-42)

⁴² Sək farə hufta, bakna soktə kə farə tahasəfa kəthləm ishkichitkən farə yipta Yahudaweche,

⁴³ Nifəsi lə atfichəwa Yusufu bakna həmət Armatiya, nakən ərta hur fichile lə fərəndə fichə mwanda, lenaka pu mwanda Fara, səkən alchit handəkiketa ndəkna mbənda Bilatus, sahaən murət Yəso.

⁴⁴ Pəđang ənətkən Bilatus fa ndu a teppa mirri, thlənəkən kə angfichile nak mwachina hur fathərhwechəkən, sahaən miya: "Təkit Yəso teppa mirwa?"

⁴⁵ Kə səkən kichu miya kapat fathlərhwechəkən tə ndatwa teppa mirri, fəraən murət fatkənna Yusufu.

⁴⁶ Hiikə Yusufu njeli thlohmurta, tərəən fata Yəso haya, fwadaən tə njeli thlohmurundəyu, dəfkəna hur kwata le retficha fa ngwiya. Pwatkən paplata ngəlaən mi kwatkənsi.

⁴⁷ Maryamu le baka a Magdala tə Maryamu man Yusufu nedndə mbədi hunandə ficha.

16

Thlata Yəso kwata

(Mt 28:1-8; Lk 24:1-12; Yh 20:1-10)

¹ Kə mbərkə farə yipta Yahundaweche hi, Maryamu le baka a Magdala, tə Maryamu man Yakubu, tə Salomi, hiikəndi fidedi nat satə'en mbinchinfa kəthlēm kə dənda pa'anda Yəso fa.

² A farə Lati bingtə tung, kənəta fara cheta pəđaknda mi kwatkən.

* **15:39 15:39** Funə yarechikən ndakndəwa tid kəna mərta † **15:40 15:40** Greek cha yaru ndəwa Josephwa yarak nduwa Josés

³ Nangnda ndandandani chiuwa: "Wun na pwatandə paplatkən en-gnəmadə mi kwatkən?"

⁴ Kə thla'andəndə i'nda nak ndə paplatkən a teppa pwatafichadi nakən mwanchin.

⁵ Kənannda yimta hur kwatkən, nakndə hwankimsha'a das tə harsəmta, tə heddi njela'a pəđang ənatkən kandəfa.

⁶ Nđangna kandəwa mə pəđa ənkunifəwa nuni kat Yəso Lənazaratta, le kukkwandəfichəhi. A thle'i, məlansa mbənniyuwa, kələma mbədi hūnandəficha.

⁷ Dama mbwa'amna kimshechi'en tə Bitrus, təndatwa nan lata Galili mə kandang, mbənniyu nuni nanndi nda i mbwa'a'ndənakuni."

⁸ Nishchəkən pađ shekda'ində kanda kandə saktatfa Cheknda kish tə rahta, a hurkwatkən fechengnanda rəptəfa shekda'ində kandə ka'ən. Mbwa'aundə əna nifuwa kəthləm kanda lechita.

Yəso Chedadə Fat'enna Maryamu Magdaliya

(Yh 20:11-18)

⁹ * [Kə thlattin tə shisshingta fa bingtə tung a farə Lati, tərkaakən bata mbəs Maryamu le baka a Magdala, nuhi rəktə Yəso ləwurchə mudə fet'en.

¹⁰ Məlan pađ dəkna mbwa'anda fichile natndə tə Yəso soh kana mərta dəkna mbəssandəkanda səb hura tə pađ kanda tita.

¹¹ Kə səktəndəwa Yəso məllan tə shisshingta fa, təpađ nedtəndi, cherkənda fərkitsi.

¹² Diffitə ndəkən chedkən fat'enna mbənda funə chap hurnandə tə witə natsomən, kanda dar pədata thlethəmta.

¹³ Nofchi chapyu ngərangndə'in bəknda mbwa'anda tahchikən, chika təkichu fərundə kitsi kə dar i mbutəndəwa.

Chedda Yəso Fat'enna Kimshechi'en Kumngərənsə Ərta

(Mt 28:16-20; Lk 24:36-40; Yh 20:19-23; Tf 1:6-8)

¹⁴ Diffitə ndəkən bək Yəso mbəs kimshechi'en kumkəngərənsə ərta shokndəhi kanda səm dəsəmta, bəkkangna kandəhi kə dar bəh fərkitchideng nanda, tə kwaakwaachit handəkiketa, kəthləm cherndə fərkitta dar fichile naknda a diffitə thla'i'thlattən.

¹⁵ Nđangna kandəwa dāma hur kishitə nat kə bəssuni kwescha shunda kə mbəda nofchə nat.

¹⁶ Uf nifi fərkəkit sangfichə baptisma nan hərəktə, pađ le cherkə fərkəkit na ficha fəra pwancha.

¹⁷ Na ficha nat sakət i'chiiya tə mbəda fichile fərkəkit: nanda chandə bəbi ləwurchakissha hur thləmna, nanda shuwun yuwamichə somsomən,

¹⁸ Nanda harə huthlənchahar tə pađ chika witə bəbi i'natma sandə ngu tamta sa ənkənduwa; nanda sa harcha nofcha in fichile nak hahchin nanda kəndadi."

Təra Fichə Yəso kə Afchi

(Lk 24:50-53; Tf 1:9-11)

¹⁹ Diffitə shuni shunandə Ləmwandə Yəso kanda, tərang ficha afshi, sokkəna har səmta Fara.

²⁰ Pədak kimshechikəna nata basə kwashchə shunda Fara chika ayi, Ləmwanda nakna kəsanda kandəsi. Tə mbəda ənnat sheka inchi nannda sətyu chedkənwa kweshcha shuni nannda bəssəyu bəkna mbəda Fara.]

* 16:9 16:9 A hura yerechi yaratfichə soh ngusuwa chekangficha

TORCHĀKĀNA FATHLĀNCHA

Dəfshuwun Bata Shemed Chidchid

¹ Hur tərka dēlwer engna, le yarutisi sokən Tiyo falus, yaradī ichihi nat tərkaatə Yəso sətə tə fichile tərkaatən sakandadī,

² kə fari tərtə fichinda afshi, dīfitə fəra kussa fathlənchi'en tad tənhar tēmbədə Shemed Chidchid.

³ Hur mundə kumchit fwadā, dīfitə bahtə'enhi tə märtə'en, kurbadə chedā fat'enna kanda a mbachə somsomən ndatwa təkīt a thlee tə shisshingtafa, pad mbwa'adə pathlā mwanda Fara kanda.

⁴ Nadī natən tə kandəyu, ndangna kandəwa: "Mə malində Urshelima hiwa, kə pundə kə nəhhəd dəfshuni dəftə shinkən hiiyu, nda i mbwa'andəna kanda,

⁵ Kəthlēm Yohanna səkən baptisma tə ama, a hanmunchə dīmek nakficha sa baptisma kuni tə Shemed Chidchid."

Təra Fichə Almasihu Kə Afshi

(Mk 16:19-20; Lk 24:50-53)

⁶ Kənat Yəso humtəhi tə fathləncha, sahangndəwa: "Ləmwanda, nakənya natu ngər fəra kuturichit'ena Israila dəwa?"

⁷ Ndagna kandəwa: "Nga innuni kə sənuni thlet hanmunchə tə hanthlākchəkənwa, papa ndak nak tə alchitkən.

⁸ Nuni mbəs alchita ma bəd Shemed kə dər inchengnuni. Nakuni nat kə shetachengna, kə nuni mbwa'a pathlengna nofcha a hur Urshelima tə hachahai Yahudiya nat tə Samariya tə sərət kishitə nat."

⁹ Kə mbuutən kichu, kanda dər kələnda, tərangficha afshi kə hur hū-somba'a, bakna shekata hwanichengnanda mwa'unda ngər nanndəwa.

¹⁰ Kanda dər kələta afshi, mēlan pad mēla pədāta, bak nofchi chappa thlara thlēmātnanda, tə njelechə hēdēda.

¹¹ Ndagnda kandəwa: "Hishcha Galilicha, kəthlēm mē natuni kikit kənuni kələta afshi? Yəso ti tərāndə fichā hurnuni kə afshiya, farəyuna nan ngər bata nda i natuni pədāt'ena hur afshi."

Ted Fichə Matiyas kə Ngərka Kwar Mwanda Yahuda

¹² Thlaakənda malkəndə shohla Zaitunhi ngərangndə'ina Urshelima nakən nga langngəwa, witə nduk ka mēl əta.

¹³ Kə nannda sata hēmātkən, tərəkənda huri afshi kə mbədī nanndə dēndas. nda: Bitrus, Yohanna, Yakubu, Andarawus, Filibus, Toma, Bartalamawus tə Matiyu, Yakubu hweya Hafa tə Saminu lə mbat thlēt inda punofcha dī tə Yahuza hweya Yakubu.

¹⁴ Humkəndəhi natyu tə yarə əta, naknda nata hwandə kənding, tə Maryamu man Yəso tə nischə terchin tə hwanmanchə Yəso.

¹⁵ A hanmunchiniyu, ngomkə fafərkiti aru tə kumchitchap kə mbət əta, thlaakə Bitrus kit a hurnanda, ndakənwa:

¹⁶ "Hwanmanchina, sokkən waat kə nəhdangfichi ihi mbuutə shunda Farə soh tə mbədə Shemed Chidchid bak tə miya Dauda kə dər Yahuda le hēmka mbanna hur fichile kəsang Yəso.

¹⁷ Kəthlēm nakna hurnəm soh, pad fəra fichi i natna sətə hur toriya.

¹⁸ (Yahuda, təkəni bəbi tor'en hiitən mbətsi, hēmkenhi tə inda, dathlkə hur'en bak hanhedechi'ena haiya.

¹⁹ Kusheng shiwun mərta Yahuda səkkə nofcha Urshelima nat, ak fichi mbətkənwa Akaldama tə miyengnanda, sakətkənwa mbət fwara.)

²⁰ Dək Bitrussa mban tə ndatwa:
Nakna hur yaratkən kichuyu a hur Zabura, ndatwa:
"Nak huraa'ena nata kətən kuffi,
mə soki nifa hurkənwa:
pad mbət soktə'en a hur torkən kə tər yuna."

²¹ Kəthləm ndəkən sokkən waat kə tadim yunihara a hur nofchi natəm tə kandə nat farə natma witə tə Ləmwandə Yəso yu.

²² Thlata fari sandə Yohanna baptisma kə fari tərtəndəndi a hurnəm kə afshi. Chikawun tərtə ficha, nan sokta sheta təkəm kə dar thlata Yəso a hur məmatcha.

²³ Harkəndə nofchi chap: Yusufu lela atfichəwa Barsabas, lela atndə padwa Yustus tə Matiyas.

²⁴ Hwankənda tə ndatwa: "Ai Ləmwanda, lə sən hanndəkiketa chika wuni, cheddu le tadtuhara hur nofchi chapya.

²⁵ Kə sokka lə thlənda hur torkən, kə tərən mbətsokta Yahuda le lengkəhi pədaka mbədi batən yu.

²⁶ Yimkənda tata, səmkə Matiyas dəfkəfichinda hur fathləncha, humang fichi tə fichile kumngərənsə ertəyu.

2

Bata Shemed Chidchid

¹ Kə saatə farə pentekos, uf fa fərkit hwimndəhi mbət əta.

² Sutolluwa, səkkə fichi tit əna hur afshi nda kapat rənna'a nəhdədə huri'i nannda hurkən dēdas.

³ Chedkə ichi fechengnanda nda hanshuwun hwata, kanda saktəhi, kanda dēta dar inchengnanda.

⁴ Nəhdang fichi kandə nat tə Shemed Chidchid, tərkaakəndə shundə tə michə somsomən, da i fərəndə Shemed shunda kanda.

⁵ A thlahmbəchiniyu, Yahudawecheşi fa mwanandə Farə kaən, baka a hachahaichə somsomən a hur kishita nak tə sokta a Urshelima.

⁶ Kə səktəndə iniyu, humkəndəhi ngomkənda mbət əta kəthləm a kwəhər sokkənadi, chikawun mələ səktə kanda shundə tə miyengnanda.

⁷ Pəđang ən kandəfa pad shekdang'ində kanda, ndakndəwa: "Awi fa shuni natya nga Galilawechiwowa?"

⁸ Sək ənəkəni natma sək kanda shundə tə miya chikawuni?

⁹ kəmnangya, Fartiyaweche tə Madiyawecha, tə Elamaweche tə nofcha hachahai Mesofotamiya tə Yahudiya tə Kafadokiya tə i Fantus tə Asiya,

¹⁰ tə Firijiya tə Bamfiliya tə Masar tə fichile nak nduknduk tə Sayirin a hachahai Libiya tə romchi baka Roma. Yahudaweche tə fichile yimka tərmbandengnəm.

¹¹ Pad kəmnang Kiritaweche tə Larabaweche, nat kəmna sək kanda shundə tə miyengnəm kə dar pəktat ichi sət Fara."

¹² Pəđang ən kandəfa natnda kohərkə inchengnandadi, dəkndəwa: "Mənaka səkət iya?"

¹³ Chang funə mi kandəhi ndatwa: "Tə sandə am inabi ngalkəndə beng."

Bassa Bitrus A Farə Pentekos

¹⁴ Thlaakə Bitrus kit tə tahət fathlənchi kumngərənsə'ərtəyu, i'naən burathi bassangna kandəsi, ndakənwa: "Hwanmanchina Yahudaweche tə fichile naktə sokta Urshelima nat səkamnji, pad kə dəffuni i'nda i nati mbwa'anda kuni.

¹⁵ Nofchiya nga tə tərang əna kandə nda i tərtuniwa, nakən mwee mbəta bingtəyawa: hanthlikkən hanhertə ndak.

¹⁶ I natuniya ndəkən mbutə tapənaa Yowel ndatwa:

¹⁷ "Ndak Farə wa,
a mweshit hanmunchikən ni thlər Shemedengna dar inda nofchi nat.
Hwechengnuni kə nishchi tə hishcha nanda mbu icha le mbwa'andə
Fara kanda.
Kimshechengnuni nanda nat'ichi tamuchitnda nata,
tuburnofchengnuni nanda sənnata.

¹⁸ A hanmunchiniyu ni thlər shemedengna kə dar inda mafechengna
hishchi tə nishchi nat,
pad nanda mbu icha le mbwa'andə Fara kanda.

¹⁹ Ni che ənat pəɖandə nifəfa a hur afshi,
tə i na che sakət ənat pəɖandə nofchəfa a kishita,
naknanat fwara tə hwata tə ənnda husomba'a.

²⁰ Hwatfarə nan yimta hulta,
ndəra'a nan təbərtəhi ngah nda fwara,
kana fari Ləmwandiyu bata,
kapat fari nak mwanchin.

²¹ Farini hachiyu,
chikawun hwanka hur thləm Ləmwanda nan hərəkta.
²² Hwanmanchina, Israilawecha, səkam shuniya. Yəso lə Nazaratta, nifi
chedandə Fara kuni tə pəktat torcha tə ənat pəɖandə nifəfa tə che ichi
somsomən a hurnuni tə mbəɖ'en, nda i səntuni tə indengnuni.

²³ Yəso tiya, fərkə fichindi tepi tehishhi pad tə sənda Fara, kunang kukwang
kə bəllangnda tə mbəɖa bəbi nofcha.

²⁴ Bak Fara thla'anda ɖifitə bohanda hanmurtəda i'ndi'en, kəthləm ngu sətta
hanmurta kə kəsəndəharwa.

²⁵ Dauda kutura mbwitə ən kədarkən ndatwa: "A nedi Ləmwandə mələ
thləmmatnə kənding. Ngi həhərtəfuwa, kəthləm mələ harsəmtengna.

²⁶ Kəthləm ndəkən, hanndəkiketengna sək mbəndəfa, hanshundengna in
immish mbənfata. Tə pad thlarkə fadengna dar ɖəf'inda mbəɖa Fara.

²⁷ Kəthləm nguna malə fadengna hur məmatchiwa, ndu kə mallangnə iuti
nak Chidchid kə yirakada kwatwa.

²⁸ Chedinə mba shishshingta. Nu nəhɖitə tə mbənfata naku tənji kənding.

²⁹ "Hwanamanchina, ni mbəlla mbwa'anda kuni tə kitchitwa kakannəm
Dauda, ndatwa miri a thlohaficha, kwat'en mwakəna thləmmatnəm kə
bukweya.

³⁰ Nakən kə tapənaa, pad a shinwa ɖəffa Farə shundəhi tə at'ichimi ndatwa
kachit Dauda na sokta mbət sok kuturichit'en.

³¹ Bak Dauda nathi kichuyu, pad a shuwun kə dar thlata Almasihu a hur
məmatcha. Nakna ndatwa Farə ngu malənda hur məmatchuwa ndu kəmalən
fat'en kə yirakada kwatwa.

³² Thlaa Farə Yəso a hur məmatcha, kanang natani shetachə nakani.

³³ Nakən mwanaficha nakna harsəmta Fara, Pad shinkən nda i ɖəftən
shundəhi, fəraən Shemed Chidchid kə thlərka dar inchengnəm nda i səktuni
pad natuni bukweya.

³⁴ Nga Dauda tərka hur afshiwa, chika mələn ndakənwa:

"Ləmwandə ndangnga Ləmwandengnəwa, soku harsəmtengna,

³⁵ Kani ɖəf atikrechiwa ishangnəkanda ka sarəcheku."

³⁶ "Kəthləmndəkən chikawuna hur Isra'ila kəsənən təkitwa Yəso ti kuk-
wandunihiyu, ngəra Fara Ləmwanda tə Almasihu."

³⁷ Kə səktəndə shuniniyu, thləhərkən kanda handəkiketa, ndangnda
Bitrus tə tahət fathlənchikənwa: "Hwanmancha, mənatani sətə?"

³⁸ Ndəkən ndandə Bitrussa kandəwa: "Kə tərūnihi kə sangfichə baptisma kuni a hur thlēm Yəso kərəsti kəthlēm kə kallangfichi bəbichitfechengnuni kunihi, kanuni thlēt Shemed Chidchid.

³⁹ Kəthlēm dəfshunihiya innuni tə hwechengnuni, tə fichile nak langngə pad, chikawun at Ləmwanda, Farengnəm."

⁴⁰ Dək Bitrussa mban tə bassanda kandə kə toltə, nakna ndanda kandəwa: "Hərkamən fechengnuni hura səb kishi'iyā."

⁴¹ Fichile fərkəkit kə dər shunda Bitrus, sangfichə baptisma kanda. A farəniyu chekkə nofchə kə dər fəfərkit nduk aru kumchit məkkan.

⁴² Baknda dəf inchengnanda sakini fathlənchiyu, lə humkəndəhi kənnda chi johma, pad kənnda hwanda.

Witə Soki Nat fa Tərmbanda Hurkən

⁴³ Kəsang lechit chikawuni, sək fathlənchikən ənət pədandə nofchifə tə sakchikən kaən.

⁴⁴ Nat fəfərkit kanda mbət'ərta, chikamengnanda pad ərta.

⁴⁵ Hi'yangndə ichidə naksengnandə nat, sakangndə handəbəlkena chikawuni, nda i yahtən.

⁴⁶ I səkka wembəta kanda dəta kapat hura'a Farə tə ndani rəmma, kənnda chi njohma a hurechengnanda, kənnda səm'əna mbət ərta tə mbəndəfa tə handəkiketə yuyur.

⁴⁷ Kanda mwanandə Fara, nangnda mbəs hamta mbəda nofchinat. I səka wembəta Ləmwanda cheka fichile hərkandəfich kanda.

3

Kəna Fichi Təraddadi Mikəttən Hwanda

¹ Farəle nda Bitrus tə Yohanna pədata kapat hura'a Fara ka hwanda a farəhuffə, hanthləkkən məkkan.

² Baknda tə nifə le ngəttə fichə kə tərād kənding la baknda dəfndəhi nduk kə mi bang kapat hura'a Fara lela atndəwa chamare tə mimbangnga, kəthlēm kə hwanən fər poffənna harra fa yimta kapat hura'a Fara.

³ Kənatən nda Bitrus tə Yohanna yimta kapat hura'a Fara, hwanaən fər poffən kanda

⁴ Nda Bitrus tə Yohanna nak nda kəllanda, ndak Bitrus wa: "Kəllan kani."

⁵ Ngərkə hur'ində'en nat kəfədegnanda, naənhiwa nan mbəs'əna harengnanda.

⁶ Ndak Bitrus wa: "Handəbəltengnəsəwa, i'naksengna ndəkən nati fərruta. A hur thlēm Yəso Almasihu Lənazartta, thla'u wi'iu."

⁷ Kəskə Bitrus harsəmtə'en thla'a'ən. Chatkichuyu sarrəchi'en tə sanglam-chi'en səkndə alchita.

⁸ Thlaakən pərkəna afshi thlarkənhi tərkaakən wita, yimkəna kapat hura'a Farə tə kanda, mələ wita mələ pərta afshi, mələ mwanandə Fara.

⁹ Nat nofcha nakndəndi mələ wita mələ mwanandə Fara.

¹⁰ Mbəssangndəwa məlanni lə sokka a chamare tə mimbang kapat hura'a Fara kənna hwafərpoffənyu. Pəfang ən kandəfə kə dər i'ndi'en.

Bassa Bitrus a Kəttən Para Sulemanu

¹¹ Kəskən Bitrus tə Yohanna har, ngomkə nofchə nat kə thləmatnandə tə rahta a hur kəttən para Sulemanu, kəthlēm a pəda'ənkandəfa pad kwehər hur'inchennandađi.

¹² Kənat Bitrus kichu, kahaan hur'inda nofchə tə ndatwa: "Israilawecha, məsək pədandə'ənkunifə kə dər iya? Kəthlēmme natuni kəlandə kani nda tə alchid'indengnani wiitə nifiya ndu kuwur Farengnani sək wiitə nifiya?

¹³ Fara Ibrahim tē Ishaku tē Yakubu, Fara kakechinēm nat, mēlan mwanang mafat'en Yēso, le chertuni paḏ fērtunindi a mbanitē Bilatus yu, chikama sokkēnwa tirwa nan kalēndēhi.

¹⁴ Cherkuni le nak chidchid lē kafata, hwankuni kē kallangfichi lē bēlfata kunihi.

¹⁵ Bēlangnguni le nak tē mba shishshingta har, thla'ang Fara hur mēmatcha, kanang shetacha ḏar kitchitkēn.

¹⁶ "Tē mbēḏa fērkit hur thlēm Yēso, kēntē nifidiya, sēntuni sohwa tērad. Kittākēn fērkitchidī tēmbēḏa thlēm Yēso kēnang nifidiya a hwanitengnuni nat.

¹⁷ Nakēnya hwanmancha, mbēssadiwa i sanduni Yēso sākuni hur bāhsēnda, nda i sēt fa hēmbanichengnuni.

¹⁸ Tēkichu nēḥḏandē Farē ḏēfshundē'enhi tē miya tapēnechē nat, ndatwa Kērēsti nan sat bahta.

¹⁹ Kēthlēm ndākēn kē tērunihi kē tēbrunihi bēḏa Fara, kēthlēm kē sapang fichē bēbichitfechengnuni ḏi, Lēmwanda nannata cheka alchit ḥandēkiketa kuni.

²⁰ Paḏ nan thlēm Kērēsti ti taḏandēnakunisi soh, mēlan naka Yēso.

²¹ Waat kē sokka hur afshi kē fari natficha mbumbwēḏandē ichihi nat kē yuwachikēn, nda i ḏēftē Farē shiwunkēnhi kēsōh tē mbēḏa tapēnechi'en chidchid.

²² Ndak Musawa: "Farē Lēmwanda nan thla'a tapēna'a kunisi a hur nofchengnuni, nda i thla'itēn. Waat kē ḏēffuni inda i nat mbwa'andēna kuni nat."

²³ Nakna sokta chikawun kawuchik thlēm̄mata tapēni'iniyu na fichā sēḥandadā hur nofcha.

²⁴ Tapēnechi mbukē ichi nat, thlata Samaila ka kēs fichilesi baka ḏifi, mbwindē ichi naka sēt nat a ḥanmunchi nakēnya.

²⁵ Kunang naka hwecha tapēnechiniyu paḏ kuna hur ḏēf shunini ḏēfandē Fara kakechēnēmhiyu. Kēthlēm ndang Fara Ibrahim wa: "Tē mbēḏa kachitwa na nofcha kishita natta mbēs ēnhar.

²⁶ Kē thla'andē Farē mafat'en Yēso, tērkaakēn thlēnndi kē mbēḏengnuni Israilawecha, kēthlēm kē fēraēn mbēs ēnhara kuni tē mbēḏa tēbrandē chikawuna hurnuni kē malaēn bēbi ḏēsēchi'en."

4

Bitrus tē Yohanna Mbanitē fa Yarandē Ichihī

¹ Pērischa tē la hēmmbanita fa pu kappat hura'a Farē har tē Sadukiyawecha, bāknda mbēsnda Bitrus tē Yohanna kanda hur shunandē nofcha.

² Shībḥurchengnandadi kēthlēm kanda sakanda nofchihar tē sēnanda kandēsēwa mēmatcha nanda thlatē tē shishshingchafa nda i thlaatē Yēso.

³ Kēsangndē kanda, ḏēkndē tē kanda kēttēn pursuna kē ishki, nakēn tepa shid farēḥufta.

⁴ Yakat fichile sēkkē bāsikēn, fērkanḏēkitsi. Nofchi fērkaḏittākēn sheendē aru kumchitḏurman.

⁵ Bīngētkēn, fa yarandē ichihī a kuturchitkēn uf tē fa hēmmbanita tē maldēmcha fa sakandē kussadi, ngomkēndēhi a Urshelima.

⁶ Tē Ḥanana kapat pērist tē Kayafa tē Yohanna tē Alekzanda, nat ta fichile naka hur ngitikta kapat pērist.

⁷ Bākndē tē Bitrus tē Yohanna, thlarangndē kandēhi kē hur ḏiffi, sahangndē kandēwa: "Tē alchitmi ndu tē thlēm wuni sētuni ichiya?"

⁸ Bitrus, nēḥēḏkadē tē Shemed Chidchid, ndangnakandēwa: "Kuturcha tē pēktat nofcha,

⁹ Sahangnguni mi kani bukweya kəthləm kachidfi sandani tərədtiyawa tə mbayi kəntəna diyawa?

¹⁰ Yahkisi kə sənuni nattuni tə Israilawecha, ndatwa tə thləm Yəso Almasihu Lənazaratta, le kukwandunihi thla'andə Fara hur məmatcha, kəntə nifidfi ngwalngwal kita mbanitənuniya.

¹¹ Məlan naka:
"Ngwiyi chertuni kunang fa tinda, ndəkən sokka kukuwun tinda."

¹² Nifəsi na mbəssa kabi nifə chika ərətəwa, kəthləm thləmsa hur kishi'inatya fərəndə fīcha nifa le na mbəssakabikəmwə."

¹³ Kə natndə alchit shunda nda Bitrus tə Yohanna, pad mbəssangndəwa nga fa sən'ənwa, pad fa bahcha, pəđang ən kandəfa. Bəđnda mbəssandə padwa kəsəh nakndə tə Yəso.

¹⁴ Kənannda nat nifi kənanəndədađafi kita hurnanda, bahkəndə i nannda mbuta.

¹⁵ Nđangnda nda Bitrus tə Yohanna wa kə chendakisha kəttən yarəngndə ichihi, kə yarəngndə ichihi kə ndani.

¹⁶ Nđakndəwa: "Nakma sandə nofchiya kəni? Mbandəsə namma ndatwa sundə ənat pəđandə nifəfuwəwa, kəthləm chikawuni a Urshelima shinwa shid fīchə ən kichu.

¹⁷ Kəthləm kə njaam dətəkəna kanda mban, bokamna kanda, mə ngərinda shunandə nifa hur thləmmiyawa."

¹⁸ Akndə fathlənchikən, bokangnda kanda mə ngərinda shunandə nifə ndu kə sakangnda nifəhar hur thləm Yəso wa.

¹⁹ Ngərang nda Bitrus tə Yohanna kandəsəwa: "Keekesa mbanitə Fara kə səkani innuni kə cherani i Farəwa, Kəlamən kənuni.

²⁰ Kəthləm kanang ngani malandə mbu i natani tə i səktaniwa."

²¹ Ngərkəndə chekəndə bokanda kanda kalkəndə kandəhi, kəthləm sənundə mbayi nannda fəra bwenne kandəwa kəthləm nofcha. Kəthləm chikawun mələ mwanandə Fara kə đar i səkə.

²² Nifi mbəskə kəndədađafi tə mbanda ənat pəđandə nifəfa, sherada hurat kumchit fwada tə ngəttə.

Hwanda Fafərkī ti Shuwunkə Nga tə Lechitfuwa

²³ Kə kaltəndə kandəhi, nda Bitrus tə Yohanna pəđaknda mbəs fahchinda, mbwa'angndə i kandə mbutə pəktat pərīstcha tə pəktechə.

²⁴ Kandang pad kə səktəndə kichu, thla'angndə burenchəngnanda mbəda Fara hurhwanda, ndakndəwa: "Ləmwandə lə alchitnat, səkən sək hur afshi tə kishita tə hawurta tə ichi naka hurkən nat.

²⁵ Tə mbəda Shemed Chidchid, tə miya kakannani Dauda, mafadəku ndatuwa:

"Kəthləmmə səbbandə punofcha huradfi?

Kəthləmmə nat nofcha kike kohat i'cha?

²⁶ Kuturcha kishita tehishndəfa mbata, fa həmmbanita humandə inda kə đar Ləmwanda tə Kərəsti pad."

²⁷ "Kittəkən a hur həmədiya Hiridus tə Buntus Bilatus humandə inda tə punofcha tə nofcha Isra'ilawecha kə sangndə bəbichitfatfa nat kə đar mafadəku Yəso le tadtuhar.

²⁸ Humangndə inda kəthləm kə səndə ichi taptu kə tahsangnəhi tə alchideku tə yahtekuwa nan sətə.

²⁹ Nakənya Ləmwanda, kəlandən kah thlemmadəngnanda kə Fərangnə mbaḃəs shundeku mafecheku tə alchita.

³⁰ Kəlla tidđangnə harekuhi i kəndədađafi, kə sani ənat pəđandə nifəfa tə sakchikən tə mbəda thləm mafadəku chidchid, Yəso."

³¹ Difitə hwandengnanda, mbədi humtəndəhi həhərkənfa, nəhdang fichi kandə tə Shemed Chidchid. Bəskəndə pathla Farə nga lecgitfuwa.

Chikama Fafərkət Ərta

³² Sərət fichile fərkəkit, humkəndəhi handəkiketə ərta tə yarə ərta. Ngusə ndakwa i naksə'enwa ikənwa, chikamə naksengnanda innandə nat.

³³ Fathlənchəkən fərkəndə sheta tə thlata Yəso Ləmwanda hur məmatcha tə alchita, pad Kachita Farə kaən a dar nandə nat nda.

³⁴ Ngusa hurnandə bəhkə ənwa, kəthləm nat fa hurecha tə hicha hiyandadi bəkdə tə handəbəlkən.

³⁵ Bəkdə tə hanndəbəlkən, fərangnda fathlənchəkən, sakang ficha nofchi-nat chikawun keeke a i yahtən.

³⁶ Nifəsi thləmkənwa Yusufu, lə Lawita kachitkən lə Kubrustə nakən, la at fathlənchəkənwa Barnabas (sakitkənwa: "Hwan cheka alchita handəkiketa")

³⁷ Hiyaən hitə'enadi, bəkən tə hanndəbəlkənna bənitə fathlənchikən.

5

Hananiya tə Safiratu

¹ Nifəsə thləmkənwa Hananiya tə nuhkən Safiratu, hi'yaən mbət enadi.

² Bəbweekən handəbəlkən har tə sənda nuhkənsi, bəkən tə tahhətkən dəfkənhi mbanitə fathləncha.

³ Ndəkən ndat Bitrus wa: "Sokən Hananiya, məsək malandu Shedən kə nəhdəən handəkiketeku kə lekangna Shemedsə Chidchid, bəbweetu handəbəltə harra hur handəbəl hiti hi'yandudı?"

⁴ Thlateku kə dənə hi'yandadadi, nga iuwowa? Difitə hi'yadəkudı, handəbəlkən nga iuwowa? Məsək dəftu lekta hanndəkiketeku? Nga nifə lekandusəwa, Fara."

⁵ Kə səkətə Hananiya shuniniyu, həmkənhi məkən. Nat fichile səkkə kəsang lechit kandə kaən.

⁶ Bək kimshecha təranda kish, fwadangndə tə njeli thlohmurta pədaknda thlohanda.

⁷ Difitə nda hanthləkkən məkkən, yimkə nuhkənsi, sənütə i səkwa.

⁸ Ndəkən sahandə Bitrus wa: "Bu'itən, hi'yangnguni hitidıyu kichawa?" Ngəmanwa: "Aa, kichuyu."

⁹ Ndəkən ndandə Bitrus wa: "Məsək humanduni mi kə kikedangnguni Shemeda Ləmwandə kicheya? Suku kwarsara fichile pədaka thlohhandə səmatu, kanda mikənnda, nanda təruta kish pad."

¹⁰ Chatkichuyu, həmkənhi məkən. Kə yimtə kimshechikənsi, mbəssangndə kə murətkən, tərəkəndəndi kitangnda kish pədangnda thlohanda thləmat səmaha.

¹¹ Kəsang lechit kəttən hwakən kaən nat ta fichile səkkə ichiniyu.

Shid Fathlənchi Ənat Pədandə Nofchəfə oi

¹² Shid fichi ənat pədandə nifəfa tə sakchikən kaən a hur nofcha tə bəda fathləncha. Nat fafərkət la ngomkəndəhi kəttən para Sulemanu tə yarə ərta.

¹³ A hur tahhət nofcha, ngusə chedkə nda nan yimta hurnandəwa, chika kichu la fərang nofchə mwanda kanda.

¹⁴ Nak fafərkitta chektə kaən kə bəda Ləmwanda, sherada le soh, hishchə tə nishchə nat.

¹⁵ Ala bəkdə tə hacha mimbacha, funa mbət'hunecha funa dəngəlcha, kəthləm ma Bitrusa mbərtəhi, chika mirshingtə'en kədən tə dar funa.

¹⁶ Nofcha a thlet mbichi somsomən taurang Urshelima hiyu naknda ngomta, kanda bat tə hacha tə fichile nat bəbiləwurcha bəhandə kanda, kərang fichi kandaədə natnda.

Bahha Fichi Fathlancha Kāthlām Fārkit'engnanda

¹⁷ Thlaakə kapat pərist tə fichile naka thləmatkən, fa tərmbanda Sadukiyawecha, nakndə tə sərəhtafə kaən.

¹⁸ Kəsangndə fathlənchikən, dəkndə tə kanda pursuna.

¹⁹ Sokkən a fiddikta, bak Mala'ika Ləmwanda i'nandə mikətən pursunechikənhi, chaən kanda kish ndangna kandəwa:

²⁰ "Dama kapat hura'a Fara duni thlarəhi hurkən kə mbwa'angnguni nofcha pathlə yuwa shisshingta kanda."

²¹ Kə saktəndə kichu yimkənda kapat hura'a Fara bingta naknda sakandadi. Kapat pərist tə fichile naka thləmatkən chekndakish, akndə fa sakandə ichihi tə fa həmmbanita Isra'ilawecha, thlənkənda pursuna kə bafichi tə kanda.

²² Kə dət fa pu pursuna təkən, mbəsawundə kandəsəwa, baknda dadi ndakndəwa:

²³ "Dəkkani mbəssandi pursuna təkəna kubultə ndiichin, fa putəhar kandəsi a mikəttənchikən, kə i'nandanihi mbəssawani nifa hurkən chika ertəwa."

²⁴ Kə saktə kapat lə pu kapat hura'a Farə har kichu tə pəktat pəristchikən, kohərkə inchengnandadi, naknda sakandəhi mənə kuwurdifitəkən.

²⁵ Bakyuna ndanda kandəwa: "Nofchi somtuni pursunayu kanda hur kapat hura'a Fara kanda sakanda nofchihar."

²⁶ Fa pu kəttən hwakən har tə kapat nanda pədaknda bat tə fathlənchikən, pad ngatəalwa, kəthlām pəktechikən kanda lechita məməmuhanda kandəfə tə ngwichəwa.

²⁷ Kə batndə təkanda, thlarangndə kandəhi a mbanitə fa sakandə ichihi. Nak kapat pəristsa sahəmi kanda.

²⁸ Ndakənwa: "Bokandəmakuni, mə ngəriduni sakanda nifihar a hur thləm nifiyawa, chika kichu nəhdaduni Urshelima di tə saktengnuni kə darkən, a yahkunisə nakənya kə tərənə hakke tə fwara nifiya kə ba dar inchengnani."

²⁹ Bitrus tə tahət fathlənchikən ngəmangndəwa: "Sokkən waat kə sani i mbutə Fara nga i mbutə nifuwa.

³⁰ Fara kakechinəm thla'ang Yəso hur məmatcha, le mbəlanduni tə mbanda kukwandəhi dar palita.

³¹ Məlan mwanandə Fara dəfkəndə tə harsəmtə'en, sangna lə həmmbanita pad lə thlət nofchadi. Səkən iniyu kəthlām Isra'ilawecha kə mbəsndə mba tətəhi kə kalangfichə bəbichitfechengnanda kandəhi.

³² Kanang shetacha kə dar ichini natyu, kichu pad tə Sheməd Chidchid, fərandə Fara fichile la kuwurkə ichi la mbutən."

³³ Kə saktəndə kichu, səbkə hurchengnandadi kaən, yahkəndəsə bəllandə kanda.

³⁴ Yunəsa mbənniyu lə Farisiyawata nat thləmkənwa Gamaliyel, lə bəssə kus, le la fərandə nofchinat mwanda, thlaakən kit a hur fa sak'michikən ndakənwa chamən nofchikishya kwandən.

³⁵ Kanna ndanda kandəwa: "Hwanmanchina Isra'ilawecha, mbərəmsa i yahtunisa sandə nofchiya.

³⁶ Hurechi mbərkəhiyu, bak yunə kichu wa məlan Tudəs, təkən ində'en nda ənnakən, nifə aru fwada dək kakən, bak ficha bəllanda, fichile dək kakən nat wuwelkəndəhi.

³⁷ Difitə məlan pad, fari nat ficha thlikandə nofcha, bak yuna wa məlan Yahuda lə Galilita, chikaən funa kuwurkəndəndə, məlan pad thlərətkənadi. Fa kuwurndə təkən wuwelkəndəhi.

³⁸ Chikale nakənya, ni mbwa'andakuni, chamakisha mbanda nofchiya, ma i natnda sakta i nifa, ngu ndəta mbahwa:

³⁹ Ma i Fara, nguni mbēla sa'ānkandēwa. Na fīcha mbēssandē kuni kuna mbat tē Fara."

⁴⁰ Ngēmangndē shundē'en, akndē fathlēnchikēna hurkēn, tēppangnda kanda. Nandangda kandēwa mē ngērēnda shundē tē thlēm Yēso wa, kannda kalē kandēhi.

⁴¹ Fathlēnchikēn malkēndē mbanitē fa sakandē ichihi, kanda sēt mbēnfata a dār ndatwa shēkndēsi kē sandē bahta kēthlēm thlēm Yēso.

⁴² Chikayen wembēta, ndu hur kapat hura'a Fara ndu huri, malaundē sakandadi tē fēr kusheng shundē mbinchin kē dār Yēso wa mēlan naka Kārēstiwa.

6

Ted Fichi fa Torchihar Mud

¹ A hanmunchiniyu nak fa fērkitta chektē oi, nak hurumtēsē kaēn. Yahudawecha fa shuwun Helenanchi naknda hurmanda Ibraniyawechēfa, fa shundē tē mi Helenanchi, wa kēlundēsa nishchengnandē fichile mērtē hishchengnanda ka sak ichi kēnding wa.

² Fichile kumngērēnsē chapyu akndē fa fērkit ndakndēwa: "Kamusē kimnang kē malaam bāsē pathla Farē kē yimma pathlē ndēsēmte wa.

³ Kēthlēm ndēkēn, hwanmanchina, tadām nofchihar mud a hurnuni, fichile la fērāndē fichē mwanda kanda, pad nihidndadi tē Shemedā tē sēnda, kē sēmkanā dār toriya.

⁴ Kēmnanng nakma nata dār hwanda tē sakandē shuwunkēnadi."

⁵ I mbutēnda mbēnangna nofchifē nat. Ndēkēn tadtēndē Istifanus, nifi nēhidkē tē fērkit tē Shemed Chidchid tē Filibus tē Burokoras tē Nikanor tē Timan tē Barminas tē Nikolas lē Antakiyata lē yimka tēmbanda Yahudawecha.

⁶ Fichileya bānnēdē tē kanda mbēda fathlēncha, hwankēnda dēffaēn harra kanda in.

⁷ Nak pathla Fara nata dēta mban. Fa fērkit naknda chekta a Urshelima kaēn, pēristchē terchin fērkit.

Kēsa Fichi Istifanus

⁸ Istifanus, nifi nēhēdkadē tē kafata tē alchita, shidte pēktat icha tē ānat sakchikēn kaēn a hur nofcha.

⁹ Funēsi a mbēt humta Yahudawechihi lēla atfichiwa kēttēn hwanda fichile kaltēfichihi, thla'angnda Istifanus fa tē halē'inda, Yahudawechē baka Sayirin tē Alekzandariya tē funa hachahai Kilikiya tē Asiya.

¹⁰ Nakēn tē sēnēnafē fērāndē Shemed i shunda, ngusē mbēlaakē thlarēhi kē halē'indē tēndēwa.

¹¹ Shipangndē yipta funa hur a bēbweeta kē mbundē lektē kē dār Istifanus ndatwa: "Shikanindi mēla erē Musa tē Fara."

¹² I'nēyu thla'andē hur'inda nofcha, tē fa hēmmbanita, tē maldēmcha fa sakandē kussadi. Kēsangndē Istifanus bākndē tēnda mbanitē fa sakandē ichihi.

¹³ Bākndē tē fa fēr sheta tē lekta, ndakndēwa: "Nifiya kēnding la nakna mbu sēb'icha kē dār mbēdi chidchidya tē kuschā Musa,

¹⁴ Kēthlēm shikanindi mēla ndatwa Yēso Lēnazaretā nan fēffalandē mbēndidiya, kē mbumbwēdaēn dēsēchengnēmhi lē malandē Musa kēmhi."

¹⁵ Kē sēktē nofchi nat sokkēhi bēt humkēnhi, thlērangndē hwanichafa, nakndē chumwandē'en nda i Mala'ika

7

Fēr Ngēmta Istifanus

¹ Kapat pəristəkən, sahaən mi Istifanus wa: "Ichi natnda chitsəhi dərkənya kitwa?"

² Ngəməng Istifanus wa: "Hwanmanchina tə shinchina, səkamnji. Farə ləmwanda chedəng fat'ena kakatnəm Ibrahim a Mesofotamiya, kana ndəta sokta a Haran.

³ Ndaənwa: "Chukisha hachahaiyeku tə parchəwa kə yimna hachahaiyi nati cheduta.

⁴ Thlaakən malkən hachahaiya Kaldiyawechə hi kə hachahai Haran kə farə mərta shinkən. Kana Fara battənda bədi natunisə nakənya.

⁵ Fərawu Farə mbəta mbənniyu kə ikən chika ishtə ərəwa, ndəffaən shundəhi tə ndatwa, kəmban hachahaikən nat nan sokta'ikən tə kachitkən chika nguchik hwe'ensiyu.

⁶ Ngərkə Farə shunandə ndatwa, na kachitwa dəta sokta a hachahai somən kə mafəcha, nanda sat bahtə kaən kə hurat aru fwada.

⁷ Nifəra bahta hachahaiyi sang nofcheku kə mafechiyu, ndak Farəwa, 'a mweshikən nanda chetakish kə banda mwanita a mbəfya.'

⁸ A hanmunchiniyu dəffang Fara shunda Ibrahim hi i hesha. Ngətkə Ibrahim Ishaku, heshaən a mundə fodfoda. Naknamban kichuyu, Ishaku heshaən Yakubu, Yakubu heshaən hwanchi'en kumngərənsi chap kakechinəm.

⁹ "Kakechənəm təkən naknda sərəh Yusufu, hi'yang ndandə kə Masar anakən Farə təndi.

¹⁰ Thləkkənnadada hur bahta, fərang Farə mbəs'ənhar tə sənda a mbanitə Fir'auna kutur Masarcha, fərang kuturkən mwanda a hachahai Masar uf pad fəraən huraa'ena har.

¹¹ Bak mita yimta hachahai Masar tə Kan'ana, tə bahtə kaən sokkən kakechinəm dəsəmtəngnandəsəwa.

¹² Səkkə Yakubu wa dəsəmtəsa Masar, thlənkən hwechi'en kakechinəm kə Masar kəthləm kə dənda hi ndəsəmta pad tərka dədəngnanda.

¹³ Chapatə dədəngnanda, chedəng Yusufu fata hwanmanchikən, pad chedəng Yusufu hwanmanchikəna Fir'auna.

¹⁴ Thlənkə Yusufu wa shinkən tə tahhət witənandə nat, nifə kumchitnud ngərənsə dərman, kə banda hai kə Masar.

¹⁵ Pədək Yakubu kə Masar, məkəna mbənniyu nda i mərta kakechinəm.

¹⁶ Kohkə fichə məmatchinanda kə Shekem dəkficha thləhandə kanda a hur kwadi hiitə Ibrahim tə handəbəltə a hara hwecha Hamor a Shekem təkən.

¹⁷ Nak farə dəf shunda Farə hi tə Ibrahim satə nduk, Yahudawechikəna a Masar chekkəndə kaən.

¹⁸ Tərkə kutursə somən a Masar təkən le sənuchik ən kədar Yusufu

¹⁹ Kuturəniyu a pupwiktə nofchengnəmhi oi pad a fəradə bahta parchinəm, la dəfkən kandə kə somangndə hanngwa'yarchengnandadi kəthləm kə məmatnda.

²⁰ A thlahbəchiniyu ngəttəfichə Musa, hwee ndiichin a mbanitə Fara. Kəskə parchikən ndəhar ndəraa məkkan a hurhura'a shinkən.

²¹ Kə muhandəndadi dək hweya Fira'una tərta saən nda hwe'en mwanaən.

²² Sakangfichə sənda Musahar i Masarawechi nat, pad alchit'ensi a hur torchə tə shunda.

²³ "Saakən hurat kumchit fwada, ndakənwa kəmsə kəda nat fahchikən Israilawecha.

²⁴ A farəle nakən lə Masarta bahandə hwanmankən, thləkən hwanmankən bəlaən hwan lə Masartiyu.

²⁵ Naən Musa hiwa hwanmanchikən Israilawecha mbəsəndəwa Farə naka sət tor təndi kə chaən kanda kissha hur bahta, a nakən bəssawundəwa.

²⁶ Wenkəbəta ngərkən chetakish, nakən hwanmanchikən Israilawechi chap kanda mbata, 'yahkənsa mbənandə kanda, ndakənwa: 'Hishcha' nakuni hwanmani məsək natuni mbata?"

²⁷ Lenaka fəra bahta shekkənyu njingtaən Musa di ndakənwa, 'Wun dəfkəsa kutura tələ sakmi kə dərnani?"

²⁸ 'Yahnəsa bəlītə nda i bələndu lə Masarti bəraa'yuwa?

²⁹ Kəsəktə Musa kichu, rahkən malkən hachahaikənhi pədakna hachahaya Midiyanacha sokkən kə romma bənniyu pad ngaəlngən hweechi chap kə hishcha.

³⁰ Difitə hurat kumchitfwada, chedəng mala'ika fat'ena Musa tə mbənda hanshuwun hwata, naka kəsta dar hanafta a loktara nduk tə shohla Sina'i.

³¹ Kənat Musa i'niyu pədəngənfa mbənniyu. 'Bahkən nduk kəthləm kənanhi ndiichin, səkkən burata Ləmwanda:

³² 'Njang naka Fara kakechuwa, Fara Ibrahim, Ishaku tə Yakubu.' Lechik Musa, nakna saktatfa tərən hwanitadi.

³³ Ndəkən ndandə Ləmwandəwa, 'Mbasan pahəmchekuhi, kəthləm mbədi thlartusiyu chidchidte mbəta.

³⁴ A nedi bahta nofchengnəhi a Masar. Shiki tidəngnanda, 'Bakihaiya kəthləm kəthlə kanda. Nakənya du ni thlənsa kə ngərangnəinna Masar

³⁵ "Musati chertənda ndatwa: 'Wun dəfkəsa kutura tələ sakmiya?' Məlan thləntə Farə nakənya kə naka kutura tələ thlətkanda. Tə mbəda mala'ika chedəng fat'en tə mbanda hwata dar hanafta.

³⁶ Nifiniyu chang kanda kish a Masar, difitə sət ichi pədəng nofchifə kaən, pad tə i sətəna a fi hawurta tə loktara, tərəkə ndə hurat kumchit fwada.

³⁷ Musa təkən ndangna Israilaweche wa, 'Na Fara thla'a'ndə yuna hurnuni kə tapəna'a nda njang.'

³⁸ Nifikən nakna hurnuni fari ngomtunihi a loktarə tə kakechinəm tə mala'ika baka shunanda a shohla Sinaiyu tə shinchinəm. Mbənniyu thlət Musa shuwun nathi kana bəta fəranda kəm.

³⁹ Kakechinəm təkən cherkənda fəra mwanda, kawundə thləmatwa. Cherkəndəndi a 'yahkəndəsa ngərandəinna Masar.

⁴⁰ Ndagnda Haruna wa kə tahsaən dəhhacha kandəsi, fichile na nata mban. Kəthləm sənwum i kəsəkə Musa ti chang kəma kishsha Masar wa.

⁴¹ Tinkəndə dəhhata nda hwalata, thlangndə burat dəhəramcha dəhhakən i mbənfata kə dar i tahəstəndə tə harchəngnanda.

⁴² Təbrang Farə həsəra kəndəfa malkən kəndəhi kəndə mwanandə handərecha afshi nda farengnanda, nda i natna hur yaratkəna tapənecha, kunang Israilaweche, njang thlanduni burat dəhəramcha mwananduni dəhhacha a loktarə hurat kumchitfwada wa?

⁴³ Harkuni kəttən dəhhachəngnuni Molek tə dəhha handəra'a Refan, nakuni witə tə kanda, dəhhachi tahəstuni tə harcha kəthləm kə mwanangnguni kanda, njang pad ni harandi kuni kə difitə Babila.

⁴⁴ Soh kakechinəm tenti engnandəsi a loktara, le chedkəwa lanak Fara mbənniyu. Ndəkən na tenti tə ndandə Fara Musa wa kə tahsən, tahəskəndə nda i ndandə Fara kanda.

⁴⁵ Difitə hurecha, kakechinəm ti thlək iniyu, bəknə təkəna hachahayi fərəndə Fara kanda, difitə rəki rəktə Farə nofchi naka hachahaikən, fari nat Joshua kə lə hən mbanita. Tenti tiniyu nakne mbənniyu kə thlahmbədi sət Dauda kuturichita.

⁴⁶ Dauda təkən mbishtə dʷachita mbəda Fara a hwankənwa nan tina hura'a Fara Yakubu si.

⁴⁷ Sokkən Sulemanu tinang hurikənsi.

⁴⁸ A nakən Kapat Ləmwanda sokwa hurə'i tintə nifə tə harwa, nda i ndat tapəna'a,

⁴⁹ "Hur afshi mbət soktengna, hachahaya mbət sət sarəchengna, witə hurəmə natuni tinitəsi? Padaa witə mbət yipmi natuni tinitəsi?"

⁵⁰ Nga harchengnə tingkə ichi natyawowa?

⁵¹ Kunang fa kwaakwachit hur i'ncha, tə fa kwaakwachit handəkikecha, tə fa kwaakwachit thləmecha, kə nding kuna cherami Chidchid tə Shemed fa. Sək kakechinuni kichuyu a nakuni sətlichu kunang pad

⁵² A hur tapənecha, wun fərawuchit kakechinuni bahta? Bəlandə fichile mbukə bata lə kafatchidchid. kunang pad fərkunində a bəllangnguni.

⁵³ Thləkuni kusaha Fara cherkuni hərəmtəhar keeke.

A Bəllandə Istifanus tə Muhta

⁵⁴ Kə səktəndə kichu səbkə hurchengnandə, nangnda cha'andə hanth-lanchengnandə kə dərəkən.

⁵⁵ A nakən Istifanus a nihidadi tə Shemed Chidchid, kəlakna hur afshi a nakən mwanda Fara, pad Yəso kita harsəmta Fara.

⁵⁶ Ndəkən ndat Istifanus wa: "Nama, a nedi afshi inhi pad hweya nifa kita harsəmta Fara."

⁵⁷ Thlaakəndə tə kapat kukwara, ngəlangndə thləmechengnandə tə harchengnanda ngomangndafa.

⁵⁸ Changnda kish kə həsər hura'a ndəknda mumuhwandafa. Fichile mumuhwangfiyu malkəndə ichengnanda mbənniyu hara kimshaa lela at-fichiwa Shawulu.

⁵⁹ Naknda mumuhwanda Istifanusafa, hwankən ndatwa: "Ləmwandə Yəso, thlu shemedengna."

⁶⁰ Həmkəna dər wedchi'en, i'naən bərathi kaən, ndakənwa: "Ləmwanda, mə thlikani bəbichitfechiya a dər inchengnandəwa." Mbukən i'niyu, məkən.

8

¹ Huned Shawulu dər bəl Istifanus.

Shawulu Fərandə Bahta Bət Ngəlhwanicha

A farəniyu thlaakə kapat bahtə kə dər fa tərmbəyi naka Urshelima. Wuwelkandəhi kə thlet həmət Yahudiya tə Samariya, fa thlənchə ndak maltəndəsi.

² Funə nofchisi fa mwandə Fara ndəknda thlohandə Istifanus, tikndə kaən kə merti'en.

³ A nakən Shawulu ndəkna mban tə fəra bahta fa tərmbanda nda hishchə tə nishcha, la yimkən huraahura'a, mələ somkanda pursuna.

Besh Filibus Pathla Fara A Hur Samariya

⁴ Fichile wuwelandə fichi kandəhiyu, pədaknda thlet mbichə somsomən naknda bassə pathla Fara.

⁵ Pədak Filibus kə hurhuri Samariya dəkna nata bassanda nofchisi kə dər Kərəsti.

⁶ Nofchi oi tə handəkiketə ərta səkkənda, nakndə ənət pədadəfadifə natna sətə, naknda kathləmata i nat Filibussa mbuta.

⁷ Bəbi shemechi naka chetakishyu naknda kukwara. Təradcha tə fichile sakkadi kanda kəfadi.

⁸ Nak mbənfatsə kaən a həmədiniyu.

⁹ Nifəsa mbənniyu thləmkənwa Saminu, lə sət tor kullata, lafəraən ənət pədandə Samariyawechafa, la tərəkənwa kapat nifə nakən.

¹⁰ Chikawuni, hanhwe tə kapatnifa nat a fərandə hur'inda tə ndatwa: "Nifiya alchita Fara la atfichəwa kapat Mwanda."

¹¹ A fərangndə hur'ində kaən, kəthləm a mwın tirəb mələ sət ənat pədandə nofchifa tə ənat kullechi'en.

¹² Pad kə bat nofchiyu fərkitta bassa Filibus kə dar kusheng shundə binchin kə pathlə kuturichita Fara tə thləm Yəso Kərəsti, sangndə baptisma kanda, hischi tə nishchi nat.

¹³ Chika Saminu tə i'ndə'en a firtəkit, saən baptisma nakna witə tə Filibus kalutəndəhiwa. Saminu nakna nat ichi natna sətə i pədandə nofchifa, mələn pad pəđang əfa.

¹⁴ Kə səkətə fathlənchi Urshelimayuwa, Samariyawecha a thləndə pathla Fara, thlənangndə nda Bitrus tə Yohanna kanda.

¹⁵ Satəngnanda, hwanangnda kadəsi kəthləm kə thləndə Shemed Chidchid.

¹⁶ Kəthləm Chidchid tə Shemedkən tərwahai kə dar inda yunə kwandənwa, tə sang fichi baptisma kandə ndak a hur thləm Ləmwandə Yəso.

¹⁷ Ndəkən sandə Bitrus tə Yohanna harcha kanda in thləkndə Chidchid tə Shemeda.

¹⁸ Kənat Saminuwa tə bəda ndəfhara'inna fathlənchə la mbəstə fichi Chidchid tə Shemeda, fəraən hanndəbəlta kanda.

¹⁹ Ndəkənwa: "Njang pad fəramitən alchidiya, kəthləm chikawun ndəfandi hara'in kə thlən Chidchid tə Shemeda."

²⁰ Ndəkən ndandə Bitrus wa: "Sokən tə hanndibəltekə kə thlərtunindī, mbah sukənfəwa nu mbəs fərtə Farə tə hanndibəlta.

²¹ Səssa hur torchiyawa, kəthləm hanndəkiketeku nga keeke kə mbəda Farə wa.

²² Tərruhi hur bəbi ndəsəcheku kə hwanangnə Ləmwanda ma mbandəsi kə kallukən bəbi yarekuhi.

²³ Kəthləm kəlayi sokən cheku nat dəhdəh, pad naku chingching hur bəbifata."

²⁴ Ngəməng Saminuwa: "Hwanamitənsi kə mbəda Ləmwanda kəthləm ichi mbutuni natya, mə bida dar indəngnəwa."

²⁵ Kə mbwa'andə Bitrus tə Yohanna kanda i natnda, bassangndə pathla Ləmwanda kadəsi le nak binchin, naknda ngərangndə'ina Urshelima, ndəkndə tə bassa a thlet həməchə somsomən, a hachahai Samariya oi.

Filibus tələ Itiyofiyata.

²⁶ Nđang mala'ika Ləmwanda Filibuswa: "Thla'u du tə kukuwun hishingteku kə tərənə mbayi thlaaka Urshelima kə Gaza yu, naka mba loktariyu."

²⁷ Thlaakən pədakən, kəmkən tələ Itiyofiyata mbanda, kullahta, kapat nifa a hur kuturichita Kandis, kutur nishcha a Itiyofiyata, mələn na lə kəs ndəbəltəhar. Bakna Urshelima kəthləm kə mwanaən.

²⁸ Nakna ngərandə i'nadi dassa hur ənat sokta a Pirish keeke'en, mələ changngat dəlwerra Ishaya tapəna'a.

²⁹ Nđang Shemeda Filibuswa: "Duduk tə Pirish keeketiyu."

³⁰ Rahkə Filibus kə thləmmatkən, nakna sək i nat nifiyu changngata a hur dəlwerra Ishaya tapəna'a. Sahang Filibus wa: "Shinnə sakət i natu changngatyawa?"

³¹ Ngəməng nifiyuwa, "Naki səndəwa kəni manga nifi tausang engnəwa?" Ndəkən ndandəna Filibus wa kə tərənsi kə da mbəssndi kə sokndə rəmma.

³² I natna changngata a hur dəlwertəkən ndatwa: "Kahkə fichindi nda shohrata kə mbət thletburata. Nda i lanat hwan Shohrat ba a hara lə həsta, nakən kichu chika miya i'nawuhiwa.

³³ Njirkəndəndi pad njangndə kitchitkən. Wunna mbəla mbu kachitkən? Kəthləm thla fichə shishshingtəenhi hur kishita."

³⁴ Ndəkən ndandə kullabiyu Filibuswa: "Wunnat tapəni'iya shunda dəkən, kə dar'i'ndi'enwa ndu kə dar yunə somən?"

³⁵ Tərkaakə Filibus shunda tərta mbədi changngat nifiyu, nakna mbwa'a kweshcha kusheng shundə kə dər Yəso.

³⁶ Naknda dər wita hur mbanda saakənda mbədi nat amsi, ndak nifiyuwa: "A amya mənə njat kə sikə fichi baptisma?"

³⁷ Ndak Filibus wa, "Ma firnəkit tə handəkiketə ərta sukə ficha: "Ngəməng nifiyuwa Firikit Yəso Almasihu hweya Farə nakən."

³⁸ Chatkichuyu ndak nifiyuwa kə thlarang fichi Pirish keeketihyu. Nda Filibus tə kullabiyu tərəkənda haya, yimkənda hur ammiyu, sang Filibus baptisma.

³⁹ Kə natnda cheta hur amkən, tərang Shemeda Ləmwanda Filibus. Kullabiyu ngərutə natndə padwa, kəskən mbandə'en pədakən tə mbənfata.

⁴⁰ A nak fichi Filibus a Azotus. Nakna bərtəhi basskən kusheng shundə mbinchinna thlet həməchini natta mbənniyu saakəna Kaisariya.

9

Təbərta Shawulu Hi

¹ Dək Shawulu mban tə fəraa lechita fa tərmbanda Ləmwandə kaən, ndatwa nan bəllandə kanda, dəkna bəda kapat pərist.

² Hwanaən kə yaraən dəlwerchisi kə mbət humta Yahudawechihi a Dimaska, kəthləm kə mbəssən mba kəsandə nofcha fa tərmbakən, hishchə tə nishchə nat kədən təkənda Urshelima a kənda.

³ Məla pədata, shee nduk tə Dimaska təkən chat kichuyu bək dwachita haya afshi tauraən Shawulu təkənhi.

⁴ Həmkənhi hachahaiya səkkən bərta ndatwa: "Shawulu, Shawulu, kəthləmə natu bahita?"

⁵ Məlan pad ndakənwa: "Wunnaku Ləmwanda?" Ndəkən dandənwa: "Njang Yəso le natu fəra bahtiyu.

⁶ Thla'u kə yimna hurhura'a, mbənniyu nanda mbu'u i natu sətə."

⁷ Nofchi nannda witə rəmməyu, thlarkəndəhi kəmma kanda shundəsuwa, kanda sək bərta kən nakən kanda nat nifəwa.

⁸ Thlaakə Shawulu a hachahaiya, i'naən hwanichi'enhi mbəla'utə nat ənwə. Nofchi nannda witəyu kəskəndə har'en, ndəkndə tənda hurhuri Dimaska.

⁹ Mundə məkkən məla natmbətwa, pad səmutə'ənwə sutə amwa.

¹⁰ Lə tərbandəsa Dimaska lə atfichiwa Hananiya, ndang Ləmwanda a hur ən nda sənnatəwa: "Hananiya." Ngəmanwa: "A njangya Ləmwanda."

¹¹ Ndəkən ndandə Ləmwandəwa: "Thla'u kə dənna mbayi la atfichiwa Ndel-lengnga, kə sahnə hura'a Yahuda nifi baka Tarsus la atfichiwa Shawuluyu. Nakən kichəya məla hur hwanda.

¹² A neddə hur ən nda sənnatəwa nifa bata la atfichiwa Hananiya, ma shee nansa harcha in kəthləm kə ngərən nat mbəta."

¹³ Ngəməng Hananiya wa: "Ləmwanda, a shiki nofchi oiya mbu bəbi icha dər nifinəyu le sandən fa tərmbanda a Urshelima:

¹⁴ Pad pəktat pəristchiyu fərandə alchita kə kəssaən chikawun naka at thləmwa."

¹⁵ Ndəkən dandə Ləmwandəwa. "Du, kəthləm tēdindi kə sokka ənət torrengna, kə dən tə thləmna mbəda punofcha tə kuturcha, pad tə Isra'ilawechea.

¹⁶ Ni chedə witə bahhi natna satta kəthləm thləmna."

¹⁷ Pədak Hananiya, ndəkna mbəssandə Shawulu. Saən harcha in, ndakənwa: "Hwan'yaa Shawulu, Ləmwandə Yəso chedukə fat'ena mbandəyu thlinkənji kəthləm kə ngərənə natmbəta pad kə nəhədnə tə Shemed Chidchid."

¹⁸ Chat kichuyu ichi nda bwar tinda hohatkenda haya a hwanichi'en, ngarkena nata natmbeta. Thlaaken sangfichi baptisma.

¹⁹ Samken ana bak alchit'enadi.

Shawulu Beshta Pathla Fara a Dimaska

Sokke Shawulu hi a Dimaska, i hanmunchi demek te fa tarmbanda.

²⁰ Chatkichuyu tarkaaken nata basa Yeso, a mbet humta Yahudawechihi ndatwa, melan naka hweya Fara.

²¹ Nat fichile sakkendi, padang en kandefa, dakndewa, "Awi nga nifiya wuwelang fa tarmbanda Yeso da a Urshelima wa? Bakna mbadya kethlem ke kessaen kanda ke den te kanda ke mbada kapat peristchiken?"

²² Bassa Shawulu naken ke chekte ke chekte te alchita, pad shiwunchi'en ke dar Yeso naken tbrade hur'i'nda Yahudawechihi naka Dimaska.

Hirak Shawulu A Haara Yahudawecha

²³ Difite hanmunchi kaen, humang Yahudawechi miwa nanda mbellanda.

²⁴ Kanda ngunguendi fidikte te fare nat, a mimbangnga kethlem ke bellangda, a naken kusheng shiwunkan himma thlamata Shawulu.

²⁵ A fidikta kimshechi'en harkangde te tinkubata hur changlangta.

Shawulu A Urshelima

²⁶ Ke saat Shawulu Urshelima, saken i natna seta kethlem ke kamnde te fa tarmbanda, a naken natnda kanda lechanda. Farunde kitsuwa shida le tarmbandiwa.

²⁷ Ndeen kest Barnabas har'en, bakan tenda mbada fathlencha, pad mbwa'angna kade kammi kante Shawulu te Lemwanda, a mba Dimaska te wite shuni shundade Lemwanda. Ngarken ndanda kade padwa besh Shawulu te alchitafa a hur thlem Yeso a Dimaska.

²⁸ Sokke Shawulu te kanda, wu'yaen kade nat nda hurken te difiteken a Urshelima, nakna basse te alchitafa a hur thlem Lemwanda.

²⁹ A lanakna shunde te Yahudawecha fa sek Helenanchi kana set thlangatmi te kanda, yakhendesi ke besda mbanda mbah nanda bellangda.

³⁰ Kebat fahchikenna mbessande kichu, tarkendendi ke Kaisariya, pad thlingkendendi ke Tarsus.

³¹ Sokken fa tarmbayi a Yahudiya te Galili te Samariya yu, bednda mbas yuyurchita, naknda deta mban te torchengnanda te alchitafa, kethlem fa tarmbakken naknda wita hur lechanda Lemwanda. Pad te Shemed Chidchidfa kessanda kadesi naknda chekta.

Kannafichi Iniyassa di

³² Nak Bitrusa nata wiyande mbichi somsomon a hurnanda, bakna mbas hwecha Fara a Lidda.

³³ Mbenniyu batna mbessande nifi la atndewa Iniyas, ndukka mbethunat hurat fodffoda shed sarachi'enadi.

³⁴ Ndeen ndande Bitrus wa: "Iniyas, kennu Yeso Karesti di, thla'u terru mbethunadeku." Chatkichuyu thlaaken.

³⁵ Uf nofchi nakte sokta a Lidda, te Sharon naknde Iniyas mela witehi tberkendehi ke mbada Lemwanda.

Thla'a Bitrus Murat Tabita te Shishingtafa

³⁶ Le tarmbandasa Yoffa thlankenwa Tabita le nat sakatkenwa Dokas. Kafat'ensi pad ferchin'ana.

³⁷ A hanmunchiniyu hadken, marken, fanang ficha ndaknda ndafnda katten afshi, kethlem ke thlohahnda.

³⁸ Lidda naken nduk te Yoffa. Skke farkerit wa Bitrusa mbenniyu. Thlingkende nofchi chap ke mbaden ndatwa: "Komkom weshu bana mbas kani nga te kafatichifuwa."

³⁹ Thlaakə Bitrus pəɖakndə tə fichile thlintənda. Kə saatən, dəkndətənda hurə afshitəken. Kəttənkən nihidadi tə ndəlat nishchi fichile mərte hishchengnanda, kanda tita paɖ chedangndə njelechi tə tahhət ichi 'yah-mandə Dokas təkəna kandəsi, thlahbəndə natən tə kanda.

⁴⁰ Chang Bitrus nofchakissha kəttənkən uf, səkkən kurumchihi, hwankən. Kə tuɓwandən hwakən, təbərəkənhi fa murutkən ndakənwa: "Tabita, thla'u." Chatkichuyu inaən hwanichihi, kə natən Bitrus, thlaakən das.

⁴¹ Kəskə Bitrus har'en thla'aən. Ndəkən atən ndəlat nishchi mərte hishchengnandəyu, nat tə fafərkit, fəraən Tabita təkənna kanda tə shishsh-ingtafa.

⁴² Kusheng shiwunkən fankənhi a Yoffa nat, paɖ nofchə terchin fərkəkit kə mbəɖa Ləmwanda.

⁴³ Sokkə Bitrus hi a Yoffa təkən hanmunchi kaən, hura'a Saminu lə tahhasə pomcha.

10

Bitrus Tə Karneliyus

¹ Nifəsa a Kaisariya thləmkənwa Karneliyus. Kapat nifa a mbət thlərhwata Italiyacha la atfichiwa: "Hum'i'nda fa thlərhwecha Italiya."

² Məlan lə tərmbanda Fara, paɖ lalechengna Fara, məlan tə nofchi'enna huraa'en. La fəraən icha nofcha tə har chaa, paɖ la nakna hwanandə Farə noknok.

³ Farəle tə farəhufta hanthləkkən məkkan, nakən mala'ika Fara ndaa hursənnata mələ bata mbəsndi, ndaənwa: "Karneliyus."

⁴ Kəllang Karneliyus tə lechitafa, ndakənwa: "Mi, Ləmwanda?" Ndəkən ndandə mala'ikawa: "Hwandeku tə fər'ənneku shee'a mbəɖa Fara, ənət kuɖuktəhar a mbanitə Fara.

⁵ Nakənya, thlənu nofchə kə Yoffa kə andə Saminu lelə atfichiwa Bitrus.

⁶ Nakna sokta mbəɖa Saminu lə tahhasə pomcha, le nat huraa'ena mi hawurta."

⁷ Kə pəɖat mala'ika ti shunangyu, ak Karneliyus nofchihar chap a hur mafəchi'en, fa sa tora huraa'en, tələ thlərhwata lela lechangnga Fara, hur fichile lə sang tor kənding.

⁸ Mbwa'aən chikama kanda, thlənkən kanda Yoffa.

⁹ Bīngətkən, nofchi thləntə Karneliyusyu ndukndəhi kə hurhura'a, pəɖak Bitrusa hurə afshi, dəkna nata hwanda a hurfara.

¹⁰ Nak mita fi'en, paɖ yəhkənsa səm'əna, ficha nəha'əna chat yimkənna hur ən nda sənnata.

¹¹ Nakən afshi inhi, əna batahai nda kapat də supta, firficha hai tə kukuwunchi'en fwadɖa.

¹² I səka dəhərəmta neesa hurkən, fa sarəchəsə fwadɖa, tə fa kah hurcha hachahaya tə dīshcha.

¹³ Səkkən ɓurata ndanduwa: "Thla'u, Bitrus: thliu ɓurata kə chiina."

¹⁴ Ndəkən ndat Bitruswa: "Auwa Ləmwanda, kəthləm tamwi chi i nguchik chidchid ndu ndəɖuwowa."

¹⁵ Ngərkən sək ɓuradiyu i chapatəkən ndatwa: "I tahsandə Farəhi tamina ndatwa nga chidchidwa."

¹⁶ Kurɓang iniyu sət məkkan. Chat kichuyu kahang fichi ənatkənadi kə afshi.

¹⁷ Nak Bitrusa hur ɓweechitfat kaən, kə ɖar i'ni nda sənnatiyuwa nakna sokta mi? Chat nofchi thləntə Karneliyusyu sheenda hura'a Saminu, thlerkəndəhi kikkita mimbangnga.

¹⁸ Akndəfata sahkənda, nifi la atfichiwa Saminu Bitrusyu, ndu tərəkəna haya mbənniyu.

¹⁹ Kənat Bitrussa yarandə i'nihi nda sənnatiyu, ndang Shemedwa: "Səku, beɖ nofchə məkkən kanda katsa.

²⁰ Thla'u, tərühaya, kə pəɖuni tə kanda, mə ndərminəwa kəthləm njang thləngkə kanda."

²¹ Ndəkən tərtə Bitrussa hai kə mbəɖa nofchiyu, ndakənwa: "Njangya njang natuni kata. Kəthləm mə batuni?"

²² Ndəkən ndatndəwa: "Karneliyus kapat nifa a Romacha thləngkəkani. Kanifə nakən, pad lə mwana'ən Farə noknok, Yahudaweche nat la fərangndə mwanda. Chidchid tə Mala'ikachə ndangwa, kə thlənukən fata kə dīna huraa'en kəthləm kə səkən i natu mbuta."

²³ Sang Bitrus marapa kanda, ndangna kandəwa kə hunandəhi ke wen-mbəta. Bingətkən, thlaakən pəɖakndə tə nochiyu, funə hwanmanchisa Yoffa ndəfkəndəndi.

²⁴ Saakənda Kaisariya bingətkən. Karneliyus mələ pukanda, pad ngo-mandə hwanmanchikən tə shikechikən.

²⁵ Kənat Bitrussa yimta hurəkən, sang Karneliyus marapa, himkəna mbanitəkən nakna mwananda.

²⁶ Thla'ang Bitrus, ndaənwa: "Thla'u, njangma nifənaki nda sokən."

²⁷ Bitrussa ɖar shundə təndi yimkənda huri, ɖəknda mbəstə hwim nofchə oi.

²⁸ Ndangna kandəwa: "Kunang tə inchengnuni shinuniwa, keekesuwa lə Yahudawat kə sən shikechit ndu kə humndəhi tə punofchəwa. Farə chedikəwa mə tərəndi chikawun wa nga chidchidwowa.

²⁹ Ndəkən sək bati kaɖi katfichinji a cherwifəwa. Mbwa'amtən i sək thlənitunifata:

³⁰ Ndəkən ngərtə Karneliyus səwa: "Munə fwadɖa mbərkəhiyu nja hwandə hure'engna, hanthləkkən məkkən i farəhufta a hure'engna, bak nifa mbəsni tə furnjelechafa lela tərang hwanita, thlarkənhi mbanitina.

³¹ Ndakənwa, Karneliyus, ngəmma Farə hwadeku tə fər'əneku, shokka ənət kuɖukta mbəɖa Fara.

³² Kəthləm ndəkən, thlənu nifi nakənya kə Yoffa kə afichi Saminu lə atfichiwa Bitrusyu, tərəkəna haya a hura'a Saminu lə tahhasə pomcha, nduk tə mi hawurta.'

³³ Chat kə thlənuti fata, a ndərmunəwa baku. Nakənya kanang naka mbəɖya, nakani mbanitə Fara, kə səkani i fərrutə Ləmwanda kə mbwa'angna kani."

Shik Punofchə Kusheng Kwescha Shunda

³⁴ Ndəkən tərkaatə Biturssa shunandə kandə tə ndatwa: "Nakənya bəsadi tə ndatwa Farə taɖuharwa.

³⁵ La thləkən fichile lalechanga, tə fichile la sək i nak keeke kə bəɖa nofcha.

³⁶ Shinuniwa shuniya thlənkə Fara mbəɖa Isra'ilaweche, ficha bəssa kashuwun yuyurchita kandəsi tə mbəɖa Yəso kərəsti. Le naka Ləmwandə nat.

³⁷ Shikuni i səkə a hachahai Yahudiya nat, tərkata a hachahai Galili, ɖifitə bəssə baptismati sət Yohanna.

³⁸ Pad shinuni kusheng Yəso Lənazaratta, witə i sət Farə kə ɖarkən fərəndən Shemed Chidchid tə alchita. ɖək Yəso mban tə ka torcha, mələ kənadə nofchandə nat fichile kəsti Shedan har, kəthləm Farə təndi.

³⁹ Kanang na shetacha, kəthləm neɖani ichi səttən nat a Yahudiya tə Urshelima. Bəllangnda tə mba kukwandəhi ɖar palita.

⁴⁰ Thla'ang Farə tə shisshingtafa a farə mun məkkatəkən. Malaən pad kə chedīn fat'en.

⁴¹ Chedutə fat'en kə mbəda nofchi natwa, pad kə mbəda fichile tadtə Farə har kə soh, kanang hacha, səmkə'en tə sat'en təndi diffitə thlatə'ena kwata.

⁴² Fəraən tora kani kə basangani nofchisi chika tətəni, pad kə chedani tə kitwa, Yəso məlan tadtə Farə lə thlakita chikawunsa hur fa shisshingtə tə məmatcha.

⁴³ Məlan shiwuntə tapənecha inkən ndatwa: "Chikawun fərkəkit kə mbəd'en, na ficha kala bəbifechi'enhi hur thləmkən."

Fəraa Fichə Shemed Chidchidda Punofcha

⁴⁴ Nak Bitrusa hur shiwunchinyu, bak Chidchid tə Shemedə dar chikawun naka sək shiwunchi'en.

⁴⁵ Yahudawechə fa tərmbandə baka Yoffa ndəfkə Bitrus yu, pədag ən kandəfa, kəthləm a thlər Farə Chidchid tə Shemed hi chika kə dar punofcha.

⁴⁶ Kəthləm shikndə kandə kanda shundə tə michə somsomən, kanda mwanandə Farə. Ndəkən sahtə Bitrus wa:

⁴⁷ "Yunisi na njat kə sangfichi baptisma nofchiyawa, tabkən kə thləndə Shemed Chidchid nda i thlətəni?"

⁴⁸ Ndəkən ndatənwa kə sangfichi baptisma kanda a hur thləm Yəso kərəsti. Diffitəkən ndəkən ndandənda Bitruswa kə chekaən munchi dimek kicha a thləmatnanda.

11

Bwa'a Bitrussa Fa Tərmbanda Urshelima Nat I Səka

¹ Fathləncha tə fa fərkitti naka Yahudiya, səkkəndəwa thləd punofchə pathla Farə.

² Kə dət Bitrussa Urshelima, thla'ang pəktat Yahudawachəfa, fichile fərkəkit kə dar hesha, ndatwa:

³ "Yimku hura'a punofcha fichile heshuchika səmku ən tə kanda"

⁴ Mbwa'ang Bitrussa kandə keeke nat i səka.

⁵ "Nja həmət Yoffa nja hwanda, naki'en ndaa hur'sənnata, naki əna bata haya hur'afshi nda kapat ənat supta, firficha haya hur'afshi tə kukuwunchi'en fwada, saakən nduk tənji.

⁶ Kə kəlandi nduk a naki dəhərəmcha, tə hanthlucha hurhwela'a tə fa kah hura hachahaya tə dishcha.

⁷ Səkki burata nditəwa: "Thla'u, Bitrus: bəllu kə chiina."

⁸ Ndakiwa auwa Ləmwanda, tamu kohat ənkichu ndu i nguchik ndiichina yimta hurmiyengnuwa.

⁹ Ngəməng burata hur'afshi, shuwunkən i chapatəkən, ndatwa: "I sət Farə chidchid kə ndənuwa ndəduwowa."

¹⁰ Kurbang iniyu sət məkkan, kana ficha ngər kahanda hur'afshi.

¹¹ Chatkichuyu bak nofchə məkkan kə huri'i natanisi, thləntə fichə kanda a Kaisariya kə mbədengna.

¹² Ndak Shemed Chidchidwa, kədi tə kanda mətədidiharwa. Dəfkə hwanmanchə nji tehthethl, yimkani hura'a nifikən.

¹³ Mbwa'angna kani nadi natən mala'ika kitta hura'en ndakənwa, 'Thlənu nofchə kə Yoffa kə afichi Saminu nat thləmkən padwa Bitrus:

¹⁴ Məlan na mbu shuni na fəru hərəkta, sokən tə nofchi hure'eku nat.

¹⁵ Kə tərkaati ka shunda, bak Chidchid tə Shemedə hai kə dar inchengnandə nat nda i batna hai kə dar inchengnani a tərəkən.

¹⁶ Kudukki shunda Ləmwanda nda i ndatənwa, 'Sək Yohanna baptisma tə ama, kunang nak ficha sa baptisma kuni tə Shemed Chidchid.'

¹⁷ Sokkən fərra Farə kandə keeke tə le sandən kəm, fari fərtəm kit kə mbəda Ləmwandə Yəso Kərəsti, wun njang na ndanda Farə wa nga kichuwa?"

¹⁸ Kə səktəndə kichu bahkəndə i natnda mbuta, mwanangndə Fara ndatwa: "Awi chika punofchima i'na Farə mba tərtəhi kandəsi tə mbəs shisshingta."

Fa Təmbanda a Antakiya a Hur Suriya

¹⁹ Fichile wuwelkəhi kəthləm pwanchi thlaakə kə dar Istifanusyu, pədakndə kə hachahai Finikiya tə Sayifurus tə həmət Antakiya, naknda bassa shuwunkəna Yahudawechisə deng nga chika wunwa.

²⁰ Funəsa hurnanda Sayifuruscha, tə Sayirinha, kə saatənda Antakiya bassangnda punofchisi, naknda mbwa'a kweshcha kusheng shunda kandə kə dar Ləmwandə Yəso.

²¹ Hara Ləmwandə təkanda, nofchə oi fərkə kit təbəkəndəhi mbəda Ləmwanda.

²² Kusheng shuwun i səka, saakəna thləmata fa təmbanda a Urshelima, thləngkəndə Barnabas kə Antakiya təkən.

²³ Kə saatən pad a nedtə kafadi sandə Farə kanda, səkən mbənfat kaən pad chekaən alchita kandə tə ndatwa, kə thlarndə tə alchitafa hur fərkit kə mbəda Ləmwanda tə hanndəkikechengnandə nat.

²⁴ Kəthləm Barnabas kanifə nakən, nihədədi tə Shemed Chidchid pad təfərkit. Chekkə nofchə oi kə mbəda Ləmwanda.

²⁵ Pədak Barnabassa Tarsus kakat Shawulu.

²⁶ Kə mbəssandən, bəkən tənda Antakiya. Hurata, nda Barnabas tə Shawulu kanda kəmtə kə mbət ngəlhwanita, kanda sakanda nofchihar oi. A Antakiya tərkaatə ficha at fa təmbachəwa Kərəstacha.

²⁷ A hanmunchiniyu funə tapənechəsi baka Antakiya thlata Urshelima.

²⁸ Ərtə hurnanda thləmkənwa Agabus, thlaakən kit shuwunkən tə alchit Shemeda fa ndatwa, na mita natsə kaən hur kishitə nat, sək mitəkəna thlahmbət kuturichita Kalaudiyus.

²⁹ Ndəkən tərtə fa təmbandəhurwa, chikawun nan fər əna keeke a alchit'en kəthləm kə thlənang ficha hwanmanchi naka hachahai Yahudiya.

³⁰ Səknə kichu, thlənangnda pəktechi mbənniyu tə hara Barnabas tə Shawulu.

12

A Bəllandə Yakubu Pad Kublandə Bitrus

¹ Nda mbət kicheeya, Hiridus kutura tərkaatən fərra bahta funə fafərkit a mbət ngəlhwanita.

² Bəllaən Yakubu hwanman Yohanna tə thlohta

³ Kə natən ənatkən mbənada Yahudawechə fa, thlaakən kəssaən Bitrus pad, sək i'niyu a thlahmbət chohhəm səmdəsəmta le nguchit mehndəsa fi'en.

⁴ Kə kəsandən muhkənnda pursuna, fərangna fəthlərhwecha har, fəthlərhwechə fwada fwada sakkən fwada, tə yarəwa ma mbir chohhəmkənhi kana battənda mbanitə nofcha.

⁵ Kuəlang fichə Bitrus kə hur pursuna, nak fəngəlhwanicha hwananəndə Farə təkət kə darkən.

Kəta Fichi Bitrusa Kissha Pursuna

⁶ A fidikiniyu manat Hiridussa chandə Bitrusa kish, mələ sabweni a thlərə fa thlərhwechə chap. A kənandə tə chalaluchə chap. Fa thlərhwatən kanda dar tor kiikit a mimbang pursuna.

⁷ Chatkichuyu, bak mala'ika Ləmwanda thlarə nduktəndi, yimkə dwachita hurkəttənən. Təkanğ mala'ika təkən harra Bitrus fa mumi thla'a'ən, ndaənwa: "Thla'u ledled." Chalaluchi har'enyu kwaskəndəhi chuthla.

⁸ Ndəkən ndandə mala'ika tiyuwa: "Kənan də kəndeku kan ndiichin, kə panə pahəmcheku." Səkən kichuyu. Ndang mala'ikawa: "Suppu ndə supteku fa kə kuwurnənji."

⁹ Chekna kissha pursuna təkən nakna kuwur mala'ika təkən. Ichini natyu sənūwa kitwa, naənhiwa ənnda sənnata natna hurkən.

¹⁰ Kə pəḍandənda fa pumbətkənhar i tərəkən tə'i chapatəkən saakənda mimbangngi sətfichi tə təpassa lela chetfichi chat kə hurhura'a, inangna kandəsə ichitkən. Chekndakish naknda wita hurmbakən, chatkichuyu mala'ika təkən malkəndəhi.

¹¹ Kə bat Bitrussa ndə kə hur'indi'en, ndakənwa: "Nakənya səntiwa tə kit Ləmwandə thləngkə mala'ika'en, kə ɓa həkəta a hara Hiridus tə ɓəbi sakta Yahudawecha."

¹² Kə mbəsandən kichu, pəḍakna hura'a Maryamu, man Yohanna la atfichiwa Markus, mbədi humtə nofchəhi oi kanda hswana.

¹³ Kə fudandə Bitrus mimbangkən, ɓak hwanhura'a kish kə nuhhweya nat thləmkənwa Roda, kəthləm kə nan ndu wuni.

¹⁴ Kə mbəssandən kə ɓurata Bitrus, ngəraən'in kə huri inawutə mimbangkənhiwa, kəthləm mbənfata, ndangna nofchiyuwa: "Bitrus kita mimbangnga."

¹⁵ Ndangndəwa: "Tərru luwurcha!" Məlan pad nakna nata ɗahanda kandə'in wa məlan. Ndəkən ndatndəwa: "Nakna nat kə mala'ika'en."

¹⁶ Bitrus pad nakne nata fudandə mimbangngiyu. Kə inaandənda mimbangkənhi nakndə kə məlan, pəḍang ən kandəfa.

¹⁷ Məlan pad thla'aən hara kanda kə ngasndəɓa, mbwa'angna kandə chayi chandə Ləmwanda kissha pursuna. Ndakənwa: "Kə mbwa'anguni Yakubu tə tahhət hwanmancha ichini sək natyu." Pəḍakna mbət somən.

¹⁸ Wendambəta, nga hwan thlahur'indi thlaaka hurɗifitə fa thlərhwechiyuwa kə ɗar i kəskə Bitrus.

¹⁹ Kə kat Hiridus ndi mbəssawuwa, nakne tawasə kitchitkənna mbəda fa pukənhar. Fərkən mi tə ndatwa kə mbəllangfichi kanda. Diffitəkən thlaakə Hiridus a Yahudiya pəḍakna Kaisariya, sokkənna mbənniyu kə farəyuna.

Marta Hiridus

²⁰ Nakənya shiɓhura Hiridussa ɗi tə nofcha Taya tə Sidon. Nak nofchini kichuyu ɓaknda mbəɗ'en, diffitə kahhandə hur'inda Bilastus le nak mwanchina hura'a kutura, kəthləm kə mbəsndə sok yuyurchita pad la mbəskəndə ndəsəmta a furta Hiridus təkən.

²¹ A farəle fari tahsandə fichihi kəmtə tə kutura, pak Hiridus njeli kuturichit'en, sokkəna mbət sok kuturichita shunaən nofcha.

²² Nofchi humkəyu hwaknda ndatwa: "Leya nga ɓurata nifəwa, ɓurata lura."

²³ Chatkichuyu təpkə mala'ika Ləmwandə Hiridus hi, kəthləm fərautə mwanda Farə wa. Mbənniyu cha'ang hwacha Hiridus məkən.

²⁴ A nak shunda Fara nata fandəhi chika tətəni, nakne ndəta mban nak fa fərkitta chekta.

²⁵ Kə təbwandə nda Barnabas tə Shawulu i natnda sətə a Urshelima, ngərangndə'in kə Antakiya, tahkəndə Yohanna in la atfichiwa Markus.

13

Tedfichə Barnabas tə Shawulu Thlənfichə Kanda

¹ A kətən whayi a Antakiyayu Tapənechəsi tə maldəmcha, Barnabas, Samiyon la atfichəwa pukən, Lushiyus le ɓaka Sayirin, tə Manayen, le mwantənda mbət ətə tə Hiridus kutura tə Shawulu.

² Naknda mwanandə Ləmwanda tə kərkushimta, Ndak Shemed Chidchid wa: "Dəffaam Barnabas hi tə Shawulu kəllar kəthlem tori ati kanda."

³ Diffitə kərkushimta tə hwanda sangndə harcha kanda in ndangnda kandəwa pədama.

Barnabas tə Shawulu a Sayifurus

⁴ Kandang pad kə thləntə Shemed Chidchid kanda, pədaknda hai kə Salukiya, thlaakəndə kə Sayifurus hur kommbawal.

⁵ Kə saatənda Salamis, baskəndə pathla Fara hur kətən humta Yahu-dawechəhi. Yohanna məlan təkanda nakna kəsanda kandəsi.

⁶ Kə wiyangndən hachahaikən nat baknda Bafos, kəmkəndə tələ Yahu-dawata lə kulata, tapəna'a lə lekta, thləmkənwa Bar Yoshuwa.

⁷ Le humandəndə i'ndə tələ kəskə hachahaikən har, Sarjiyus Bulus, məlan ti naka lə sən'ənna. Ngomna təkən akən nda Barnabas tə Shawulu, kəthlem yahsa sək pathla Fara.

⁸ Pad Alimas lə kulata (kəthlem sakət thləmkən kichu tə miya Heliniyawecha), fərautə hum'inda kandəwa, nakna katkə təpraən hur inda ngomnatəkənhi a hur fərkitchidiniyu.

⁹ Nakən Shawulu la atfichə padwa Bulus, nihid tə Shemed Chidchid, kəlaən Alimas ndongnga kə hur hwanita.

¹⁰ Ndakənwa: "Sokən hweya shedan, atikretə ichi nak ndiichin nat. Lə lektə naku pad lə shekədəfə nofcha. Nguna malandə təbrandə kitchit mbanda Ləmwandəhiwowa?"

¹¹ Nakənya haraa Ləmwanda sət atikrechit təssa, pad nukukomta nguna mbəlla nat hwatfarəwa, kə hanthlikchi demək: "Chatkichuyu hussoba tə hulta ngəlangndə hwanitə'en. Nakna tapta kəna kat le na kəssandəsi.

¹² Kə nat ngomna təkən i səkə fərkən kit, kəthlem pəda'ənatkənfə oi kə dər sakta Ləmwanda.

Nda Bulus tə Barnabas a Antakiya Hur Bisidiya

¹³ Nakənya Bulus tə shikechə witə'en, thlaakəndə Bafos a hur kommbawal, pədaknda Ferga chaa tə hachahai Famfiliya. Yohanna malkənkandəhi ngəraən inna Urshelima.

¹⁴ Bərkədəhi kə ban thlata Ferga, pədaknda Antakiya tə hachahai Bisidiya. Farə yipta Yahudawecha yimkənda kətən humta Yahudawechihi sokkəndəhi.

¹⁵ Diffitə changngata hur kus tə dəlwercha tapənecha, fambanichikənna hur kətən humta Yahudawechikən, thlərangnda kanda ndatwa: "Hwanmancha ma shundengnunisi lena kəssanda nofchəsi mbwa'ama."

¹⁶ Thlaakə Bulus kit thla'a'ən haraa kə ngas nofchə ba, ndakənwa: "Kunang hwanmanchənə Isra'ilawecha, tə kunang ti lalechangnga Fara, kam thləmathi.

¹⁷ Fara nofcha Isra'ila, tadkə kakechengnəm teraən kandə oi. A thlahmbədi natnda soktə nda romcha a hachahai Masar, pad tə kapat alchita chandən kandakish a hachahaikən.

¹⁸ Kərəskən* kandə hurat kumchit fwada a hur loktara.

¹⁹ Diffitə thlərtəndə hachahaichadə mud hur Kan'ana, fəraən hachahaikənna Isra'ilawecha kə sokka innanda.

²⁰ Sək i'ya a hur hurat aru fwada tə kumchit dərman. Diffitə ndəkən fəraən fa sak miya kanda kə thlahbət tapənaa Samaila.

²¹ Hwankəndə kə fwadangfichə kutura kandəsi, fərang Farə Shawulu kanda. Hweya Kish, kachit nda Bilyaminu, le sokkə kuturichit hurat kumchit fwada.

* 13:18 13:18 Funə yarechikən kiledsa

²² Kə kəṭandə Farə Shawuluhi, tha'a'en Dauda kə sokka kuturreng nanda. Le fərtə Farə sheta kədarkən ndatwa: "A mbəshi Dauda hweya Yessi, nifə ləwitə handəkiketengna, le na sət i yahti nat."

²³ "Hur kachit nifəniyu, bat Farə tə lena Thlət Isra'ilawechedi, Yəso, nda i dəftən shuwunkənhi.

²⁴ Bassa Yohanna nofchəsə nat a Isra'ila kəṭərndəhi, kə sangfichə baptisma kanda, kanna Yəso bata.

²⁵ Kə nat Yohanna nduk tubandə tor'en, ndakənwa, lanaən kunihiwa wunnaki? Njang nga məllanwa. Auwa, yunabata dīfitəna, le sukuchitisi kə kwassayi sahətpahəmchi'enhi."

²⁶ "Hwanmancha, kachit Ibrahim, tə fichile hurnuni lalechangnga Fara, kə mbədengnəm thləntəfichə kusheng shuwun hərəkiya.

²⁷ Nofchi nak tə sokta hur Urshelima tə fambanichengnanda, mbəssaundəwa məllanwa, pad sunundəwa məllan shuwuntə tapənecha dārkən, la changkandəfichə pwaree a farə yipta Yahudaweche, nəhdangndə shuwunkənhi tə kiitati thlandəndəsi.

²⁸ Chika mbəssauchikndə tə chithansarəhiyu, le kamkəsi kə mərrən, chika təkichu hwanangndə Bilatus kə bəllangficha.

²⁹ Kə nəhdəndəndə ichihi yaratfichə kə dārkən nat, tərangndahaya dār palita hunangnda hur kwata.

³⁰ Thla'ang Fara hur məmatcha.

³¹ Munchə terchin məla chedafat'ena fichile batndətəndi, thlata Galili kə Urshelima, kandang naka shetachi'en nakənya kə mbəda nofcha.

³² Pad kanang bangngani kweshcha shuniya kuni təndatwa, dəfshuni dəffandə Fara shinchinəmhi.

³³ Nəhdəfəngnəm hi, kəmnangti naka hwechengnanda, tə mbəda thla'andə Yəso a hur məmatcha.

Nda i natna hur yaratkən, a hur chapatə Zabura ndatwa:

"Sokən naka hwe'engna,
bukweya sokkə kə sukka."

³⁴ Pathlə thla'ai thla'andəna hur məmatcha, ndatwa: "Ngu ngər mətadi ndu kə ngərən yirata hurkwatwa." A i mbutənya, ni fərru chidchidchita tə kitchit mbəs'ənharra Dauda.

³⁵ Kəthlem ndəkən ngərkən ndat padə hur Zabura təllewa:

"Ngu malandə le nak chidchid kə yiraka hur kwatwa."

³⁶ Kə mweshandə Dauda tori fərandə Fara, a thlahmbət tor'en məkən, thlohhangficha, mbədi thlohhandəfichə shinchikən, yiraknada hur kwata.

³⁷ Le thla'andə Fara a yirruwa.

³⁸ Kə sənnunisi hwanmancha, ndatwa tə mbəda Yəso natficha kalla bəbichitfechengnuni kunihi.

³⁹ Chikawun fərkəkit tə mbəd'en mbishtə hərəkta. Hur chikamənat le nguchittu hərəktə tə kussa Musa.

⁴⁰ Kəthlem ndəkən dəffam'indəsi, məbi i mbutə Fara hur dəlwercha tapənecha kə mbəssənkuniwa ndatwa:

⁴¹ "Namma, kunang fa njirfata,
kə pəđang'ənkunifa, kə mərruni

kəthlem ni sət tora hanmunchengnuni,

tori nguchittuni fərkitchitsi, chika mbwa'ang yuna kuni."

⁴² Kə chetnda Bulus tə Barnabassa kish, hwanang nofchəkən kanda ndatwa, kə ngərnda bata mbwa'a ichiniyu kanda, a farə yipta Yahudawechi na batyu.

⁴³ Diffitə wuwela nofchə hi, Yahudawechə oi tə fichile fərkə inndə kaən, kəter mbanda yahudawecha, kuwurkəndə Bulus tə Barnabas, shunang ndə kanda. Paɗ ndangnda kandəwa, kə dəndamban tə nata hur kafata Fara.

⁴⁴ Ngərkə farə yipta Yahudawecha sata, sokkən chikawuna hur həmətkən, hwimndəhi kəthləm kə səkndə pathla Fara.

⁴⁵ Paɗ kə nat Yahudawechə nofchə oi, nəhədkə handəkikecheng nandadi tə sərəhta, naknda halə'inda kə ɗar i'mbuttə Bulus, paɗ naknda njirndi.

⁴⁶ Bulus tə Barnabas shuwunkəndə tə alchita, ndatwa: "Kunang kamkəsi kə tərkaafichə bəssa pathla Fara kunisi. Sokkən a cheruni, chedkuniwa, kamusi kə mbəssuni shisshingtə lekə pwareewa, nakənya nani təbətəhi kə mbəda punofcha.

⁴⁷ Kəthləm Ləmwanda tēpa ɗəftəkanisi ndakənwa: "Difikuni kənuni ɗwachita punofcha,

kəthləm kə sokənwa tə mbəɗəngnuni nat kishita hərəkta."

⁴⁸ Kə səktə punofchəkən kichu, səkndə mbənfat kaən, tēpaɗ mwanangndə shunda Fara, fichile baka soktəwa nanda mbəs shisshingtə. Le kəpwaree fərkəndəkit.

⁴⁹ Fankə shunda Ləmwandəhi chikatəteni a sərət hachahaikən nat.

⁵⁰ Yahudawecha ɗəknda chikandə nischa, fa lechanda Fara, paɗ fichile la nat ficha fəraa mwanda kanda, tə pəktat nofcha həmətkən. Tərkaakəndə fəraa pwancha nda Bulus tə Barnabas, tēpaɗ rəkkəndə kanda a sərət thlet həmtəngnanda.

⁵¹ Təpangndə tənnaɗiɗa sarəchengnanda, kə sokka sheta ɗar inchəngnanda, pəɗaknda həmət Ikoniya.

⁵² Sokkən fafərkit, nəhhədkəndə tə mbənfat oi, paɗ nəhhədkəndəɗi tə Sheməɗ Chidchid.

14

Bulus tə Barnabas a Ikoniya

¹ A Ikoniya, Bulus tə Barnabas yimkənda mbət humta Yahudawechəhi, baskəndə pathla Farə tə alchitafa, tərka nofchəhi oi, Yahudawechə tə punofchə nat fərkəndəkit.

² Yahudawechi fəruchikkit, kurtangndə hur i'nda punofchəhi, səbāngndə hurɗifitənafadi kə ɗar hwanmanchinandə fafərkit.

³ Bulus tə Barnabas tərəkəndə hanmunchə oi a mbənniyu. Kanda bəssə lechitfuwa kəɗar Ləmwanda, lefərkə sheta tə shuwun kafat'en, tə mba sət ənnat pəɗandə nofchəfa, tə sakchikən tə mbəɗəngnanda.

⁴ Nofchi naka həmmətkən sakkəndəhi, funa mbəda Yahudawecha, nak funa mbəda fathlənchəkən.

⁵ Punofchə tə Yahudawechəkən, tə fahəm mbanichəngnanda, tah-sangndəhi wa nanda fərra pwancha kanda, paɗ kə mumuhhwangnda kandəfa.

⁶ Kə səkkəndə i naka sətə, rahkənda thlet həmət Listira tə Darbe, a hachahai Ikoniya, tə tahhət həmchə nak nduknduk,

⁷ a mbənniyu ɗəknda mban tə bəssə kweshcha shiwunkən.

Bulus tə Barnabas a Listira

⁸ A Listira nifəsi nak ɗas kə tərəɗ, tamwa sət tor tə sarəchə'enwa, nakən kichuyu kə ngəttə'en tamwa witəuwa.

⁹ Nakna sək bəssa Bulus, nak Bulussa kələndə ndongnga, kənātən fərkit'en kəmsi kə kəangfichadi.

¹⁰ I'naən ɗurathi kaən ndakənwa: "Thla'u thlarnəhi kit kə ɗar sarəcheku. "Thlaakən tərkaakən wita.

¹¹ Kə nat nofchi oiyyu i sət Bulus i'ngangndə burechəhi, ndakndə tə mi Likoniyachitwa: "Bed luwurchahai kə mbəḏengnəm nda nofcha!"

¹² Dəffangndə Barnabas wa Zeyus, Bulus paḏ wa Hermes, kəthlēm mēlan naka kapat lə shuwunkən.

¹³ Pərissa Zeyus dəhhayu, le nak kapat kətən dəhhakənna ḏifiti hēmta, bakən tə lecha tə fitə icha, kə mimbang hēmətkən, yahhənsa fər poḏfən'en bweet tə nofcha.

¹⁴ Kə səkətə fathlənchikən nda Barnabas tə Bulus i naka sətə, thləthlahhangndə njelechəngnandəḏi, rahkənda hur nofchiyyu, thla'angndə burata ndatwa:

¹⁵ "Nofcha mə sək natuni sət iya?" Kanang nofchə nda kunang! Tə bangngani kweshcha kusheng shunda kuni, kəthlēm kə təbrunihi, hurwitə bəḏiḏəsəchiya kə mbənda Fara, le nak tə shisshingta, le sək afshi tə kishita, hawurta tə ichi nat naka hurchikən.

¹⁶ Hursoh ti mbərkəhi, maladə nofchə nat kə wii nda mbachi yahtənda.

¹⁷ Chikka tə kichu malutə fat'en nga ə'nat sheta səwowa. Kəthlēm shiḏtə ənndiichin, tə mba fərfa ercha kuni afshi tə fekchə ndiichin, ngalaən kuni tə ḏəsəmta, paḏ mēlla fərfa mbənfata kuni.

¹⁸ Nat tə shuwunchiniyyu bēhndəhi, kan'nda njat fər poḏfənti yahtə nofchiyyu fərta, kəthlēm kandang.

Mumuhaficha Bulus fa a Listira

¹⁹ Ndəkən bat Yahudawecha a Antakiya tə Ikoniya, ləmkəndə nofchi ngomkəhiyyu, mumuhangnda Bulus fa, paḏ kahangnda kishsha hur hēmətkən, naən kandəhiwa miri.

²⁰ Kə bat fa fərkitta taurandəhi, thlaakən paḏ ngəraən i'nnə hurhura'a. A bingətkən mēlan tə Barnabas pəḏaknda Darbe.

²¹ Diffitə bassə kwescha kusheng shiwunkən kə hēmətkən, mbəskəndə fichile fərkəkit oi, ngərangndə'ina Listira tə Ikoniya paḏ tə Antakiya,

²² Mbənniyyu sakəndənda nofchəhar tēndatwa, kə sokndə tə alchitafa hur fərkit. Chakangnda kandə tə ndatwa, tə sat bahtə kaən natma mbəs yimta kuturichita Fara.

²³ Bulus tə Barnabas tadangndə pəktechə kandəsi, a hur chikayen kətən hwanda, təmbəḏa hwanandə Fara tə kərkushimta, fərkəndə kanda hara Ləmwanda, le fərtəndə kitchitta mbəḏ'en.

Nda Bulus tə Barnabas Ngərrandə'ina Antakiya tə Suriya

²⁴ Bərkəndəhi tə hur Bisidiya baknda hur Famfiliya.

²⁵ Kə bəstəndə shiwunkən hur hēmət Ferga, pəḏaknda hai kə Ataliya.

²⁶ Mbənniyyu yimkənda hur kōmmbawal ngərangndə'ina Antakiya, mbəḏi soh hwanandə fichə kafata Fara kandəsi, kəthlēm kə hēmən kandəhar hur tori tubəndəndə nakənya.

²⁷ Kə saatənnda Antakiya, ngomangndə fa tər mbandakish, kə mbət ərta, nbwa'angnda kandə nat i sət Farə tə mbəḏengnanda, paḏ tə mbayi i'nandən mikətən fərkitchithi kə mbəḏa punofcha.

²⁸ Sokkənnda mbənniyyu hammunchə oi tə fatərmbanda.

15

Yarandə'ichəhi a Urshelima

¹ Bak funə nofcha a Yahudiya tə Antakiya, naknda sakanda fa tərmbandə har, ndatwa: "Manga tə heshangfichəkuni nda i mbutə ḏəssətə Musa wa, nguni mbəs hərəktəwa."

² Nga hwan halə'ində yimka thlerə nda Bulus tə Barnabas tə nofchiyuwa, harkə fichə nda Bulus tə Barnabas tə funə fa tərmbanda kə dənda Urshelima kə bəda fathləncha tə pəktechə, kəthləm kə tausangndə shuninihiyu.

³ Nofchə thləntəfichəyu, pəfangndə tə hurhuri Finikiya tə Samariya, naknda mbu təbərta punofchihi kə mbəda Fara, fərang ndə bənfata fa tərmbandə kaən.

⁴ Kə sa'atənda Urshelima, fa tərmbanda tə fathləncha, tə pəktechə sangndə marapa kanda, kandang pad mbukəndə uf i sət Farə tə mbədəngnanda.

⁵ Funə fafərkitsi naka hur mbanda Farisiyawecha, thla'akənda ndankndəwa: "Sokkən waat kə heshangfichə punofcha, pad kə dəffichə kanda kə kəsndə kussa Musa har."

⁶ Fathləncha tə pəktechə fa tərmbanda ngomkəndəhi, kəthləm kə tau-sangndə shuninihiyu.

⁷ Diffitə shuni shiwuntənda dərəkən kaən, thlaakə Bitrus kit ndangna kandəwa: "Hwanmancha shinuniwa thlata tərəkəkən, ted Farə nja hurnuni ndatwa, təmbədəngnə nat punofcha bəs kusheng shunda kə fərndəkitsi.

⁸ Fara le sənəkə hanndəkiketa chedkəwa a thliidəta kanda tə mba fərra Chidchid tə Shemeda kanda, nda i fərra ndənəkani.

⁹ Pad chedutə səmsəmchita thlerənanda tə kaniwa, kə sapadən handəkikechengnandadi təbəda fərkit.

¹⁰ Kəthləm ndəkən, məsək natuni kikedəndə Fara, təmbəda dəffa rəfta kimshechi'ena bur, le nguchit shinchinəm təkəmna mbəlla tərta?

¹¹ Pad firəm kitwa, nakma mbəs hərəktə tə mbəda kafata Ləmwandə Yəso, nda i mbəstənda."

¹² Uf nofchi ngomkəhi ngaskəndə ba, naknda kəthləmmata nda Barnabas tə Bulus, nak nda mbu alchidə fərəndə Fara kanda, kə səndə ənət pədəndə nofchə fa, tə ənət sheka'inda a hur punofcha.

¹³ Diffitə mweshandə shundəngnanda, ngərkə Yakubu si tə ndakənwa: "Hwanmancha səkam nji.

¹⁴ Mbwa'a Siman Bitrussa kəm ladi lat Fara bata mbəda punofcha, pad hertə funəharra hurnanda kəthləm thləmkən.

¹⁵ Leya bəkna soktə keeke tə shunda tapənecha, nda i yarandə fichihi təndatwa,

¹⁶ "Diffitə ndəkən ni ngər bata
təpad ni ngər tinandə hura'a Dauda le həmkəhi.

Kə ngəri tinandə thlarə'enna kwarkən kənan kit.

¹⁷ Tahhət nofchi nat katnji, njang Ləmwanda,
nat tə punofchə la atfichə tə thlimna,
ndat Ləmwanda le sək i'chiya.

¹⁸ Səntə fichə kə soh.

¹⁹ "Kəthləm dəkən a kələndəngna, kamusə kə thla'am hur'inda punofchi naka təbərtəhi kə bəda Farəwa.

²⁰ Makə yarangma kandəsi ndatwa, kə malangndə dəsəmta dəhacha. Məsəmində chadnguwa, məsində fəllawichitwa, pad mə səmində i bəkrandəfichə mburat'enwa.

²¹ Kəthləm hur soh, a thlet həmchə somsomən fa bəssəsi tə dəlwercha Musa, pad la changngandə fichə kanda chika yen farə yipta Yahudawecha, a kətən hwacha bəshfichə kussa Musa, a hur chikayen həmta i hurechə terchin, təpad la changangficha isəka farə yipta Yahudawecha, a kətən humchengnanda.

Thlən fa Yarandə Ichəhi Yarata kə Bəda Punofchi Fərkəkit

²² Fathlənchəkən tə pəktechə, nat tə fa tərmbanda kəllangndəwa ndiichinsi, kə tadde nofchihar a hurnanda, kə thlənnə kanda Antakiya tə Bulus tə

Barnabas, fichile tadtenda nda Sila tɔ Yahuda lela atfichendɔwa Barsaba. Kandangti naka fambanicha fafɛrkit.

²³ Fɛrangndɔ yarat dɛlwera kanda, kɔ dɛangnda kanda le naka ndatwa: "Kanang hwammanchɛnuni,

Fathlɛncha tɔ fambanicha, kɛmbɔda hwammancha fichile naka punofcha, hur Antakiya tɔ Suriya tɔ Kilikiya,

Ndat'ɛn kaɛn.

²⁴ A shikani wa nofchisi thlaaka hurnani, mbɔɔya thla'andɔ hur inchengnuni tɔ shuwuncha. Chika sokkɛn thlɛnwani kandɔwa,

²⁵ Hwimanihi yaradanihi ndidchinsi kɔ tɔdani nofchihara hurnani, kɔ thlɛnani kanda mbɔdengnuni, tɔ kaa shikechɛnɛm Barnabas tɔ Bulus.

²⁶ Nofchiya tepa fɛrndɔ shishshingchengnanda, kɛthlɛm thlɛm Lɛmwandengnɛm Yɛso Kɛrɛsti.

²⁷ Kɛthlɛm ndɛkɛn thlinnani Yahuda tɔ Silas, kandang tɔ inchengnanda nanda mbwa'a nda kuni tɔ miya, witɔ ɛn'ɔrta tɔ i natani yarata.

²⁸ Keekesi mbɔda Shemɛd Chidchid, tɔ kanang nedɔdaniwa ndidchinsi, mɔ dɛfadani kapat lɛkta kuni'inwa kɔ sherangka ichi sokkɔ waatwa:

²⁹ Kɔ lenganguni ichihi thlithlandɛficha dɛhacha, tɔ i'sɛka thluwa dɛhɛrɛmtɔ mɛrkɔ nga fwarsafɔwa, tɔ i'sɛka thluwa dɛhɛrɛmi bɛkrandɛfichɔ burat'en. Tɔpad mɔ siduni fɛllawichitwa. Ma hirmuni ichini haryu, nuni sɛt ichɔ ndiichin.

Kɔ sokuni ngwalngwal."

³⁰ Kɔ thlɛntɛfichɛkanda, pɔdak ndɔ hai kɔ Antakiya, ngommangndɔ fa tɛrmbanda, fɛrangndɔ yarat dɛlwer tɛkɛna kanda.

³¹ Kɔ changngandɛnda sɛkndɔ mbɛnfata, kɛthlɛm alchidɛ chɛkandɛnda kanda.

³² Yahuda tɔ Silas kandangti naka tapɛnechɔ pad, shunangndɔ kandɔ ka'ɛn, pad chɛkangndɔ alchita hwammancha, tɔ shiwunchɔ oi.

³³ Diffitɔ hangmuncha mbɛnniyu, malkɛndɔ kandɛhi ngwalngwal, ngɛrandɛ'ina mbɔda fɛchile thlɛnkɔ kanda.

³⁴ Kɛllang Silaswa keekesi, mɛllan kɔ sokka mbɛnniyu.

³⁵ Bulus tɔ Barnabas tɛngkɛnda hur Antakiya, naknda sakandadi tɔ bɛssɔ shunda Lɛmwanda, tɔ nofchɛtɛrchin pad.

Bulus tɔ Barnabas Shekndɛhi

³⁶ Diffitɔ hanmuncha, Bulus ndangna Barnabas wa: "ngɛramɛn'in dɛmma kɛlandɔ hwanmancha hur chikayen hɛmta mbichi bɛstɛm shunda Lɛmwanda, tɔpad kɛnɛm ndu nakndɔ kɛni."

³⁷ Barnabas yahkɛnsi kɔ pɔdandɔ bweet tɔ Yohanna, lɔ atfichɔwa Markus.

³⁸ Bulus yaraɛnhi kamusuwa kɔ pɔdandɔ tɛle saktɛndɛhi a hur Famfiliya, tɔpad chertɛn dɛta mbet tortɛkandɔyuwa.

³⁹ Mbenniyu thla'akɔ bɔbi somsommanchitta handɛkiketa thlɛrɛnanda, kɛthlɛm ndɛkɛn sakkɛndɛhi tɔ ndani, Barnabas tɛrkɛn Markus, yimkɛnda kombawal pɔdaknda Sayifurus.

⁴⁰ Bulus tɔdkɛn Silas, diffitɔ fɛri fɛrtɔ hwanmanchɔ kanda, kɔ kafata Lɛmwanda pɔdanda.

⁴¹ Pɔdak Bulus tɔhur hachahai Suriya tɔ Kilikiya, nakna chɛka alchita kanda kɛtɛn hwachikɛn.

16

Timoti kwiyirtɔ Bulus tɔ Sila

¹ Bulus bɛkɛn pad kɔ Darbe tɔ Listira. Lɔ fɛrkitsa mbɛnniyu, thlɛmkɛnwa Timoti, hweya nuhnifɔ lɔ Yahudawata shinkɛn lɔ Helenawata.

² Fafærkitti naka Listira tē Ikoniya lanaknda hamndi.

³ Yahkē Bulus kē dēf Timoti ndi, tērkēndi tē pad hēsha'en, kēthlem Yahudawechi naka mbechiniyu nat nda shinndēwa shinkēn lē Helenawata.

⁴ Naknda dār pēdata wiikēndē hēmtē hēmta, naknda mbwa'anda nofcha ichi yarandē fathlenchikēnhi, tē pēktecha fichile naka Urshelima, ndangnda fafærkitwa kē kuwurndē i yarandēndēhi.

⁵ Tēkichu nofchē fatērmbanda, chekkēndē tē alchita hur fērkit, chikayen para kanda tera.

Bulus Nedtā an Ndaa Hur Sēnnata kē Dar Makidoniya

⁶ Bulus tē nofchi'en wiyangndē sērēt hachahai Firijiya tē Galatiya, kēthlem Shemed Chidchid njanda kanda, mē bāsindē pathla Fara hur Asiya wa.

⁷ Kē batndē kē sērēt hachahai Misiya, yahkēndē dēt tēhur hachahai Bitiniya, chikakichu pad Shemedā Yēso ngēmawa kandēsēwa.

⁸ Mbērkēndēhi tē kēllari Misiya, pēdaknda hai kē Toruwas.

⁹ A fidikkēn bāk ēna bēs Bulus ndaa hur sēnata, nakēn nifē lē Makidoniya, kit nakna hwananda tē ndatwa: "Abu Makidoniya kē kēsangnakanisi."

¹⁰ Kē nat Bulus i'ni nda sēnnatēyu, chatkichuyu kakkani mbanda Makidoniya, mweshangngani tēndatwa Farē nakka atkēm, kē bāsāam kweshcha shunda kandēsi.

Lidiya Fērti kit

¹¹ Pēdakani hur kombawal, thlata Toruwas kē Samotiras, wendambēt pad pēdakani Niyafolis.

¹² Thlata mbēnniyu pad dēkani Filibi, lē naka kapat hēmta Makidoniya, nat Romawecha sēt kutērichitkēn. Shidani hanmunchē dēmek a hur hēmēdiniyu:

¹³ Farē yipta Yahudawecha, chekani kish kē mimbang hēmātkēn, dēkani mi'ama, mbēdi natani yarēwa na mbita natsi i hwanandē Fara, mbēnniyu sokkanihi shunangngani nishchi ngomkēhi.

¹⁴ Ērta hur nishchi naka sēkkani, thlemkēnwa Lidiya, bākna hēmēt Tayatira, lē hiiyandi fi njelechadi, lē mwanandē Farē naken. I'ngang Lēmwandē handēkiketē'enhi, dēfkēn hur'i'nda i nat Bulussa mbuta.

¹⁵ Kē sandēfichē baptisma tē fichile naka huraa'en, hwanang Lidiya kani, tēndatwa: "Baknasoktēwa ngēmāduniwa njang lē fērkit kēmbēnda Lēmwanda, bam tama hure'engna kē sokkunihi." Tēkichu kahandēn hur i'dēngnani.

Bulus tē Silassa Pursuna

¹⁶ Farēle nakani pēdata mbēt hwanda, kēmkanī tē mafat nuhhweya, lenat shemed luwurchēsa fi'en, la kulakēn, tēpad la mbēskēn handēbēlta, kē fērangka nofchi naka thlēmātkēn, tē bēda kulat'en.

¹⁷ Nakna kuwur kani tē Bulus mēlla hwata, ndatwa: "Nofchiya mafecha Fara lē sherkē tē mwanda, kanda bāsā mba hērēkta kunisi."

¹⁸ Dēknamban tē sēt i'niyu i mundē tērchin. Tēkichu sēbkē hanndēkiketa Bulussa dē kaēn, tēbērkēnhi ndangna shemediwa: "Nja dēfsē waat hur thlem Yēso Kēristi chukishsha fat'en." Chatkichuyu cheknakish.

¹⁹ Kēnat fa nuhwani natna hure'engnandēyu, resh mba mbēs ē'nengnandadi, kēsangndē Bulus tē Sila, tēpad kahkēndē kanda milumo, ndēkndē tē kanda mbanitē fichile nak tē kuturichit hachahaikēna har.

²⁰ Kē dēndē tē kanda mbanitē fa sakmicha, ndakndēwa: "Nofchiya Yahudawecha, naknda kanda shekdā i'ndē hēmtēngnani.

²¹ Kanda sakandē dēssēchadi kamuchēksi, lē kamuchiksi kanang Romawecha kē thlani."

²² Bak terə nofcha humangndə miya kə ɗar waləkanda, fa sak michikən thlethlahangndə njelecha nda Bulussa ɗi tɔ Sila, ndankndəwa kə tɔpangficha kandə kaən.

²³ Diffitə tɔpanda kandə kaən, somkəndə kanda pursuna, ndangficha lə pu pursunatakən harwa, kə kəlansakandə kaən, məninda hərəkta.

²⁴ Kə thlɔtən shuwunkən, ɗəkən tɔ kanda kakə hur kətən pursunatakən kənaən sarəchengnanda thleri peh'afta.

²⁵ A ɗar fidikta, Bulus tɔ Sila kanda hwanda, tɔ in i'mish mwanandə Fara, tahət pursunachikən kanda kathlɛmmata kanda.

²⁶ Su tolləwa, səkkəfichə kapat həhərtə kisshitəfa, njun kətən pursuna təkən həhərkənfa. chatkichuyu mikətən pursuna təkən inkəndəhi nat, tɔpad uf challaluchi kənanɗəfichə pursunachikənsi həhhatkəndahaiya.

²⁷ Kə thlaatə ləpu pursuna təkənhar, anakən in mikətəncəkənhi nat. Yarkənwa reh pursunachikən, kətkən thlohtə'en, tənə bəllandəfat'en.

²⁸ Shuwunkə Bulus tɔ kapat ɓurat ndatwa: "Məsənə mboro i'ndekufuwa, kana mbəɗya nattani."

²⁹ Ləpu pursunatakənhar ndakənwa, kəba fichə tɔ tikkesha, tɔpad weshkənə rahta hurkən, mələ saktatfa tɔ lechita ɗəkna həmta mbanitə Bulus tɔ Sila.

³⁰ Mbənniyu chaən kanda kish ndangnakandəwa: "Famwanda, mənati sət kəthlɛm kə mbəsi hərəkta?"

³¹ Ndagndəwa: "Fərukit kə ɓənda Lemwandə Yəso, nu mbəs hərəkta tɔ chikawuna hur hure'eku."

³² Shunangndə pathla Lemwanda, nat tɔ fichile naka hur huraa'en.

³³ Chika nakna fidiktiyu, ləpu pursunatakənhar kiledsa kanda tɔpad sapadə ndindichengnandadi. Chatkichuyu mələn tɔ fichile naka hur huraa'en sangfichə baptisma kanda.

³⁴ Bakən tɔ kanda hur huraa'en, tɔpad saən ɗəsəmta kanda mban, mələn tɔ fichile naka hur huraa'en, naknda sət mbenfata kəthlɛm firndəkit kəmbənda Fara.

³⁵ Wənda mbəta fa sak michikən thlənəkəndə hansəsəlchə ndatwa: "Kə kalndə nofchihiyu!"

³⁶ Ləpu pursunatakənhar ndangna Bulus wa: "Ndak fa sak michikənwa, kə kalfichə kunihi nakənya, chamakis pəɗam ngwalngwal."

³⁷ Ngərkə Bulussəwa: "Tɔpangnda kani a ɓaniti nofchə talyar, sahhawundə mikaniwa, a nakən kanang Romawecha, pad pəkkəndəkani pursuna. Nakənnya yahkəndə kaləkanihi ɓubweta? Auwa! Kə ɓanda harandə kanikish tɔ i'ndengnanda."

³⁸ Kə ɗət hansəsəlchiyu mbu i'niyu, nak fa samichikənna lechita, ɓaknda səndəwa Bulus tɔ Sila Romawecha.

³⁹ ɓaknda tərəndakandəhi. Kanda harandə kandakish, tɔpad hwanangndəkanda kəmalndə həmətkənhi.

⁴⁰ Diffitə cheta nda Bulus tɔ Sila kishsha pursuna, ngərangndə'ina hura'a Lidiya. Humkəndəhi mbənniyu tɔ fichile fərkəkit mbwa'angndə shuwuncha kanda, pad ɓaknda soktə tɔ alchit handəkiketa. Pəɗaknda.

17

Bulus tɔ Sila a Tassalonika

¹ Kuwurkəndə tɔ Amfibolis tɔ Afolloniya, saakəndə Tassalonika kə mbəɗi nat kətən humta Yahudawecha.

² Bulus yimkəna thlɛmmatnanda nda i səntənhi, mbərad farə yiptəhi məkkan məlla halə'i'ndə tɔ kanda a hur ɗəlwercha Fara.

³ Nakna chekanda kanda, pad kəna sənanda kandəsi tə ndatwa, keekesi kə saa Kərəsti pwene, pad kə thlaaka hur məmmatcha, ngərkən ndatwa. Yəso ti nati mbwa'andakunniya, məllan naka Kərəsti.

⁴ Pad funə Yahudawecha, kahhafichi hur'inchengnanda, hummangndə i'ndə tə Bulus tə Sila, kichupad sət Helinawechə oi fa lechanda Fara, tə kichupad sət pəktat nischə oi fa mbutə kə səkficha.

⁵ Nak Yahudawechikəna sərəhta, ngommang ndə hwanchə rənnəcha a lumo. Kə ngomtənnda, tərkaakəndə thla'andə hur'i'nda a hur həmmətkən. Yimkənnda hurhura'a Yason nak nda kat Bulus tə Sila kəthləm kə bəndə tə kanda mbanitə nofcha.

⁶ Kə bəssawuchitndə kanda, kahkəndə Yason tə funə hwanmancha, dəkndə tə kanda mbanitə fa sak miiya, nak nda hwatta kanda ndatwa: "Nofchiya naka thlahur'i'nda chika ayi hurkisshita, bəndə mbəfya pad.

⁷ Yason thlidtə kanda, ufndə kəllundəssa kussa Kaisarwa, ndatwa yunə kutursi, thləmkənwa Yəso."

⁸ Thlaakə hur'i'nda Nofcha tə fa sakmicha kə səktəndə ichiniyu.

⁹ Kə thləd ndə handəbəl punofchəhar a harra Yason tə tahət nofcha kalkəndə kandəhi kə pəfanda.

Bulus tə Sila a Biriya

¹⁰ Chat kə sət fidikta, dəfkə hwanmancha ndə Bulus tə Sila kə pəfanda Biriya. Kə saatənda mbənniyu yimkənnda kətən humta Yahudawechihi.

¹¹ Yahudawechi naka bəfya pəfanda fichilehi naka Tasalonika tə hur'i'nda, kəthləm thlidndə shuwunkən tə harchə chap chap, lanaknda tausandə shunda Farə wembəta kə nandə ndu i mbutə Bulusyu kit.

¹² Oiya hur Yahudawechi fərkəkit, Pad tə funə nishchə Helinawecha fichile naktə mwanda tə hishchə pad.

¹³ Kə səktə Yahudawechi naka Tassalonikayu, tə ndatwa Bulussa bəssə pathla Fara a Biritiya, dəknda nata chikəndə kanda kənnda thla'andə hur'i'nda nofcha.

¹⁴ Chatkichuyu dəfkə fəfərkəit Bulus kə pəfaka mihawurta, nda Sila tə Timoti thlarkəndəhi mbənniyu.

¹⁵ Fichile dəfkə Bulusyu saakəndə təndi kə Atina. Naknda ngərandə'in thləkndə thlənda bəda Bulus ndatwa, yehsi nda Sila tə Timoti kə dənda mbəsndə ledled, pəfaknda.

Bulussa Atina

¹⁶ Kə nat Bulussa pu kanda a Atina, səbkə handəkiketə'enadi kaən, kə natən həmmətkən nihidadi tə dəhhacha.

¹⁷ I səka para la nakna halə'i'nda kətən humta Yahudawechəhi kandang tə funə Helinawecha fa lechanda Fara. Chika bədi nat lumo fichile la bəlaakə nata bənniyu.

¹⁸ Funəsə pad Abikuriyawecha tə Sitokiyawecha fa mbər'əna halkəndə'i'ndə tə ndi. Funengnanda ndakndəwa: "Mə yahtə lə daakiya mbuta?" Ndakfunəwa: "Nda ləbassə dəhhacha nofcha." "Mbukəndə kichu kəthləm Bulussa bəssə Yəso tə thlata məmatcha.

¹⁹ Tərkəndəndi dəkndə tənda dər Arasa, ndakndəwa: "Ndu nu mbəlla mbwa'andakani witə yuwa sakayidi natu sakandadiya?"

²⁰ Kəthləm bənə yuwa icha thləmechengnani, yahkanisi kə sənnani i naka sakchikən."

²¹ Nakənya nat Atinawecha tə romchi naka mbədengnanda, ənsə lə sənndə kə sherangka mbu yuwa shuwuncha tə sək yuwa icha.

²² Thlaakə Bulus thlarkənhi hurdfitə Arasacha, ndakənwa: "Kunang nofchi Atinacha, a mbəssadi wa kunang fa tər mbandə chika tə teni.

²³ Kəthləm manja mbərtəhi tə həmətkən, lanaki ichi natuni mwananda, a naki mbət fər pofən tə yarata dərkən ndatwa: "Kəthləm Fari sənuchit fīcha. Lenatuni mwanandə sənuchituniyu, məllan nati mbwa'anda kuni.

²⁴ Fara letinkə kisshita tə ichinaka hurkən uf, məllan naka Ləmwanda afshi tə kisshita, shokwa kətən kapat hura'a Farə letintə nifəwa.

²⁵ Kichu pad' bahwa kat nifə kə kəssaansə tə harchə'enwa, bahwa yah ənwa, kəthləm məllan tə i'ndi'en la fərang shisshingta nifa, tə yipta tə ichi natna yahtə nat.

²⁶ Məllan pad' tinkə yakat terə nofcha tə mbəda nifə ərta, kəthləm kə soknda hur kisshitə nat, tahsaən sərət nadengnandəhi, tə sərət həməchengnanda.

²⁷ Sək Farə kichuyu kəthləm kə kandəndi, mbahya nanda taptə kə mbəssangnda, chika sokkən nga nakən langngə təkəmwə.

²⁸ Kəthləm: "Tə mbəd'en natəmhi, lanatma yipta, pad' tə mbəd'en mwaatəmhi. Nda i mbutə funengnuni fa at imshi ndatwa: "Kitchitkən, kəmnang ma witəkən nakəm."

²⁹ "Nakən kəmnang witə Fara, kamusi kə yarəm tə ndatwa Farə nakən nda zinariya ndu azurfa ndu ngwiya, le tahhəstə nifə tə dathlə'enwa.

³⁰ A hur soh tərta Farə chumwandə'enadi a dar tor bəmchita. Nakənya mbwa'ada nofchə nat, chika tə tee'en kətərndəhi.

³¹ Kəthləm tahsadə farihi natna bəta sa kiita kisshitəsi, i kitchitkən tə mbəda nofchi tahsadənhi, kəthləm ndəkən firtə kitchitkən kə mbəda chika wunni, tə thla'a nda hur məmatcha."

³² Kə səktəndə shuwun thlata məmatcha, funengnanda njirkəndəndi, ndak funə pad'wa: "Yahkani kə ngərani sək i natu mbuta kə dar shuniya pad'."

³³ A mbənniyu saktə Bulushi tə kanda bədakən.

³⁴ Funengnanda ngərang ndə'ina mbəda Bulus, fərkəndə kit. A hurnanda Diyonisiyus, lə sakmicha, tə nuhnifa le nat thləmkənwa Damaris, tə funə pad' fichile naka thləmatnanda.

18

Bulussa Korinti

¹ Diffitə ndəkən, malkə Bulus Atinahi pədakna Korinti.

² Kəmkəndə tə lə Yahudawata mbənniyu nat thləmkənwa Akila lə Fontusta. Le bək nakənya a Italiya, kandang tə nuhkən le nat thləmkənwa Biriskila, kəthləm Kalaudiyus firtə kus ndatwa nat Yahudaweche kə malndə Romahi. Dək Bulussa mbəskanda.

³ Nakən tor harengnandə ərta tə nofchiyu, tor tahhasə tenti, sokkənna thləmatnanda naknda sət torra.

⁴ I'səka farə yipta Yahudaweche, la yimkəna kətən humta Yahudaweche, a la nangna kahandə hur'inda Yahudaweche tə punofcha.

⁵ Kə bədnda Sila tə Timoti a Makidoniya, bəknda mbəs Bulus firtə fat'enna bassa, məlla chedənda Yahudaweche tə kitwa, Yəso naka Kərəsti.

⁶ Halangndə'i'nda nak nda i'erandəfa, təppaən njelechi'ennadi ndangna kandəwa: "Hekke tə fwarchengnuni tə inchengnuni! njang chedikish. Thlata nakənya kə mban dəki mbəda punofcha."

⁷ Malkən mbənnihiyu pədakna hura'a nifə lə atfichiwa Titiyus Yustus, ləmwandə Fara, huraa'en nduk tə mikətən humta Yahudaweche.

⁸ Kirisbus, kappat nifa mbət humta Yahudaweche, fərkən kit kəmbəda Fara, kandang tə nofchi huraa'ennat. Korintiyawechi oi səkkə bassa Bulus, fərkəndəkit sanfichə baptisma kanda.

⁹ Farəle fidikta, chendəng Ləmwanda Bulus hur'en nda sənnatawa: "Məlechinuwa, dumban tə basseku pad' məngasinə baawa,

¹⁰ Kəthləm njangtəsa, paḏ nifəsə na waləsa kə sukən'ənwa, kəthləm nofchengnəsi oi hur həmmədiya."

¹¹ Sokkə Bulushi mbənniyu, hurat'ərtə tə ndəraa tehethl, məlla sakandə pathla Fara ɗi a hurnanda.

¹² A fari nat Galiyo sət kuturichita furət Akaya, thla'ang Yahudawechə Bulussafa, ɓakndətənda mbanitə fasakmiya.

¹³ Ndakndəwa: "Nifiya məlla kahhandə hur'i'nda nofcha, kə mwanangndə Fari nguchik keeke tə kus."

¹⁴ Kə nat Bulus nduk kə shunən, ndəkən ndandə Galiyo Yahudawechəkənwa: "Makəthləm sət'ən nduduwa ndu kapat ɓəbi'əna, mani kəthləmmatakuni.

¹⁵ Nakən pathlə sahmi kə ɗar shuwuncha, tə thləmcha tə paḏ kus engnuni, kəllamən kunang tə inchengnuni. Njang ngi mbəlla thlandə shundəhi kə ɗar witə ichiyawa."

¹⁶ Rəkkən kanda kətən sakmikən.

¹⁷ Nat nda kəsangndə Sostanus ləhəm mbanita a mbət humta Yahudawechəhi, təppangndə a mbanitə fa sakmikən. Kəmmawuchik'ən Galiyo kə ɗar i'sənda

Ngəraa Bulus Ina Antakiya Dəkən chaa tə Hur Suriya

¹⁸ Diffitə ndəkən sokkə Bulushi hanmunchə oi təfafərkit a mbənniyu, ndangna kandəwa nan maləkandəhi, a yimkəna kommbawal, ɓəɗakna Suriya kandang tə Biriskila tə Akila. Kə saatənda Kankiriya, həsaən hwasə ində'enadi, kəthləm kə nəhɗaən shunihi mbudtən.

¹⁹ Saakənda Afisa, malkən Biriskila tə Akila mbənniyu, məllan tə i'ndə'en yimkəna kətən humta Yahudawechihi, nakna tausandə shuwunkən tə Yahudawechikən.

²⁰ Hwanangndəwa kə sokka mbənniyu hanmunchə oi, cherkənfa.

²¹ Nakna pəɗata ndangnakanduwa: "Ni ngərandə'inna mbəɗengnuni ma ngəmma Fara." Yimkəna kommbawal pəɗakna Afisa.

²² Kə tərtənahaya a Kaisariya, pəɗaknashi ɗəkna nda'ənna fa tərmbanda, pəɗatahai kə Antakiya.

²³ Difitə munchi sətəna mbənniyu, thlaakən wiyaan furət Galatiya tə Firijiya nakna kuwur həmtə həmtə, kəna cheka alchita fa tərmbandə nat.

Besh Afolos tə Alchitafa a Afisa

²⁴ Lə Yahudawatsi thləmkənwa Afolos ɓaka Afisa. Məllan lə Iskandariyatə nakən. Lə mbər shunda shintə'ənkaən, nat tə yarat shunda Fara.

²⁵ Sakafəchə pathlə mbanda Ləmwandəhar, paḏ nakən tə alchita fa hur Shemeda, la mbukən paḏ kə sakaan'ichadi kə ɗar Yəso keeke, nat tə kichu baptisma Yohanna ndak səntən.

²⁶ Tərkaakən shundə tə alchitafa, a kətən humta Yahudawecha, kə səkətə nda Biriskila tə Akila ndi, tərəkəndənda huri, chekangndə mbwa'a pathla Farə kaən.

²⁷ Kə yahtə Afollossa ɗəta Akaya, chekang hwanmanchə alchita, paḏ yarangndə ɗəlwera fa tər mbandəsi kəthləm kə thləndəndi tə harchəchap. Kə saatən, kəsangna fichilesi fərkəkit kaən, tə mbəɗa kafata.

²⁸ Kəthləm sherada Yahudawecha tə alchit kaən, fəraan harəfata kanda mbanitə nofcha, la chedkənwa hur pathla Fara Yəso naka Kərəsti.

¹ A thlahmbædi nat Afollossa korinti, Bulus wuyaæn hur thlet hēmætkæn saakæna Afisa, mbædi mbəsandæn tahhæt kimshechækæn.

² Ndangna kandæwa: "A thlinduni Shemeḏ Chidchid a thlahmbædi færtuni kitwa?"

Ndangndæwa: "Auwa, bahwani tamta sæktæwa Shemeḏsi Chidchidwa."

³ Ndakænwa: "Witæ baptisama tæmæ sandæfichækuni?" Ndakndæwa baptisma Yohanna."

⁴ Ndak Buluswa: "Yohanna sækæn baptisma kæchendænwa tærnifæhi, nakna ndanda nofchuwa kæ færndæ kit kæ mbæda le na bata diffitækæn, naka Yæso."

⁵ Kæ sæktændæ kichu, sang fichæ baptisma kanda a hur thlæm Læmwanda Yæso.

⁶ Kæ dæffandæ Bulus hara kanda in, bak Shemeḏ Chidchid kæ dærnanda, naknda shundæ tæ hanshuwunchæ somsomæn, paḏ naknda mbu'icha.

⁷ Ufnda nak ndæ nifæ kumngærænsi chap.

⁸ Yimkæ Bulussa kætæn humta Yahudawechihi nakna bassa lechit-fuwa shee ndæraa mækkan, mælla halæ'i'ndæ tæ kanda, nakna kahhandæ hur'inchengnanda kæ dæ mwananda Fara.

⁹ Paḏ funæsa hurnanda tæ kwaakwachit i'nda cherkænda færkæt, naknda nji-randæ mbanda Læmwananda mbanitæ nofcha, kæthlæm kichu Bulus sakkænhi tækanda, pædakæn tæ fa færkæt, nakna sakandadi i sækka wembæta a makaranta Tiranus.

¹⁰ Hurat chap mælla sæt kichu, tæ kichu nat nofchi naka hēmæt Asiya shikndæ pathla Læmwanda, Yahudawecha tæ punofcha.

Hwecha Sikeba

¹¹ A shid Faræ ænat sheka i'ndæ oi tæ mbæda Bulus le tamuchit fichæ nata.

¹² Chika mayani'en ndu njelaa'en, le tækanghara fat'enfa, la dangficha hacha kæ kanda hur hafadeng nanda, paḏ kæ sakndæhi tæ bæbishemecha.

¹³ Funæ Yahudawecha fichile la naka wiyandæ hēmætkæn, la naknda ræk bæbishemecha, la sækndæ tor tæ thlæm Læmwandæ Yæso, a dæ fichile nak tæ bæbishemechikænafa la ndangndæwa: "A hur thlæm Yæso lela bæstæ Bulussa dærkæn chamakish."

¹⁴ A hurnanda hwechæsi muḏ kæ hishcha, naka i kapat pærist læ Yahudawata le nat thlæmkænwa Sikeba, uf nda lasækndæ kichu.

¹⁵ Ngæmang bæbishemeḏ kæn kandæwa: "A shini Yæso paḏ a shini Bulus, kunang paḏ kunang miicha?"

¹⁶ Nifi nak tæ bæbishemeḏdæ fiyu pærkænna dærnanda, shेरangna kandæ tæ alchita, cheknda kissha hurikæn tæ wesha tamkwat tamkwat paḏ bæskændæ ndindicha.

¹⁷ Fichile nak tæ sokta a Afisa, Yahudawecha tæ punofcha, kæ sæktændæ i sækkyu kæsang lechit kandæ nat, mwanang ndæ thlæm Læmwandæ Yæso.

¹⁸ Oi a hur yuwa fafærkæt, baknda nata mbu bæbi dæssæcheng nanda tallara.

¹⁹ Nofchæ oi fa kulecha bakndæ tæ dælwærcheng nanda, 'yangndadadi a mbanitæ nofchæ uf, kæ sakandændæ handæbæl dælwærchi ikkadæ, mbæssang ndæwa a shee azurfa aru kumchit kum dæрман (50,000).

²⁰ Shunda Læmwanda nakna dæta mban tæ alchitafæ kaæn.

Thla Hur'i'nda a Afisa

²¹ Diffitæ ichini sæknatyu, Bulus yarkænna handækiketi'enwa nidættæ Maki-doniya, tæ Akaya ka cheta Urshelima, ndakænwa ma didi mbænniyu waat kæ di hēmæt Roma."

²² Thlænkæn funæ chap hur fa kæssa torchæsi, nda Timoti tæ Arastus, kæ Makidoniya, mællan thlærkænhi a hēmæt Asiya tolla.

²³ A hanmunchiniyu thlakkæ kapat thla hur'i'nda, kæ dæ pathlæ fa tærmbanda Yæso.

²⁴ Thla hur'inkən bakən tə mbəda lə bəta, le nat thləmkənwa Dimitiriyus, lelə sək tor tə hurita, kənna bəl kətən dəhhacha Artemis. Lanakna mbəssa handəbəlta fa torharkənsə kaən.

²⁵ A ngomaən kandə nat tə fichile nat witə torhareng nandə ərta, ndakənwa: "Nofcha, ashinuniwa tə tori engnaniya mbəsti kənnəcha.

²⁶ Kuna nata kuna səkta nga Afisa dengwa nat tə Asiya, Bulus kahhadə hur'i'nda nofchə oi, pad təbrandə nofchihi oi, tə ndatwa dəhachi lə tintuni tə harcha nga Farəwa.

²⁷ Mbərramsi mborro bata naficha səbandə thləm torengnəmmadi. Diffitə ndəkən pad tə kəttən nuhdahata kapat alliya a Artemis, nan soktə nga ənwa, pad nan saktəhi tə mwandə'en, məllan ti lamwanandə həmmət Asiya tə kishitə nat."

²⁸ Kə səkəndəkichu səbkə hurcheng nandadi, naknda hwat tə ndatwa: "A shok kapat mwanda Artemis a Afisawecha!"

²⁹ Nəhədkə həmətkənədə tə sheka i'nda, rahkəndə kə mbət terəkən, kəssangndə Gayus tə Aristarkus, shikechə wita Bulus a Makidoniya.

³⁰ Yeh Bulus si kə yimka hur nofchəkən, ngəmauchik fa fərkit.

³¹ Kuturchəsa Asiya naka shikechəkən, thlənangndə shundə tə ndatwa, mə bahida yimta hur nofchi oi yuwa.

³² Yakat nofchi ngomkəhiyu, kanda hur sheka'i'nda, kəthləm shekndəhi, funə tə mbədyu funə pad tə mbədyə, sokkən terchin fichile sənuchik i humang kandəhi.

³³ Funə Yahudawechəsi pəkkəndə Alekzanda mban. Məlan pad thla'a'ən hara kəthləm kə ngasfichə ba, mbah nan mbwa'anda kandə i səkə.

³⁴ Kə mbəssandəndəwa lə Yahudawat nakən, hanthlikchə chap ufndə kanda hwata, tə kapat burata ndatwa: "Kapat mwanda Artemis a shoka Afisawecha!"

³⁵ A mweshitkən, lə yaratkənna həmətkən ngassaən nofchihiyu, ndakənwa: "Kunang Afisawecha, wun sənuchikwa həmmət Afisa naka hərəm kəttən dəhhacha kapat Artemis, tə kweshcha ngwiyi həmkə haya afshi?"

³⁶ Nda i natəm ichiniyu, kamusi kə haləm i'ndəwa, kamkənsi kə ngassuni ba mə wesshiduniwa.

³⁷ Bakuni tə nofchiya bədyə, chika sokkən herkunda kətən dəhhachengnəm, ndu kə mbundə bəbi'ən kə dar nuhdəhhachengnəmwa.

³⁸ Ma Dimitiriyus tə shikechəkən tə fa sət torchi'en, ma ənsə thlərənandə tə yuna, a i'nafichə kətən sakmichəhi, pad fa sakmikənsi dəknda muh hanhara.

³⁹ Ma ənsə yahtunisa battəkən kə mban, dək ma mweshanda mbanitə pəktechə.

⁴⁰ Kittəkən kəmna hur lechit ngəm muhhanhar thlahur inni bukweya, kəthləm ngəma mbəlla mbu i baktə thlahuri'ndə kə dərnandəwa.

⁴¹ Kə mbutən ichiniyu kalkən nofchəkənhi.

20

Bulus Ngəradə i'na Makidoniya tə Hellas

¹ Kə tuəwat thlahur'i'nda, Bulus akən fəfərkit, chekaən alchita kanda hur handəkiketa, dəkən ndandənəkandəwa sefarəyuna, pədakna həmmət Makidoniya.

² Kə wiyandən thlet həmchikən, chekaən alchita fəfərkit kaən, bakna həmmət Hellas.

³ Səkən ndəraa məkkanə mbənniyu, nakna harəfa kə pədaka Suriya a hur kombawal, nak Yahudawecha yaraa bəbi'ichafa. Ndəkən yartənwa nan ngərandə in tə Makidoniya.

⁴ Nofchi dæfkæ Bulus nda: Sufata hweya Farus læ Biriyaata, tæ Aristarkus tæ Sakundus, Nofcha Tassalonika, tæ Gayus nangna Darbe, tæ Timoti, nat tæ Tikikus tæ Tarofimus, nofcha Asiya.

⁵ Fichile lak pædata ðan puukændæ kani a Toruwas.

⁶ Kanang pað malkani Filibihi yimkani kommbawal, diffitæ chi njohmi nguchit mehndæsa fi'en, hur mundæ ðurman ndækani mbæskanda a Toruwas sokkani ðænniyu mundæ mud.

Thla'a Fichæ Muræt Aftikos a Toruwas

⁷ Tærka mundæmud ngomkani uf kæthlæm kæ chichangani njohmæhi. Thlaakæ Bulus ðassangna kandæsi. Nakna haræfæ kæthlæm yehsa pædata ðingætæn, nakna ðassæ toltol taa kæ ðar fidikta.

⁸ A kætæni ngomtani a huri afshi tikkeshchisæ oi.

⁹ Hwan kimshaasi thlæmkænwa Aftikos sokkæn ðassa tinkummbata, kæssang ðweni kaæn. Bulussa ðar ðassæ toltol yimkænæ ðweni kasat, hæmkænnahaya mækkatæ tærkætænken, tærkæ fichidæ kæ murætæn.

¹⁰ Tærkæ Bulussa haya kæ bæði nat hwaniyu, ðirkænhi ðarkæn tærkænnda kapahða ndakænwa: "Mæ thla'i hur'i'dengnuniwa mwe tæ shishshingtafa.

¹¹ Ngærang Bulus inna huri afshi dækna chichandæ njohmæhi chiikæn. Nakna shundæ tækanda kæ wenda ðæta kanapædata.

¹² Pædakndæ tæ kimshi'iyu tæ shishshingtafa nangnda kwalæ kaæn.

Witæ Thlata Toruwas kæ Miletus

¹³ Kæ natani sa'a'ndæ kommbawal, yimkanisi kæ Asus kæthlæm kæ tærrani Bulussa mbænniyu nda i tahsandænhi, mællan yarkænwa tæsar natna dæta.

¹⁴ Kæ ðatna mbæskani a Asus, tærkaninda hur kommbawal dækani kæ Mitilin.

¹⁵ Thlaakani ðænniyu ðingætæ a hur kommbawal ðakani kællari Kiyos. Iskichitkæn changani kæ Samas diffitæ mundæ ærtæ pað saakani Miletus.

¹⁶ Tærkæ Bulus hurwa ngu thlaræhi Afisa wa, kæthlæm mæ sæbbadæ han thlikchadæ Asiya wa. Mælla weshi kæ saaka Urshelima ma mbandæsi a faræ Pentikos.

Shuna Bulus Pæktecha a Afisa

¹⁷ A Militus thlæntæ Bulus, kæ Afisa kæ ang fichæ pæktecha, mbæt hwanda kæ ðanda mbæsndi.

¹⁸ Kæ ðatnda mbæsndi ndangnakandæwa: "Kunang tæ inchengnuni a shinuni witæ soki sokti tækuni, i'sæka para njang tæ kuni, thlata fari dæfti sarengnæ kæ Asiya.

¹⁹ Nja sa tor Læmwanda tæ amtita tæ ðahmwa'i'nda tæ ðahhi satti tæmbæda ðæði yaræcha Yahudawechea.

²⁰ A malawi mbwa'a i'chakuni le na kæssanda kunisæwa, pað lanaki sakandakunihar a hur nofcha ðuðwetæfæwa, tæ pað la yimkæ huraa hura'a.

²¹ Kahhaði hur'i'nda Yahudawechea tæ punofcha kæ tærndæhi mbanitæ Fara, pað kæ færndæ kit kæ mbæda Læmwadengnæm Yæso Kæræsti.

²² Nakænaya dæki Urshelima tæ bæda alchita Shemed Chidchid. Pað sinwi'i'na kæsnja mbænniyuwa,

²³ A nakæn chedi Chidchid tæ Shemedwa, i'sæka hæmta na pursunachita natsi, tæ bahta le naka punji.

²⁴ Chika tæ kichu tærwi shishshintengnæ nda æn ndiichinwa, ndu kapat ænkæ fandengnæwa, mani mbælla tuðwandæ tori færitæ Læmwandæ Yæso, le naka ðassæ kweshcha kusheng shunda kæ ðar kafata Fara.

²⁵ Nakænaya a shiniwa ngusa hurnuni na ngærnatnjuwa, kunangti wiiaandi kuni kæni bassa kuturichita Fara kunisi.

²⁶ Təpad nja sənnanda kunisi bukweya, mwa'u fwara yunengnunisa ɗar indengnuwa,

²⁷ Kəthləm a səkwi ləkləkchit mbwa'a yaara Farakuni natwa.

²⁸ Mbəramsa inchengnuni, təpad uf chabi dəftə Chidchidchita Shemed kuni, kənuni fa putəhar kə ɗuni mban tə hərəm nofcha, fa kuwur mbanda Fara, fichile mbəssandəna i'ndi'en tə mbəda fwara hwe'en.

²⁹ A shini tə ndatwa ma pədedi funə bəbi nofcha nanda yimta hurnuni, pad ngunda malandə chabəkənwa.

³⁰ Təpad funa hurnuni nanda thlata kənnda shuwun lekta, kəthləm kə kahangndə fa kuwur mbanda Fara kə thləmmantnanda.

³¹ Kəthləm dəkən sokam tə tahhasəffa, kə kudkuni, hurat məkkan fidiktəsəwa farəsəwa, mallawi mbwa'anda kuni natuni tə amtitwa.

³² Nakənya njang firi kuni bəda Fara, pad tə shuwun kafat'en, le na mbəlla tinandəkuni, pad kə fəranka kuni i tahsandənhi nat tə fichile nakchidchid.

³³ A yahwi zinariya ndu azurfa ndu njelecha yunəwa.

³⁴ Kunang tə inchengnuni a shinuniwa a shidi tor tə harchi'engnəya kəthləm kə kwanayi indengnə i'yahtən tə fichile naka thləmmatna.

³⁵ A hur ichi nat chedadi sakətkənəkuni tə ndatwa, sokkən waat kəsuni tor kicheya kəthləm kə kəssangnguni fichilesi nguchik tə alchitafa, kənuni kuduk pathla Ləmwandə Yəso məllanti ndakwa: "Fər'əna pədada thləthi tə mbəsta."

³⁶ Kə mweshandə Bulus mbutəkichu, kopkənhi hwakən nat tə kandang.

³⁷ Mərkəndəhi tit ufnda, həmmangndafa kəskəndəndəhar i saktəhi.

³⁸ Nakndə tə səbhura, kəthləm shuni ndandənəkəndəwa ngundəngəratndəwa, thlaakənda dəfkəndəndi kəmbət kommbawal.

21

Pədata Bulus kə Urshelima

¹ Kə maltanikandəhi, yimkani hur kommbawaltəkən pədakani kə Kos, wendambət pad dəkani kə Rodes, thlaakani mbənniyu pad kə Fatara.

² Kə mbəstani kommbawalti na dətə furut Finikiya, yimkanisi pədakani.

³ Kə tərkaatani nat Sayifurus, malkanihi tə kukun hishingta, dəkanibən tə pədata həmmət Suriya. Tərkanihaya a Taya, kəthləm a mbənniyu nat kommbawaltəkənna harandə ichi'enna haya.

⁴ Kə mbəstani fəfərkit, sokkanihi mbənniyu mundəmuɗ. Tə mbəda shemedə ndangnda Buluswa mədiɗa Urshelimawa.

⁵ Tə kichu kə saatə munchi natani thlata, kənkanihursə tə wita. Thlaakəndə ufnda tə nishcha tə hwecha dəfkəndə kani kə dəffitə həmta, mbənniyu kopkanihi mi ama hwankani,

⁶ kanani saktəhi təkanda. Kanani yimta hur kommbawal, kandang pad ngərangndə'ina huri.

⁷ Kə tubwandani witəngnani a Taya, saakani kə Tolemayis, ndangani ənna fahchənani, səkani mundə ərtə mbəfəngnanda.

⁸ Wembətle thlaakani dəkani kə Kaisariya, yimkani kə hura'a Filibus lə bassa, le nak ərtə a hur fichile muɗ taatə fichəharyu.

⁹ Hwechə'ensi fwada kə hantarcha ngwanauchit fichəkanda, lanaknda mbu'icha.

¹⁰ Diffitə sət hanmuncha mbənniyu, bək yunə lenaka tapəna'a nat thləmkənwa Agabus nakna Yahudiya.

¹¹ Kə bat Agabussa thləmmatnani, tərəkən sahət kənhura Bulus. Ndəkən kəndən harchi'en, tə sarəchi'en ndakənwa: "A i'ndat Chidchid tə Shemedkənya, 'kichu Yahundawecha Urshelima, nanda kəndə lə sahət kənhuriya, pad kə fərndəndi kə mbəda punofcha."

¹² Kə səktani kichu, kanang tə nofchi naka mbənniyu, hwanangani Bulus mə dīda Urshelimawa.

¹³ Ngəmmang Bulus ndakənwa, "Kəthləmmi natuni sət kichu? Kəthləmmi natuni tita kənuni səbandə handəkiketengnadi? A tehshifa nga kənītə dengwama, ndu kə bəllikəficha a Urshelima kəthləm thləm Ləmwandə Yəso."

¹⁴ Mbəla'uchikani təbrandə yarə'enhiyu, ngaskani ba, ndakaniwa: "Suku sakta Ləmwanda kə nəhdənhi."

¹⁵ Diffitə munchəkən tahəskanifa pədakani Urshelima.

¹⁶ Funə fafərkitsa Kaisariya dəfkə kani, dəkndə tə kani mbəda Manason lenatani tərtaħaya mbət'en, nifəkən lə Sayifurustə nakən, nakən ərta a hur fafərkitti tərkaħənyu.

Bulus Didə Urshelima

¹⁷ Kə batani Urshelima, thlək fahchənanikani tə mbənfat kaən.

¹⁸ Wendambəta pədakani tə Bulus kə mbəda Yakubu, pəktechə fafərkit kanda mbənniyu.

¹⁹ Diffitə nda ichakanda, ndəkən mbwa'andəna kandə ərte ərte ichi sət Fara a hur punofcha, tə mbəda tori sət Bulus.

²⁰ Kə səktəndə kichu, mwanangndə Fara. Ndangnda Buluswa, "Nednəwa hwanmanani, terə nofchə oi a hur Yahudawecha firndə kit, ufndə fa sərəh kuwur kussa Musa naknda.

²¹ A mbwa'a fichə kushengwa kandə ndatwa, sokən lasakagnga Yahudawechihar uf fichile naka hur punofcha wa muhang ndə kussa Musa di. Pad la ndakuwa mə heshafichə hwechengnandəwa, pad mə kurində tormurteng nandəwa.

²² Nakmasətwə kəniya chu? Kəthləm nanda sək kushsheng badeku.

²³ I naksi su i ndutani kə sənə. Nofchengnanisə fwada, fichile ak ichimi.

²⁴ Haru nofchiniyu kə duni sapandə fadengnunidī, kə kwanə i la kwantəficha, kəthləm kə həssang ndə kanda. Tə kichu nat fichə səndə tə ndatwa, i mbwa'andə fichə kanda nga kitchitsuwa, pad nakndanat nda sokən naka kuwur i mbutə kustəkən.

²⁵ Pad punofchi fərkəkit, a thlinani dəlwer tepi thladanihi, məngəmidunifa kə səmmuni i'thlandəficha dəhhachiwa, tə fəllawichitta, tə chi i'bekrandəfichə burat'en, pad tə chi thlu tə fwar'en.

²⁶ Bingətkən Bulus tərəkən nofchəkən, sapangfichə kandađə ufnda. Yimkəndə kapat hura'a Fara, kəthləm kə sənəən farə nəhata saptengnandadi, a fari nat fichə fər poffən kəthləm chikawuni.

A Kəssafichə Bulus a Hur Kapat Hura'a Fara

²⁷ Kə nat mundə mudəda yah nəhata, Yahudawechi baka həmət Asiya nakndə Bulus a kapat hura'a Fara. Ndəkən chikandəndə terə humkən ufnda, kəssangnda.

²⁸ Naknda hwata kannda ndatwa: "Nofcha Isra'ila, kəssamnakanisi! Le nifiya lasakaən bəbi'ichadi kə dər nofchengnəm chika ayi, kənambwa'anda chika wuni, kə njirndə kussa Yahudawecha. Lashuwungkən bəbi'icha dər kapat hura'a Fara, pad latəkmaən kweshchə mbədihi chidchidya tə mbəda battə punofchə hurkən.

²⁹ Kəthləm soh ned ndə Tarofimus lə Afisawata, kanda mbət ərta a hur həmtə, tərəkəndəwa Bulus yima kapat hura'a Fara tə ndi.

³⁰ Chatkichuyu shekdang in'ndə həmtə, bəknofchə tə rahtə ufnda, kəssang ndə Bulus kahkəndənda kish, a hur kapat hura'a Fara, chatkichuyu ngəllang fichə mikətənchə.

³¹ Kanda dər yarə bəllanda, saakə kushengkəna mbəda kapat ləthlərhwata, ndatwa kim Urshelimahi tə thla hur in'nda.

³² Chatkichuyu harkən fathlärhwecha tə pəktat fathlärhwecha Roma, rahkənda hai kə mbədi nat ngomnofchəkən. Pad kə natndə fathlärhwechəkən tə kapat nanda malang ndə təp Bulus.

³³ Bak kapatnandə nduk kəssaən, ndakənwa kə kənnang fīcha, tə chalalochə chap. Kanna sahtəwa ndu wunnakən, tə i pad sətən.

³⁴ Thlaakə terə nofchiyu naknda muh hanhara, ndakfunuwa kəcha, nak funəndatpadwa kəcha. Kəthləm yakat thlahur in'nda hullada mbəssandə darshuwunkən, ndakənwa kə dəfichə tənda hura'a fathlärhwecha.

³⁵ Kə saatə Bulus kəmi tərta, tərəkə fathlärhwechəkəndi kəthləm thlahur'inda terə nofcha,

³⁶ Yakat nofchə oi kuwurkəkanda, kanda hwata tə ndatwa: "Bəllamən!"

Shuna Bulus Nofcha

³⁷ Kə natndə nduk yimtə tə Bulus kə hura'a fathlärhwechəkən, ndəkən ndandəna kapatnandəwa: "Ni mbəlla shunutəwa?"

Ngərkə kapatnandətəkənsuwa: "Awi la mbərku Helenanciwa?"

³⁸ Awi nga sokən naka Ləmasarawatwa, naka a hurechi mbərkəhi humang thlahur'indəyuwa, kahkə nofchə aru kumchit kum fwada fa bəlfata kə loktarəyuwa?"

³⁹ Ndəkən ngəmməndə Buluswa: "Ə, njang Ləyahudawata naki a Tarsus, a hachahai Kilikiya. Njang baki həmədi sətəfīcha, nja hwanuta malitən kə shunayi nofcha."

⁴⁰ Kə fərandən mbanda, thlarkə Bulus kə mbət thlara, thla'anghara kəmbəda terə nofcha kəthləm kə ngasndə ba. Kə ngastə ndə ba, shunaən kandə tə mi Aramayata, ndatwa:

22

¹ "Hanmanchina tə shinchina səkamnji, kə mbwa'ayikuni isəka kəthləm kə chedayikuniwa suwuni'ənwa."

² Kə səkəndəndə shunadəkandə tə mi Ibraniyanci, ngaskəndə ba.

Ndəkən ndatənwa:

³ "Njang lə Yahudawat naki, ngətkəfichinja Tarsus, a hachahai Kilikiya. Nat təkichu mwanki həmmədiya, pad sakikəfichə changkathar tə mbəda Gamaniel, le sakikə ichəhar uf kə dər sakta kakechengnəm. Lə sərəhki kuwur Fara, nda i uffuni lə sutuni a bukweya.

⁴ Bahhadi fa kuwur mbanda Yəso, pad lanaki bəllandəkanda, lanaki kənandə nofcha nda hishcha tə nishcha, la muhki kanda hur pursuna.

⁵ Kapat pərist tə pəktat fasakmicha, tə fa həmməbanicha, na sheta kə darna. Mbədegnandə thlitti dəlwer kə mbəda fahchinəm Yahudawecha, thlaaki pədakə kə Dimaska, kə thləm kə hari fīchile naka mbənniyu, kə bitəkanda Urshelima a kənnda, bah nanda fəraa pwane kanda.

Bulus Mbwiṭə Tərtə'ennhi

⁶ "Nja dər pədata, kə saati nduk tə Dimaska, kana hur fara sata, chatkichuyu bak d̄wachita afshi, finikən.

⁷ Həmkənhi kə hachahaya səkki burata dītəwa: 'Shawulu, Shawulu, i'mi natu fəri pwancha?"

⁸ Njang pad ngəmayiwa, sokən wuni, Ləmwanda?' Ndəkən dītənwa: "Njang Yəso Lənazaratta, le natu fəra pwancha.

⁹ Pad fīchəle naka thləmmatna, neddi d̄waachikkən, nattəkichu sukundə burata lenaka shundə tə njiuwa.

¹⁰ Ndakiwa, mənati sətta Ləmwanda?" Ndəkən dītə Ləmwanduwa, thla'u kə yimna Dimaska, a mbənniyu nat fīcha mbu'u i tahsandə fīchəhi kə sənna.

¹¹ Kə hullandi nat mbəta kəthləm d̄waachit hwaɖiyu, thlaakə fichile natani mbət ər̄təyu kəskəndə harengna, saaki kə Dimaska:

¹² "Yunəsi nat thləmkənwa Hananiya, la kuwur Farə nakən nda iyarandə kus hi, lela shunang Yahudaweche nat kə səkndəndi fichile nak tə sokta mbənniyu.

¹³ Bakna mbəsni, thlarkən nduk tə nji ndikənwa: "Shawulu hwanya thlu natmbədəku." Chatkichuyu naki nat mbəta nakindi.

¹⁴ Ndakənwa: "Təd Fara kakechengnəmsa kəthləm kə sənne sakti'en, kə nana lə kachita kə səknə shunda mi'en.

¹⁵ Kəthləm kə sənna lə sheta'en kə mbəda nofchə nat kə ɖar i'natu, tə'i'səktu.

¹⁶ Nakənya mənatu puta? thla'u, kə sukə fichə baptisma kəthləm kə sapang fichə bəbifədəkudi, tə mbəda at thləmkən."

Ed Farə Bulus kə Mbəda Punofcha

¹⁷ "Kə ngərāndi'ina Urshelima, naki hwanda a kapat hura'a Fara, ɖak ən nda sənната mbəsni.

¹⁸ Naki Ləmwanda, nangna nditəwa: "Suledled kə chenakisha Urshelima, kəthləm ngunda thlət sheta e'ku kə ɖarnəwa."

¹⁹ Njang pad ndakiwa: "Ləmwanda, kəndang tə inchengnanda a shinnda i səka kətən humta Yahudawechəhi, a kənnadi fichile fərkəkit kəmbədəku, pad a təppadi kanda.

²⁰ Kə thlərandə fichə fwara Istifanusa ɖi, lə sheta ti e'kuyu, njang ma njang kitta mbənniyu, nja kuwur i sət ficha, nja pu njelecha fichilehar bəlangyu."

²¹ Ndikənwa: "Thla'u puɖu, ni thlənsa langna kə mbəda punofcha."

²² Terə nofchəkən naknda kəthləmata Bulus, ɖakna mbu shuniniyu, məlla ɖar mbu'ichiniyu, thla'ang ndə hwata kanda ndatwa: "Bəllamən! Sakamən witə nifihiya təkishita, kamusi kə nan tə shishshingtəwa!"

²³ Naknda hwata nak nda muhandə ɖəsūpchəngnandadi, naknda thla'andə tənната,

²⁴ Kəthləm ndəkən Ləmbanita fəthlərhwata shuwunkən tə ndatwa, kə ɖa fichə tə Bulus kə mbədi la soktə fəthlərhwata, kəthləm kə təpangnda kə sənndə isək nat nofcha hwanda kicheya.

²⁵ Kə kənnandənda kəthləm kə təppangnda, ndang Bulussa kapat ləthlərhwatkenna Roma lenak kit nduktəndi: "Awi, hur kus keekesi kə sangnə ən ndu kə təpang ficha nifi naka hanhura'a Romaweche nga tə sang fichə kitasəwowa?"

²⁶ Kə səktə kapat ləthlərhwata Roma kichu, ɖəkna mbəs ləmbanikən ndaənwa: "Mənatu yarəsəta? Nifiya hwan Roma nakən."

²⁷ ɖak kapat nanda mbəs Bulus ndaənwa: "Mbu'i'tən kit, sokən hwan hachahai Roma wa?" Njang Bulus, "Ə."

²⁸ Ngəmmang kapat ləthlərhwatkenwa: "njang tə handəbəltə oi mbəsti nata hwanhəmta. Njang Buluswa: "Njang ɖəkən ngəttəfichə nji."

²⁹ Fichile naka yarə tawasəndi chatkichuyu mbahkəndə ɖifi'in. Kapat ləthlərhwatken kəsəntənwa Bulus lə hwan hachahai Roma nakən lechəkən, pad teppa kənnada.

Bulus Mbanitə fa Sakmicha

³⁰ Kə wentə mbəta, ɖak kapat ləthlərhwatakən yahkənsa sən kachit i sək ɖat Yahudaweche muhanhar Bulus, ɖakna kwasandəhi, mbukən tə kapat ɖurat ndatwa, i səka pərischa tə fasakmicha kə ngomndəhi. ɖakən tə Bulus kə thlarnka mbanitənanda.

23

¹ Thlaakə Bulus nakna kəlandə fa sakmichəkən, ndakənwa: "Kunang hwanmanchina, kə bukweeya a hur handəkiketengna mwa'u ən'sə ngwedechin ndu ənət thlahur'i'ndə kə dar nadengnəhi a mbanitə Farawa."

² Kə səkəndə kichu, thlaakə Hananiya kapat pərist, ndəfkən fichile nak nduk tə Bulus, kə təpndənda mi.

³ Ndak Buluswa: "Sokən kohat nifa! Sokən thlari pa'andə fichi fur kurrata, sokən ma na Fara təpsa! Sokkuhi kənna si kitasi kə dar sakandadə Musa, a landəfku kə təpfichi nji, i nguchik keeke a hur sakakənnadi."

⁴ Fichile nak kikit mbənniyu ndangnda Buluswa: "Kapat Pəristsa Farə natu era?"

⁵ Ndak Buluswa: "Hwanmanchina, a sənwiwa məllan naka kapat Pəristwa. Kəthləm a yeradficha a hur shunda Farə, ndatwa: "Mə erinə ləhəm mbanita nofchəwa."

⁶ Kə səntə Buluswa, funə Sadukiyawecha funə pad Farisawecha, thla'a'ən burata hur fasakmicha, ndakənwa: "Hwanmancha, njangma lə Farisiyawat naki, Hweya Farisiyawa. Andiya kəthləm dīfi inndə kə dar thlata məmatcha ndəkən sək natuni sakimiya."

⁷ Kə mbudtən kichu, thlaakə halə'i'nda tinnda Farisiyawecha tə Sadukiyawecha, sakkə ngomnofchəkənhi kurutkən chap.

⁸ Ndak Sadukiyawechuwa, thlata məmatchəsuwa, mala'ikachisəwa, ndu Shemeda. Farisiyawecha kandang ngəmməndəwa neesi nat məkkanwa.

⁹ Thlaakə kapat sheka'inda naknda shundə kə afshi, funə malndəmchə fa sakandə kussa Musadi, Farisiyawecha thlarkəndəhi kit, naknda halə'innda, ndakndəwa: "Kanang a mbəssawani bəbi i'sət nifiyawa. Mbahya yunə Shemeda ndu mala'ika shunangnga."

¹⁰ Kə thlaatə halə'inkən kaən, lechik kapat lə thlərhwatkən kəthləm mənī nda thləthlahhandə Bulus hi. Fərkən mi təndatwa, fəthlərhwatkən kə tərndahaya kə thləndə Bulussa də tə alchita, kə bandə təndə kə mbət sokta fa thlərhwata.

¹¹ Sək fidikta thlarkə Ləmwandə nduk tə Bulus, ndakənwa: "Du mban tə alchit handəkiketa, nda i fərtu sheta kə darna a Urshelima, kichu pad kamkəsi kə fərnə sheta darna a Roma."

Shid Fichə Bəbi Sakta kə Bəlang Fichə Bulus

¹² Wendambəta, Yahudawecha tahəskəndəfa kəthləm kə ballangndə Bulus. Akndə ichəmi tə ndatwa, ngunda səmtəwa ngunda satwa, se ma bəlləndə Bulus.

¹³ Fichile sək bəbi tahasinifiyu, pədanda nifəhi kumchit fwada.

¹⁴ Dəknda mbəda pəktat pəristcha tə fa həmmbanita, ndakndəwa: "A eddani kapat ichimi tə ndatwa, ngani səm'ənwa ngani sat'ənwa sema bəlladani Bulus.

¹⁵ Kəthləm kichu, nakənya kunang tə fasakmicha, hwanamən kapat lə thlərhwatkən, kə baən Bulussa kuni, nda tə yahunisi kə ngərūni sahamihar kaən, kanang pad tehshanifa kə bəllangngani kana sata."

¹⁶ Kə səkə hweya hwanman Bulus witə tahasifə nanda sita, dəkna yimta mbət sokta fəthlərhwatkən mbwa'angna Bulus.

¹⁷ Bulus akən yuna hur kapat fəthlərhwata Roma, ndakənwa: "Du tə hwankimshi'iya mbanitə kapat fəthlərhwata, shundəsə yahtənsa mbwa'anda."

¹⁸ Kapat ləthlərhwatkəna Roma tərəkən hankimshikən, dəkən tənda mbəda kapatnanda. Kapat ləthlərhwatkəna Roma, ndakənwa: "Bulus hwan pur-sunatiyu, aknji, hwanikənwa kə bitə hwankimshi'iya mbədəku, kəthləm ənsə natna mbu'uta."

¹⁹ Kapat læthlærhwatken kækæn hara kimshikæn, kahkænda kælær, sahaæn miya búbweeta: "Mænani yahtusa mbwi'itiyu?"

²⁰ Ndang kimshikænwa: "Pæktechæ Yahudawecha tahsandæhi, nanda hwanuta kæ dangnæ Bulussa kanda mbanitæ fasakmichæ ishki, nda yahkændæ kæ ngærndæ tausandæ shuwunkæn'enhi kaæn.

²¹ Pad mæ ngæmmana kandæsæwa, kæthlæm pædada nifæhi kumchit fwada kanda duwetndi kanda kat kæ bællangnda, pad tepa edndæ i'chimi ndatwa, ngunda sæmtæwa ngunda satwa sema bællanda. Nakænaya a tehishndæfa, ngæmteku ndak nannda puta."

²² Kahhang kapat Læthlærhwatken thlæmata hwankimshikæn tæ ndatwa: "Mæ mbwa'ana yunuwa mbu'i'næ shuniyawa." Kalkændæhi kæ pædan.

Thlindæ Bulus kæ Mbæda Ngomna Felis

²³ Kapat læthlærhwatken akæn pæktat fa thlærhwechækænna Roma chap, ndangnakandæwa: "Tahsamfa dukuni Kaisariya, hwanthlikæn hanherta i'fidikta tæ fa thlærhwechæ kumchitkum chap, tæ kumchit mud fa pæpirishcha, tæ fa thlærhwat kumchitkum chap fa mbat tæ pela."

²⁴ Kæ kuni pirshihar le nat Bulussa pærtæsi, kæ dunitænda mbæda Ngomna Felis ngwalngwal.

²⁵ Yarakæn dælwer nda iya:

²⁶ "Thlata Kalaudiyas Lisiyas,

Kæ mbæda læ mwandæ Ngomna Felis. Ndat æn oi.

²⁷ Nifiya kæsandæ Yahudawecha, ndukndæhi kæ bællangnda, thlaaki ledled tæ fathlærhwecha thlækindadi, kæthlæm a shikiwa mællan hwanhæmæt Roma nakæn.

²⁸ Yahkisæ kæ sæki isætæn nannda tæramifa, dækitænda mbanitæ fasakmichengnanda.

²⁹ Baki mbæssandæwa naknda tæramifa kædar shuwun sakandengna nda dadi, kæthlæm i'sætæn saawa dæffandafæ kæ kænangnda ndu kæ bællangndæwa.

³⁰ Kæ mbu'i'tæfichiwa bæbi ænsæ natficha yarandæfa, chatkichuyu thlænukindi. Ndækæn ndandæ fichile muhkæ hanharkænwa, kæ dænda mbuta mbanituwa i'nat ndæ sætæn ndæduwayu."

³¹ Kæthlæm ndækæn fa thlærhwatken tærkændæ Bulus, nda i mbwa'andæ ficha kanda, dækndæ tændi kæ Antifatiris a fidikta.

³² Bingngitkæn malkændæ fa thlærhwatken fichile la pær kæ pirishcha kæ dænda mbantændi, kandang pad ngærangndæ'inna mbætsoktengnanda.

³³ Kæ bat fathlærhwatken, fichile la pær kæ pirishcha saakænnda Kaisariya, færangndæ dælvera ngomna, malkændæ Bulushi a hurhar'en.

³⁴ Kæ changkandæ ngomna dælwertækæn, sahaæn mi Bulus ndu bakna hæmmæt mi? sækænwa bakna Kilikiya,

³⁵ ndakænwa: "Ni kathlæmmata shundeku, a fari batfichile muhkæ hanharwa: "Ndækæn færtæ ngomna shunda kæ ngællangficha, a huri kuturichita Hiridus le tintæn. Kæ puufichindæhar.

24

Mwih Yahudawechæ Hanhar Bulus

¹ Diffitæ munndæ ndurman kapat pærist Hananiya, bæd tæ funæ pæktechæ, Pad tæ yunæ læmbær shunda le nat thlæmkænwa Tartulus. Kæthlæm kæ muhndæ hanhar Bulus a banitæ ngomna.

² A yimang fichi Bulussi, Tærkaakæ Tartulus muh hanhar Bulussa banitæ ngomna Felis, ndakænwa: "Nakæn tæ bæda sændeku sandæ fichi kachit

nofchengnəm, Paḏ kəthlēm lakəllaku langnga, ndəkən sək tahəstə fichi ichi oi fichile sokka kachitta nofchengnəm.

³ Nofchengnəm chika ayi kanda su usoko nga sərətəfuwa.

⁴ Paḏ kəthlēm mə səbadi hanthlik chikən eku'ndəwa, nja hwanuta hur kachideku Kə kangnə thləmmata i ngudəh nattani buta.

⁵ Mbəssadani ndatwa nifiya lə bat tə thlahur'inda, lanakna bat tə thlahur'inda thlerə Yahudawecha, chika tətəni a hur kishita, Paḏ məllan nalə mbanita i leki la atfichiwa Nazarawa.

⁶ Keḏ kə təkmaən kapat hura'a Fara di, Paḏ a kəssangngani.

⁷ Paḏ Lisiyas lə banita, bakna thləndadadi harengnani tə alchitta.

⁸ A diftə fa muhhanhar nifiya kə banda banituwa. Ma usanə mihar sokən tə i'ndeku, nu mbəlla sənda mbəd'en nat ichi nattani muh hanharkən.

⁹ Yahudawecha kwiyrində diffitəkən kichu. Ngəməngndəwa, nak ənnatkən kichu.

Hərka Bulus Fat'enna Mbanitə Felis

¹⁰ Fərang ngomna mba shunda Bulus, ndəkən ngəmandə Bulus ndakənwa: "Ni hərkandə indengna tə chidchidchit handəkiketa, kəthlēm shiniwa shidnə hurechə oi, sassa kiita nofchiya.

¹¹ Ma tausanəhi nu mbəssandə wa, mbərawa munndəhi kum-ngərənsəchapwa, Kə pədati Urshelima ka hwanda.

¹² Fa muh hanharnətiya tamunda mbəssitə nja halə'i'ndə tə nifəwa, ndu nja thla'andə hur'i'nda nofcha kapat hura'a Fara ndu a mbət humta Yahudawecha, ndu a hur həmətkən.

¹³ Ichi nat'nda mbuta ḏar i'ndengnə nakənya ngunda mbəlla fəru səndəwa.

¹⁴ Ən ərətə ngəmandi, ndəkən naka nja kuwur Fara kakechengnəm tə mbanda nofchi la kuwurkə Yəso, la atfichiwa Nazarawa, lənaki fərkitta ḏar ichi uf yarandə fichihi nda i lasakandə Musadi paḏ tə laulawecha Tapənecha.

¹⁵ Nja ḏəf handəkiketa mbəda Fara, nda i nat fichileya sətə, ndatwa, naficha thla'andə məmatcha, fa kafata tə fa bah kafat nat.

¹⁶ Ndəkən sək pware lanati kweetəhi a handəkiketengna, kə soki nga kweedechinna mbanitə Farə tə nofchəwa.

¹⁷ Paḏ diffitə hanhurechə ngudeh, bakidi kə Urshelima kəthlēm kə fəripoffən kə mbəda nofchengnəm, paḏ tə thlər icha.

¹⁸ Nja hur sət kichu, mbəssikənda shepidi a hur kapat hura'a Fara, nga tə ngomnofchəwa, ndu thla hur'i'ndəwa.

¹⁹ Funə Yahudawechəsi a hachahai Asiya fichile naka mbənniyu, kandang kamkəsi kə banda mbanituwa ka muh hanharna, ma shundengnandəsi kə fadengna.

²⁰ Mangakichuwa malamən nofchiya kə mbundə i mbəssitəndəsi a fari thlartih mbanitə fa sakmicha.

²¹ Manga kə ḏar i'ərətə mbwa'andi kish tə alchita fari thlartih mbanitəndə ndatwa: "Lenaka ḏar thlaata məmatcha, sək nati mbanitənuni bukweya."

Kubla Fichi Bulus a Kaisariya

²² Felis paḏ nakən tə sakət sinnda kə ḏar mbanda Yəso, thlaraən kandəhi, ndakənwa: "Sema beḏ Lisiyas ləmbanitə kwadən kani thlandə kiita eng-nunihi.

²³ Ndəkən fərtə Felis shundə kə mbəda kapat ləthlərhawata Roma, kənna pu Bulus har, Paḏ kə fəradə pwene oi wa, kə njada shikechəkən kə banda mbəd'enwa, ndu kə kəssangndəsəwa.

²⁴ Diffitə hanmunchikən baknda Felis tə nuhkən Durusila, lə Yahudawata, a thlənəkən kə ba fichi tə Bulus, a kaən thləmmata kə dar shuwun kitchita Yəso Kərəsti.

²⁵ Tərkaakə Bulussa fər sakətkən kə dar kitchitta, tə pəda yah ənat alchitta fat hi, tə farə bahhi naka batyu. Səkkən kichu kəsang lechit Felis, ndangna Buluswa: "Nakənya ngəran'in. Ma mbisshi mbanda ni atsa."

²⁶ Məlla dəf handəkiketəsuwa na Bulussa fəraa handəbelta, ndəkən səknat Felissa nata atndə noknok kəna shundə təndi.

²⁷ Paɗ a diffitə hurat chap, sək Fokiyus Festus kə ngomna kə kwar Felis. kəthləm Felis məlla kat chidchidachita fwara mbanitə Yahudawecha, ndəkən sək maltən Bulussa pursuna.

25

Thla'a Bulus Muhhanhar'en kə Mbanitə Kaisar

¹ Diffiti munndə məkkan, saakə Festus kəthləm kə kəssən tor ngomnachita, thlaakəna Kaisariya pəɗakna Urshelima.

² Pəktat Pəristcha tə fa həmmbanita Yahudawecha, dəknda muh hanhar Bulussa mbəɗ'en.

³ Hwanangnda, kə ngərang fichi Bulus kə Urshelima, kəthləm a tahsandəhi wa nanda bəllanda mbanda.

⁴ Ngəməng Festus ndakənwa: Ndif fichi Bulus hi a Kaisariya, njang tə i'ndengna nja tərtəhurwa ni dətta mbənniyu hanmunchiya.

⁵ Dəkən ndatən paɗwa kəthləm kichu, pəktechengnuni kə bəndə tənji, ma nifiya ənsə səttən nga keekewa, Kə bənda muh hanharkən.

⁶ Mbərawa mundəhi fodfodə ndu kum a mbəɗəngnandəwa, ndəkən ngərandən'ina Kaisariya. Bingngitkən sokənna mbət soktə'en i'kiita, thlənəkən kə ba fichi tə Bulussa mbanitəkən.

⁷ Kə bat Bulus, Yahudawechi baka Urshelima thlaakənda taurangndəhi, naknda battə muh hanharengnandə oi kəɗarkən, naknda cheka fəra pwanchə kaən, ichi mbutənda ngunda mbəla mbu kakatitəkənwa.

⁸ Paɗ Bulus hərkaən fat'en ndakənwa: "Njang sawi bəbi'ən sakta Yahudawechuwa, tə paɗ sawi bəbi'ən kapat hura'a Farəwa, paɗ sawi bəbi'ən Kaisarwa chika ngudehwa.

⁹ Yahkə Festussa təraandə handəkiketa Yahudawechəhi, sahaən mi Buluswa: "Ndunu ngəmtəfa kə dəna Urshelima kə sukə fichi kiitasa mbanitəna kə dar ichiniyu.

¹⁰ Ndak Bulus wa: "Njang kitta mbanitə kiita Kaisar, a mbəɗya kamkəsi kə sikə fichi kiitasi. Sawi bəbi'ən Yahudawechiwa, sokənma shinnə kichu kaən.

¹¹ Ma njang la sək i kamuchiksi, paɗ mashidi bəbi'i saaka kə bəllikə fichə, ngi cherifa kə bəllikə fichəwa. Paɗ manga kitchitsə kə dar muhhanhari nat nda muhta dərənəwa, Paɗ nga nifəsi na mbəlla fərnya mbəndəngnandəwa. Nja hwanda kə thla'ang fichi muh hanharengna mbanitə Kaisar.

¹² Diffitə yarandə icha nda Festus hi tə fa sakmichi'en, ngəmkən ndakənwa: "Makichu hwanu kə thla'ang fichə hanhareku kə mbənitə Kaisar paɗ natu pəɗata."

Bulus a Mbanitə Agiriffa tə Banis

¹³ Diffitə hanmunchə dimek, Agiriffa kutura tə Banis baknda Kaisariya kəthləm kə sangndə marapa Festus.

¹⁴ Nakən nanda sət hanmunchə oi a mbənniyu, ndəkən bat Festus tə shuwun Bulus kə mbəda kutura. Festus ndakənwa: "Nifəsi malitə Felis hi a pursuna.

¹⁵ Thlahmbædi nati a Urshelima pæktat Pærischa tæ fa mbanicha Yahu-dawechea bikændæ muh hanhar nifiya, hwanikænnda kæ thlang fichi kiitasi.

¹⁶ Pað ndayi kandæwa, kanang Romawechea sænwanihî tæ sa kiita le sæk bæbi'ænwa, sema bæðndætændi kæ mbæda fa muh hanharkæn hwanitæ tæ hwanita, pað sema færaa fichi mbanda kæthlæm kæ hærkaæn i'ndi'en kæ dær muh hanhari sæt fîcha.

¹⁷ Kæthlæm kichu, bæk nda mbædya ræmmæ tæ ndi, a sæbawi hanthlikænnadæwa, bingnetkæn sokki mbæt soksakmiya, dæfki ke bæfîchæ tæ nifækæn.

¹⁸ Kæ thlaatæ fa muh hanharkæn, bundæ tæ muh hanharkæn kæ dær bæbi i nati yaræ kæ dærkænwa.

¹⁹ Nakæn shuwunchengnandæsi le færchit ndæ kitsi kæ dær Bulus, kæ dær tær mbandengnanda, tæ yunæ wa Yæso le mæarka, Pað le thlartæ Bulus tæ alchitwa mællan tæ shishshingtafa.

²⁰ Njang pað mbahki i nati tausandæ ichihiya, sahayi Bulus ndu nan ngæmtæfa kæ dæka Urshelima kæsang fîchæ kiitasi kæ dær ichiniyu.

²¹ Pað kak Bulus kæthlarang fîchæ shundæ'enhi, Kaisar kapat kutura kæ thlaæn kiita enhi, færkæn shunda kænna fîcha pundæhar kæ fari nati thlænnda kæ ndang fîcha Kaisar.

²² Agiriffa kutura ndangna Festus wa: "Njang ma ni bæta kæthlæmmata nifiya tæ i'ndengna." Festus ndakænwa: "Nu sækndæ ishki.

²³ Wendambæta Agiriffa tæ Banis yimkændæsi tæ mwanda witæ i kuturcha, bæk ndæ tæ pæktat fa mbechea tæ pæktecha hæmætkæn. Færkæ Festus shundæ tændatwa kæ yimang fîchæ Bulus kæ kættæn sakmiya.

²⁴ Ndækæn ndat Festuswa: "Agiriffa kutura, nattæ nofchi natæm tæ kandæ ræmma, a nifi bitæ nofcha Yahudawechea hanharkæn kæ Urshelima, tæ mbædya pað, Kanda hwattæ ndatwa Kammusæ kæ malfîchi ndi tæ shishingtæwa.

²⁵ Pað njang nuwi i sættæn le saaka i bællandæwa. Nakæn pað mællan tæ i'ndi'en ked tæ ndatwa kæ ngærang fîchi kita'enna mbanitæ læ mwandæ Kaisar, ndakiwa ni thlindæ tændæ mbæd'en.

²⁶ Pað nga kakati tæ shundæsi nati yaranda kutura Roma læ mwandæsæwa. Kæthlæm ndækæn bæki tæ ndi kæ mbanitænuni, kapatkænna mbanitæwa sokæn Agiriffa kutura, kæthlæm diffitæ usamihar ndu ni mbæs i nati yarata dærkæn.

²⁷ Kæthlæm njang a na ndengna, mbomchita kæ thlæn fîchi hwan pursuna, nga tæ ched fîchi bæbi ichi sætænwa."

26

Hærka Bulus I'ndæ'en a Mbanitæ Agiriffa

¹ Ndang Agiriffa Bulus wa: "Færrufîchi mbanda ke hærkangnæ i'ndeku." Thla'ang Bulus hara, tærkaakæn shunda ndakænwa,

² A shidi sa'a, naki hærkandæ i'ndengnæ bukweya a mbanitæ Agiriffa kutura kæ yakat shuwunchi mbutæ Yahudawechea kæ dærna.

³ Sokkæn læ mbærtæ naku sæn æ'nat sætta Yahudawechea tæ ichi lanatnda halæ'i'nda dærkæn. kæthlæm kichu nja hwanuta kæ kikænnæ thlæmmata tæ kæræsta.

⁴ Nat Yahudawechea shinndæ witæ soki sokti njang kæ hwankimsha'a, thlata tærkakænna hæmtengna pað tæ Urshelima taakæ bukweeya.

⁵ Shinndæ nji kæ soh, pað ma yehndæsi nanda mbælla fær sheta ndatwa, naki hur humihî sherkæ tæ kuwur kus a hur tær mbandengnæm, sokki kælæ Farisiyawata.

⁶ Nakænnya njang kitta mbanitænuni kæthlæm kæ sikæ fîchi kiitasi kæthlæm diffi handkiketengna kæ dær næhhata dæf shuni færandæ Fara kakechinæm.

⁷ Dəfshuwunkən naka kachitnəm kumngərənsə chap dəfkəndəsi mbah nanda nat nəhatə'en, pad nak nda kən hursi tē kuwur Fara nda fidiktə tē fara. Sokən kutura, kəthləm diffi handəkiketa dər nəhata dəfshuniniyu, sək nat Yahudawechea tərīmifa!

⁸ Mə səka a nədengnuni bəhwanatwa na Fara thla'andə məmatchəwa?

⁹ Njang tē i'ndengnə soh kəllayi nda keeke kə si ichə oi, kənji shunda Yəso lə Nazaratta kə dəkə mban.

¹⁰ I səti hacha a Urshelima, a mbishi alchita mbəda pəktat pərīst cha, kəthləm kə kublayi fa tər mbandə oi kə pursuna. Tə Pad fari nat fīcha bəlandə kanda nja kuwur diffitənananda.

¹¹ Lafərayi pwancha kanda mbət humta Yahudawechihi lədfəki kandə kə shuwunndə bəbīshundə kə dər thləm Yəso. Kəthləm lanaki kəs komlə tē kandə kaən, lə naki kuwur kandə kə funə hēmchə somsomən kəni sa pwanchə kanda.

Bulus Mbu'tə Kusheng Təbətə'enhi

¹² Fīcha hur sətīkīchu, fərəle nja pədata Dimaska, tē yahta pəktat pərīstcha tē yarat dəlwertī fərītənda.

¹³ A hur hwatfara mbanda, Sokən kutura kə nanəhi, nedi d̄wachita le sherangnga d̄wachita hwatfara, finkənna afshi taurikənhi njang tē shikechi witengna.

¹⁴ Uffani hēmkanīhi hachahaya, Səkki b̄urata nditə tē mi Ibraniyanci, 'Shawulu, 'Shawulu, Kəthləmmi natu fəri pwancha? Nanna fəra pwene i'ndeku tē sət atikrechit tē nji.'

¹⁵ Ndakiwa, 'Wunnaku Ləmwanda? "Ndikə Ləmwandəwa, 'Njang Yəso le natu fərapwancha.

¹⁶ Pad thla'u kə thlarnəhi kit. Chedki fandengna mbədəku kə dəffisa kəllasi tora, pad kə fərnə sheta kə ichi natu kə darna, pad tē ichi nati chedutə kə mban.

¹⁷ Ni həkuta mbənda nofcheku tē punochə pad. Ni thlinsa mbəda punofchəkən,

¹⁸ Kəthləm kə i'rangnə hwanichengnadəhi, Kə təbərndəhi a hulta kə d̄wachitta, pad tē thlata alchita shedan kə alchita Fara, tē kīchu nannda mbəskabidi dər bəbīchitfēcha, tē mbəs'ənhar nat tē fīchile sokkə chidchid kəthləm a firndə kit kə mbədegna.

¹⁹ Kəthləm kīchu, sokən Agiriffa kutura, a cherwi kə fərayi mwanda ənnda sənnatəwa baka haiya afshi kə mbədegna.

²⁰ Tərkaaki basanda nofchisa Dimaska, kani sanda nofchəsa Urshelima chika ayi a thlet həmmət Yahudawechea, sayi punofchəsə pad, ndatwa kə tərđəhi kə təmərđəhi kə mbəda Fara, kə səndə ichi nacetəwa tirdəhi.

²¹ Ndəkən sək kəssitə Yahudawechea a kapat hura'a Fara, naknda kat kə bəllikənnda.

²² Pad kəssikə Farəsi kə nakənya, ndəkən nati mbədyə kəni fər sheta kə bəda pəktechə tē hwechea. Nga ənsomən nati mbutuwa, se i nat Tapənnēcha tē Musa ndatndəwa nan sətə,

²³ Keekesi Kərəsti kə san pwane, kə sokka tərka thlata məmatcha, Kəthləm kə bān tē d̄wachitta mbada nofcha, Yahudawechea tē punofchə nat."

²⁴ Bulussa dər həkandə fat'en Festus thlaən b̄urat tē alchita ndakənwa: "Bulus, luwurchə naka tərutəwa! Yakat changngandeku təb'radə i'ndekuhi!"

²⁵ Ndak Bulus padwa: "Festus ləmwanda, nga luwurchətərikəwa. Kit nati mbuta a hur i'nda.

²⁶ Pad kutura shintə ichi natya, lə naki shunandə lechitfəwa. A shinisəwa kileesa ichini natyu, kəthləm nga b̄ubweetə sət fīchiwa.

²⁷ Agiriffa kutura, a firnə kit tə Tapənnəcha? A shiniwa firnə kit."

²⁸ Ndang Agiriffa Bulus wa: "A hur hanthlikchi dimekya yahtusa ləmnji kəsi Kərəsta?"

²⁹ Bulus pad ndakənwa: "Chika hanthlikchə dimek, ndu njang ndu nga njangwa nja hwandə tə ndatwa kədəf Fara mənida sokən dengwa, nat tə fichile naka səknji bukweya, kənandə nda i'nati, nga nat tə chalalotiyawa."

³⁰ Thlaakə kutura, kichu pad ngomna tə Banis tə fichile natndə dəndassa mbət ərta.

³¹ Cheknda kishsha mbət kiita ndangnda ndaniwa: "Nifiya sutə i'kamkəsi kəkubləng fichəwa, ndu kə bəlang fichəwa."

³² Ndang Agiriffa Festus wa: "Ma nga i'nakən nifiya thla'a də muh hanhar'enna banitə Kaisar wa, ma kə kalfichəndəhi."

27

Bulus Yimma Kommbawal kə Roma

¹ Kə tahsandə fichi kanihi hur kommbawal kə thlaani kə thlet həmmət Italiya, Ndekən fərtədə Bulus tə funə hwanchə pursunacha a hara kapat ləthlərhwatə Roma le nat thləmkənwa Yuliyus, ərta hurfa thlərhwatəna Kaisar Augustus.

² Yimkani kommbawal tə le i Adiramitiyum, le tahəskə thlaata kə thlet həmchi naka kəllarə Asiya, Tərkaakani wita. Aristarkus lə Tasalonikata i hachahai Makidoniya, məllan təkəm.

³ Bīngətəkən kana Sidon. Yuliyus chendaən kafata Bulus, kə dəkə nat shikechikən, kə kəssangndəsi.

⁴ Thlaakani mbədyə hur kommbawal nak rənna'a bəhhandə kani. Kəthləm ndəkən dəkani tə diffitə tingring Sayifurus mbədi nguchit rənnaa tə alchitsi.

⁵ Diffitə chedəngnanikishsha hawurkən le nak nduk tə hachahai Kilikiya tə Famfiliya, Saakani Mira hachahai Likiya.

⁶ A mbənniyu kapat lə thlərhwatə Romawecha mbəskən kommbawalla Alekzandariya lə dətə hachahai Italiya, Sikənkani hurkən.

⁷ Səkani mundə tə muncha kweekani nata witə həbakka, tə kweetə saatani nduk kə həmət Kinidus. Kə njandə rəna'a kani dətə mban, Kuwurkani tə kəllar tə mbədi nguchit rənnasi, tə diffitə tingring Kirit nduk tə Salmoni.

⁸ Nakani kwee mbərandəhi, kə mbədi lə atfichiwa Kwescha mbət thlara kəmbawalcha, nduk tə həmət Lasiya.

⁹ Nakən səbəfichi hanthlikchadi oi, wikən pad sokkən tə mboro, kəthləm a hanthlikchiniyu shid hurat langnga har kə farə kər kwisshimta i farə bəbichitfata mbirhi. Tidəng Bulus thləmmechengnanda.

¹⁰ Ndangna kandəwa: "Shisshingchengnuni kə sən tolla, Kəlladi wiya nannat tə mboro pad tə kubat ichi oi, nga kubat icha kommbawal ndengwa nat tə Shisshingchengnəm."

¹¹ Kapat ləthərhwatəkən ngəmaən tə i mbutə Buluswa, Kəthləm kichu kan thləmata shunda lə koharə kommbawaltəkən pad tələ kommbawal təkən.

¹² Nakən mbət ngomta kommbawalcha Lasiya su keeke kə sok kommbawalchi fekta mbədyawa, nakən yakat funəngnani ngəmkəndəfa kə daficha mban tə wita, Pad kə kweefichihi kə saa ficha Finiks manan sətta, kəthləm kə sokdə fekta mbənniyu. Finiks mbət humta kommbawalchihi a chicheng Kirit le naka kəlladə kukuwun hishingta tə mbət həmfara, pad tə kukuwun harsəmta tə mbət həmfara.

Kapat Rənna'a Hawurta

¹³ Tərkaakə rənnaa thlata tə kukkuwun harsəmtə ngunngundeh, saən nofchifiyuwa nanda mbəlla sət i naka handəkikechengnanda, kahangndə

təppasidə kəskə kommbawal təkən har, kuwurkəndə tə chicheng Kirit, nduk tə mi hawurta.

¹⁴ Su tolluwa bak kapat rənna'a tə kukuwun harsəmta tə mbət chet fara, thlaakə rənnəkəna tingringta.

¹⁵ Kətəptə rənnikən kommbawaltəkən, hulangna kəlladə rənnikən, ndəkən malandani nak rənnikəna pəkkani.

¹⁶ Kuwurkani tə diffitə hantingringta le nat thləmkənwa Kauda, mbədi tahtə alchita rənnahi, kweekani kahhandə kommbawal təkən ka dəfta mi chichengta.

¹⁷ Diffitə kahhandə hwan kommbawal təkən kə hur kapat komm-bawaltəkən, dathlkənda kənanɡ ndəhi kəffa kapat kommbawaltəkən kəthləm məninda fəffathladi. Tərangndə kuwurta kommbawaltəkənna haya mbah na rənna'a njek nda kəllar kəthləm mbəlla'undə koharəkənwa, səkndə kichu kəthləm kanda lechita mənida muh kanda hansohhi Sirtis lela məhdang ichi uf.

¹⁸ Kəthləm rənnikəna bahandəkəndə kaən, bingətkən tərkaakəndə harandə ichihaya hur kommbawaltəkən, somkənnda hur ama.

¹⁹ A farə məkkatəkən kandang tə harchengnanda sommangndə ənat tor kommbawalchikənnadi.

²⁰ Kə sətani munchə oi nuwani farə tə hanndərechewa, pad kapat dəf er tə rənna'a nakna təppandakani, kətangani handəkiketakish tə ndatwa ngani hərəktəwa.

²¹ Nakən mwinndəhi səmundə dəsəmtəwa, thlaakə Bulus kit a hurnanda, ndakənwa: "Nofcha, mamashikuni shundengna, təndatwa mə thla'iduni a tingring Kiritwa, ma həmwuni hur mboro tə kubat'ichiyawa.

²² Nakənya nja kahhandə thləmadəngnuni sam alchit fata, kəthləm nga yunəsə nasət mboro tə shishshingtə'ena hurnuniwa, kommbawaltəkən nat-ficha sət mboro təkən ndak.

²³ Kəthləm a fidiki bəraayu mala'ika Fara le nati kə'ikən nati mwananda, thlarkən nduk tə nji,

²⁴ ndakənwa: "Buluswa, məlechinuwa. Sokən waat kəthlarna mbanitə kaisar. Andiya pad təmbənda kafata Fara nan hərəkəndə shikechə witeku."

²⁵ Kəthləm ndəkən sam alchitafa kunang nofcha, kəthləm firikit kə mbənda Farə təndatwa i'mbwi'itəfichəyu, nakne nat kichu.

²⁶ Sokkən waat kə muhang rənnaa kəmmadi kə dər hansohi tingring le."

²⁷ A fidik kumgərənsə fwada təkən, nak nda njekkani a hawur Meditereniya. A dər fidikta fa koharə kummbawaltəkən tərəkəndəwa nakani nduk tə hachahaya.

²⁸ Kikəfangndə hwengngəchitta amkən, mbəssangndə a shee ishtə sarə aru tə kumchitchap. Dəkkani mban kudəh ngərkənda kikəfanda, mbəskəndə ishtə sarə kumchit hanherta.

²⁹ Kəthləm rahlechita mədi kommbawal egnani kuk ngwichəwa, kalkəndə ənnat thlarandə kommbawaltəkən hi fichile nak ləklək fwada, tə dəffitə kommbawaltəkən kəthləm kə njaənwita. Hwankəndə Fara kəthləm kə wenmbət ledled.

³⁰ Pad fa koharə kommbawaltəkən kakndə mba hərəkta. Tərangndə hwan kummbawaltəkənna haya naknda sət dathla nda nanda tərəndə təppasi hai ləkləkyu kə mbanitə kapat kommbawaltəkən.

³¹ Ndəkən ndandə Bulussa kapat ləthlərhwatəkəna Roma tə fathlərhwechəkənwa: "Ma thlaru nofchihiya hur kommbawaltiyawa, nga mbandəsə natuni hərəktəwa."

³² Thlithlang fa thlərhwatəkən sahət hwan kommbawal təkənadi kalkəndəhi kə pədaka dər ama.

³³ Kə nat mbət nduk wenda, hwanang Bulus kandəwa kə səmndə dəsəmta ndakənwa: "Bukweya mundə kumngərənsə fwada kuna puta, səmwuni ənwa.

³⁴ Kəthlēm ndəkən nja hwanandəkuni kə səmmuni dəsəmta kəthlēm ngwal-ngwalchit fadengnuni pad yunəsa hurnuni na mbah hwasə'en chika ərətəwa."

³⁵ Kə mbutən kichu, tərəkən njohma saən usoko Fara a mbanitənanda chichaənhi tərkaakən chiita.

³⁶ Natnda mbəskəndə alchit səmdəsəmta.

³⁷ Uffani hur kommbawaltəkən nakani nifə aru kumkum chap tə kumchit muɖ ngərənsə tehethl (276).

³⁸ Kə səmtənda ngelnda, tahhandə ləkta kommbawaltəkənhi, naknda som alkama hur ama.

Fəfathla Rahhaa Kommbawaladi

³⁹ Kə wentəmbəta, fa koharə kommbawaltəkən mbəsaundə furudi nandəwa, mbətsi nguduk tə hansohitəsi. Tahaskəndəfa kə dəndə tə kommbawaltəkənna ɖar hansohikən manansəta.

⁴⁰ Thlithlang ndə sahət təppaskənədə malkənda hur ama. Chatkichu padyu nangnda kwasandə sahchəkənhi a fa i latəprang kommbawaltəkənhi. Thla'angndə kuwurchi naka kommbawaltəkən keeke tə mbayi natrənnaa njekanda mban dəffanndə innda kəlarə hawurkən.

⁴¹ Kə saatani mbətkəmta ama, təpkə kommbawaltəkən hansohita yimkə'innda kommbawaltəkəna hur hansohikən mbəlla'utə həhərtəfuwa. Tərkaakə kommbawaltəkən fəfathlədi tə diffi kəthlēm rahha'a.

Fəfethl Kommbawalladi

⁴² Tahəskə fathlərhwatkənfa kəthlēm kə bəllangndə pursunechəkən, mənə yuneng nanda kun'ngoftə kə həkən.

⁴³ Nakən kapat ləthlərhwatkənna Roma yehsa həkandə Bulus, njangnakanda. Fərkən shundə tə alchita ndatwa: "Nat fichile mbərkə ama kə pəparnda hurkən kə chang ndə kə mi chicheng le."

⁴⁴ Tahhət pursunachəkən kə tərnda ɖar chichet afchəkən ndu hur chichet kommbawaltəkən. Təkichu chetndakish kə mi chichengkən ngwalngwal.

28

Bulus a Tingring Malta

¹ Diffitə hərəktengnani, səkaniwa, awi thlēm tingringəyuwa Malta.

² Nofchi mbənniyu chedəngdəkafata kani kaən. Thləkndə kani natani, njihangndə hwatakani kəthlēm ersi pad mbitəsi.

³ Ngomkə Bulus afcha nakna sətta hwadiyu, chek hwithlnda kissa hur hwadiyu lenat yethaftə'en thlerthler, njo'aən hara Bulus.

⁴ Kə nat nofchi naka mbənniyu hwithlinkənna həhərtəfa hara Bulus wangarra, ndangnda ndaniwa: "Kitchitkən nifiya ləbəlfatanakən! Andiya, chikanakən hirikka hurhawurta, nattəkichu alhaki enna kuwurndi nan mərta.

⁵ Bulus pad saktaən har'en muhaən hwithinkənna hur hwata, mbəsutə ndinditwa.

⁶ Naən kandəhiwa nan həthlta ndu kə həmənhə chat kə mərrən, səkndə tolla nunda saənwa, ngərkəndə yarətə ndatwa məllan witə farə mə nakən.

⁷ A mbədə ndukya mbichisi i lə mbani tingringkən lə at fichiwa, Fubiliyus. Məllan thlək kani, fəraən mbət munda kani ndiichin, kəllakndəsa kani, i'mundə məkkan.

⁸ Shin Fubiliyus nduk tə hafat kakənnda tə i dələhta. Yimkə Bulussa thləmatken hwanaənsi, dəffaən hara in, kənkə nifəkənadi.

⁹ Pad kə səkən kichu, nat tahət haacha fichile naka thlet tingringəniyu naknda bata nak ficha kəandə kandaɖi.

¹⁰ Fərangndə poffəna kani oi. Nakani thlata kommbawal təkən, ngomangndə icha kani lenatani yahta.

Shee Bulus kə Həmət Roma

¹¹ Diffitə ndəraa məkkan, thlaakani a tingring Malta hur kommbawal Alekzandiriya le tumbang fekta tingringkən. Tahsa fichi mirshing məhdat hwanmanchisi nda farəcha.

¹² Bakani Sirakus munkani məkkanna mbənniyu.

¹³ A mbəfya pad pədakani kə Rikiyum. Diffitə mundə ərtə, thlaakə rənnə kukuwun harsəmtə, Wendambət pad saakani Futiyoli.

¹⁴ A mbənniyu kəmkani tə hwanmancha fa fərkit, hwanangndə kani kə sani mundə mud tə kanda. Tə kichu saatani Roma.

¹⁵ Kə səkətə fa tərmbanda Roma kusengnani, baknda sa marapa kani a lumō Affiyus, tə pad mbəndi la ndat fichiwa mbət tərtahai Məkkan. Nak Bulus kanda saən usoko Fara, ngərkən mbəs alchitafa.

¹⁶ Kə yimtani Roma ngəmang ficha Bulus si kəda sokta a huri haiya rəmmə tə lə thlərwhadi naka pundəhar.

Basa Bulus a Roma

¹⁷ Diffitə mundə məkkan, Bulus akən pəktat Yahudawecha ngomkəndəhi ndəkən ndandəna kandəwa: "Kunang hwanmancha, chika nakən sawi bəbi'ən nofchengnəmwa, ndu bəbi'ən i tərmbanda kakechengnəm, nat tə kichu a kəssi ficha a Urshelima fərkəfichi nji kə Roma kəkənnikənda.

¹⁸ Kandang pad kə usitəndəmihar, Yahkəndəsi kə kalndə njihi, kəthləm mbəsiwundə tə bəbi'ən le saaka bəllitəwa.

¹⁹ Pad cherkə Yahudawechi ngəmtəfa, bakna soktə waat kə tərəyi muh hanharengna mbanitə Kaisar, chikanakən ngatəni muh hanhar nofchengnəmwa.

²⁰ Ndəkən sək kati kə nikuni, pad kə yaraam ichihi tə kuni, kəthləm le ndəftə Isra'ilawechə hanndəkiketa natnda pu'bat'en sək kənitificha tə chalalocha."

²¹ Ndəkən ndadədəwa: "Kanang mbəswani yarat ndelwer a thlet həmət Yahudiya kə darwuwa, nga yunə hwanmananisi bak tə kushengwuwa ndu kə mbu'un bəbi shunda darwuwa.

²² Pad yahkanisi kə səkani yareku amiyeku, kəthləm i səntani, yuwa huməhi i lekiyu chikawuni mələ shuwun bəbi icha dərəkən.

²³ Dəfkəndə fari natnda humtəhi tə Bulus, ndəkən batnda mbət tərta'ənəhaya, bakndə kaən. Thlata bingta kə farəhufta məlla mwa'anda kanda tə sənə kuturichita Fara kandəsi, nakna kweetəhi kə kahən kanda bəda Yəso tə mba sakanda Musadi tə dəlwercha Tapənecha.

²⁴ Funa ngəmmangndə i mbutən, funa pad cherkəndə fərkiti.

²⁵ Kəthləm kichu halə'indəsa thlərənanda. Naknda malə mbənnihiyu shunang Bulus kandə ərtə ndatwa: "Awi Shemed Chidchid mbwitə kit, Shunandən kakechinuni tə miya tapənaa Ishaya ndatwa:

²⁶ "Du mbənda nofchiya, kə ndangna kandəwa, Səkta, nuni nata səkta, Pad nguni səndəwa,

Nat pad nuninatanata, nguni mbəssandəwa.

²⁷ Kəthləm hanndəkiketa nofchiya shid kwaakwaa,

resh thləmechengnandəfi, ngəlangndə hwanichengnanda,

kəthləm mə nində tə hwanichengnandəwa kə səkndə pad tə thləmechengnanda,

kə mbəsangndə tə handəkikechengnanda,

kə təbərndəhi mbədfengna kə kənayi kanda fi.

²⁸ Paḏ, kə sənuniwa, Fara a thlintə kuseng hərəkta kə mbənda punofcha.
Kandang paḏ nanda kat thləmatsi.

²⁹ Kə mbukən kichu, thlaakə Yahudawecha mbənniyu tə halə'ində kaən
a hurdiffitənanda.

³⁰ Bulus sokəna huriini natna kwandəyu hurat chap məlla thlət fichile
baka mbəḏ'en.

³¹ Nakən njawundə basəwa, nakna basə kuturichita Fara, nakna
sakandadi kə ḏar Ləmwandə Yəso Kərəsti nga lechitsuwa.

TƏRKA THLIN YARAT DELWERA BULUS KƏ MBƏDA KORINTIYAWETCHA

Ndat Ənna

¹ Yarat delwertiya bakna mbədegnə njang Bulus, at Fara tə ngəmtə'en kə naka ləthlənda Yəso Kərəsti. Pad yaraki delwertiya tə hwanmanəm Sastanis.

² Nakani yarat delwertiya kə bəda fa tərmbanda Fara hur Korinti, tə mbəda fichile tadətə fichihar a hur Yəso Kərəsti, atfichə kəndə kənandə chidchid, nat tə fichile chika ayi la ak thləm Ləmwadengnəm Yəso kərəsti, Ləmwadengnanda tə inəm:

³ Kafata tə yuyurchita mbəda Shinnəm Fara tə Ləmwadengnəm, Yəso Kərəsti kə mbədegnuni.

Sət Usoko

⁴ Kənding la naki sandə Farə usoko kəthləm kunang, kəthləm kafadi Farə fərandəna kuni tə mbəda Kərəsti Yəso.

⁵ Chika tə mba yeni fəradə hurmichita kuni a fat'en, hur shuwunchengnuni tə sən'an pad nat,

⁶ kəthləm bəd fīcha mbəsandə sheta engnani kə dər Kərəsti a hurnuni.

⁷ Kəthləm ndəkən bəhwuni chika witə fər shemed muwa, nda i natuni dəf hwanita bata Ləmwadengnəm Yəso Kərəsti;

⁸ Le na kəskunihar tə alchita kə mweshitkən, kəthləm kə sokuni nga fa chithansarəhiwa a farə bata Ləmwadengnəm Yəso Kərəsti.

⁹ Fara, lə nəhdəndə dəfshundəhi məlan ak kuni kənuni bweet tə hwe'en Yəso Kərəsti Ləmwadengnəm.

Sakchəhi a Hur fa Tərmbanda

¹⁰ Hwanadi kuni, hwanmancha, a hur thləm Ləmwadengnəm Yəso Kərəsti ndatwa: "Natuni kə ngəmuni tə ndani mənī saktəhi sa hurnuniwa, kə humangnguni inda kəna yarengnuni ərtə, hanndəkikechengnuni pad ərtə."

¹¹ Hwanmanchina mbu'i nofchi hura'a Kuluwi yu, ndatwa mbatsa thlərənuni.

¹² I nati yarə ndatwa, chika wuna hurnuni məla mbu ən somən, ndatwa: "Njang i Bulus, "Yuna ndatwa, "Njang i Afolos, "Yunə padwa, "Njang i Kefas, "Yunəwa" Njang i Kərəsti."

¹³ Awi a shek Kərəsti hiwa? Ndu Bulus kukwandəfichihi kəthləm kunang? Ndu sang fichi baptisma kuni hur thləm Bulus?

¹⁴ Sadī Farə usoko sawi baptisma yuna hurnuniwa, nda Kirisbus tə Gayus ndak sandi kanda,

¹⁵ Kəthləm ndəkən yunəsə na ndatwa sangfichi baptisma hur Thləmnəwa.

¹⁶ Kit a sadī baptisma nofchi hura'a Istifanus. Difitə ndəkən kudukwi ndu sadī baptisma yunə padwa.

¹⁷ Thlənu Kərəsti njiwa kə si baptisma wa, pad kə bassi laulawata nga tə mbər sən'əna nifəwa, kəthləm mə səba fichi alchit palita Kərəsti dəwa.

Kərəsti Alchita Fara tə Sən'an'en

¹⁸ Pathla palita bəmchita mbəda fichile naka mba thlərəttadi, pad kə mbədegnani kanang ti hərəkka alchita Fara.

¹⁹ Kəthləm yara fichəhi ndatwa:
"Ni wuwelandə sən'əna lə sənda di,
kə sayi dathla lə dathladi kə'en pofən."

²⁰ A ai fa ɗathla? A ai fa sən'icha? A ai fa halə'inda kisshi'iya? A chawu Fara kishwa ɗathla kisshi'iya bomchitwowa?

²¹ Sokkən a hur ɗathla Fara, senu kisshita Farə tɔ mbanda ɗathlə'enwa, mbənanɡna Farə fa kə həkəən fichile fərkəkit, tɔ mbəda bomchit bassə laulawatkən.

²² Kəd Yahudaweche kə nandə sakətkən, Helenaweche naknda kat ɗathla, ²³ kanang kana bassə Kərəsti kukwandə fichəhi, i sokka ənət chithansarəhi mbəda Yahudaweche, bomchit padɗaa mbəda punofcha,

²⁴ A nakən mbəda fichile at Fara, ndu Yahudaweche ndu Helenaweche nat hwaa, Kərəsti alchita Fara tɔ ɗathla Fara.

²⁵ Kəthləm i tərtə fichəwa shid Farə bomchita, sherada ɗathla nifa, pad bah alchita Fara, sherada alchita nifa.

²⁶ Hwanmancha yaramən nadengnunihi fari at fichi kuni. Nga terchənuni nak tɔ sən'ən witə i nifəwa; nga terchin nak tɔ mwandəwa, pad nga terchin ngəttə fichə nda kuturchəwa.

²⁷ Farə tatkən i har naka bomchita kish, kəthləm kə harangfat fa ɗathla, tatkə Farə i nak bukbukka hur kisshita kə harangfat fa alchita.

²⁸ Tatkə Farə ənət kubanda fata tɔ i njirtə kisshita nat tɔ ichi nguchəksi kəthləm i la nat nofcha tərtəwa ndiichin kə saən nga'ənwa.

²⁹ Nat ichiniyu, səkən kəthləm mə təri nifə tɔ hwasə'inwa ən nakən a mbanitə Farə wa.

³⁰ Farə səkə natuni hur Yəsə Kərəsti, le sokka ɗathlengnəmmba mbəda Fara, məllan sokka fərkit engnəm, chidchidchita tɔ hərəktengnəm.

³¹ Kəthləm ndəkən nda i natna hur yaratkən: "Chikawun na thla'a'ndə inda kə thla'angka hur Ləmwanda."

2

Bassə Pathla Kərəsti le Kukwandəficha

¹ Hwanmancha, ma bedi mbədenɡnuni, buwi kəthləm kə mbwa'aikuni i naka buɓweeta Fara, tɔ mbər shunda ndu tɔ sən'ənwa.

² Kəthləm tepi tirihur yahwisa sən'ən somən naki tɔ kuniwa, Yəsə Kərəsti ndak, le kukwandəfichəhi.

³ Baki mbədenɡnuni hur bah alchita tɔ lechita, pad tɔ saktatfə kaən.

⁴ Ləmfatsi ndu ɗathla hur shudəngnə tɔ bassəngnəwa, tɔ chedndə alchita Shemeda,

⁵ Kəthləm fərkitchidəngnuni mənida ɗar sən'əna nofchəwa, kə naka ɗar alchita Fara.

Sən'əna Mbəda Shemeda

⁶ Chika tɔ kichu, la shuwunkani sən'əna kə mbəda fichile mwanka hur fərkit, nga sən'əna kisshi'i nakənya ndu i kuturchi nakənya, fichile naka thlərəttadəwa.

⁷ La nakani shuwun sən'əna Fara hur buɓweetə yu, le naka hur buɓweetə soh, sən'əni fərtə Farə soh kə tərka nathi kəthləm mwadəngnəm.

⁸ Hur kuturchi nakənya ngusə mbəsang sən'əniyawa, mamuwa mbəsanda, ma kukwawundə Ləmwandə le nak mwanchinwa.

⁹ Nda i nat yaratkəna hur laulawatkən:

"I tahsəndə Fara fichilesə la mbənkəfatkən, tamu hwanita natwa, thləmatso tamka səktəwa, hanndəkiketa nifəsə tamka yarandəhiwa."

¹⁰ Kanang chedəndə Fara kani tɔ mbəda Shemed'en. Shemed la kaən chikamənat, chikamə naka hwəngngəchit icha Fara.

¹¹ Wuna hurnofcha səkə yara nifa, manga Shemedi nifəkən ti naka fi'enwa? Kichu pad nifəsə səkə yara Farə wa Shemeda Farə ndak.

¹² Thluwani shemedā kisshitōwa, Shemedi baka mbēda Fara thlētani, kēthlēm kē sēnani ichi fērandē Fara kani pofēn.

¹³ La mbwa'angani ichiya kuni, nga tē shuwunchē le sakandē fichadi tē mbēda sēn'ēna nifēwa tē shuwunchi sakandē fichadi tē Shemedā, tē mbu i naka kitchita shemedā a hur shunda Shemedā.

¹⁴ Nifi nguchit Shemedā fi'en thlutē ichi baka mbēda Shemedā Farē wa, kēthlēm nakēn kē bōmchita mbēd'en, pad ngu mbēlla sēn kandēwa, kēthlēm tē mbēda Shemed la sētēfichē kanda.

¹⁵ Nifi nat Shemedsa fi'en la sēnkē ichē nat, mēllan tē indi'en nifēsē na kikedandēwa.

¹⁶ "Wun sēnkē yara Lēmwanda har natna sakandēhar?"
Kanang yarengnani i Kērēsti.

3

Shikechē Tora Fara

¹ Hwanmancha, ngi mbēlla mbwa'a' ēna kuni nda nofchi naktē shemedā fēwa, nda nofchi naka kisshita, pad nda hangwa'yarcha hur tēmbanda Kērēsti.

² Yah fērandē kuni nga dēsēmtē kwaakwaawa, kēthlēm sēkwunisa sēm'an kwaakwa kwadēnwa. Chika nakēnya sēkwunisēwa,

³ Kēthlēm paaya mwakuni hur fata. Makuna sērēh ndani pad thlangētmissa thlērēnuni, nga mwakuni hur fatwowa? Dēsēchengnuni nga nda tē fatwa?

⁴ Kēthlēm ma ndēd yunēwa, "Njang i Bulus", "Ndak yunēwa", "Njang i Afolos", Nga tor fat natuni sētyuwa?

⁵ Wun naka Afolos? Wun naka Bulus? Nga mafēchēwa fichile fērtuni kit tē mbēdēngnanda, nda i fērandē Lēmwanda tora chikawun ēngnanda?

⁶ Njang hēfkē hanwētēkēn, thlērēkē Afolos amsē, pad Farē mwanangnga.

⁷ Kēthlēm ndēkēn, lē hēfkēn tē le thlērēkē amsi nga naknda mi ēnwa, Farē ndak mēllanti la mwanangnga.

⁸ Lē hēfkēn tē lē thlēr amkēnsi nakndē ērta, chika wuna hurnanda nakficha kwanandē keeke tē tor'en.

⁹ Kēthlēm kanang shikechē fa torcha Fara, kunang hita Fara, tinda Fara.

¹⁰ Tē mbēda kafadi fēritē Fara, a dēfi thlorē tindēhi kē lē mbēr tinda, bakyuna nata chēkandē tinkēn kē dārēkēn. Chikawuni kē sēn hēbaakē tē witē tindē'en.

¹¹ Kēthlēm nifēsē na dēf thlorē tinda kē pēdāngka le hi dēftē fichēhiwa, le naka Yēsō Kērēsti.

¹² Nakēnya ma tin yunē kē dār thlorē tinkēn tē zinariya, ndu tē azurfa, ndu tē ngwīchē dīichin, ndu tē afcha, ndu tē hwelaa, ndu tē kofcha,

¹³ na tora chikawuna chetakish, kēthlēm fariniyu nan chetakissha dēwaachitkēn. Nak tora chikawuna chetakish tē hwata, hwatkēn na kikedandē tora chikawuni.

¹⁴ Ma tini sētficha kē dār thlorē tinkēn hiriki iwadēwa, le tinka nan thlēt kēnikēn.

¹⁵ Ma id torkēna dī, le tinka nan sat bāhta, mēllan tē indē'en nan hērēkta nda nifi kuwūrēkē tē hur hwata.

¹⁶ Awi sēnwuniwa kunang tē inchēngnuni naka kapat hura'a Farēwa, pad nak Shemedā Farē tē sokta a hur hanndēkikechēngnuniwowa?

¹⁷ Chikawun sēbang kapat hura'a Fara dī, na Fara sēbandadi; kēthlēm kapat hura'a Fara la nakēn chidchid, kunang naka kapat hura'a Farēkēn.

¹⁸ Mē lēmīduni inchēngnuniwa. Ma yunēsa hurnuni la yarkēwa dāthlchin a hur kisshi'i nakēnya, kē saēn fat'en nda bōma, kēthlēm kē sēka lē dāthla.

¹⁹ Dāthla kisshi'iya bōmchita mbēda Fara. Nda i natna hur yarat laulawatkēn: "La kēsāēn fichile nak dāthlchin a hur dāthlēngnanda."

²⁰ Təpad: "A shin Ləmwandəwa yara fa dathlə nga ənwa."

²¹ Kəthləm ndəkən mə hupa nifə həsər tə nifəwa. Kəthləm chikamə nat innuni,

²² ndu Bulus, ndu Afolos, ndu Kefas, ndu kisshita, ndu shisshingta, ndu mərtadı, ndu ichi nakənya, ndu ichi naka mban, nat innuni.

²³ Kunang pad i Kərəsti, Kərəsti pad i Fara.

4

Fathləncha Kərəsti

¹ Təkichu kəmsi kə tərüni kaniwa mafəcha Kərəsti, tə fichile ngəmandə fichə kəandə tə ichi Farə naka bəbweeta.

² Sokkən waat nifi malandə fichə ichahar kəmsi kə mbəsang fichə tə kitchita fa.

³ A mbədengna, hanhwan'əna kə nda fichəwa kunang na sakimiya ndu mbət sakimiya chikawun nifa. Kitchitkən, njang mangi sakamiya fadengniwa.

⁴ A shini hur indengniwa naki yalfar, chika kichu ngu soktəwa chiwi hansarəhiwa. Ləmwandə na kikedita.

⁵ Kəthləm ndəkən mə thladüni sakmihi kə dər yunə pofən sa'u han-munchikən kwadənwa; pwa'ama kə farə nat Ləmwanda bəta. Məllan na chandə ichi kissha bəbweeta kə d̄wachitkən, kə ched̄in yara handəkikecha. A farəniyu chikawun nan thlət hamtə'ena mbəda Fara.

⁶ Nakənya hwanmanchina, fərki sakət ichi natya kə fadengnə tə Afolos kəthləm kunang, kə sakuni ən tə mbədengnani kə dər shuni ndatfichəwa: "Mə mbəradüni ihi yarandə fichihi hur laulawatkənwa." Mə thla'a yunə inda hurnuni kə mbərangka lehi kə dər yunəwa.

⁷ Wun sukə somənhi tə tahhət nofcha, mənakseku le thluchitu? Sokkənma tə thləna, məsək natu thla'a'ndə inda nda nga tə thlənəwa?

⁸ Tepi mbəshuni nat ichi yahtuni! Tepi shokuni kə hurrumcha! Tepi shokuni kuturcha nga tə kanangwa! Mayahtengna kə sokuni ka kə kuturcha, kəthləm kanang ma kə sokani kuturichitkən tə kuni.

⁹ A nadengna ched̄ Fara a d̄wachitkənwa, kanang fathləncha njirandə fichə kanid̄i kə ndukwatken chika mi, nda nofchi thlandə fichə sakmi mərtada kandəsi, sangfichi kani kə ənat nata kisshita, tə mala'ika cha nat tə nofcha.

¹⁰ Shokani kə bəmcha Kərəsti, kunang nakuni kə fa dathla hur Kərəsti! Kanang fa kubanda fata, kunang nakuni kwaakwaa. Fichə natkuni tə kapatichita fa, kanang nga ənnakaniwa.

¹¹ Paa kə nakənya, nakani hur mita tə kusshimta, thləthlah njelecha naka fechengnani, fichə təpanda kani pad̄ hurechengnanisəwa.

¹² La sani tor kaən tə harchengnani. Ma erndə kani, ndəfangani mbəs'ənhara kanda; ma fərandə pwancha kani, kərəskani.

¹³ Ma səbandə thləmchənanid̄i, la shunangani kandə tə kachita. Paaya sokkani nda chirəfta kisshita, i nat chikawuna wudekta.

¹⁴ Nga yarakı iya kəthləm kə harangfat kuniwa, kə tahsayi kuni nda hwanchi yahti.

¹⁵ Chikama sokkən fasakchengnunisə aru kumchitkum (10,000) a hur Kərəsti, shinchənnunisə terchinwa, kəthləm njang naka shinnuni a hur Yəso Kərəsti tə mbəda laulawata.

¹⁶ Kəthləm ndəkən nja hwanandə kuni kə sakuni nji.

¹⁷ Kəthləm ndəkən nja thləna Timoti kuni, hwe'engna le la mbəntifatken, le nak tə kachita a hur Ləmwanda. Nan kudkanda kuni tə mbanda nadengnəhi

a hur Yəso Kərəsti, nda i soktən keeke tə i sakandi dadi chika ayi hur chika yen mbət tərmbanda.

¹⁸ Funa thla'a'ndə inda nda ngi bata mbədfengnuniwa

¹⁹ Ma ngəma Ləmwanda ni bata mbədfengnuni chetchetya, kani tausandə alchidi mbəstə fa thla'a'ndə iniyu kish tə shuwunchengnanda.

²⁰ Kəthləm kuturichita Fara nga pathla shundəwa pathla alchita.

²¹ Mə yahtunisi? Kə bi mbədfengnuni tə kuḃwerəwa, ndu hur mbənfata pad tə ngwalləchit shemedə?

5

Chamən Fəlau tə Hwanmanda Kish

¹ Shikiwa fəlawichitsa hurnuni, witə le tamuchit ficha sətə chika hur fa sət tor dəhhacha, yuna sok fəlawichit tə nuh shinkən.

² Nakuni thla'a'ndə inda! Nga kwesh sətuni səbhurwa? Chikawun sək iniyu kə chang ficha kissha hurnuni.

³ Chika sokkən njangsə tə idengna mbənniyuwa, njang tə kuni hur handəkiketa. Tepi sakadi miya nifi sək witə iniyu, nda njangsa mbənniyu.

⁴ Ma hwimunihi a hur thləm Ləmwandə Yəso njang tə kuni mbənniyu hur handəkiketa, pad alchita Ləmwadengnəm Yəso mbənniyu,

⁵ witə nifiniyu kə fəranguni Shedan kəthləm kə bəllang ficha hur fata, mbah na shemed'ena hərəkta farə bata Ləmwandə Yəso.

⁶ Thla'a'ndə inchengnuni ndəduwa. Sənwuniwa, mehndə ngudehkicha la huppang humbat tahasə njohmə wowa?

⁷ Pa'amən dōhhət mehnidiyu fechengnuni, kə sokuni kə yuwa dōkyeta le nguchit mehndəsə fi'en, kəthləm kittəkən nakuni kichu. Kəthləm teppa thlafichi burat hwan shohradengnəm i chohhəm tala, məlan naka Kərəsti.

⁸ Kəthləm ndəkən kəsam chohhəmtengnəmhər nga tə dōhhət mehndəwa, mehən səbfata tə bəbifata. Kəla səm chohhəmtengnəm tə njohmi nguchit mehndəsi, ndəkən naka njohəm kachita tə kitchita.

⁹ Yaradi kunisa hur thlən yarat dēlwer engna ndatwa mēlla humidunihi tə fəlauchiwa.

¹⁰ Nga yarengnəwa nofchi kisshi'iya naka fəlauchiwa, tə fa yah'ichəwa, tə fa dathlanda nofchifəwa, tə fa sət tor dəhhachəwa. Kəthləm ma nakən kichu sokkən waat kə chunikissha hur kisshita.

¹¹ Yarayi kunisi mə sokiduni tə chikawun la at fichiwa hwanmanda lə tərmbanda, ma la səkən fəlawichita, ndu lə yah'icha, ndu lə mwanandə dəhhacha, ndu lə erəfata, ndu lə sat icha, ndu hara. Chika səm'ən mə səmiduni tə witə nofchiniiyuwa.

¹² Mə kəmikə tə sakamiya fichile nguchika hur tərmbanda? Nga fichile naka hur tərmbandə natuni sakamiya kandəwa?

¹³ Farə na sakamiya fichile nguchika hur tərmbanda: "Chamən bəbi nifa hurnuni."

6

Mə di Fəfərkitta Muhhanhar Ndaniwa

¹ Ma yunəsa hurnuni naka thlangətmī tə shekkən, mə dīda muhhanharkəna mbəda fa bəh fərkitwa, nga kweshkən kə mbəda fa fərkitwowa?

² Awi sənwuniwa fa fərkit na sakamiya kisshitəwowa? Makunang na sakamiya kisshita, nguni mbəla sakmi ichi top-topyawowa?

³ A sənwuniwa kəmnang na sakamiya Mala'ika chiwowa? Kana cheta ichi natma soktəsə kisshi'iya!

⁴ Ma witə muhhanhar chini engnuniyiyu, mäsək la dətuni təkəna mbanitə fichile nguchika miya əna mbanitə fa tərmbanda?

⁵ Mbuki iniyu kəthləm kə harangfat kuni. Sokkənyawa yunəsa hurnuni ertə nak dathlchin na tahsandə thlərə fa fərkitadəwa?

⁶ Pad mäsəka hwanmanda la dətəna muhhanhar hwanmankən a mbanitə fa bah fərkit?

⁷ Muhhanhar ndani ti la muhtuniyu kəttəhi mbədengnuni. Nga kweshkən kərəstuni kə nuni bəmchəwowa? Mäsək nguchituni kərəstə kə dathlang ficha kuni fa?

⁸ Kunang tə inchengnuni kuna dathlanda ndanifa kuna puppuk ndanihi, ta hwanmanchənuni la sanduni ichiniyu kanda.

⁹ Awi sənwuniwa fa bah fərkit ngunda mbəs yimta kutərighita Farəwowa? Mə ləmi fichi kuniwa, kəthləm fa səbtadadisi ndu fa sət tordəhhacha, ndu fa sət fəlawichita, ndu hishchə fa che fechengnanda, ndu hishchi fa mundə tə hishcha,

¹⁰ ndu harcha, ndu fa yahta, ndu fa sat'icha, ndu fa erəfata, ndu fa dathlanda nofchəfa na mbəs mbəta hur kuturichita Farəwa.

¹¹ Nak funengnuni kichuyu. Anakən sapa fichə kuniđi, tahsafichə kuni, chafichə kuni kish a hur thləm Ləmwandə Yəso Kərəsti, pad tə mbəda Sheməda Farengnəm.

Mwanamən Fara tə Fechengnuni

¹² "Chikamə ngəmifichəsi", Pad nga chikamə na kəsitisəwa. "Chikamə ngəmifichəsi", Chika kichu ngi sokta mafata chikaməwa.

¹³ "Dəsəmta kəthləm hura, hur pad kəthləm dəsəmta" Farə nan thlərtandə kandađə hwaa. Sufichə fata kəthləm kə i fəlawichitwa, kə naka i Ləmwanda, Ləmwandə padđaa i fata.

¹⁴ Thla'ang Farə Ləmwanda hur məmatcha tə alchit'en, pad chika kəm nan thla'a'ndə kəm.

¹⁵ Awi sənwuniwa fechengnuni njarə fata Kərəsti tə ində'enwowa? Kəmsə hachiya kə hari njarə fata Kərəsti kə humayi kandə tə bəbimanda? Ngu tamtasətwə!

¹⁶ Awi sənwuniwa nifi humangfat tə bəbimanda sokkəndə fat ertə tə ndəwowa? Kəthləm nda i nat yarat laulawatkən: "Chapndəyu naknda soktə kə fat ərta."

¹⁷ Le humang fat'enhi tə Ləmwanda, sokkəndə ərta hur sheməd tə ndi.

¹⁸ Rahamna fəlawichithar! Tahhət bəbichitfechi nat la sət nifa nakna kisshitə fat'en, pad le sək bəbichitfat tə mbanda fəlawichita səkən bəbichitfat kə fa fat'en.

¹⁹ Sənwuniwa fechengnuni kapat hura'a Fara le naktə Sheməd Chidchid, naka a hanndəkikechengnuni, le thlətuni bəda Farə wowa? Nga nakuni tə alchit inchengnuniwa.

²⁰ Hikkə fichə kuni 'yang'yang. Kəthləm ndəkən mwanamən Farə tə fechengnuni.

7

Hafata Sok Reta

¹ Nakənya kə ichi yaratuni dərəkən, ndiichinsi hishnifə mə kahində kanwa.

² Kəthləm rahhanda fəlawichit har, chikawun hishnifə kənan tə nuhkənsi, pad chikawun nuhnifə kənan tə səmahsi.

³ Hishnifə kə fəraən i kamkəsa nuhkən i reta, nuhnifə pad kə fəraən i kamkəsa səmahha i reta.

⁴ Kəthləm nuhnifə alchit'ensə kə fa fat'en ichitkənwa, səmah ndak. Kichu pad səmah alchit'ensə kə fa fat'en ichitkənwa, nuhkən ndak.

⁵ Mə njaduni ndaniwa, kənan tə ngəmtengnuni hwaa, kə fari dəftuni kəthləm kəna hur'inchengnuni hur hwanda kanuni ngər kəmta, kəthləm mə limi shədan kuni a ɗar bah kərəstəwa.

⁶ Mbuki iya i kamkəsi yarandəhi, nga waatwa.

⁷ Mamuwa nansəta kəna nofchə nat nda njang. Nakən chikawun hishnifa tə i fərandə Fara, leya tə witə i fərandən leyu pad tə witə ikən.

⁸ Kə mbəda fichile kahuchikkan tə ndəllat nishcha fichile mərtə hishchengnandəyu, a kəlladengna keekesi kə soknda kahundə kanwa nda i nati.

⁹ Ma ngunda mbəla kəs fechengnandə harwa, kə kahndə kan. Kweshkən kə kah nifə kan mənə ita ɗi tə yahta.

¹⁰ Kə mbəda fichile kahkə kan nja ndandakuniwa, nga njangwa Ləmwanda, ndatwa: "Nuhnifə mə sakindəhi tə səmahwa."

¹¹ Ma bəda saktəhi təndi, kə sokən kichuyu kənretsəwa, manga kichuuwa kə tahsangndə thlerənandadi tə səmahha. Hishnifə pad mə sakidəhi tə nuhkənwa.

¹² Kə mbəda tahchikən pad ndakiwa: "Nga Ləmwandə mbukəwa." Ma yunə hwanmandəsi nat nuhkən kəla bahfərkit, ngim nuhnifəkən kə sokən təndi, mə cheridəndəwa.

¹³ Ma nuhnifəsə nat səmah kə lə bahfərkit, ngim hisnifəkən kə sokən təndi, mə cheridəndəwa.

¹⁴ Kəthləm hishnifə lə bahfərkit, tahsafichə chidchid tə mbəda nuhkən, pad nuhnifə lə bahfərkit, tahsafichadi chidchid tə mbəda səmahha. Manga kichuwa, hwechengnuni naknda nat tə putafa, nda i natən nakənya, nakndə chidchid.

¹⁵ Ma lə bahfərkittiyu yahkəsə saktəhi tə shetkən kənan kichu. A witə mbənniyu, hwanmandə kə nuhnifə ndu kə hishnifə nga waatsa sokkənwa. Kəthləm Farə akən kəm kə sok yuyurchit tə ndani.

¹⁶ Sokən nuhnifa, shinnə ndu mbahya sokən na həkandə səmatuuwa? Sokən hishnifa, shinnə ndu mbahya sokən na həkandə nuhwuwa?

Witə Soki Yahta Ləmwandəsə Kə Sokficha

¹⁷ Chika witəmə natma hurkən, chikawun kə sokka mbədi dəftə Ləmwandəndəsi a nat'enhi, kə i at Farə ndi. Ndəkən naka mbutengna kə mbəda fəfərkit nat.

¹⁸ Wun tabkə kə heshang ficha kə fari at fichəndi? Mə sokidə kə lə bah heshiwa. Le heshuchika kə fari at fichəndi, mə kidə heshiwa.

¹⁹ Hesha tə bah hesha nga ən nakndəwa, kuwur kussa Farə ndak naka ka'əna.

²⁰ Chikawun kə nan nda i natən kə fari at Fara ɗi.

²¹ Naku kə mafat kana ficha atsəwa? Mə kəmu ənwa. Manu bəs alchit ideku, səku tor tə mbayiniyu.

²² Chikawun naka mafata kana Ləmwanda atndi nakən kə nifi bəske alchit idi'en a Ləmwanda. Kichu pad le nguchika mafata kana ficha atndi nakən kə mafata Kərəsti.

²³ Hikkə fichə kuni 'yang'yang mə niduni mafəcha nofchəwa.

²⁴ Kəthləm ndəkən hwanmancha, chika hur witə sokmə atfichə chikawuni, kə sokən kichu nda i at Farəndi, kənan tə Farə'en.

Fichəle Kahuchikkan tə Fichile Mərtə Hishchengnanda

²⁵ Kə ɗar nishchi tamuchika kan, fəriwu Ləmwandə alchit shude kə ɗarkənwa, pad naki fər i naka yarengna kə ɗar ndatwa njangti ngəmitə fichəsi a ɗar shishshetfata Ləmwanda.

²⁶ Ma yarengna, kəthləm bahhi natma hurkən nakənya, keekesi kə soknifə ichitkən nda i natən.

²⁷ A kehnikanwa? Mə kənə saktəhiwa. Ma kahunikanwa, mə kənə nuhnifəwa.

²⁸ Ma kehnikan sunə bəbichitfatwa, ma keh nuhhwekan sutə bəbichitfatwa. Fichile kakhəkan nanda yimta bahtə somsomən a nadīhiya, njang tə yahhisə kənən paapa'a mbədengnuni.

²⁹ I yarti hwanmancha, ndatwa hanmunchikən ngudeh. Thlata nakənya kə mban fichile nat nishchengnandəsi kə sokndə nda ngusengnandəwa,

³⁰ Fa tita nda nga tənnda titwa, fichile naka mbənfata nda nga kanda mbənfatwa, fichile hikkə'əna kə nandə nda nga ichengnandə kə kəsndəharwa.

³¹ Fichile naka sət tor tə ənat kisshita mə dəfində fatsəwa. Kəthləm kisshikən a nadī nakənya, tə naka mbərtəhi.

³² Yahkisi kənuni cha'a hur thlahur i'nda. Nifi kakhuchikkan nak yarə'ena dər torcha Ləmwanda, i natna sətə kə tərən hura Ləmwandəhi.

³³ Le kakhəkan nak yarə'ena nata dər ənat kisshita, mbayi natna sət kə tərən hura nuhkənhi.

³⁴ Pađ shek hur'ində'enhi. Nuhnifə kakhuchikkan ndu nuhhweya nak yarə'ena dər torcha Ləmwanda, la dəfkən ində'en kaən kə mbəda Ləmwanda a hur fat tə shemeda. Nuhnifi kakhəkan yarə'ena dər ənat kisshita, mbayi natna sət kə tərən hura səmahhi.

³⁵ Naki mbu ichiya kəthləm kə kəsangka kunisi, ngauwa kə bweshikuniwa, kəthləm soktengnuni kənaka mbandə ndiichin mə saki yarengnunihi hur mwanandə Ləmwandəwa.

³⁶ Ma yaraa yunəhiwa i natna sət kə dər nuhhwani ngwantən nga keekewa, a nakən hurrecha nuhhwankəna mbərtəhi pađ a fat'en kemsə kə kakhəkan, kə sən kichu nda i yahtən. Nga tənə sət bəbichitfatwa, kə kəngndə reta.

³⁷ Nifi thlarkə kit kə dər yara hanndəkiketə'en ndatwa ənatkən nga waatwa pađ nan mbəlla kəs ində'enhar, pađ tira hanndəkiketə'enwa ngu kahhandə nuhhwaniyuwa, mələn ma shidə i nak keeke.

³⁸ Nifi kahhang nuhhwani ngwantən shidə keeke, pađ nifi kahhauchik nuhhwani ngwantən shidə i kamkəsə kaən.

³⁹ Nuhnifə nakna kənda kə mbəda səmahha ma tənə mweehi tə shishingta. Ma mir səmahha, cheda kissha sahta kə kakhən chikawun yahtən, sokkən waat kə na hishnifəkəna i Ləmwanda.

⁴⁰ A thlandə shudəngnəhi, nan nat tə mbənfat kaən manan soktə ichitkən nda i natən. Pađ la sikənfə Shemeda Farengnəsi.

8

Dəsəmi Fərandə Fichə Dəhhacha

¹ Nakənya pathlə dəsəmi fərandə fichə dəhhacha: "Shinəmwa nattəm sədəngnəmsi." Səndə la bəkən tə thla'inda, mbənfata la tinaən.

² Ma tiryunəwa shintə'əna, paaya sənə nda i kamkəsi kə sənənwa.

³ Ma yuna mbənfat Fara, shin Farə ndi.

⁴ Pathlə səm dəsəmi fərandə fichə dəhhacha: "A shinəmwa dəhhata nga ənnakəna kisshitəwa pađ Farəsə somənwa ərtə."

⁵ Chika sokkənwa funisə la atfichəwa farəcha a Afshi ndu kisshita (nda i nat, "farəchəsə" ka'ən "shinchəsə" pađ kaən),

⁶ Chika kichu a mbədəngnəm Farə ərtə, le naka Shinda, ichi natya bəkna mbəd'en, nadəngnəmhi kəthləm mələn. Ləmwandəsi ərtə Yəso Kərəsti, tə mbəd'en chet ichi kish natya, kəmnang pađ nadəngnəmhi tə mbəd'en.

⁷ Nga chikawun sənə iyawa. Funə paaya sədəngnandəhi tə tor dəhhacha, la saən kandəfəwa dəsəmi la səmtənda nda i fərandəfichə dəhhata.

Kəthləm ndəkən nguchikndə kwaakwa'a hur hanndəkiketa la tərəkəndəwa shibndadadi.

⁸ Dəsəmtə dütəkəm nduk tə Farəwa. Ma səmwumwa ngəma tahtəhiwa, ma shiməm ngəma chektəwa.

⁹ Kə dəfuni indəsi, mbəs thlət indengnuni mə sokidə ənat chit hansarəhi mbəda fichile nguchit alchidengnandəsi.

¹⁰ Kəthləm ma ned yunəsa le nguchik kwaakwa'a hur fərkit, sokən tə sənka sa səm'əna kətən mwanandə dəhhacha, fərauni alchit səm i tahsandə ficha dəhhachəwowa?

¹¹ Kəthləm ndəkən hwanmani nguchik kwaakwa'a na səndeku sokta mba həmtə'enhi, le mərtə Kərəsti di kəthləm məlan.

¹² Ma shidnə bəbichitfat kə mbəda hwanmanchiwa, tə mbənniyu pad dəfau ndindita kandə kə dər bəh kwaakwaa chidengnanda, tə sənə bəbichitfat kə mbəda Kərəsti.

¹³ Kəthləm ndəkən, ma səm'ən na dəf hwanyaa kə yimka hur bəbichitfata, mwawi tamta chi thlu padwa, kəthləm mə dəffidə ndə kə həmənhwa.

9

Ichī Kamkəsə tə Tora Ləthlənda

¹ Njang mbəs thlət indengnəsəwowa? Njang nga ləthləndə nakiwowa? Anuwi Yəso Ləmwadengnəmwowa? Kunang nga kəni torengnə nakuni a hur Ləmwadəwowa?

² Chika sokkənwa nga ləthləndə naki mbəda funiwa, kittəkən mbədengnuni njang ləthlənda, kəthləm kunang naka sheta tə tor ləthlədengna a hur Ləmwanda.

³ Tə ndəkən la chandə fadengna kish a mbəda fa tauwasənji.

⁴ Alchidengnanisə kə fəranguni səm'əna kani tə satwowa?

⁵ Nga alchidengnanisə kə tərani kan kə wi'yani tə nishchengnani fafərkit nda i la sət tahhət fathləncha, tə hwanmancha Ləmwanda tə Kefas yuwowa?

⁶ Nga njang tə Barnabas ndak sokkə waat kə sani tor səmə'ən inchengnani kə nanihiwa?

⁷ Wun la sək tor thlərhwata kana səmə'ən ində'en? Wun na pat affət inabi kə cherka chi hwanchikən? Wun na hərəm chaba kə cherka sat yəhkən?

⁸ Naki mbu ichiya dər yara nifəwa? Ndu kustəkən kichuwowa?

⁹ Yarang fichəhi a hur kussa Musa ndatwa: "Mə panə hwan sokroka latami maməla sət tora hurhitəwa." Lat ndak la hərəmtə Farəwa?

¹⁰ Nga shuwunkən kəthləm kəmnangwowa? Aa kəthləm kəmnang yarandə ficha. Kəthləm lə hudata, nakna hudat tə dəffatsə nan mbəs əna, le naka dəktə pad nakna dəktə tə yarə mbəs'əna hur dəsəmi hitəkən.

¹¹ Ma hifani hanwitə shemedə Fara hur handəkikecheng'nuni, kapat ənwa ma mbishani icha mbədengnuni?

¹² Mana funa mbəs mba sət kichu mbədengnuni, sherawani kandə tə mba sət kichuwowa?

Chika kichu suwani tor tə mbayiniyuwa, kəriskani tə chikamə kəthləm mə bīdani tə i na njat tor laulawata Kərəstiwa.

¹³ Sənwuniwa fichile la sək tora kapat hura'a Fara, la mbəskəndə dəsəmtengnanda kapat hura'a Farəkənwowa? Fa sət tora bagadi la mbəskəndə dəsəmta hur ichi la fərtə fichi i fər pofənwowa?

¹⁴ Kichuyu pad mbutə Ləmwanda ndatwa, fichile naka bəssə laulawata kə thləndə ənat nathi engnandə tə mbəda laulawatkən.

¹⁵ Njang tamwi sah ən kuni hur ichiniyuwa, pad nga naki yarat'iya tə dəffatsəwa kə sikə fichə kichuwa. Kweshkən kə məri, məni yuna nji wilwirtengna tə ndəkən.

¹⁶ Chika kichu ma besshi laulawatkən, ngi wilwirtəwa, kəthləm dəfka fichənji waat kə bassi. Ai engna ma basswi laulawatkənwa.

¹⁷ Mamuwa la basski a dar yahtengna mala kwanikə ficha. Sokkənwa nga dar yahtengnəwa, tənī sət i malitə fichəhi.

¹⁸ Mənaka kənīkən engna? Kənīkən engna ndəkən naka basse laulawatkən, kə basse pofən. Səwitor tə cheta mbədengnə nat a hur bassəkənwa.

¹⁹ Chikama sokkən naki kwedeleng nga hara chikawunwa, sadi fadengna mafata nofchənāt, kəthləm kə mbəsi nofchə oi.

²⁰ Kə mbəda Yahudawecha, naki nda lə Yahudawata, kəthləm kə mbəla'i kahhandə hur'inha Yahudawecha. Kə mbəda fichile nat kussa alchidengnanda, naki nda le naka kakən pad (chikama sokkən njang tə indengna nga naki ka kustəkənwa) kəthləm kə kahhayi hur'inha fichile naka ka kus təkən.

²¹ Fichile nguchika ka kus təkən sokki nda kandang (chika sokkən nga naki kisshitə kussa Farəwa naki ka kussa Kərəsti) kəthləm kə kahhayi hur'inda fichile nguchika ka kus.

²² Kə mbəda fichile nguchit alchitsi njang ma naki alchitsəwa, kəthləm kə kahhayi hur'inha fichile nguchit alchidengnandəsi. Sokki kə ichinat kə mbəda nofchə nat kəthləm chika tə kəni kə həkayī funa.

²³ Səki ichini natyu kəthləm kusheng shundə mbinchin, kəthləm kə mbəsi ənhər hur mbəs'ichihar.

²⁴ Sənwuniwa hur fa teri rahta, nat fa teri rahkən la kweekəndəhi kə pədaŋnda ndanihi, ərtə ndak la thlək kənīkənwowa? Yimamma rahkən kəthləm kə mbəsuni kənīkən.

²⁵ Nat fa yimta terriyiniyu, la fəraŋnda bahta fechengnandə chika tətəni. La səkndə kichu kəthləm kə mbəsndə kənīkən lena səbtadi, kəmnang pad la səkəm inəm kə mbəsəm kənīkən le nguchika səbtadə kəpwaree.

²⁶ A rahwi pofən nda nga mbət dətsəwowa, a tokwi fat nda lela tokkə rənnawa.

²⁷ Tə fərayi bahta fadengna kə sayi mafata, kəthləm diffitə bassanda nofchəsi njang tə indengna mə nji fichə mbəs kənīkənwa.

10

Kah Thləmat kə Dar Dəsəta Isra'ilawecha

¹ Yahkəsi kə sənuni, hwanmancha, ndatwa kakechinəm nat wikənda ka husomba'a, pad natndə dəkndə tə hur hawurta.

² A ka husombi'iniyu tə hur hawurkən sandə fichə baptisma kandə uf kə kuwur Musa.

³ Natnda səmkəndə dəsəmta shemedə.

⁴ Natnda sakndə ama shemedə, kəthləm shedndə ama a ngwiya shemedə le wiikə tə kanda. Ngwikən Kərəsti nakən.

⁵ Chika tə kichu, səku Farə mbənfat tə funə oi a hurnandəwa, təkəŋ fichə kandəhi a loktara.

⁶ Sək ichininatyu kə naka sakchikəna mbədengnəm, kəthləm mədi hanndəkikechengnəma dar bəbi ichə nda i sətndəwa.

⁷ Mə sokiduni kə fa sət tor dəhhachə nda i sət funengnandəwa, nda i natna hur yarat laulawatkən ndatwa: "Sokkə nofchikənhi kə səmndə kə sanda, thlaakənda naknda rəbta a hur səbtadə i fəlawichita."

⁸ Mə yimindəma fəlawichit nda i sət funengnandəwa, baka sət nifə aru kumchitkum chap tə aru kumchit məkkan (23,000) mərka farə ərtə.

⁹ Ngəma kikedandə Ləmwandəwa nda i sət funengnandəwa, bəkwithlincha təkəndə kandahi.

¹⁰ Mə hurmidəm nda i sət funengnandəwa, Mala'ika tə bəltə təkəən kandaḥi.

¹¹ Kəskə ichini kandəyu kə naka sakətkən, yarang fichə kandəhi kəthləm kə səka ənat kah thləmadəngnəm, kəmnang ti bat ndukwat kisshikəna mbəskəm.

¹² Kəthləm ndəkən chikawun yarkəwa nakən kit, kə mbərənsi mə həmidəhiwa.

¹³ Kiketəsi tamka mbəskuni le mbəsuchitən nifəwa. Farə lə kachita, ngu tamta ngəmtə kə kikedang fichə kuni tə i na sheranda alləngnuniwa. Ma kikedə fichə kuni nan mbəssa mba chetakissha kuni, kəthləm kə mbəla'uni kərəskən.

¹⁴ Kəthləm ndəkən shikechina, rahamna tor dəhhachihar.

¹⁵ Shuwunki tə kuni kunang fa hur'inchə, kə yarangunihi kunang tə idəngnuni i mbuti.

¹⁶ Kop i mbəs'inhar le la sətəm usoko kə dərkən, nga ndəkən la dəfkəkəm kənəm ərtə a hur fwara Kərəstiwowa? Njohmi la chichadəmhi nga ndəkən la dəfkəkəm kənəm ərtə a hur fwara Kərəstiwowa?

¹⁷ Kəthləm njohmiya ərtə, kəmnang ti nak terchin fat ərtə, kəthləm nattəm njohmə ərtə la chiitəm.

¹⁸ Kəlamən Isra'ilaweche: Fichile la səmka hur i fərtə ficha, nga la humndəhi tə ndani hur səm ichi fərandə ficha Fara a bagadi tə fər'ichəwowa?

¹⁹ Mə nati yarə hachiyu? Dəsəmi fərandə ficha dəhhacha naka ənwə, ndu dəhhakən naka ənə?

²⁰ Auwa, yarengnaa i la fərtə fa sət tor dəhhacha la fərangnda ləwurchə nga Farəwa. Yahwisə kə la nuni humtəhi tə ləwurchəwa.

²¹ Nguni sat tə kop a Ləmwandə kə suni pad tə i ləwurchəwa. Nguni səm'əna a mbət səmdəsəmta Ləmwanda kə səmuni pad a i ləwurchəwa.

²² Nəma dəf Ləmwandə kə sərəhtəwa? Sheradəm tə alchitwa?

Su Chikamə Kəthləm Kə Mwanangfichə Fara

²³ "Nat icha ngəmaficha kəmsi", Nga nat ichə na kəsanda kəmsəwa. "Nat icha ngəmaficha kəmsi." Nga nat ichə la tinangwa.

²⁴ Mə si nifə ən ndiichin kə dəar ində'en dəngwa, kəsən kə dəar'inda funə pad.

²⁵ Chi'u chikawitə thlumi, la hi'yandə fichadə mbət hi'yandə thluwadə, nga tə sahmi mbədə bat thlukənwa, kəthləm mənə yarengnuni nata mbədə chet thlukən.

²⁶ Kəthləm: "Kisshitə i Ləmwanda nat tə ichi naka hurkən."

²⁷ Ma ed lə bah fərkit sa səm dəsəmta, ngəmkufə dəkuni, səmu i bəndə ficha kuni nga tə sahmiwa, kəthləm kəna hur'ində ngwalngwal.

²⁸ Ma ndu yunəwa: "Dəsəmiya i dəhhata", Mə səminəwa, kəthləm le mbukə pad kəna hanndəkiketə'en yuyur tə sokən.

²⁹ Nga yarkiwa hur'idəkuwa, ikən. Yunə nan ndatwa kəthləmmə nat ficha nji i yahtə fadəngna, kəthləm yuyurchit hanndəkiketa yuna?

³⁰ Ma sadə Farə usoko, kani səm dəsəmkən, kəthləmmə nat ficha ishnji kə dəar i sandə Farə usokosi?

³¹ Ndu tə səmna ndu tə sana, ndu chika witəmə natu sətə, su nat kəthləm mwanandə thləm Fara.

³² Mə siduni kə ənat chit hansarəhiwa, ndu Yahudaweche, ndu fichile nguchika Yahudaweche ndu nofcha Fara.

³³ Naki kweetəhi kə tərəyi hura nofchihi nat chika tətəni. Nga tənə kat i na mbənanda fadəngnəfəwa, pad i na mbənanda nofchəfə oi, kəthləm kə hərəknda.

11

¹ Sakamnji nda i nati sak Kərəsti.

I Kamkəsi kə sa Fichə ka Mwanandə Fara

² Nja hamkuni kəthləm la kudukkuni nji chika hurmi, kishshuni ichi sakandə kuni har dīchin nda i fərāndi kuni.

³ Yah kisi kə sənuniwa le naka inn chikawun hishnifa Kərəsti, le naka inn chikawun nuhnifa, hishnifa, le naka inn Kərəsti Fara.

⁴ Chikawun hishnifə hwanka ndu tə mbu'ən icha Fara ində'ena supta, njirtə Kərəsti le nak mwanchinna mbanitəkən.

⁵ Chikawun nuhnifə hwanka, ndu tə mbu'ən icha Fara supwawutə i'ndəwa, njirtə səmahha le nak mwanchinna mbanitəkən, nakən keeke tə həsandə i'ndə'enadi.

⁶ Ma cher nuhnifə supwandə i'ndə'en, kə həsaən hwasə'enadi. Manakən harəfatsi ma həsa nuhnifə hwasə'enadi ndu kə həsangkadə tukulmur, kə supwaən.

⁷ Kamusi hishnifə kə supwa'ən i'ndə'enwa, nakən kə mirshingta pad mwanda Fara. Nuhnifa pad mwanda hishnifa.

⁸ Kəthləm a tərakən hishnifa nga chekna fata nuhnifəwa, nuhnifə cheka fata hishnifa.

⁹ Su fichə hishnifə kəthləm nuhnifəwa, nuhnifə sət fichə kəthləm hishnifa.

¹⁰ Kəthləm ndəkən sokkən waat nuhnifə kə kənən dānkwalī i'ndə'en, che sakətkəna səmah nak mwanchin, pad kəthləm mala'ikacha.

¹¹ Chika təkichu, a hur Ləmwanda nuhnifə nga somənhi tə hishnifəwa, hishnifə pad nga somənhi tə nuhnifəwa.

¹² Nda i nat nuhnifə chekna fata hishnifa, kichu pad nuhnifə ngətkə hishnifa. Ichi nat pad baknda mbəda Fara.

¹³ Yaramənhi tə inchengnuni, keekesi nuhnifə kə hwanaən Farə tə ində'en chaawa?

¹⁴ Sakkawu nathi kəmharwa ma mel hishnifə hwasə'en njang, nga ənāt harəfata mbəd'enwowa?

¹⁵ Ma hwasə nuhnifə njang nga mwandə'enwa? Fərang fichə hwasə njang kichuyu kəthləm kə ngəlaən i'ndə'ensi.

¹⁶ Ma yunəsə nat halə'ində'ensi kə dar iniyu, kanang sənwani dəsəchə somənwa, nakən kichu mbəda tahhət nofcha Fara.

Njirandə Sat Jibi Ləmwandadi

¹⁷ Kə ichiya hamwi kuniwa, kəthləm ma hwimunihi nga i katkənwa i səbkən.

¹⁸ A tərakən, səkkiwa ma hwimunihi humta fa tərmbanda, a lanak saktəhisa hurnuni. Bēdi fərkita dar shuwunkən ngudeh kicha.

¹⁹ Sokkən waat kə mbəs fichə saktəhi hurnuni, kəthləm kə sənfighə fa kachita hurnuni.

²⁰ Ma hwimunihi nga jibi Ləmwandə la səm tuniwa.

²¹ Kəthləm a chikən, chikawun la dəkna mban tə səm dəsəmtə'en pu'utə nifəwa. Yunə tə mita fa, yunə ngeli har tərada.

²² Nga hurechengnunisə kə səmuni kə suni hurkənwowa? Tə njiruni fa tərmbanda Fara, pad kənuni bāhhandə fichile nguchit ichengnandəsi? Mənati mbwa'anda kuni? Kə hamikuni kə iniyuwa? Auwa ngi hamkuniwa.

²³ I fərāndi kuniya thləki mbəda Ləmwanda ndatwa: Ləmwandə Yəsə, a fidiki fərtə fichəndi, tərəkən njohma,

²⁴ dīfitə sət usokə'en, chichaanhi ndakənwa: "Fadengnəniya, fərtə fichə kəthləm kunang. La sam kichu kəthləm kuduktə tənji."

²⁵ Mbandə ərte pad, difite jibi təkən tərken kop, ndakənwa: "Koptiya i yuwa dəf shundəhi a hur fwarengna. Sam kichu nat kə farə natuni sata kəthləm kuduktə tənji."

²⁶ Chika kwat natuni chi njohmiya, pad natuni sata a koptiya, nuni mbu mərtada Ləmwanda kə fari natna bata.

²⁷ Kəthləm ndəkən, nat le chiikə njohmiya, shedda hur kop ti Ləmwandəya nga hur chidchidchitwa, shidte bəbichitfat kə fata tə fwara Ləmwanda.

²⁸ Chikawun kə kikedəən fat'en, kana chi njohhəmkən pad kana sata koptəkən.

²⁹ Kəthləm chikawun chiika a shed pad ngatə mwanandə fatkəna Ləmwandəwa, pad sadə sakmiya fat'ensi, tə mbəda chi'ini tə sadini'enyu.

³⁰ Ndəkən səkə nofchə oi a hurnuni alchidengnandəsəwa, funə haachin-nda, pad terchina hurnuni a mirnda.

³¹ Ma yaradəm inchengnəmhi poo, ngu ficha sakamiya kəmwə.

³² Ma Ləmwandə sakang miyakəm, na ficha eltandəkəm kəthləm mə thlandə kita kəmsə tə kisshitəwa.

³³ Kəthləm ndəkən hwanmanchina, ma hwimunihi kəthləm səm'əna, kə pu'uni ndani.

³⁴ Ma yunəsə tə mitafa, kə səmən'əna huri, kəthləm humtengnuni mə bandə thlet shunda kuniwa.

Kə dar tahhət icha, ni mbwa'a mbachəkəna kuni ma bedi.

12

Fər Chidchid tə Shemed Somsomən

¹ Nakənya pad hwanmancha, pathlə fər shemed somsomən, yahwisə kənuni tə bəhsəndəwa.

² Shinuniwa fari natuni nga fa tərmbandəwa, limfichə kuni pad shekdang fichə kuni kə fa kuwur dəhhachi nguchit shishingchengnandəsi.

³ Kəthləm ndəkən yəhkəsi kə sənuniwa nifəsə na shunda hur Shemedə Fara na ndatwa: "Yəsə nga'ən nakənwa" pad nifəsə na ndatwa: "Yəsə Ləmwandə nakən." Manga nakna hur Shemed Chidchid wa.

⁴ Nakənya fərtəsə somən somən, Shemed ərte la fərkə kanda.

⁵ Mbachəsi somən somən i sət torcha, chika kichu Ləmwandə ərta.

⁶ Torchəsi somən somən, chika kichu kəmka Farə ərte la fərkə tori nat chikawuna sətə.

⁷ Chikawuni fəra Farə mba bata Shemedə kəthləm kə kəsangka chikawunsi.

⁸ Yuna fərang fichə Shemed mbər shunda, təpad yuna Shemed shuwun sən'əna, natyu tə mbəda Shemed ərta.

⁹ Yuna i fərkit tə mbəda Shemed ərta, yuna i kənandə nofcha di tə mbəda Shemedini ərteyu.

¹⁰ Yuna fərangndə alchit sət ənəpəndə nifəfa, yunə i mbu icha Fara le na sət kəmban, yuna i mbəla sakandə shemedchəhi, yuna i sən hanshuwunchə somən somən, yunə pad mbəla sən i nat hanshuwunchi somsomənna mbuta.

¹¹ Ichini natyu tora Shemed ərte la sək kanda, le la sakangnga chikawun nda i yahtən.

Fat Ərta Njarəchi Somsomən

¹² Nda i nat fat ərta njarəchi'en terchin, chikama sokkən njarəchi'en terchin, nakndə kə fat ərta, nak Kərəsti kichuyu.

¹³ Sangfichi baptisma kəm nattəm tə Shemed ərta kə hur fat ərta, ndu Yahudawecha, punofcha, ndu mafecha, ndu fichile thlək inchengnandəfi, nattəm dəfkə fichəkəm kəsəma hur Shemed ərta.

¹⁴ Fatkən nga tahsang fichə tə njarə ərte, pad njarəchəkən terchin.

¹⁵ Mana sara ndatwa: "Njang nga har nakiwa, makichu nga naki fa fatwa." Mbutë kichu ngu dëfndë kë sakndëhi të njarëchikënnä fatkënwä.

¹⁶ Ma na thlëmata ndatwa: "Këthlëm njang nga hwanitëwä, makichu nga naki fa fatwa." Mbutë kichu ngu dëfndë kë sakndëhi të njarëchikënnä fatkënwä.

¹⁷ Ma fatkëni nat kë hwanita, nakficha la sëkmbët të mi? Ma fatkëni nat kë thlëmata, nakficha la sa mbët të mi?

¹⁸ Kittëkëni Farë tahsang njarëcha hur fata, chikayeni nda i yahtën kë nandësi.

¹⁹ Ma nak fatkëni nat kë njarëchë ërtä, nak fatkënnä natwä kënë?

²⁰ Nda i natën, njarëchë terchin chika kichu fat ërtä.

²¹ Hwanitë ngu ndanda harwä, "Këmiwu'ëntësëwä." Ndu inda kë ndangka harchëwä, "Këmiwu'ëntëkuniwä."

²² A mbandë somën, njarëchi fafat la këländë fichëwä nda nga kwaakwa'a ndëwä, kandang naka kechikën,

²³ Njarëchi fafat la këländë fichë nda nga ënnakndëwä, kandang la mwanandani kaën. Njarëchi kamuchiksi kë nafichiyu, la këlak fichasa kanda,

²⁴ njarëchi'engnëm nak ndiichinyu, nga ma safichë ën kandëwä. Humang Farë njarëcha fata, nda i ngërandën njarëchi farawuchit fichi mwanda, sokkën të mwanda fa.

²⁵ Sëkën iniyu këthlëm mëni saktëhisa hur fatwä, njarëchikën kë la tëndëwä nakndë nat keeke.

²⁶ Ma njarësë ërtë naka bahta, nat ndë nanda nata hur bahta, ma njarësë ërtë fërandë fichë mwanda, nat njarëchikën kë mbënnndë fata.

²⁷ Nakënyä kunang naka fata Kërësti, chikawun ërtä hurnuni nakën kë njarëchi'en.

²⁸ A këtën mwanandë Fara hertë nofchëhar, saën funa tërkakën kë Fathlëncha, chapatëkën Tapënecha, mëkkatëkën fa sakadadi, funë fa sët ënat pëdandë nifëfa, funë fa kënandë nofchadi, funë fa kësanda nofchësi, funë fa këländë tora nofcha pad funë fa shundë të hanshuwunchë somsomën.

²⁹ Nat fatërmbakën fathlënchëwä? Nat fatërmbakën tapënechëwä? Nat fatërmbakën fa sakandadadiwä? Nat fatërmbakën fa sët ënat pëdandë nofchëfëwä?

³⁰ Nat fatërmbakën fa mbës fër kënandë nofchandëwä? Nat fatërmbakën fa shundë të hanshuwunchë somsomënwä? Nat fatërmbakën fa mbu sakët i shuwuntë fichë të hanshuwunchë somsomënwä?

³¹ Pad kam fërtë somsomën të rahta fichile nak ka mwanchin.

Ni chedä mbanda kuni le sherkë nat të ndata.

13

Mba Mbënfata

¹ Chikama la mbërki shundë të hanshuwuncha nofcha të i Mala'ikacha, nakën mbënfatsa fadengniwa, sokki nda pupwandëra lë la tik kaën, manga kichuwa nda thlëmra.

² Chikama fërtengnësi i mbu'icha Fara pad la mbësayi ichi bußweeta të sëndë nat, ma fërkitchidengnësë kaën ni mbëla mbasandë shohlachadi nga mbënfatsa fadengniwa nga ën nakiwa.

³ Chikama ni fëra ichi naksengnë nata fa bahcha kë fëri fadengna kë 'yangfichadi manga mbënfatsa fadengniwa, ënsë nati mbëstisëwä.

⁴ Mbënfata kërëstë'ensi, të kafata, sërëhtësä hur mbënfatwä, thla'andë'ensëwä, mwa'indësëwä.

⁵ Mbënfata thla'indësëwä, yah'indësä hur mbënfatwä, sëbhursë paapawä, kës'ënsahurwä.

⁶ Mbənfata yahutə səbfatwa, la mbənkənfat kə i sətficha dər kit.

⁷ Mbənfat la nakən tə kərəstafa kəding chika hur witəmi, la nakən tə fərkit hur chikamə nat, la dəfkən hanndəkiketa ichinat, la kərəskən tə ichinat.

⁸ Tamu mbənfata tuəwatwa kəparee. Mbu'ichi Farə na sət kəmban nan thlərəttadi, shundə tə hanshuwunchi somsomən nan shekata, sən'əna nan thlərəttadi.

⁹ Sən'ənəngnəm nəhduhiwa. Mbu'ichi chandə Fara kish ngə mbəfəngnəm nəhduhiwa.

¹⁰ Ma bəd le nəhhədkəhi, le nəhduchikhi nan thlərəttadi.

¹¹ Thlahmbədi nati kə hweya, la shuwunkə nda hweya, la yarki nda hweya, la mbuki ichi kamkəsi nda hweya. Kə səkti nifa, malayi hwanchita.

¹² Nakənya la nakəm nda a hur shishing'ama, shummə shumma, farəkən nakma nat hwanitə tə hwanita. Sən'ənəngna nakənya nəhduhiwa, a farəkən na səfəngna nəhhatəhi nda i sətəfichinji ndiichin.

¹³ Nakənya, ichi məkkanya shokndə kichu, fərkit, dəf hanndəkiketəsi, tə mbənfata. Le nak mwanchina hurnanda mbənfata.

14

Fər Hanshuwunchə Somsomən tə Mbu'ichi Naka Yara Fara

¹ Kwe'yamhi kə kuni mbənfata, kə kuni fərta Shemed Chidchid, nda i yah mbu'ichi naka yara Fara.

² Kəthləm le la shuwunkə tə hanshundə somən, nga tə nofchə natna shundəwa tə Fara, nifəsə la sənəkə i natna mbutəwa, la mbukən icha buəweeta mbəda alchita Shemeda.

³ Le la mbukə ichi na yara Fara, na shunandə nofcha kə tinaən kanda, kə chekaən alchita kanda, kə saən səssi kanda.

⁴ Le naka shundə tə hanshundə somən naka tinadə fat'en, pad le naka mbu'ichi na yara Fara tinadə fatərmbanda.

⁵ Yahkisi natuni kə shununi tə hanshuwunchə somsomən, buredi yahtə kə mbu'uni ichi na yara Fara. Le la mbukə ichi na yara Fara, sherada le la shuwunkə tə hanshuwunchə somsomən, ma mbwi yunə hanngalə i mbutən, kana tinandə fatərmbanda.

⁶ Nakənya hwanmancha, ma bədi mbəskuni nja shundə tə hanshuwuncha, mə natna chekanda kuni ma mbwa'awi hangngalə shuwunkəna kuniwa, ndu sənda, ndu ichi na yara Fara, ndu sakandadi?

⁷ Nakən kichu tə ichi nguchit shishingtəsa fechengnanda, nda kələ'a tə ənat pecha, ma chu burechengnanda kish diichinwa, wun na sən i nat ficha futa tə i nat ficha peta?

⁸ Ma pyawu fichə kutmetə keeke tə i nat ficha səndəwa, wun na səhatəfə kə mbata?

⁹ Nakən kichu mbəfəngnuni, ma shununi tə hanshuni mbəsauchit ficha, nakficha sən i mbutuniwa kəni? Shuwunkuniyu mere pədakna hur rənna'a.

¹⁰ Michisi somsoməna hur kisshita, chika yen miya tə sakətkənsi.

¹¹ Ma sənwi sakət mikənwa, naki nat kə roma mbəda lə shuwunkən, lə shuwunkən pad nakən kə roma mbəfəngna.

¹² Nakən kichu mbəfəngnuni, nakuni tə bwechit hura a dər mbəs fər Shemedchi somsomən, fəram alchidəngnuni kə suni tor tə fər Shemeda na tinandə fatərmbanda.

¹³ Kəthləm ndəkən, chikawun na shundə tə hanshundə somsomən kə hwanən kə fərang fichə mba sən i mbutən.

¹⁴ Kəthləm ma hweni tə hanshundə somən, sheməfəngnə hwanka, pad yarengnə cheku tə ənwa.

¹⁵ Mənəti sətə? Ni hwandə tə shemedengna, ni hwandə tə yarengnə pad. Ni ən'imshi tə shemedengna, ni i'ndə tə yarengnə pad.

¹⁶ Manga kichuuwa, masa sət usoko tə shemedeku, tə kəni le naka kuthləmata mbəsauchik hanshuniniyu ndatwa: "Kə sokən kichu wa kənə." Kə dər usoko tə natu sətə, ma sənütə i natu mbutəwa?

¹⁷ Chika sokkənwa shidī usoko kaən, ənsə chekandəna le nak nduk təsə le sənuchikwa.

¹⁸ Sadī Farə usoko sheradī kuni tə shundə tə hanshuwunchə somsomən.

¹⁹ Chika kichu, a hur kətən hwanda kweshikən kə mbu'i ichi dərman tə hanndəkiketengna kəthləm kə sakayi funəhar mənī mbu ichi aru kumchitkum (10,000) tə hanshundə somsomən.

²⁰ Hwanmancha, malamən yarə'ichə nda hwecha. Kənuni hwecha a hur bəbichitfata, kənuni pəktechə hur yarengnuni.

²¹ A hur kus yara fichəhiwa:

"Tə mbəda nofcha fa hanshuwunchə
somsomən pad tə miya
romcha nati shundə tə nofchiya,
chika təkichu ngunda kithləmatwa,
ndat Ləmwanda."

²² Awi shundə tə hanshuwunchə nakndə kə sakətkən nga kə mbəda fa fərkitwa kə mbəda fa bəhfərkit. Mbu yara Fara i fəfərkit nga i fa bəhfərkitwa.

²³ Kəthləm ndəkən ma hwim fatərmbandəhi, kana chikawunna nata shundə tə hanshuwunchi somsomən, nakən funəsə mbəsaundə i nat fīcha sətwa, ndu funə fa bəhfərkit yimkəsi, ngunda ndatwa nga nakuni hur'inchəwa?

²⁴ Ma chikawuna mbu yari Farə na sətta, kana lə bəhfərkit ndu yunə roma yimtəsi le sənuchik i nat fīcha sətta, bək shunda chikawuna təkə harfa a kakən tərətəhi.

²⁵ Nafīcha chadə bubwəe ichi kissha handəkiketə'enyu, tə kichu həmkənhi mwanaən Fara ndakənwa: "Kittəkən Fara hurnuni."

Kə Mwanang Fichə Fara Mbəyi Kamkəsi

²⁶ Mə natma mbuta hwanmancha? Ma hwimunihi yuna imshə'ensi i mwanandə Fara, yunə sakandadi, yunə mbu'icha, yunə shundə tə hanshundə somsomən, yuna fər hanngalə shunda. Sam ichənət kəthləm tinandə fəfərkit.

²⁷ Mana yuna shundə tə hanshundə somsomən, mə sherada nifə chap ndu məkkanwa, kə səndə dēderra pad yunə kə fərən hanngalə shuwunkən.

²⁸ Manga yunəsə na fər hanngalə shuwunkənwa, chikawun kə ngasən bə'a hur fatərmbakən, kə shunaən fat'en tə Fara.

²⁹ Tapənechə chap ndu məkkan kə shuwunnda, təhchikən kə kikedəngndə həbakkə i mbutənda.

³⁰ Ma yunəsə mbənniyu dəs bət sən'ichikəna mbət'en, le naka shunda tərakənyu kə ngasən bə.

³¹ Natuni nuni mbəla mbu ichi na yara Fara ərtə ərtə, kəthləm kə sak chikawuni pad kə mbəs chikawun alchita,

³² Tapənechə la mbəlləkəndə hərəm inçəngnandə har.

³³ Fara nga Farə la shekdəndə i'ndəwa, i yuyurchita.

Nakən kichu mbəda fatərmbadə chidchid,

³⁴ kə ngas nishchə bə a hur kətən hwacha. Kəthləm fərau fichə mbanda kandə kə shuwunndəwa, kə kuwurndə ndak nda i mbutə kus.

³⁵ Ma ənsə yahtənda sahta, kə sahhangndə hishchəngnanda huri. Kəthləm ənət harəfata kə shuwun nuhnifa a hur kətən hwanda.

³⁶ Tərkaakə shunda Fara bət tə mbədəngnuniwa, ndu kunang ndak sa'andən?

³⁷ Mala yarkə yunəwa tapənəa nakən, ndu le mbəskə fərta shemedə, kə sənənwa ichi nati yaranda kunisəya mbuta Ləmwanda.

³⁸ Ma cher yunə mbənnifiyu, məlan ma kə cherunindəfa.

³⁹ Kəthləm ndəkən hwanmancha, namtə bweechit hur mbu ichi na yara Fara pad mə maladuni shundə tə hanshuwunchə somsomənwa.

⁴⁰ Kə suni chikama a mbayi kamkəsi, pad a hur tahhasəkən.

15

Thlata Kərəsti Hur Məmatcha

¹ Nakənya, hwanmancha, ni kudkanda kuni kwescha shuni bassandi kuniyu, le thlətuni thlartuni dərəkən.

² Tə mbəda kwescha shuwunkən hərəktuni, ma kisshuni shunihar mbwa'andə kuni kwaakwaa. Manga kichuuwa fərkit engnuni mere.

³ I kamkəsi sənandi kunisi, ndəkən naka i thləta, ndatwa: "Kərəsti məkənadi kəthləm bəbichitfechengnəm, nda i natna hur yarat laulawata Farə le mbutən,

⁴ ndatwa thloha ficha, farə mun məkkatəkən thla'aficha, nda i natna hur yarat laulawatkən,

⁵ chedadə fat'ena Kefas kana fichile kumngərənsə chapyu.

⁶ Kana cheda fat'ena hwanmancha fichile sheranga aru dərman (500) a farə əta, mweefunəsi tə shishshingtafa, chikama sokkən funa mirnda.

⁷ Kana cheda fat'ena Yakubu, tə tahhət fathlənchəkən nat.

⁸ A mweshitkən nat, chedikən fata, nda le ngəttə ficha a fari kamuchiksə.

⁹ Kəthləm njang naka mweshitmiya fathləncha, kamuchiksə kə afichəwa ləthlənda, kəthləm fəradi bahta fa tərmbanda Fara.

¹⁰ Tə mbəda kafata Fara nati kə i natiya, kafat'en kə mbədengna nga merewa. Shidī tor sheradi chikawuna hurnanda, chikama sokkən nga njangwa, kafadi Farə nak tə njiyu.

¹¹ Ndu njang ndu kađang, basskani kichuyu, tə kichuyu pad fərtuni kit.

Thlata Məmatcha

¹² Ma ficha bassə thlata Kərəsti a hur məmatcha, məsək la ndat funeng-nuniwa thlata məmatchəsəwa?

¹³ Ma nga thlata məmatchəsəwa, sokkən chika Kərəsti thla'awu fichəwa.

¹⁴ Ma thlaawu fichə Kərəstiwa, bassengnani pofən, fərkitchidəngnuni pofən.

¹⁵ Ma tana nakən kichu, shidani fa lekta Fara, kəthləm shidani sheta kə dər Farəwa thla'adə Kərəsti hur məmatcha, le thla'awuchitən, ma tə kitwa thla'awu fichə məmatchəwa.

¹⁶ Kəthləm ma thla'awu fichə məmatchəwa, sokkən Kərəsti ma thla'awu fichəwa.

¹⁷ Ma sokkən thla'awu fichə Kərəstiwa, fərkitchidəngnuni pofən pad paaya mwakuni hur bəbichitfechengnuni.

¹⁸ Sokkən fichile fərəkitta hur Kərəsti, kannda mətadi thlərətkəndadi.

¹⁹ Ma dəfəm handəkiketəngnəm kə Kərəsti kəthləm nadihiya deng, sheradima chikawun kə ənat hadandə nifəfa.

²⁰ Kitchitkən thla'afichə Kərəsti a hur məmatcha, məlan naka tərka thlata fichile məkadi.

²¹ Nakən bək murtə tə mbəda nifa əta, tə mbəda nifə əta pad bat thlata məmatcha.

²² Nda i nat ficha məmattə kəthləm Adamu, kichu pad kəthləm Kərəsti nat ficha thla'andə nofchə nat.

²³ Nak thlakəna nata ndera chikawun tə witə ikən, Kərəsti na nata tərəkəkən, kana fichile naka ikən a fari natna ngərəndə'in.

²⁴ Kana mweshitmikəna bata, fari natna fəra kuturəchita Fara Shinda, dīfītə wuwwelandə fa kuturəchitadi, nat tə kuturcha tə alchita.

²⁵ Waat nan sok kuturəchita, kana dəf atikrechikən kə ka sarəchi'en.

²⁶ Hanmurtə naka mweshitmi atikretəkən ti natna bəllanda.

²⁷ "Kəthləm shidətə ichinat kə ka sarəchi'en" Ma dedfichəwa: "Shidətə ichinat kə ka sarəchi'en", chedakissha dʒwaachitkənwa nga nat tə Farə tə ində'enwa, le dəfkə chikamənat kə ka Kərəsti.

²⁸ Kə ngərandə Farə ichiniyu kə ka sarəchi'en, hwankən paɖ sokkəna ka Fara, kana Fara nata chikamə tə təmə nat.

²⁹ Manga thlata məmatchəsəwa, mənət nofchiya sətə, fichile sandə fichə baptisma kanda kəthləm məmatcha? Ma thla'awu fichə məmatchəwa kəpware, kəthləmmə la sandə fichə baptisma nofchə kəthləm kandang?

³⁰ Kəthləmmə la natma dəf inchengnəma hur mboro chikayen hanthləktə?

³¹ Wembəta nja miya hanmurta! Yarkiyaa hwanmancha, kittəkən la thla'ayi'ində kəthləm kunang hur Yəso Kərəsti Ləmwadengnəm.

³² Ma mbedi tə pəktat hanthlucha a Afisa, kəthləm yarengnə kə ɖar nifa, mə naka mbəstengnəhar? Mangu ficha thla'andə məmatchəwa, "Nga kwesh kə səməm kə səmwa nakən ishki nəma mərta?"

³³ Mə ləmi fichə kuniwa: "Soktə tə bəbinoŋcha la səbaən ka hur'indadi."

³⁴ Bamadi kə hur'inchengnuni ndiichin, kə malanguni sət bəbichitfata. Kəthləm funengnuni sənundə Farəwa. Mbuki iniyu kəthləm kə harangfat kuni.

Thlata Fata

³⁵ Paɖ funə nanda sahtə ndatwa: "La thla'ang fichə məmatchəwa kəni? Tə witə fatmə natnda bata?"

³⁶ Boma! I həftu ngu tiftəwa se ma mirwa.

³⁷ Ma hifna, nga cheta i həftu tə fatkən na tiftəwa, hanwitəkən ndak. Ndu i alkama ndu hanwitə ən somən.

³⁸ Farə la fərang fata hanwitəkən nda i yahtən, paɖ chika witə hanwitəmi la fəraən fatkən'en.

³⁹ Nga nat thlu ərətəwa, nofchə tə witə thləwengnanda ərta, dəhərəmchə tə witə innanda, dishchə tə witə innanda, tinchə paɖ tə witə innanda.

⁴⁰ Tindəsi i afshi nedəsə paɖ i kisshita, mwanda i afshi somən, mwanda i kisshitə paɖ somən.

⁴¹ Mwanda hwatfarə somən, i ndəraa somən, i hanndərechə somən; kəthləm yunə hanndəraa somən mwandə'en tə le.

⁴² Nakən kichu tə pathlə thlata məmatcha. I həftə ficha nan yiratadi, i thla'andə ficha yirat'ensadəwa.

⁴³ La həfkə ficha tə bah fər mwanda, thla'ang ficha hur mwanda. La həfkə ficha hur bah alchita, thla'ang ficha hur alchita.

⁴⁴ Həfkə ficha hur cheta fata, thla'ang ficha hur fata shemedə. Nakən fatsə i cheta fata, fatsə paɖ i shemedə.

⁴⁵ Nakən kichu hur yaratkən, "Adamu tərka nifa sokka nifə tə shissh-ingtafa, ndukwalat Adamu shemedə lela fərkə shisshingta.

⁴⁶ Nga le naka i shemed naka tərəkəkənwa, i punifəchita, kana i shemedə.

⁴⁷ Tərka nifa chekna hur furta a hur kisshita, chapatə nifa bakna hur afshi

⁴⁸ Nda ini chet nifa hur furtuyu, nakən kichuyu tə fichile naka i furta. Nda i'ni nat leni hur afshiyu, kichu paɖ natna nata kə fichile naka i hur afshi.

⁴⁹ Nda i'ni tərətəm mirshingta leni cheka hur furtuyu, kichu paɖ natma tər mirshingta le naka hur afshi.

⁵⁰ I nati mbwa'anda kuni, hwanmancha, ngusətta fadengnəm nda thlu tə fwara kə yimnda kuturəchita Farəwa. Kichu paɖ lə yirata ngu mbəs əna a ratə le nguchika yiratwa.

⁵¹ Kamthlēmathi, ni mbwa'a əna kuni buḅweeta. Ngəma mǝrtə natəmwa, natəm naficha buḅwedandəkəmhi,

⁵² Nda nakənya a tǝbǝrta hwanitəhi, a mweshitmi kutmeta. Naficha pyandə kutmeta, thla'ang fichə mǝmatcha tǝ fadi nguchika yirata, kana fichə buḅwedandə kəmhi.

⁵³ Kǝthlēm fadi na yirata waat kǝ buḅwedang fichəhi tǝle nguchika yirata, lela mǝrkə pad kǝ buḅwedang fichə tǝle nguchika mǝrta.

⁵⁴ Le na yirata ma buḅweda fichəhi tǝle nguchika yirata, le na mǝrta kǝ buḅwedang fichə tǝle nguchika mǝrta, a mbənniyu nat i yarandə fichəhi hur shunda Farə nan nǝhhatəhi ndatwa:

"Mǝhdafichə hanmurta, shera fichə al'en."

⁵⁵ "Ai hanmurta, mbəs'ənekuhara ayi? Ai hanmurta, alchideku ayi?"

⁵⁶ Alchita hanmurta bǝbichitfata, kus naka alchita bǝbichitfata.

⁵⁷ Usoko Fara le fǝrang mbəs'əna kǝmhar tǝ mbəda Ləmwadengnəm Yəso Kǝrəsti.

⁵⁸ Kǝthlēm ndəkən hwanmanchinə ti yahti, thlaramhi kit, mǝ fohha ənkunidiwa. Kənding kǝ fərunə fechengnuni nat kǝ tora Ləmwanda, kǝthlēm shinuniwa bahtengnunihi hur Ləmwanda ngu nat pofənwa.

16

Kəsanda Fichilesə Nak Chidchid

¹ Nakənya pathlə kəsanda fichilesə nak chidchid, sam nda i ndadi mbət ngəlhwanichi a Galatiyayu.

² A farə ladi, tǝrka chika yen mundə mud, chikawuni kəla dǝfən hanndəbǝltəhi kəlar hur i la mbəlaaten mbəsta kǝ kəsənhar, kǝthlēm ma bēdi mǝni hum'icha natsəwa.

³ Ma she'i ni thlən fichile hartunihar, ngəmtuni təkanda, tǝ yarat dǝlwer kǝ dǝndə tǝ fǝrpofən engnuni kǝ Urshelima.

⁴ Ma sokkənwa keekesi njang pad kǝ di, natnda dǝfkədənji.

Tahhasəfa i Wita

⁵ Ni bata mbədengnuni ma didi tǝ Makidoniya, kǝthlēm yahkisi kǝ di tǝ Makidoniya.

⁶ Mbah kǝ si tolla mbədengnuni, mbahya ma kǝ mbərayi fektəhi mbənniyu, kǝthlēm kǝ kəsikunisi nat mbədi nati dǝta.

⁷ Nga yahtengna kənikuni nakənya kǝ mbərihi ndakwa, dǝfi hanndəkiketəsi kǝ muni tolla mbədengnuni, ma ngəma Ləmwandə.

⁸ Pad ni thlarəhi a Afisa kǝ farə Pentekos,

⁹ Kǝthlēm i'ni fichə mikəndəsə hauyang i tor nat tǝ mbəs'ənsi chika sokkən atikrechisə kǝn.

¹⁰ Ma bēd Timoti, kǝ ngəməngnguni kǝ kalən fathi hurnuni, kǝthlēm mǝlan ma na sət tora Ləmwandə nda i nati sətta.

¹¹ Mǝ cherinduni thləndəwa, kǝ kəsangngunisa hur witə'en yuyur, kǝthlēm kǝ ngəraən i'na mbədengna, nja kəlatə mba bat'en tǝ hwanmancha.

¹² Nakənya pathlə hwanmanəm Afolos pad, hwanadi tǝ alchitafa kǝ dǝka mbədengnuni tǝ tahhət hwanmancha, nakən nga yahtə'en kǝ dən nakənyawa. Nan dǝta ma mbish tǝ mbanda.

Mweshit Mi Shunda

¹³ Sokam tǝ tahhasəfa, kǝ thlaruni kit tǝ alchita a hur fǝrkitengnuni, kənuni nda hishcha, kənuni tǝ alchitafa.

¹⁴ I natuni sət nat kǝ suni hur mbənfata.

¹⁵ Hwanmancha, shinuni nofchi hura'a Istifanus kanda tǝrkakə tǝrtəhi a hur hachahai Akaya, pad firndə fechengnanda kǝ sangndə tora fichile nak chidchid.

¹⁶ Nja hwanandə kuni kə fəranguni mwanda witə nofchiniyu, tə fichile naka shikechə torchengnani tə bahtengnani.

¹⁷ Shiki mbəndəfə tə bata Istifanus, tə Fartunatus, tə Akaikus, le sokkə nda kunang baka.

¹⁸ Tərandə hurengnəhi nat tə innuni. Witə nofchiniyu kəla fəranguni mwanda kanda.

Mweshitmi Ndat'icha

¹⁹ Fa tərmbayi Asiyayu kanda nda'icha kuni. Akila tə Biriskila tə fa tərmbayi la humkəhi hure'engnandəyu, kanda nda'icha kuni kaən hur thləm Ləmwanda.

²⁰ Hwanmanchi natta mbənniyu kanda nda'əna kuni. Kə ndangnguni icha ndani tə chidchid tə kəsndanihar.

²¹ Njang Bulus yarak ndat'ənadiya tə harengna.

²² Ma yunəsə nguchit mbənfat'ensi kə mbəda Ləmwanda, kənaka səbkən. Lə Ləmwada a bu.

²³ Kafata Ləmwandə Yəso kənan tə kuni.

²⁴ Malan mbənfadengna kənan tə kuni natuni hur Yəso Kərəsti. Kəsokən kichu.